

Л.П. КОРНІЙ
Л.А. ДУБРОВІНА

БОЛГАРСЬКИЙ
Н А С П І В
З РУКОПИСНИХ
НОТОЛІНІЙНИХ
І Р М О Л О Ї В
У К Р А Ї Н И

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Інститут рукопису
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОГРАФІЇ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА
ім. М.С. ГРУШЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені П.І.ЧАЙКОВСЬКОГО

З історії музичної спадщини України

**Л.П. КОРНІЙ
Л.А. ДУБРОВІНА**

**БОЛГАРСЬКИЙ НАСПІВ
З РУКОПИСНИХ
НОТОЛІНІЙНИХ ІРМОЛОЇВ
УКРАЇНИ
КІНЦЯ XVI–XVII ст.**

КИЇВ 1998

У виданні публікуються церковні монодичні (одноголосі) піснеспіви болгарського наспіву, зафіксовані в українських та білоруських нотолінійних Ірмолоях кінця XVI–XVII ст. з книгосховищ Києва та Львова. Подано дослідницькі матеріали про болгарський наспів та кодикологічне дослідження, археографічний опис нотолінійних Ірмолоїв, з яких узяті зразки болгарського наспіву.

Розраховане на музикознавців – дослідників давньоболгарської, давньоукраїнської та східнослов'янської церковної музики в цілому, а також на джерелознавців, археографів, філологів, диригентів хорових колективів, які цікавляться давньою церковною музикою.

Відповідальний редактор
О.С. Онищенко

Передмова
П.С. Соханя

Упорядкування, розшифровка, підготовка нотних матеріалів до видання, покажчики
Л.П. Корній

Кодикологічне дослідження та археографічний опис нотолінійних Ірмолоїв
Л.А. Дубровіної

Редакція словесних текстів піснеспівів болгарського наспіву
Г.П. Півторака

Філологічна редакція
Н.М. Зубкової

Видання підготували
О.С. Боляк, М.Л. Скірта

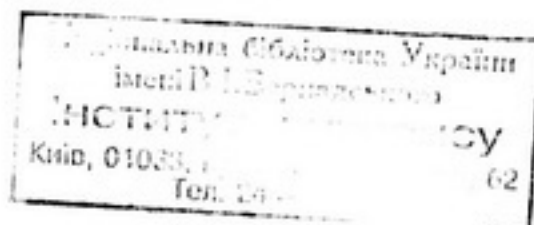
Комп'ютерний набір
С.Г. Даневича, Е.С. Клименко

Комп'ютерний набір нотного тексту
О.В. Куклюка

Оригінал-макет
С.Г. Даневича

Оформлення художника Г.Т. Конєва

Видання підготовлено за рахунок благодійних пожертв українських громад США:
Фонду Катедр українознавства при Гарвардському університеті
та Світової Фундації українських лікарських товариств.
Особлива вдячність висловлюється пану Григорію Малиновському
і музичному менеджеру пані Ірині Стецурі

ISBN 5-7702-0828-7

© П.С. Соханя, передмова, 1998
© Л.П. Корній, Л.А. Дубровіної, 1998

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах великого пробудження національної самосвідомості народів і разом з тим більшого усвідомлення своєї належності до загальнонародської цивілізації, все більше зростає інтерес як до історико-культурної спадщини свого народу, так і до тих взаємозв'язків, які духовно збагачують народи в далекому минулому і в наш час.

Українсько-болгарські культурні зв'язки мають тривалу історію. Вони започаткувалися і набули широкого розмаху ще за часів Київської Русі та Першої болгарської держави. Чимало джерел свідчать, що вже понад тисячоліття тому, в IX–XI ст., між ними відбувалися широкі процеси духовних взаємовпливів, зокрема у галузі різних видів мистецтва, пов'язаних із виникненням слов'янської писемності та запровадженням в обох країнах християнства, що стали своєрідною першоосновою культурних взаємин.

Конкретні історичні умови й чинники – етнічна, мовна і релігійна спорідненість, географічна близькість та схожість історичної долі слов'янських народів – усе це та інше підсилювало зацікавленість в їх контактах. Видатні слов'янські першопросвітителі Кирило і Мефодій, які понад 1100 років тому створили для слов'ян азбуку, здійснили перші переклади біблійних та релігійно-культових книг слов'янською мовою, відкрили слов'янам шлях до освіти і забезпечили можливість культурного спілкування і духовного взаємозбагачення. Розпочата Кирилом і Мефодієм справа передачі слов'янського усного мовлення літерами так званої глаголиці була продовжена їхніми учнями і послідовниками, які створили другу слов'янську азбуку – кирилицю, що у XII–XIII ст. остаточно витіснила глаголицю. На основі кирилиці в наступні сторіччя сформувалася писемність усіх слов'янських народів православного віровизнання. Сама ж старослов'янська (на Русі – церковнослов'янська) мова протягом тривалого часу виконувала роль основного засобу спілкування, насамперед у християнських проповідях в усній і писемній формах, культових співах, а згодом вона використовувалася і для поширення світських знань. Специфічні умови давньої і середньовічної історії Болгарії, пов'язані з раннім розквітом її культури під час Першого (681–1018) та Другого (1187–1396) болгарських царств, які змінювалися періодами іноземного панування – спочатку візантійського (майже 170 років), потім майже 500 років османського гніту – призводили до того, що болгарська культура в часи свого розквіту справляла благотворний вплив на українську, передаючи їй як власні здобутки, так і досягнення античного світу, а в часи іноземного пригнічення знаходила можливість для збереження й подальшого збагачення своїх культурних і духовних надбань в українських землях. Протягом багатьох віків, починаючи з часів Київської Русі, болгарські майстри книжкової справи та інші митці переписали і перевезли в Україну-Русь не одну тисячу книг, а також інших творів мистецтва, які поповнювали і славнозвісну бібліотеку Ярослава Мудрого, і наступні різні культові та культурно-освітні установи. Коли ж у кінці XIV ст. Болгарія підпала під довготривале поневолення Османською імперією, чимало культурно-освітніх діячів цієї країни перебували в Україні, де вони знаходили притулок і дружнє ставлення місцевого населення. Прагнучи зберегти для нащадків матеріальні й духовні пам'ятки свого народу, вони брали з собою книжки та різні мистецькі твори. Особливо велику роль у цьому відіграли учні й послідовники видатного болгарського культурно-освітнього діяча, прогресивного реформатора освітньої справи XIV ст. патріарха Євфимія Тирновського, серед яких найвизначнішими були релігійні діячі й просвітителі Кипріяни та Григорій Цамблак. Будучи Київськими митрополитами, спочатку Кипріяни, а потім Г. Цамблак протягом 1375–1419 рр. зробили надзвичайно багато як для розвитку культурно-освітньої справи в Україні, так і для політичного згуртування Київського, Чернігово-Сіверського і Московського князівств на основі їх загальнооруської антиординської єдності. Цієї мети вони досягли шляхом як проповідей написаних ними багатьох послань, повчань та інших трактатів, так і перевезенням до Києва та інших українських міст значної кількості болгарських писемних пам'яток, піклуючись і про популяриза-

цію та збереження їх від пограбування османськими загарбниками. Цю благородну справу збереження болгарської культурної спадщини продовжували й наступні покоління болгарських культурно-освітніх діячів.

Саме тому в бібліотеках та інших культурних закладах України й досі зберігається багато болгарських, сербських та інших південнослов'янських пам'яток середньовічної культури. Це книжки, іконописні та інші твори художнього мистецтва, різні твори музичної культури, народного побуту, театру тощо. Чимало з них фактично стали органічною складовою частиною духовної культури як українського, так і південнослов'янських народів і є яскравими виразниками процесів взаємозбагачення культур, які мали місце і в давні часи, і нині. Про взаємовплив культур народів взагалі і зокрема про українсько-болгарські культурні зв'язки вже написано багато наукових і науково-популярних праць. Але переважна більшість їх присвячена зв'язкам і взаємовпливам у літературі, образотворчому мистецтві та в інших галузях культури, і майже зовсім немає праць стосовно музичної культури.

Болгарський наспів, який зберігся в українських та білоруських Ірмолоях книгосховищ України, є унікальною пам'яткою музичної культури XVI–XVII ст. Ці Ірмолої розкривають маловідомі сторінки культурних взаємин українського і болгарського народів в їх історичному минулому і становлять безперечно велику цінність для сучасної музичної культури як Болгарії, так і України.

П.С. Сохань

БОЛГАРСЬКИЙ НАСПІВ У ЦЕРКОВНО-СПІВАЦЬКІЙ ПРАКТИЦІ УКРАЇНИ КІНЦЯ XVI–XVII ст.

Болгарський наспів¹ зберігся переважно в рукописах української та білоруської церковно-співацької практики – нотолінійних Ірмолоях кінця XVI–XVIII ст. З цих нотолінійних Ірмолоїв болгарський наспів, починаючи з другої половини XVII ст., поширився і в Росії².

Основний зміст Ірмолоїв українського походження складала давньоукраїнська церковна монодія. Її витoki сягають ще традицій *старокиївського* монодичного співу, який записувався безлінійною знаменною (або як називали її в Україні, “кулизмяною”) нотацією. Він виник у Києві після прийняття християнства під впливом греко-візантійських та староболгарських співацьких традицій. З Києва цей спів поширився по різних регіонах Київської Русі. З часом у східнослов'янському ареалі виникали різні мелодичні варіанти традиційних співів, з'явилися й нові наспіви. На українських землях розвивалася давньоукраїнська церковна монодія, спираючись на традиції старокиївського співу. У кінці XVI – першій половині XVII ст. вона досягла свого розквіту. У цей час виникли нові наспіви з атрибуцією “київський”, “острозький”, “печерський”, “межигірський” та ін.

У кінці XVI ст. в українській церковній монодії відбулися стильові зміни, що привело до зміни нотації – від безлінійної до п'ятилінійної, так званої *київської квадратної нотації*. Основною нотолінійною рукописною книгою, яка включала весь річний церковно-співацький репертуар, що виконувався в Україні та Білорусі, був *Ірмолої*. Ця книга вміщала сотні піснеспівів різних церковних жанрів на церковнослов'янські гімнографічні тексти з різних богослужбових книг. Хоч назва книги походить від жанру ірмоса, який займає значне місце в цій книзі, проте в Ірмолої увійшли також співи з Всенічної Служби, з різних Літургій; догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, кондаки, канони, тропарі, багато стихир та ін.

Протягом кінця XVI–XVIII ст. в Україні були зроблені численні списки нотолінійних Ірмолоїв (їх нараховують до тисячі), що свідчить про широке використання в цей час у церквах монодії паралельно з багатоголосою церковною музикою. Найменше Ірмолоїв збереглося з кінця XVI – першої половини XVII ст.; найбільше – з кінця XVII–XVIII ст. Рукописи кінця XVI – першої половини XVII ст. свідчать про те, що в Україні на цей час уже стабілізувався основний репертуар церковної монодії. Хоч списки Ірмолоїв різного часу і з різних територій дуже близькі між собою, однак вони мають і деякі індивідуальні особливості. Зокрема, Ірмолої різняться між собою кількістю піснеспівів з атрибуцією “болгарський”.

Ще в кінці XIX – на початку XX ст. дослідники церковної музики звернули увагу на так званий болгарський наспів. Спочатку це були російські дослідники Д. Розумовський, В. Металлов, А. Преображенський³. Спеціальну працю йому присвятив І. Вознесенський⁴. Усі вони розглядали болгарський наспів на основі тих рукописів, що збереглися в Росії.

Особливий інтерес до болгарського наспіву виявили болгарські дослідники, серед яких були й композитори. Болгарська церковна музика періоду Середньовіччя майже не збереглася через османську окупацію Болгарії з кінця XIV ст. і систематичне нищення писемних пам'яток.

На початку XX ст. болгарський учений Анастас Ніколов збирав і вивчав болгарський наспів за рукописами бібліотек Москви, Санкт-Петербурга й Казані. Цей дослідник видав

Літургію і Вечірню болгарського наспіву⁵. У зв'язку з тим, що в Болгарії не були знайдені такі піснеспіви, які в східнослов'янських рукописах зафіксовані з атрибуцією "болгарський", там ще в кінці минулого століття спалахнула дискусія щодо походження цього наспіву. Одні дослідники помічали в ньому самотні болгарські риси й дотримувалися думки, що він болгарського походження (прихильником такого погляду був видатний болгарський музикознавець і композитор Д. Христов), інші, серед них і П. Сардаров, вважали його не болгарським явищем⁶. З 50-х років ХХ ст. інтерес дослідників до цього наспіву посилюється. Його вивченням займалися В. Кристев, С. Петров, П. Динев⁷. Деякі думки щодо болгарського наспіву висловлювали й російські дослідники другої половини ХХ ст. – С. Скребков, М. Успенський⁸. Серед сучасних учених найбільше уваги цьому наспіву приділила болгарська дослідниця Є. Тончева. Вона займалася як вивченням болгарського наспіву⁹, так і публікацією його зразків. У 1968 р. Є. Тончева знайшла в Румунії у Центральній міській бібліотеці м. Бухареста три нотолінійні Ірмолої українського походження (№ 10845, № 10846, № 525), які походять з монастиря села Маняви (Манявський скит, нині в Івано-Франківській області України). Особливо цікаво те, що один з відзначених Ірмолоїв (№ 10845, 1684 р.) переписувач назвав "Ирмолой напѣлу болгарского". У 1971 р. у зв'язку з фестивалем старовинної музики в Софії було видано за редакцією Є. Тончевої збірник болгарського наспіву з рукописів Москви, Санкт-Петербурга, а також Ірмолоїв, знайдених у Бухаресті¹⁰. Згодом вона підготувала факсимільне видання частини нотних матеріалів з трьох манявських Ірмолоїв, які включають зразки як болгарського, так і інших наспівів, розповсюджених в українській церковно-співацькій практиці¹¹.

Болгарському наспіву був присвячений міжнародний музикознавчий симпозіум "Българско-руски музикални връзки през XIV–XVIII в. – Болгарский распев", який відбувся в Софії 1981 р. У цьому симпозіумі взяли участь учені з Болгарії, СРСР, США, Данії, Австрії й Польщі¹². На симпозіумі порушувалося питання про походження болгарського наспіву, його розповсюдження в російській старообрядовій практиці, розглядалися також деякі питання його стилістики, порівняння болгарського наспіву з грецьким та ін.

Проблема болгарського наспіву була й предметом мого дослідження, для якого залучалися найбагатші колекції нотолінійних Ірмолоїв українського і білоруського походження, що зберігаються в книгозбірнях України¹³. Ці колекції нотолінійних Ірмолоїв дослідниками болгарського наспіву ще майже не використовувалися, за винятком статті А. Конотоп, в якій розглядається лише один болгарський наспів "О тебѣ радується"¹⁴. Українські колекції нотолінійних Ірмолоїв містять значно більше зразків болгарського наспіву, ніж досі було відомо дослідникам.

Відкриття великого обсягу зразків болгарського наспіву має величезне наукове значення, бо такий тільки обсяг дає можливість глибоше вивчити репертуар цього наспіву, його стилістику, особливості поширення в українській церковно-співацькій практиці, а також зробити результативне порівняння болгарського наспіву з іншими наспівами нотолінійних Ірмолоїв. Порівняння ж лише окремих піснеспівів, що мають атрибуцію "болгарських" та інших (на той самий канонічний текст), що фіксуються в Ірмолоях, не дає повноти картини, а іноді може привести й до не зовсім правильних висновків.

На основі аналізу значної кількості Ірмолоїв кінця XVI–XVIII ст. українського та білоруського походження¹⁵ було відібрано піснеспіви болгарського наспіву для публікації в цьому виданні. Такий аналіз показав, що основний репертуар болгарського наспіву зафіксований в Ірмолоях кінця XVI–XVII ст. Тому у це видання увійшли піснеспіви, зафіксовані з атрибуцією "болгарський" у нотолінійних Ірмолоях кінця XVI–XVII ст., що зберігаються в Києві (Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського – далі НБУВ; відділ рукописів Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України – далі ІЛ) та Львові (Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України – далі ЛНБ; Львівський музей українського мистецтва – далі ЛМУМ (тепер Національний музей). Основним критерієм відбору піснеспівів болгарського наспіву для цього видання була наявність у рукописі атрибуції "болгарський". Крім того, відбиралися піснеспіви з рукописів давнішо-

го походження і краще збережених на письмі. У це видання увійшли піснеспіви болгарського наспіву з двадцяти одного Ірмолою. Археографічний опис цих рукописів зробила директор Інституту рукопису НБУ ім. В.І. Вернадського Л.А. Дубровіна.

Піснеспіви болгарського наспіву розташовані в цьому виданні переважно в тому порядку, в якому вони вміщені в Ірмолоях.

Серед відібраних піснеспівів болгарського наспіву немає Херувимської, яка у двох Ірмолоях кінця XVI – початку XVII ст. (ЛНБ, ф. 3, № 50; ІЛ, ф. 3, № 4779) зафіксована з позначкою “болгарський наспів”, бо в інших рукописах XVII ст. вона подана з атрибуцією “грецька”.

Піснеспіви болгарського наспіву, зафіксовані в Ірмолоях з бібліотек Києва і Львова, становлять неповний *корпус збірка* річних недільних і святкових співів різних жанрів. Ці піснеспіви розпорошені по різних Ірмолоях. З позначкою “болгарський” виявлено піснеспіви, що виконуються на Літургіях, причасники, поліелей, “Блаженні” на 8 гласів, “Слави” на 8 гласів, “Бог Господь” з тропарями на 8 гласів, “Господи возвах” і стихири на 8 гласів; євангельські стихири на 8 гласів; догматики і богородичні на 8 гласів; окремі сідальні, степенна-антифон четвертого гласу, подоби на 8 гласів; приспіви свят Господніх і Богородичних, тропарі воскресні, троїчні пісні, канони, кондаки. Широко представлені в болгарському наспіві стихири на різні свята, проте мало ірмосів.

Виявлений сумарний склад піснеспівів, зафіксованих в Ірмолоях українського та білоруського походження з атрибуцією “болгарський”, у кількісному відношенні досить об’ємний, хоч, мабуть, не вичерпний. Він набагато перевищує кількість піснеспівів, які фіксуються в Ірмолоях з іншими позначками (“київський”, “острозький”, “межигірський”, “супрасльський”, “грецький”, “сербський” та ін.).

Порівняння мелодичного змісту “болгарських” та інших піснеспівів на той самий канонічний текст показало, що в них здебільшого різний мелодичний зміст (за окремими винятками). Вони співвідносяться між собою як різні музичні твори¹⁶.

При певній стабільності змісту Ірмолоїв вони по-різному наповнені піснеспівами з позначкою “болгарський”. Переписувачі Ірмолоїв фіксували неоднакову кількість болгарських наспівів: в одних рукописах містяться поодинокі піснеспіви, а в інших – десятки зразків. Для того, щоб скласти уявлення не тільки про репертуар болгарського наспіву, але й про особливості його поширення в українській церковно-співацькій практиці, необхідно спиратися на великий джерельний матеріал. Тому ці проблеми я досліджувала на основі аналізу близько ста нотолінійних Ірмолоїв XVII ст. Таке вивчення показало, що болгарський наспів був широко відомий і постійно використовувався в церковно-співацькій практиці України протягом кінця XVI–XVIII ст. Українська церковно-співацька практика користувалася досить великою кількістю зразків цього наспіву. Сформувався й певні традиції його вживання. Простежується різна *частота* використання тих чи інших піснеспівів на різні тексти. Виділяються піснеспіви, які фіксувалися майже в кожному Ірмолої. До них належать стихира у Велику П’ятницю “Тебе одіючагося”, стихира у Велику Суботу “Прийдіте ублажим Іосифа”, стихира “Прийдіте людіє”, кондак Пресв. Богородиці “Возбранной воєводі”. Це були *загальноживані* піснеспіви болгарського наспіву в українській церковно-співацькій практиці.

Стихира “Тебе одіючагося” зафіксована в Ірмолоях тільки в мелодичній інтерпретації болгарського наспіву. Стихири “Прийдіте людіє”, “Прийдіте ублажим Іосифа” в окремих рукописах першої половини XVII ст. ще трапляються в двох різних мелодичних інтерпретаціях як два різні музичні твори: один – з атрибуцією “болгарський”, інший – без будь-якої атрибуції. Але якщо в окремих рукописах першої половини XVII ст. ці стихири трапляються ще в двох мелодичних інтерпретаціях, то пізніше – тільки в одній, яка позначена як “болгарська”.

Кондак “Возбранной воєводі” в Ірмолоях протягом XVII–XVIII ст. часто фіксувався у двох різних мелодичних інтерпретаціях. Одна – з атрибуцією “болгарська”, а інша – “київська” або без будь-якої атрибуції.

Досить популярними були і такі болгарські наспіви: стихира на Зішестя Св. Духа “Царю небесний”, стихира в неділю Цвітну “Днесь благодать Св. Духа”, прокимен у Вел.

Суботу "Воскресни, Боже", "Бог Господь" з тропарями на 8 гласів. Вони також трапляються в Ірмолоях у двох різних мелодичних інтерпретаціях ("болгарській" та без атрибуції).

Вищезазначені піснеспіви болгарського наспіву, що часто включалися в Ірмолої, не завжди фіксувалися з позначкою "болгарський". Тому в Ірмолоях є як атрибутовані піснеспіви болгарського наспіву, так і не атрибутовані.

Значна частина піснеспівів болгарського наспіву – *рідковживані*. Вони зафіксовані тільки в окремих рукописах – переважно саме в тих, які виділяються великою наповненістю цим наспівом. Саме ці рукописи свідчать про існування в Україні та Білорусі окремих осередків особливо інтенсивного використання болгарського наспіву в церковно-співацькій практиці. Ці рукописи походять: з Межигірського монастиря, що біля Києва (НБУВ, Соф. зб. № 112/645 с); з Львівської області (ЛНБ, ф. 77, № 96; ЛНБ, ф. 2, № 123), з міста Лежайська, що тепер у Польщі (ЛНБ, ф. 2, № 103); з Жировицького монастиря (з села Жировичі Слонімського району Гродненської області в Білорусі) (НБУВ, ф. I, № 3367).

Центром особливого використання болгарського наспіву в церковно-співацькій практиці в Україні був згадуваний Манявський монастир. У "Житии и жизни преподобного отца Иова" про засновника цього монастиря Іова Княгиницького, написаному його сучасником Ігнатієм Любаровим, ідеться про те, що після одержання ставропігійного права у 1620 р. монастирську церкву було прикрашено іконами, було придбано ризи і книжки та запроваджено болгарський спів¹⁷. Про широке застосування в Манявському монастирі болгарського наспіву свідчать і знайдені Є. Тончевою три манявські Ірмолої в Бухаресті.

Болгарський наспів функціонував в українській церковно-співацькій практиці протягом тривалого історичного періоду, і постає питання, чи змінювався за цей час його мелодичний зміст. Порівняння списків піснеспівів болгарського наспіву на один і той самий канонічний текст, які зафіксовані в Ірмолоях різного часу і з різних територій, дало можливість зробити щодо цього певні висновки. Списки у вигляді точних копій трапляються дуже рідко. Більшість списків є варіантами. Рівень відмінностей у варіантах різний. Найменше відмінностей між варіантами списків частовживаних в українській церковно-співацькій практиці піснеспівів болгарського наспіву, а також тих, що зафіксовані в Ірмолоях які близькі між собою за часом і походять з одного ареалу.

У варіантах простежується різний масштаб ритмічних тривалостей у співвідношенні $\square = o$ або $o = d$. Списки більш давнього походження мають довший масштаб ритмічних тривалостей. Такі відмінності є, наприклад, між списками, які зафіксовані в Ірмолоях першої та другої половини XVII ст., але вони простежуються і в Ірмолоях середини XVII ст. Так, наприклад, стихира "Прийдіте ублажим Іосифа" у двох рукописах з середини XVII ст. записана різними тривалостями: довшими в Ірмолоях з ЛНБ (ф. 6, № 14) і коротшими з ЛМУМ (F 58) (див. приклад 1). Зменшення ритмічних тривалостей пов'язане, мабуть, з прискоренням темпу виконання піснеспівів.

Такі відмінності в масштабі ритмічних тривалостей характерні не тільки для піснеспівів болгарського наспіву, але й інших, що зафіксовані в Ірмолоях.

Більшість варіантів списків болгарського наспіву в ладовому відношенні тотожні. Ладовий розвиток (стержень розвитку ладових опор) у варіантах співпадає. Однак трапляються й окремі ладові відмінності. Так, наприклад, на початку болгарського наспіву "Тебе одіющагося" з рукописів кінця XVI – початку XVII ст. (ЛНБ, ф. 3, № 50) мелодія розгортається в межах терцово-квартової ладової ланки (сі-ре-мі), і лише згодом виникає основна еолійська квінтова ладова ланка ля-мі. У пізніших списках цього наспіву еолійська квінтова ладова ланка (ля-мі), виникає відразу на початку наспіву, як, наприклад, в Ірмолої з ЛНБ, ф. 77, № 96 (середина XVII ст.). Це й створює відмінності в початковій постпівці у цих списках (див. приклад 2). У середній частині цього наспіву в рукописі кінця XVI – початку XVII ст. додатковим знаком (бемолем) позначено відхилення в дорійський лад, а в пізнішому Ірмолої такого знака немає й, очевидно, не було відхилення в нову ладову сферу (див. приклад 3).

Відмінності у варіантах списків простежуються в особливостях оспівування ладових опор, у мелодичному русі від однієї опори до іншої. Такі відмінності яскраво виражені,

наприклад, на початку стихирії "Прийдіте людіє" з рукопису початку XVII ст. (ЛМУМ – Q 266) та середини XVII ст. (ЛМУМ – Q 339). При оспівуванні ладової опори "мі" в другому списку мелодика більш розбудована і має активний рух. У цьому варіанті повторюється поспівка грайливо-моторного характеру (див. приклад 4).

Відмінності між списками є і в розспівуванні складів, у мелодиці поспівок, як, наприклад, у списках стихирії "Воскресенія день просвітимся" з двох рукописів: кінця XVI – початку XVII ст. (ф. 3, № 50) та середини XVII ст. (НБУВ, Соф. зб., № 112/ 645 с.) (див. приклад 5). Навіть при дуже близькій мелодичній схожості варіантів словесний текст у них може бути підставлений по-різному (див. приклад 6), але завершення словесних і музичних рядків здебільшого співпадає.

Часто трапляються відмінності не тільки в мелодичній лінії, але і в ритмічному малюнку поспівок. Особливо цікавим у цьому плані є догматик восьмого гласу. У списку з Ірмолою НБУВ, ф. I, № 3367 у мелодиці виділяються поспівки моторного характеру з виразним ритмічним малюнком, у якому тридольні групи поєднуються з чотиридольними (♩. ♩ ♩ ♩ ♩. ♩ ♩ ♩ ♩). Такі ритмічні звороти динамізують мелодика наспіву, сприяють створенню радісного емоційного стану. У них можна помітити близькість до народних (можливо, болгарських) джерел. З болгарською народною пісенністю їх зближує характерний ритмічний малюнок. В інших, більш пізніх списках цього пісенспіву мелодика вже не має такої ритмічної характерності, і мелодичний рух стає спрощенішим (див. два варіанти фрагменту наспіву, приклад 7).

Відмінності між варіантами списків болгарського наспіву в ритмічному малюнку та в мелодичній лінії вели до відмінностей в їх емоційній виразності. Так, мелодика у пісенспіві сідальної восьмого гласу "Премудрости на перси" значно виразніша в давнішому рукописі (НБУВ, ф. I, № 3367), ніж у пізнішому (НБУВ, Соф. зб. 112/645 с) (див. приклад 8).

При наявності відмінностей, між варіантами списків завжди зберігається мелодична основа. Умовний запис вище поданих варіантів списків (без ритмічних довгостей і з такими накресленнями нот: пустими нотами – спільні звуки, а замальованими – різні) виділяє цю спільну мелодичну основу (див. приклад 9). Через це, незважаючи на відмінності, які існували між варіантами в переважній більшості зразків, переписувачі рукописів фіксували цей наспів з поміткою "болгарський". Відмінності ж між варіантами списків болгарського наспіву свідчать не про догматичне його використання, а про творчий підхід до цих зразків у церковно-співацькій практиці України. Тому спостерігаються деякі елементи імпровізаційно-мелодичного співу в межах можливостей тодішньої практики при збереженні спільної основи.

Болгарський наспів має специфічні особливості форми і музичної стилістики. Для композиційної структури його пісенспівів характерна періодична повторність (з варіювальними елементами) однієї музичної побудови, яку І. Вознесенський назвав мелодичним періодом¹⁸. Варіювальні мелодичні відмінності, що існують між повторюваним періодом¹⁹, обумовлені різною довжиною тексту.

На відміну від болгарського наспіву, у давньоукраїнській монодії, зафіксованій в Ірмолях, простежується інша – строфічно-варіантна структура з постійним оновленням музичного матеріалу, і тільки в певному колі пісенспівів повторюються окремі рядки, як, наприклад, у київському наспіві.

Експозиційний період у болгарському наспіві складається з музичних рядків (з одного, а найчастіше з двох, іноді – з трьох-чотирьох). У побудові музичних рядків в окремих наспівах, що мають речитативну мелодика, помітні ознаки структури середньовічної псалмодії: початковий момент (Initium), речитація на основній або іншій ладовій опорі (Tenor) і завершення речення (Punctum). Якщо період складається з двох рядків, то перше речення часто закінчується серединним кадансом, з яким зливається початок другого рядка, і тільки завершення має справжній кадансуючий мелодичний зворот. Прикладом такої дворядкової форми періоду може бути стихира "Кая житейская пища" (див. приклад 10). При повторенні періоду випускається початковий квінтовий стрибок, звужується речитація.

Переважає більшість піснеспівів болгарського наспіву має розвиненішу композиційну структуру. Форма періоду, що повторюється, будується не шляхом поєднання різних поспівок-формул, що характерне для нормативних композицій давніх пластів монодії православного візантійсько-слов'янського ареалу, а на інших композиційних засадах. У мелодиці музичного рядка виділяються три фази мелодичного руху піснеспіву: *i* (початок – *initium*): *m* (movege – рухати): *t* (*terminus* – закінчення)²⁰. Мелодично окресленою є початкова поспівка (*i*) першого рядка, яка відіграє важливу роль у розвитку періоду або його частини. Вона є мелодичним ядром (умовно темою) періоду, а, отже, і всього наспіву. Середина фазы рядка (*m*) у болгарському наспіві відзначається динамічністю. У ній розвиваються окремі елементи, взяті з початкової поспівки; багаторазово оспівуються ладові опори; іноді з'являються й нові мелодичні елементи. Заключний характер має третя фаза (кадансова поспівка). Каданси в середині періоду часто зливаються з початком нового рядка. Найбільш яскраву кадансуєчу функцію виконує заключна поспівка періоду.

Прикладом такої композиції може бути дворядковий період стихирі “Да познаєм братіє”. У першому музичному рядку цієї стихирі розгорнутою є початкова поспівка (“да познаєм братіє”), яка сама має три фази розвитку (*i* : *m* : *t*). У серединній фазі (*m*) першого рядка (на слово “тайны”) варіюється терцовий мотив (*g* - *b*) з кінця початкової поспівки. На цьому мотиві побудований і серединний каданс дворядкового періоду, який плавно переходить у невеличку початкову поспівку другого рядка, що приводить до верхньої ладової опори (“*b*”). У серединній фазі другого рядка багаторазово оспівується ця ладова опора. Період завершується кадансом на основному устої “соль” (див. приклад 11).

Особливістю побудови періоду в болгарському наспіві, що простежується в цьому та інших наспівах, є те, що музичні рядки в середині періоду зливаються в одну розгорнуту мелодію. Часто бувають і з'єднувальні ноти між періодами, і завдяки цьому досягається плинність розвитку мелодії усього наспіву. При повторенні мелодики періоду музичні рядки можуть звужуватися або розширюватися. Розширення відбувається найчастіше за рахунок серединної фази (*m*). При повторенні періоду часто випускається початковий мелодичний стрибок, якщо він на самому початку наспіву, як, наприклад, у стихирі “Да познаєм братіє”. Крім того, при повторенні періоду іноді випускається початкова поспівка першого рядка (догматики 2,5,6 гласів), а у дворядковому періоді може повторюватися мелодика (з варіювальними відмінностями) тільки другого рядка (догматик третього гласу).

У формі болгарського наспіву в цілому також простежуються три фази розвитку: експозиційний період (*i*); серединні періоди (*m*), у яких децю варіюється музичний матеріал експозиційного періоду, і заключний період (*t*). У заключний період часто вносяться нові мелодичні елементи, особливо в кінцевому розспівуванні складів тексту.

Мелодія піснеспівів болгарського наспіву, які зафіксовані в Ірмолоях, зрідка силабічного стилю (речитативна). У ній переважають невматичний стиль (одному складові тексту відповідають 2–4 звуки), а також мелізматичний з великою розспівністю складів тексту. У мелодиці піснеспівів з розспівністю складів музичне начало виходить на перший план.

Для болгарського наспіву, як і для інших піснеспівів з Ірмолоїв характерна *нерегулярна часокількісна ритміка* дихального типу²¹. Вона зумовлена особливостями тексту, який складається з нерівномірних віршових рядків, що не мають регулярної стопної акцентної системи. У силабічному та невматичному стилі мелодики музично-синтаксична стопа, котра є ритмічно-структурною одиницею, відповідає музичному сегментові, що охоплює одне або декілька слів, які вимовляються на одному диханні. Так, наприклад, перший рядок Євангельської стихирі сьомого гласу “Се тма и рано” поділяється на три музично-синтаксичні стопи (див. приклад 12). Але при цьому нерегулярна часокількісна ритміка піснеспівів усе ж таки ритмічно організована через наявність часової міри, якою в піснеспівах є ціла нота або півнота. Завдяки дотриманню принципу мономірності²² створюється ритмічна організованість. Хоч домінуючою в болгарському наспіві є нерегулярна часокількісна ритміка, проте в цьому наспіві особливо яскраво простежується зародження елементів регулярної метро-ритміки з акцентною пульсацією. Це особливо помітно в мелізматичному стилі мелодики, де виразно виступає музичне начало. Прикладом цього може бути

фрагмент з середньої частини стихирі "Послан быст со небесе" (з рукопису НБУВ, ф. І, № 3367), в якому багаторазово повторюється мелодичний зворот, що має дводольний ритмічний малюнок (див. приклад 13).

Щодо ладових особливостей болгарського наспіву, то в його піснеспівах, як і в інших піснеспівах Ірмолою, переважає *модальна* ладова система. Але при цьому простежуються нові елементи – зародження окремих ознак функційно-гармонічної системи. Це помітно у рухові мелодики по звуках тризвуку, кварто-квінтових зв'язках опорних ладових тонів (див. приклад 14).

Болгарський наспів відзначається більшою динамічністю розгортання мелодики, ніж наспів давньоукраїнської церковної монодії. Їм притаманна емоційна виразність. Завдяки цьому болгарський наспів, очевидно, "прижився" в Україні. Захоплення його піснеспівами відбулося у таких маргінальних записах, як "з'єло красное", "велми красный", які іноді трапляються в Ірмолоях біля записів болгарського наспіву.

Піснеспіви болгарського наспіву передають різні почуття. Для мелодики болгарського наспіву особливо характерним є втілення радісного, урочисто-гімнічного стану. Чимало є світло-ліричних наспівів, трапляються й сумно-ліричні. Серед лірико-драматичних піснеспівів особливо виділяються стихирі "Тебе одіющагося", "Прийдіте ублажим Іосифа", які виконувалися у страшний тиждень.

У мелодиці болгарського наспіву простежуються впливи народної пісенності, а в деяких зразках помітна їх інтонаційна спорідненість із болгарським фольклором. Такі схожості є, наприклад, між початком піснеспіву "Воскресні Боже" (НБУВ, ф. КДА, № 346п) і болгарською народною піснею "Пременил се Лишо"²³ (див. приклад 15).

Яскравий вияв музичного начала в мелодиці болгарського наспіву, особливості його композиції, зародження нових елементів у музичній стилістиці, зв'язки з фольклором свідчать про те, що в болгарському наспіві проявилися гуманістично-ренесансні тенденції. Цими особливостями болгарський наспів тісно пов'язаний з новими наспівами, які виникли в Україні в кінці XVI – першій половині XVII ст. ("київський", "острозький" та ін).

Спостерігається певна систематичність у восьмигласі болгарського наспіву. Так, мелодії, які належать до одного гласу в догматиках, богородичних, стихирах, мають не тільки спільні мелодичні контури ладовоопорних звуків, але й часто вони майже співпадають або близькі за своїм музичним змістом. Є. Тончева виділяє декілька "мелодичних моделей", типових для стихир кожного гласу²⁴.

Хоча документальних підтверджень про виникнення болгарського наспіву в Болгарії у нас поки що немає, однак існує чимало непрямих даних: а) постійна фіксація протягом тривалого історичного періоду певного кола наспівів з атрибуцією "болгарський"; б) досить об'ємне коло піснеспівів з цією позначкою, що становлять неповний корпус збірника недільних і святкових співів, ідентичних за текстами з іншими піснеспівами Ірмолоїв та відмінними за мелодичним змістом; в) певна систематичність у використанні восьмигласної системи; г) історичний факт спеціального введення в Манявському монастирі болгарського співу. Ці докази свідчать не про випадковість й епізодичність виникнення позначки "болгарський", а про значимість цього явища і ймовірність його виникнення поза українською та іншою східнослов'янською церковно-співацькою практикою в цілому. При вивченні даного питання не можна не враховувати історичного факту систематичного знищення пам'яток середньовічної болгарської культури османськими загарбниками, зокрема, музичного мистецтва, а також міграції, починаючи з кінця XIV ст., багатьох болгар на східнослов'янські землі і трансплантацією на ці землі досягнень болгарської культури (так званий "другий південнослов'янський вплив"). Дослідники відзначають інтенсивні українсько-болгарські взаємозв'язки в XVI–XVII ст. у галузі історії, філософії, літератури, образотворчого мистецтва, фольклору (П. Атанасов, П. Сохань, М. Бичваров, В. Горський, С. Грица, Я. Шуст, Д. Степовик та ін.).

У процесі побутування болгарський наспів, очевидно, зазнав певних мелодичних змін, про що свідчать порівняння його варіантів. З другого боку, він міг мати певний вплив на

“київський” та інші наспіви. Тому публікація досить об’ємних матеріалів болгарського наспіву повинна сприяти подальшим дослідженням не тільки цього наспіву, але й інших наспівів давньоукраїнської монодії, а також вивченню українсько-болгарських музичних взаємозв’язків.

Піснеспіви в Ірмолоях зафіксовані п’ятилінійною київською квадратною нотацією. На початку кожного нотного рядка стоїть ключ на одній з його лінійок, який має форму латинської літери С. Він вказує на місце знаходження звука до першої октави. Часто фіксується один приключовий знак бемоль (сі бемоль). При прочитанні наспівів виникають труднощі в тих місцях, коли з’являються додаткові ключі та бемолі. Саме проблемою прочитання цих місць займалася музикознавець О. Цалай-Якименко. Вона встановила, що абсолютну висоту звука задавав ключ на початку нотного стану, а в середині з’являлися ключі та бемолі, що виникали внаслідок *релятивного* методу співу. Знак релятивного бемоля або ключа на нотному стані вказував верхній звук півтону. При переході внаслідок релятивного методу співу в інший гексахорд, який завжди мав стабільну структуру (1т 1т 1/2т 1т 1т), виникали додаткові ключі, бемолі і бекари²⁵. В цілому ж звуковий бік піснеспівів не становить труднощів для прочитання.

У позначенні ритмічних тривалостей нот київська п’ятилінійна нотація порівняно із сучасною мала деякі відмінності і фіксувалася таким чином: лонга \square , бревіс \sqcap , ціла $=$, половинка \dashv , чверть P , вісімка P . Через те, що наспіви мали нерегулярну часокількісну ритміку, в рукописах не позначався метр і немає тактових рисок. Переписувачі не ставили ліг і не вказували темп виконання. У публікації болгарського наспіву ми намагалися бути ближчими до оригіналу нотних записів, через що зберігаємо ті ключі й додаткові знаки, які є в рукописах, а також не ставимо ліг. Тільки ритмічні тривалості нот подані за сучасною нотацією.

Мова словесних текстів болгарських піснеспівів у своїй основі церковнослов’янська, але з помітними фонетичними, а подекуди навіть і лексичними впливами староукраїнської мови XVI–XVII ст. Типово українськими особливостями в текстах є плутанина літер Ѣ – і , и – ы , зрідка – в – л у закінченнях дієслів, позначення твердості р і шиплячих. Усі відзначені особливості збережені з тим, щоб словесні тексти болгарського наспіву могли стати джерелом мовознавчих досліджень. Спрощення орфографії текстів обмежилось лише розкриттям титлів, скорочень, виносних літер, уніфікації написання о , у , я . Знято “паїрики” і твердий знак у кінці слів, уведено м’який знак у закінченні слів за сучасним правописом, збережено літеру Ѣ , а також є після голосних та на початку слова.

¹ В Ірмолоях українського та білоруського походження використовується тільки позначка “напѣл”, а не “распев”. Церковнослов’янське слово “напѣл” передається українською мовою як “наспів”.

² *Вознесенский И.* Осмогласные распевы трех последних веков православной русской церкви. II. Болгарский распев.– Киев, 1891.– С. 1.

³ *Разумовский Д.В.* Болгарское пение православной греко-русской церкви.– М., 1886; *Металлов В.* Очерк истории православного церковного пения в России.– 3-е изд.– М., 1900; *Преображенский А.В.* Очерк истории церковного пения в России.– 2-е изд.– Спб., 1910.

⁴ *Вознесенский И.* Осмогласные распевы трех последних веков православной русской церкви. II. Болгарский распев.– Киев, 1891.

⁵ *Николов А.* Древнеболгарское церковное пение (по старым нотным рукописям, относящимся к XVII и XVIII вв.).– Спб., 1905–1906.– Т. 1: Литургия.– 1905; Т. 2: Вечерня.– 1906.

⁶ *Крыстев В.* Пути развития болгарской музыкальной культуры в период XII–XIII ст. // *Musica antiqua europae orientalis* – Wydgoszcz, 1966.– С. 51.

⁷ *Динев П.* За самобытноста на “болгарский распев” // *Българска музика*.– 1963.– № 3; *Динев П.* Нови данни за старобългарския напев // *Българска музика*.– 1964.– № 5; *Кръстев В.* Очерки върху развитието на българската музика.– София, 1954; *Петров С.* Очерци по история на българската музикална култура.– София, 1959.– Т. 1.

⁸ Скребков С.С. Русская хоровая музыка XVII – начала XVIII вв.– М., 1969; Успенский Н.Д. Древнерусское певческое искусство.– М., 1971.

⁹ Топчева Е. Композиционно-структурни особености на Болгарски распев // Българска музика.– 1972.– № 2; Топчева Е. Проблеми на старата българска музика.– София, 1975.

¹⁰ Болгарский распев / Сът., транскрипция и ред. Е. Топчева; Ред. на словесните текстове С. Кожухарова.– София, 1971.

¹¹ Топчева Е. За българский распев.– София, 1981 – Ч. 1–2.

¹² Материали симпозиуму опубліковані у виданні: Българско музикознание.– София, 1982.– Год 6, кн. 1.

¹³ Корний Л.П. До питання про українсько-болгарські музичні зв'язки // Українське музикознавство.– К., 1975.– С. 122–127; Корний Л.Ф. Болгарский распев в певческой практике Украины XVI–XVII вв. (К проблеме украинско-болгарских музыкальных связей) : Дис. ... канд. искусствоведения.– Киев, 1979; Корний Л.Ф. Болгарский распев на Украине в конце XVI–XVII вв. // Българ. музикознание.– 1982.– Год. 6, кн. 1.– С. 129–141; Корний Л.Ф. Болгарский напев в манявских рукописях XVII–XVIII ст. // Единение народов – единение культур.– Киев, 1987.– С. 37–60.

¹⁴ Конотов А. Особенности атрибуции болгарского и других местных распевов в практике украинского певческого искусства XVI–XVII веков // Българ. музикознание.– 1982.– Год. 6, кн. 1.– С. 95–102.

¹⁵ У бібліотеках України переважаючими є нотолінійні Ірмолої українського походження і лише поодинокі рукописи з Білорусі. З двадцяти одного Ірмолою, звідки відібрані піснеспіви болгарського наспіву, тільки два білоруські.

¹⁶ Слово “твір” тут використовуємо як термін музичної текстології, який означає, що монодичні піснеспіви мають самостійну мелодичну інтерпретацію канонічного тексту. Вперше цей термін у такому значенні використав С. Фролов (див.: Многораспевность как типологическое свойство древнерусского певческого искусства // Проблемы русской музыкальной текстологии.– Л., 1983.– С. 37).

¹⁷ Любаров Ігнатій. Житие и жизнь преподобного отца Иова.– ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, ф. 3, № 59, с. 92.

¹⁸ Вознесенский И. Осмогласные распевы трех последних веков православной русской церкви. II. Болгарский распев.– С. 21.

¹⁹ Термін “період” використовується у значенні не класичної форми, а розгорнутої завершеної музичної побудови.

²⁰ Використовуючи формулу $i : m : t$, спираємося на працю Б. Асаф'єва: Музыкальная форма как процесс.– Л., 1971.– С. 84.

²¹ Корний Л.П. Історія української музики.– К. ; Х. ; Нью-Йорк, 1996.– Ч. 1.– С. 154–155.

²² Про принцип монотонності в монодії писала В.Н. Холопова. (Див.: Холопова В.Н. Русская музыкальная ритмика.– М., 1983.– С. 44).

²³ Българско народно творчество.– София, 1965.– Т. 13.– С. 469.

²⁴ Топчева Е. Български распев. Композиционно-структурни особености на стихирарическия жанр // Проблеми на старата българска музика.– София, 1975.– С. 141–147.

²⁵ Цалай-Якименко О. Київська нотація як релятивна система (за рукописами XVI–XVII століть) // Укр. музикознавство.– 1974.– Вип. 9.– С. 197–224.

Нотні приклади

1

ЛНБ, ф. 6, № 14

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: Прий - - - дь - - - те у - бла - жим

ЛМУМ, F 58

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: Прий - - - дь - - - те у - - - бла - жим

2

ЛНБ, ф. 3, № 50

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: Те - - - бе о - дь - ю - ща - го - ся

ЛНБ, ф. 77, № 96

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: Те - бе о - дь - ю - ща - го - ся

3

ЛНБ, ф. 3, № 50

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: мом і ви - дьв мер - тва на

ЛНБ, ф. 77, № 96

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: мом і ви - дьв мер - тва на

4

ЛМУМ, Q 266

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: Прий - дь - - - те лю - ди - с три - сос - тав - но му

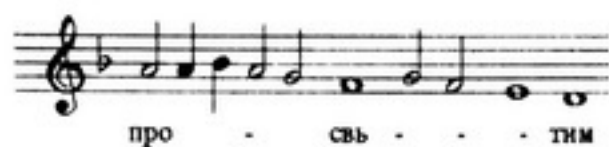
ЛМУМ, Q 339

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: Прий - - - дь - - - те лю - ди - с три -

Музична нотація на скрипці з нотами та ліричними підписами: сос - - - тав - - - но

5

ЛНБ, ф. 3, № 50

НБУВ, Соф.зб.112/645 с.

6

НБУВ, Соф.зб.112/645 с.

НБУВ, КДА, 346 п.

7

НБУВ, ф. 1, № 3367

ЛНБ, ф. 2, № 103

8

НБУВ, Соф.зб.112/645 с.

Пре-му - дро - сти на пер-си во - злег и ра - - - зум су -

НБУВ, ф.І, № 3367

Пре-му - дро - сти на пер - си воз - лег

9

10

ЛНБ, ф.2, № 123

Ка - я жи - тей - ска - я пи - ща пре - бы - ва - ст пе - ча - ли не - при -

част - на, Ка - я ли сла - ва сто - ит на зем - ли не - пре - лож - на

11

НБУВ, ф.І, № 3367

Да по - зна - см, бра тн - є тай -

ны си - лу, и - бо от

гръ - ха воз - вращ - ша - го - ся сы - - на,

12

НБУВ, ф.І, № 3367

Се тма, и ра - но, что у гро - ба Ма - рі - с сто - и - шм.

13

НБУВ, ф.І, № 3367

нань же ше - сто - кры - ла - ті - и
і мно - го - о - чи - ти - и

14

НБУВ, ф.І, № 3367

По - слан бысть со не - бе - се Га - врі - ил
а - рхан - гел

15

НБУВ, ф. КДА, № 346 п.

Вос - крес - ні
Пре - ме - нил се Ли - шо, на - ки - тил се Ли - шо

за ран за сви - не - те, ве - чер за го - ве - да,
за ран за сви - не - те, ве - чер за го - ве - да,

КОДИКОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АРХЕОГРАФІЧНИЙ ОПИС НОТОЛІНІЙНИХ ІРМОЛОЇВ

Історико-текстологічне, джерелознавче, музикознавче та будь-яке інше дослідження духовної спадщини давніх часів, яка збереглася в рукописних книгах, неможливе без кодикологічного та пов'язаного з ним палеографічного аналізу рукописів. Реалізація інформації, що міститься в такому багатоаспектному та синтетичному джерелі, як кодекс, здійснюється через археографічний опис книги.

Рукописна книга феодальної доби, або "кодекс", є об'єктом спеціального дослідження *кодикології* (науки, яка вивчає весь комплекс питань, пов'язаних з походженням, створенням та існуванням книги) і *кодикографії* (науки, яка вивчає весь комплекс питань, пов'язаних з системою опису книги та інформування про неї як про багатоаспектне джерело). Дослідження в галузі кодикології та кодикографії рукописної книги конче необхідне в сучасних джерелознавчих працях, пов'язаних з вивченням історико-культурного процесу, адже ця книга акумулює в собі усі аспекти суспільного життя і є важливим фактором, що впливає на розвиток культури. Стародавня рукописна книга – багатогранне історичне джерело, яке містить різноманітну інформацію з різних галузей знань і є не тільки пам'яткою писемності у вузькому розумінні цього слова, але й синтезом мови, літератури, мистецтва книги, історії, техніки тощо.

Археографічний опис будь-якої рукописної книги (складова частина кодикографічного аналізу книги як пам'ятки писемності і факту матеріальної культури та духовного життя) повинен мати не тільки охоронне, але й джерелознавче значення; цей опис враховує всю ґрунтовну інформацію про зовнішній вигляд і зміст рукопису, фіксує прояви загальних тенденцій та індивідуальних рис. Тому в процесі опису рукопис не тільки паспортизується (враховується місце його зберігання, розміри, формат, кількість аркушів, фізичний стан, початок і кінець, заголовки та ін.), але, крім цього, відзначаються його особливості, які в комплексі складають джерельну інформацію для широкого кола спеціалістів і дають основні відомості про час та місце створення кодексу, його автора чи упорядника, мовні особливості, коло читачів, власників, національні традиції оздоблення оправи та тексту, історичну долю книги і багато іншого.

Детальний кодикологічний опис передбачає не лише суто археографічні зовнішні елементи опису, а й включення елементів текстологічного, мовознавчого, літературознавчого, історичного та мистецтвознавчого аналізу, заснованого на реєстрації спостережуваних зовнішніх ознак, які в поєднанні з іншими можуть бути використані спеціалістами.

Враховуючи специфіку даного видання текстів болгарського наспіву, в публікації подається не повна кодикографічна схема, яка розрахована на деталізовану систему реєстрації зовнішнього вигляду рукопису, а археографічний, більш узагальнений опис. Разом з тим деякі кодикологічно важливі для історії Ірмолая спостереження відзначаються в даній вступній статті.

Опис наводиться за такою схемою:

1. Назва, дата, місце зберігання, шифри сховища. При необхідності вказуються дати й назви різних за походженням частин кодексу, якщо вони не збігаються із датою Ірмолая. Якщо дата нашого опису не збігається з датами, встановленими нашими попередниками,

наприклад Ю. Ясинівським, дата, що запропонована відповідним дослідником, вказується у дужках після посилання на відповідну працю.

2. Переписувач та місто, в якому було створено рукопис, якщо це можливо встановити. В тому числі вказуються й упорядники та редактори тексту, як наприклад у Супрасльському ірмолої (№ 2). Детального аналізу усіх кодикологічних спостережень стосовно "авторства" не наводиться, а у бібліографії вказується наукова праця, де цей аналіз проводиться.

3. Заголовок тексту рукопису, початок, закінчення з позначенням аркушів, на яких вони розміщені. Оскільки заголовок, початок та закінчення мають охоронно-пошукове значення, вони транслітеруються сучасними літерами української та російської мов, за винятком літерних цифр, які наводяться кириличним шрифтом. Додається тільки літера *Ѣ*. Якщо заголовок, початок та кінець кодексу й Ірмолая не збігаються, то на цьому спеціально наголошується. Наприклад: початок рукопису на арк. 1: "Род его милости пана Феодора Стеткевича ...". Початок Ірмолая на арк. 2: "Ирмосы из октоиха на осмь гласов", на арк. II: "(Всенощное бдение) Благослови душе моя Господа ..."

Якщо заголовок виконано кіновар'ю, він підкреслюється. Заголовок із записом переписувача наводиться повністю.

4. Склад рукопису, вказівка на розміщення текстів болгарського наспіву, його назва та аркуші.

5. Формат, обсяг рукопису в аркушах, фізичний стан аркушів і кодексу (матеріальні втрати, незаповнені аркуші, пошкодження та ін.). Вказується наявність різних систем нумерації.

6. Матеріал письма (в усіх рукописах це папір). При цьому подається детальний опис філіграней як найбільш значимої датуючої ознаки: назва (загальноновживана) чи її опис з посиланням на опублікований довідник, визначаються три ступені подібності: подібний, схожий і тотожний. Наводиться номер філіграні за довідником та її дата. Довідник вказується за ім'ям його укладача (Мацок, Ноститц, Лауцявичус та ін.). Повна назва довідників розміщена у списку скорочень.

7. Тип письма (устав, півустав, скоропис), кількість почерків, характеристика чорнила, кіноварі та інших рубрикаційних кольорів (наприклад, дуже незвичним є використання зеленого кольору). Різні почерки вказуються за різним порядковим числом, наприклад: "півустав та скоропис XVII ст.: півустав – 1) арк. 1–22 зв., 224–317, 318–393 зв., 397–399 зв.; 2) арк. 395–396; 3) арк. 400–413; скоропис одного почерку: арк. 317 зв. Це означає, що рукопис написаний 4-ма почерками: півуставом текст написаний трьома різними почерками на відповідно вказаних сторінках, а скорописом – на с. 317 зв.

8. Побудова сторінки та тексту. Вказується спосіб розлініювання сторінки і розміри поля тексту, кількість нотних рядків, розміщення тексту, особливості нотації. Це дозволяє не лише простежити традицію оформлення сторінки нотного рукопису у різні часи, а й допомагає ідентифікувати, датувати різні частини даного кодексу та встановити їх спорідненість. На зміну у характері розлініювання тексту сторінки звертається особлива увага.

9. Оздоблення тексту та аркушів: мініатюри і малюнки із зазначенням сюжету та підписів до них, заставки з характеристикою типу й стилю, фарби, ініціали, рубрикаційні ознаки з перерахуванням сторінок чи аркушів, на яких вони розміщені. Важливе значення надається зміні стилю та кольорів оздоблення, що може свідчити про різне походження окремих частин тексту.

10. Оправа: наводяться її ознаки, загальна характеристика – дошки, покриття, тиснення, металеві прикраси та ін. Встановлюється, якщо можливо, схожість оздоблень майстерень.

11. Записи наводяться тільки ті, які мають значення для історії рукопису: переписувача, власника, дарчі, вкладні та історичні; молитви, проби пера та інші подібні записи не розкриваються, але на них вказується. Текст записів наводиться у відповідності до тексту рукопису – з помилками та особливостями мови.

12. Старі шифри, штампи, штемпелі, які свідчать про власників рукописів.

13. Бібліографія дослідження кодексів, що містять болгарський наспів: наводяться лише ті

праці, у яких поданий археографічний опис рукописної книги. Перше посилання подається у повному бібліографічному обсязі, наступні – за скороченою назвою. Повний опис наводиться у списку скорочень.

Описано 21 Ірмолої, з яких відібрано піснеспіви болгарського наспіву для цієї збірки.

Зміст Ірмолоїв детально не розглядається, але подаються початки текстів наспівів, які мають атрибуцію “болгарський”. Ті зразки болгарського наспіву, які публікуються в цьому виданні, подаються з посиланням на аркуш, на якому вони зафіксовані. Всі інші зразки болгарського наспіву, які мають місце в цьому ж рукописі, перераховуються.

Кодикологічний аналіз представленого комплексу книг мав на меті встановити насамперед час створення книг, їх походження та побутування.

Що стосується часу створення книги, то він встановлювався на основі комплексного аналізу філіграней, записів, типів почерків. Описи рукописів розміщено в хронологічному порядку, час їх створення охоплює період кін. XVI – кін. XVII ст. Три з них датуються кін. XVI – поч. XVII ст. Чотирнадцять відносяться до XVII ст.: два – 40-х років; три – середини століття; три – 70-х років; три – 80-х років, три – 90-х років. Один належить до кін. XVII – поч. XVIII ст.

Дата кодексу вказується за датою основної частини тексту, що містить болгарський наспів. У багатьох випадках для кодексів XVII ст. характерний конволютний склад, або рукопис складається з декількох частин, відредагованих та поєднаних при упорядкуванні чи оправленні. Постійне упорядкування, дописування, перенумерація, зведення близьких за часом, але різних за походженням частин, оправлення – є звичайною для монастирів практикою. Тому датування тексту за реаліями необхідно аналізувати через походження всього кодексу та його частин. Типовим прикладом є Жировицький ірмолої 20-х років XVII ст. – Київ, НБУВ, ф. I, № 3367. При датуванні кодексу дата пасхалії (1649 р.) може ввести в оману і дати можливість поширити її на весь кодекс. Проте, незважаючи на те, що ранній текст, текст з мініатюрою та пасхалії мають схожі філіграні, оправлялися вони в різний час, на що вказують різна структура паперу, почерки, принципи розміщення тексту, відсутність суцільної нумерації, аналіз оправи, що вказує на її вторинність тощо. На нашу думку, папір могли закупити великою партією та користуватися ним протягом декількох років, що було звичайною практикою для монастирських скрипторіїв. Аркуш з авторською післямовою було вирізано та приклеєно зверху на аркуші 414 зв. під час другого оправлення. Аркуш 233 заповнений у 1831 р. Яковом Крашановським, учнем Жировицької семінарії. В пасхалії збереглася дата – 1649 р. (арк. 401), проте вона не може бути віднесена до всього рукопису, оскільки кодекс неоднорідний за часом створення і складається з трьох частин – основна частина Ірмолої була створена в 20-х роках XVII ст.; друга частина кодексу (арк. 395–396) – кін. XVII – поч. XVIII ст.; а третя частина кодексу (арк. 400–413) – 1649 р.

Локалізація Ірмолоїв та їх походження визначались на основі комплексного аналізу записів переписувачів, змісту приписок, мовних особливостей, почерків, паперу (наприклад, традиційним для західних областей України і Волині був імпорт паперу з території монархії Габсбургів (суч. Німеччини та Австрії), техніки та мистецтва оправи, прикрас рукопису, його побутування в певних регіонах тощо.

Усі відібрані зразки містяться в рукописних Ірмолоях українського та білоруського походження. З них 19 – українських, 2 – білоруських. Більшість їх походить з Волині й Прикарпаття (№ 1, 3, 5, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18)*, згадуються міста Луцьк, Острог, Львів, Гладішів, Лежайськ, Сосниця, Перемишль, Гоголів, Немирів. Два рукописи пов'язані своїм походженням з Межигірським монастирем (№ 7 та 8), один – з Жировицьким (№ 6), один – з Супрасльським (№ 2), два (№ 19 та 20) віднесені до українських на основі загального аналізу рукописів.

Переписувачами, за свідченням самих рукописів, були переважно духовні особи, ченці або служителі церкви, причому часто вказується церква, храм або монастир, у яких переписувався або складався рукопис. Проте власниками книг були й світські особи, що свід-

чить про широке поширення музичної культури серед українського населення в XVI – XVII ст. та тісні зв'язки богослужбової музики з народними традиціями і загальною духовною культурою народу. Серед упорядників і переписувачів: співак Богдан Онисимович (№ 2), Іоанн Колбека (№ 6), ієромонах Йосиф Феодорович (№ 7), ієромонах Йосиф Крейницький (№ 13), намісник Покровського храму Омелян Савич (№ 15), Стефан Селицький (№ 16), дяк Тимофій (№ 17) та ін. Серед власників: Олексій Борзаковський (№ 4), Ісайя Минкевич (№ 8), Іоанн Белінський (№ 10), Гавриїл Сенкевич (№ 10), Василь Вутейко (№ 10), Стефан Лук'янов (№ 17) та інші, які пишуть про себе просто “раб божий”.

Велике значення для визначення часу написання рукопису, його складових частин та приписок має встановлення технології створення кодексу, його структури, наступної долі. Таким чином, створювалися споріднені та неспоріднені за походженням частини тексту.

Усі зразки болгарського наспіву, наведені в даній публікації, за винятком Супрасльського ірмолая (№ 2), належать до складу вихідного (первісного) тексту, а тому датуються часом його створення, який наводиться в археографічному описі.

Історична доля рукопису складалася так, що він рідко коли доходив до нашого часу в первісному вигляді. В процесі свого існування він “обростав” доповненнями, приписками, а також іншими текстами при зміні оправи. Кожна музична пам'ятка жила своїм життям, тому визначення її історичної організації і структури надзвичайно важливе. Прикладом цього є загальновідомий Супрасльський ірмолой (№ 2). Він був створений у кілька прийомів. Основна частина переписана анонімним переписувачем на арк. 33 зв.–541, рукою ж Богдана Онисимовича, згаданого на титульному аркуші рукопису, – тільки текст на арк. 1–33, 541 зв.–543, 565–573. Він же заповнив заголовки, ініціали, колонтитули, підписи до малюнків, пронумерував рукопис, а також, як нам уявляється, був оздоблювачем тексту, на що вказує безсумнівна схожість малюнків та ініціалів на арк. 146 зв., 147, 241 зв. та інших, що виконані у вигляді людського обличчя. При оправленні до рукопису були приєднані пасхалія і річна послідовність церковних співів. Пізніше, в тому ж XVII ст., на залишених чистих аркушах були дописані численні наспіви, причому кількість почерків перевищує 30:

1) арк. 217–217 зв; 2) 218–219; 3) 219 зв.–222; 4) 222–224; 5) 224–224 зв.; 6) 291–291 зв., 292 зв.–293 зв.; 7) 292–292 зв; 8) 293 зв.; 9) 294–295 та ін. Болгарський наспів, розміщений на аркушах 315–315 зв. та 523–523 зв., як уже відзначалося в деяких дослідженнях, приписаний пізніше основного тексту, на наш погляд, у першій третині XVII ст.

Розглянуті нами рукописні книги, як правило, містять основне ядро тексту (власне Ірмолой), а також допоміжні тексти, необхідні при богослужінні, наприклад, пасхалії або річну послідовність церковних співів (№ 2, 6, 11, 15, 19 та ін.). У багатьох рукописах таким ядром є “Творение преподобного отца нашего Иоанна Дамаскина”, видатного богослова і поета-гімнографа VII ст., відомого своїми творами: Октоїхом, пасхальними канонами на Різдво Христове, Богоявлення, Вознесіння тощо (№ 2, 4, 7, 8, 12, 15). Допоміжні тексти могли бути створені одночасно з основним текстом, приплетені або дописані на незаповнених аркушах. Аналіз кількості аркушів і зошитів у кодексі має не тільки охоронне значення, але й дає можливість виявити лакуни тексту, вставки і зробити висновки про техніку створення рукопису поряд з такими ознаками, як блок книги та її оправа.

Про історію кодексу дозволяє судити і його збереженість, яка може бути встановлена не тільки візуальним шляхом, але й на основі аналізу системи організації тексту і встановлення змістового розриву. Кожний переписувач, зберігаючи традиції, використовував специфічні прийоми в організації аркуша: розміщення поля тексту, розлінування, розміщення нотних рядків, покажчиків, титулів, колонтитулів. Індивідуальний стиль переписувача та упорядника відбивався в складанні зошитів, їх сигнатурі та фоліації. Уважне дослідження дає можливість визначити не тільки взаємозв'язок систем організації тексту та аркуша, але й первісний текст, приписки, зміну переписувачів, редакторську обробку, зміну тексту та багато іншого. Такі особливості тексту Ірмолая можуть визначити його історію як пам'ятки музичної культури за складом наспівів та читань. У Сосницькому ірмолойі

(№ 15) співставлення сигнатури і фоліації, наведених різними системами нумерації (слов'янською літерною та арабською), дозволило встановити втрату п'яти зошитів по чотири аркуші після 65 зошита. Ця втрата могла вплинути на склад тексту Ірмолая при наступному переписуванні.

Художнє оформлення тексту також може бути допоміжним матеріалом при визначенні часу та регіону створення рукописної книги. Оздоблення тексту відіграло велике значення для естетичного сприйняття слів і музики. Гармонія малюнка, слів та музики була важливою умовою створення рукописної книги, особливо музичної. Орнаментика рукописів, згаданих у даній публікації, несе яскраво виражені ознаки українського бароко, для якого характерне використання соковитих кольорів та розмаїття рослинних елементів оздоблення аркуша і оправи. Початок XVII ст. відзначений ще плетеними заставками, хоча в них уже з'являються елементи рослинних мотивів. Такими є рукописи: НБУВ, ф. 301 (КДА), 350 п.; ф. I, № 3367; ф. I, № 7475; ЛНБ, ф. I, № 330; ф. II, № 122, 123. Дослідники прикрас українських рукописів І. Свенціцький і Я. Запаско відзначали сильний вплив "друкарського" типу прикрас та використання заставок і гравюр, вирізаних із стародруків. Стародруковані вклейки зустрічаються в таких рукописах: НБУВ, ф. I, № 5391; ф. 312, № 112/645 с.; ЛНБ, ф. 9, № 236. Оздоблення тексту часто збігається з елементами оформлення стародруків, як, наприклад, у рукопису ЛНБ, ф. 2, № 103, де використовується фронтисписний варіант декоративної арки. Чорний і темно-коричневий фон для заставок з чудовим рослинним орнаментом, який відображає багатство рослинного світу України, використання золота, різноманітність фарб найбільш властиві для рукописів середини та другої половини XVII ст. В українських рукописах цього часу широко застосовуються медальйонні зображення святих у центрі рослинної заставки (№ 15, 17, 18, 19). Заставки і малюнки винятково розкішні. Поруч з явною перевагою рослинних елементів у прикрасах присутні зооморфні мотиви, як, наприклад, у рукописі Львівського НМУМ, № 786 (0.61) або унікальні зразки історизованих ініціалів (з сюжетними малюнками із зображеннями людей та тварин), як у рукописі ЛНБ, ф. 2, № 123 (№ 16). У багатьох Ірмолаях зустрічаються акварельні зображення Іоанна Дамаскіна, рідше – царя Давида, що грає на гусях.

Техніка складання блоку книги, оправи та прикраси свідчать про близькість шкіл і традицій, у яких вони створювалися. Безумовно схожі басми, накатки, види тиснення, схеми розміщення прикрас. Дивовижною ювелірною технікою відзначаються металеві прикраси оправи, які одночасно мають і захисні функції. Гравіровані латунні кутники (наріжники) з жуковинами на оправах рукописів НБУВ, ф. I, № 5391 (№ 2) і НМУМ, РК, № 1101 (№ 13) відносяться до однієї художньої школи. Збігаються медальйонні накатки першого рукопису та ЛНБ, ф. 3, № 50 (№ 1).

Особливий інтерес викликають записи переписувачів, які фіксували час й місце створення, свої імена та імена своїх покровителів і свідків. Детальними подробностями відзначається запис Межигірського ірмолая (№ 7), в якому ієромонах Йосиф Феодорович у 1649 р. згадує гетьмана Богдана Хмельницького, митрополита Сильвестра Косова, ігумена Межигірського монастиря Варнаву Лебедевича. Типовими є приписки про продаж і вклад у монастир, як, наприклад, у Львівському ірмолої (№ 17), в якому текст супроводжується припискою з погрозами про страшні кари за викрадення рукопису. Такі колоритні приписки зустрічаються переважно у XVII ст., при цьому не вважалося великим гріхом робити побутові записи на полях книги, як, наприклад, у Немирівському списку (№ 10), де поряд з приписками про придбання рукопису є записи про ціни на жито, пшоно, особисті записи Василя Вуйтенка польською та українською мовами, проби пера та ін.

Завершуючи короткий огляд, необхідно підкреслити, що кодикологічний підхід до аналізу пам'яток писемності й музичної культури, археографічний опис кожної книги сприяють дослідженню болгарського наспіву в Україні XVI – XVII ст. в історичному контексті, без якого дуже обмежені можливості музикознавчого аналізу.

1. Ірмолой кін. XVI – поч. XVII ст. – Львів, ЛНБ, ф. 3, № 50.

Заголовок: “С Богом починаем Єрмолой, дагмат, глас а”. Під заставкою дописка кіновар’ю: “Благослови душе моя Господа”.

Початок на арк. 1: “Смиренную славу исто человек”.

Закінчення на арк. 248 зв.: “... прорече й дарова нам живот, вечний мир и велию милость”.

Болгарські наспіви: арк. 103 зв.–105 зв. – стихирі Успінню Богородиці на 8 гл.: “Богоначальним мановенієм” та ін.; 228 зв.–230 – “Прийдіте, людие”, а також: “Неанес и та херувими”.

4°, на 252 арк. (арк. 252 незаповнений), бокове зшиття аркушів (альбомний формат – висота арк. менша за його ширину); розміщення філіграней по середині верхнього та нижнього краю аркуша.

Папір жовтий. Філіграні: 1) *герб Єліта* (двох типів) – арк. 1–26, 35–42, 59–67, 84–120, 130–166, 171–196 – схожі знаки: Мацюк, №106 – 1591–1592 рр.; 2) *герб м. Любич* – арк. 27–34, 68–83, 121–129, 167–170, 189–252 – тотожні знаки – Мацюк, № 325 – 1604 р.; 3) *герб з круглим щитом* (у середині – собака та півень) – арк. 43–58 – схожі знаки: Лауцявічус, № 1278–1280 – 1598–1606 рр.

Скоропис XVII ст. одного почерку. Чорнило коричневе, заголовки, ініціали, рубрики кіноварні.

Побудова сторінки: бокове розлінування поля тексту (151–155 мм); сім нотних рядків, недбале розміщення тексту, нотні рядки виступають за лінії. В нотному тексті зустрічаються бекари, окремі нотні знаки – біла італійська нота.

Оздоблення тексту і аркушів: заставка плетена балканського типу, виконана в примітивній манері (на арк. 1), різноманітні кіноварні покажчики та рубрикаційні знаки.

Оправа: дошки в тисненій шкірі, застібки обірвані. Накатка з медальйонами тотожна Супрасльському ірмолою 1601 р. (див. № 2 даного переліку).

Записи на арк. 1–9 – “Року 1649 місяца іюля дня 23 сію книгу, рекомую Ірмолой, нанедал раб божий Іоан Третецкий за отпушение грехов своих до церкви святого Іоанна Богослова на подзамчу Львовском в опеку Братства тоя ж церкви вѣчными часы” (підпис); “Лаус санкто Bartolomeo, quando finis habeo”, арк. 60 зв. – “Amen, iako bože day, aby wszystka гоś poszła w raj, a lachy do pekła daj”; на форзаці – “Mądry w rzeczach zalecia siebie a człowiek wygodny bęzie xsieżęte”.

Старі шифри: № XXXII, № 40, штамп “Бібліотека монастиря о.о. Василіян у Львові”.

Бібл.: *Конотоп А.* Особенности атрибуции. – С. 97; Нотолінійні рукописи XVI–XVIII ст. Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка / Укл. Ю. П. Ясиновський за участю О.О.Дзьобана. – Львів, 1979. – С. 52–53; *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – Львів, 1996. – С. 98.

2. Ірмолой (Супрасльський) 1596–1601 рр. – Київ, НБУВ, ф. I, № 5391.

Переписувач та упорядник: Богдан Онисимович з м. Пінська (нині Брестська обл., Республіка Білорусь).

Заголовок: на арк. 1: “Ірмолой, твореніє преподобнаго отца нашего Іоана Дамаскина. Нанотован в святой обители монастыру Супрасльском, столп ірмосов написан рукоделієм Богдана Онисимович[а], співака родом с Пинска. В лето от создания мира 7109. А от воплощения Христова 1601”.

Початок на арк. 33: “Книга глаголемая ірмолой, творение препадобнаго отца нашего Иоана Дамаскина. Глас а, песнь а, ірмос. Твоя победительная десница боголепно во крепости прославився ...”

Закінчення на арк. 565 зв.: “... прознаменованіє на земли рождашагося во Вифлеиме на сия ...”, на арк. 576: “от всех бел свободы и дарова ти, радуйся...”

Болгарські наспіви: арк. 315–315 зв. – “Тѣло Христово”; арк. 523–523 зв. – “Слава во вышних”.

На арк. 2–31 – “Указ ирмосам”, “Круг сонца и місяця”, Пасхалія за 1594-1596 рр.

4^о на 576 арк. (між арк. 564 та 565 аркуш втрачено, арк. 2–31, 565–576 – приплетені пізніше), пошкоджені, випадають.

Папір жовтуватого відтінку. Філіграні: *герб м. Рейнерса* (святий Петро), Німеччина (Сілезія) – тотожний знак – Ностітц № 312 – 1594 р.

Рукопис написаний двома основними почерками: скоропис XVI – поч. XVII ст. на арк. 32–564; дрібний півустав на арк. 1–3, 565–573. Чорнило коричневе, заголовки, ініціали, рубрики кіноварні. Окрім того, зустрічаються інші, більш пізні приписки почерками XVII-XVIII ст.: 1) арк. 217–217 зв., 222–224, 315, 396–397; 2) арк. 218–219; 3) арк. 219 зв.–222; 4) арк. 291–291 зв., 292 зв.–293 – фрагмент 6-ти нотних рядків; 5) на арк. 292–292 зв.; 6) на арк. 293 зв. – фрагмент 7-ми нотних рядків; 7) на арк. 294–295 – кін. XVIII ст.; 8) арк. 295 зв.; 9) арк. 298 зв. – фрагмент 7-ми нотних рядків; 10) арк. 298 зв. – фрагмент 5-ти нотних рядків; 11) арк. 262 – фрагмент 3-х нотних рядків; 12) арк. 388 зв., 13) арк. 389–395 зв.; 14) арк. 423–427; 15) арк. 427 зв.–428 зв.; 16) арк. 428 зв.; 17) арк. 515; 18) арк. 515 зв.; 19) арк. 516–522 зв., 20) арк. 523–523 зв.; 21) арк. 543 зв.–552 зв.; 22) арк. 553; 23) арк. 553 зв.–564 зв.; 24) арк. 574–575 зв.; 25) арк. 576–576 зв.

Побудова сторінок: бокове розлінування поля тексту – 102–107 мм; дев’ять нотно-лінійних рядків, нотні рядки виступають за лінії, недбале розташування тексту.

Оздоблення тексту і аркушів: орнамент рослинний, прикрашаються заголовки, підзаголовки (в’язю), інципіти, покажчики, сигнатура, рубрикаційні знаки. Ініціали у вигляді стилізованої гілки, людського обличчя, контурного типу, малі. Заставки у вигляді балканської плетінки та малюнки монохромні (рожево-червоного кольору) на арк. 32, 32 зв., 64 зв., 91, 109, 141 зв., 169 зв., 182 зв., 225, 226, 271, 299, 317, 316 зв., 397 зв. На арк. 437 – заставка геометричного стилю, на арк. 265 – рослинна з квітковим орнаментом. Арк. 32 – зображення вел. кн. Володимира, запис – “Владимир Кир руский со чадъ своими: св. Роман, св. Василий, св. Давид”; арк. 32 – “св. Козьма, св. Иоан Дамас[кин]”; арк. 317 – суд Пілата, запис: “Умы Пилат руце, рече чист есмь от крове праведного сего”; арк. 317 зв. – розп’яття; арк. 397 зв. – Благовіщення (св. Троїця). На арк. 1 – гравюрна заставка, що вирізана з видання Франциска Скорини. Ця заставка надрукована у виданнях: “Премудрості Ісуса Сірахова” (арк. 5), книги Екклезіаста (арк. 3), книги Премудрості Божої (післямова), книги Вихід (Ісход) (арк. 5), Першої книги царів (арк. 5), Другої книги царів (арк. 120), Третьої книги царів (арк. 120), Четвертої книги царів (арк. 184).

Оправа: опрацювалася тричі, реставрована грубим полотном, збережене первісне покриття – шкіра з тисненням, в якому накатка

з медальйонами тотожна Ірмолюю з ЛНБ, ф. 3, № 50 (№ 1 даного переліку). Застібки та латунні кутники втрачено, крім одного, – з жуковиною на нижній кришці оправи.

Записи: на арк. 1, 357 зв. про належність рукопису Ближнім печерам преподобного Антонія Києво-Печерського монастиря; на арк. 573 – храму архистратига Михаїла.

Старі шифри: XI . 24, 57, 2977, 90.

На арк. 2–31 – “Указ ирмосам”, “Круг сонца и місяця”, “Пасхалія”.

Походження: Супрасльський мон. (нині на території Польщі, поблизу Білостока).

За складом рукопис неоднорідний: на арк. 2–31 – Стовп ірмосів, коло сонця, пасхалія за 1594–1596 – створені у 1596 р.; друга – арк. 32–654 – власне Ірмолюю кінця 90-х років XVI ст. – першого року XVII ст.; арк. 563–573 – наспіви, величання, богородичні – без нот. Комплексний аналіз паперу, почерків, оздоблення, редагування тексту свідчить, що Супрасльський ірмолюю упорядковувався Богданом Онисимовичем у 1601 р., коли три його частини, написані наприкінці XVI ст. у Супрасльському монастирі, були зведені разом оправою та відредаговані. Йому належать (якщо прийняти за його почерк почерк заставки-заголовку) лише перша частина (арк. 1–31), частина записів на арк. 541 зв.–543 і третя частина блоку на арк. 563–573), решта тексту була написана іншою людиною, очевидно, під його

керівництвом. Сам Богдан Онисимович був оформлювачем перших двох частин кодексу (заставка в третій частині кодексу на арк. 565 виконана в іншій техніці). Ірмолой неодноразово доповнювався, ймовірно в першій половині XVII ст., останні два аркуші були доклеєні набагато пізніше основного тексту і не мають прямого відношення до рукопису.

Бібл.: Дзбановський О. Минуле музичної культури на Україні // Червоний шлях. – 1927. – №11. – С. 11 (245–246); Дубровіна Л.А. Супрасльський Ірмолой 1601 р.: деякі аспекти кодикологічного дослідження // Рукописна та книжкова спадщина України. – К., 1993. – Вип.1. – С. 13–20; Конотоп А. Супрасльський Ірмологион // Сов. музика. – 1972. – № 2; Конотоп А. К вопросу расшифровки певческих нотолінійних пам'яток XVII в. // Сов. музика. – 1973. – № 7; Конотоп А. Супрасльський Ірмологион 1598–1601 гг. и теория транспозиции знаменного распева : Автореф. канд. дис., 1974; Лыбыщев Ю.А. Издания Франциска Скорины и других славянских первопечатников в библиотеке Супрасльского монастыря // Белорусский просветитель Франциск Скорина и начало книгопечатания в Белоруссии и Литве : Сб. науч. тр. “Федоровские чтения” 1977 г. – М. : Наука, 1979. – С. 184–188. Преображенский А. Краткий очерк истории церковного пения в России. – Спб., 1907. – С. 19; Ясиновський Ю.П. Нотні рукописи у фондах ЦНБ АН України (Ірмолой) // Фонди відділу рукописів Центральної наукової бібліотеки АН України : Зб. наук. праць – К., 1982. – С. 133–138; Ясиновський Ю. Беларускія ірмалаі – пам'яткі музичнага мастацтва XVI – XVII ст. // Мастацтва Беларус. – 1984 – №11. – С. 51–55; Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолой 16 – 18 століть. – С. 100 (1598–1601).

3. Ірмолой поч. 10-х років XVII ст. – Київ, Інститут літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України, Відділ рукописів, ф. 3 (І. Франка), № 4779.

Початок рукопису втрачено.

Початок збереженого тексту Ірмолой на арк. 1 згідно з бібліотечною нумерацією (67 аркуш згідно зі збереженою буквенною нумерацією): “песнь в ірмос ... первѣе розливаєт мово едѣнородного сподить ме ...”.

Закінчення на арк. 259 зв.: “на Воскресеніє Господне ... венчаю страсти твоя славословлю погребеніє твое с воскресенієм. Господи, слава тебе”.

Болгарські наспіви: арк. 243 зв.–245 зв. – “Неанес и та херувими”, арк. 251–256 – тропарі воскресні: “Благословен еси, Господи” та ін.

4°, на 259 арк. (518 сторінок), бокове зшиття аркушів, розміщення філіграней у верхній частині внутрішньої сторони, буквенна нотація з 67 по 308 арк., нумерація зошитів з 7-го по 12 арк.

Аркуші ветхі, реставровані у XIX ст. Дрібний півустав XVI ст., трьох почерків: 1) арк. 1–248 зв., 259; 2) арк. 249–249 зв., 257–258 зв.; 3) арк. 250–257. Чорнило коричневе та чорне; кіноварні заголовки, ініціали та рубрикаційні знаки.

Папір жовтувато-сірий. Філіграні: *герби м. Буськ та Лівчиці* – тотожні знаки: Мацюк, № 18 – 1609–1612 рр.; № 146 – 1609–1610 рр., 1612 р.

Побудова сторінки та тексту: бокове розлінування поля тексту (116–120 мм); шість нотних рядків. У нотному тексті зустрічаються бекари, окремі нотні знаки – біла італійська нота.

Оздоблення тексту: заголовки виконано в'яззю.

Оправа: картон у папері, зроблена на замовлення І. Франка.

Записи: на арк. 1 – автограф І. Франка: “Ірмолой з Долинян (уришок “хомового” співу). Сторінок 516, за старою нумерацією було 324 карток т.ч. 648 стор. З початку бракує карток 66, а 5 у середині”; арк. 100 на полі “от Якуба Zaleskiego ...”

Старі шифри: № 60 бібліотеки І. Франка.

Бібл.: Ясиновський Ю.П. Нотний Ірмолой. – С. 109–110. Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолой 16 – 18 століть. – С. 97 (кін. XVI – поч. XVII ст.).

4. Ірмолой 20–30-х років XVII ст. – Київ, НБУВ, ф. 301 (КДА), 350п.

Заголовок: “Книга глаголема ирмолой, творение преподобнаго отца нашего Иоанна Дамаскина ... Твоя победительная десница боголепно ...”

Закінчення на арк. 579 зв. “имена и языци божественная величия Троицу разума навчающе”.

Болгарські наспіви: арк. 429–439 – Канон на вхід Господній в Єрусалим: “Явишася источници” та ін.

На арк. 1–4 – “Азбука начального учения простаго нотнаго пения, содержащаяся на цефалном ключе” (стародрук).

4°, на 586 арк. (арк. 4–21 зв., 27 зв.–37 зв., 196 зв., 299–301 зв., 290–290 зв., 513 зв. – чисті), нумерація з арк. 51 (від “а” (1) до “слз” (137)).

Папір жовтуватого відтінку. Філіграні: *герб – три лілії та голова єдиного рога*. Схожі знаки: Ностітц, № 569 – 1626 р., № 38 – 1638 р.

Скоропис XVII ст. трьох почерків: 1) арк. 1–3, 23–25 зв.; 2) арк. 40–50 зв.; 3) арк. 51–579. Півустав XVII ст. двох почерків: 1) арк. 26–27; 2) арк. 37 зв.–39 зв. Чорнило коричневе.

Побудова сторінки: бокове розлінування тексту (137 мм); сім нотних рядків.

Оздоблення тексту та аркушів: заставки друкованого типу з квітковим мотивом на арк. 2, 22, 51, 129, 233, 248, 291, 304, 317, 350, 358, 366, 376, 401, 410, 466. В’язь та кіноварні ініціали.

Приписки: арк. 1 (олівцем) “№ 432 рукописний, с которого во Львове 1700 года напечатано”: арк. 277 зв. (“рое” – 175) “Ярмолой отца Спаского Алексия Борзановского, который Ярмолой купив тот по[и]менений Борзановский за пулчварта золотого доброй монети, а не литовской”.

Оправа: дошки в тисненій шкірі, застібки відірвані, можливо з іншої рукописної книги.

Старі шифри: 4°, 0, 9., № 55, № 10.

На арк. I–IV – “Азбука начального учения простаго нотнаго пения, содержащаяся на цефалном ключе” (стародрук).

Бібл.: Петров Н. Описание рукописей Церковно-археологического музея при Киевской духовной академии. – Киев, 1877. – Вып. 2. – С. 360. – (Далі – *Петров Н.* Описание рукописей КДА) (XVII ст.); *Ясиновський Ю.П.* Нотні рукописи. – С. 149. *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 119–120 (бл. 1629 р.).

5. Ірмолої 1632 р. (?) – Львів, ЛНБ, ф. 1, оп. 1, № 330.

Початок та кінець ркп. втрачено.

Початок на арк. 8 (уривок з “страстей Христових”, арк. 1–7 одірвано навпіл): “... изшед приглашаше же кустоді и храняще восце ...”

Закінчення на арк. 104 зв. (розділ “В навечеріе Богоявлення”): “... тебе бо крещихуся плотию избави...”

Болгарські наспіви: арк. 59 зв.–61 – Стихири Петру і Павлу: “Кими похвальними” та ін.; арк. 71 зв.–72 – “Твое славят Успеніе”, “Дѣвством твоим”, а також: “Слава во вышних”; “Свѣтися, свѣтися новий Иерусалим”; “Воскресни, Боже”; стихири на Успіння Богородиці на 8 гл.: “Богоначальним мановением” та ін.; “О дивное чудо”.

4°, на 104 арк. Аркуші ветхі, випадають. Дрібний півустав XVII ст. одного почерку. Чорнило коричневе та чорне, кіноварні ініціали та заголовки, рубрикаційні знаки.

Папір жовтуватого відтінку. Філіграні: *герб – схожі знаки: Лауцявічус, № 1282 – 1629 рр.*

Побудова сторінки: бокове розлінування поля тексту (100–103 мм); сім нотних рядків.

Оздоблення тексту: багатоколірні заставки та ініціали рослинного мотиву на чорному тлі (українське бароко): арк. 15, 25, 47, 103.

Без оправи. Штамп бібліотеки Наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка. Приписка на арк. 57: “Року божого 1721 того ж місяця мая дня осмого сьязи у[з]аки устивлялися за отца Теодора Костюкевича будучи на той час капланом у Соловини за епископа Луцкого, Острозького”.

Бібл.: Нотолінійні рукописи. – С. 27–28. Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 122–123 (1632 р.).

6. Ирмолой (Жировицький) 20-х років XVII ст. – Київ, НБУВ, ф. I, № 3367.

Кодекс складений з трьох частин різного походження: основна частина – 20-х років XVII ст.; друга частина кодексу (арк. 395–396) – кін. XVII – поч. XVIII ст.; а третя частина кодексу (арк. 400–413) за Пасхалією – 1649 р.

Початок на арк. 2: “(Всенощное бденіє) Благослови, душе моя, господа. Благослови еси, господи”.

Закінчення на арк. 399 зв.: “(Неделя святих отцов) Прилежно молитесь о душах наших”. Арк. 400–413 – Пасхалія.

Болгарські наспіви: арк. 13–13 зв. – Поліелей: “Раби, раби Господа”; арк. 13–14 зв. – приспів на Різдво Богородиці: “Радуйся, обрадованная Маріє” та ін.; арк. 15 – степенна “От юности” та ін.; арк. 15 зв.–18 – євангельські стихири на 8 гл.: “На гору учеником” та ін.; арк. 21 зв.–22 – “Достойно есть”; арк. 24 зв.–25 зв. – “Хвалите Господа”; арк. 25–25 зв. – “Возшел еси во церков”; арк. 25 зв.–26 – “Да познаем, братіє”; арк. 27–32 зв. – Догматки на 8 гласів; арк. 31–35 – “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.; арк. 35 зв.–37 – сідальні подобниці: “Гроб твой” та ін.; арк. 39–40 – пісні троїчні: “Алілуя. Плотскими образованіи”; арк. 230–231 – “Прийдѣте вѣрніи”; арк. 231–231 зв. – “Прийдѣте людіє, преславное чудо”; арк. 231 зв.–232 – “Днесь владица твары”; арк. 232–233 зв. – “Днесь иже неприкосновенный”; арк. 234–234 зв. – “Возлег на перси учителя”; арк. 235 зв. – “Богослове дѣвственниче”; арк. 236–236 зв. – “Євангелисте Иоанне”; арк. 240–241 – “Яко вѣщем”; арк. 241–241 зв. – “Огненными устнами”; арк. 242–242 зв. – “Ідете осянѣет”; арк. 242 зв.–243 – “Блажим тя, Богородице”; арк. 247 – “Днесь храм одушевленній”; арк. 247–247 зв. – “Днесь боговомістний храм”; арк. 262 – “Волсви персти”; арк. 264 – “Во вертеп вселился”; арк. 292 – “Днесь душа зеленородних”; арк. 294 зв.–295 зв. – “Послан бысть”; арк. 296 зв.–297 зв. – “Днесь радости Благовѣщаніє”; арк. 298 зв.–299 зв. – “Да веселятся небеса”; арк. 318 зв.–319 – “Егда поставляється престоли”; арк. 322 – “Покаяніє отверзими”; арк. 322 зв.–323 – “Множество содѣянных”; арк. 334 – “Днесь благодать Св. Духа”; арк. 337 зв. – “Днесь Христос воходит”; арк. 341–342 – “Прежде шести дни пасхи”; арк. 377 зв. – “Воскрес Исус от гроба”; арк. 389–390 – “Царю небесный”, а також: “Прийдѣте людие”, канон на вхід Господній в Єрусалим: “Явишася источици” та ін.; тропарі воскресні: “Благословен еси, Господи” та ін.; “Возбранной воеводѣ”; на Літургії: “Милость мира”; “Господи возвах” і стихири на 8 гл.

1°, на 413 арк. Фоліація від “а” до “гчі” без перерви, крім арк. 395–396, 233.

Папір. Філіграні змішані: *лілія на щиті під короною* – схожі знаки: Хівуд, № 1761–1762 – 1592–1611 рр.; *голова блазня (паяца)* – східні; Хівуд, № 1974 – 1596 р., Ностітц, № 391 – 1617–1625 рр., № 392 – 1618 р. На арк. 395–396 – філіграні папірні Костянтина Венедиктовича Бржостковського – “КВБ” *під короною на щиті* – Лауцявічус, № 1721–1720 – 1693–1719 рр.

Півустав та скоропис XVII ст.: півустав – 1) арк. 1–22 зв., 224–317, 318–393 зв., 397–399 зв.; 2) арк. 395–396; 3) арк. 400–413. Скоропис: арк. 317 зв.

Чорнило коричневе та кіновар. Чорнило чорне на арк. 395–396. 12 нотних рядків на полі тексту: 251 x 130 мм.

Оздоблення аркушів: заставки та ініціали “друкарського” орнаменту та рослинного типу, багатоколірні, на червоному та золотому тлі: арк. 2, 49, 73, 95, 113, 142, 155, 172, 185, 214, 224, 263, 268, 318, 380, 402. На арк. 48 зв. мініатюри із зображенням Іоанна Дамаскіна у стародрукованій вирізаній та наклеєній на аркуш рамці.

Оправа: оправлена тричі. Остання оправа – картон у мармуровому папері.

Приписки: на арк. 17–20 – “Сей Ирмолой церкви Жіровицькой часу комісії 1763 (року), апріля 12 підписаны”; на арк. 2–15 – “Сію книгу ирмолой принес в дар вѣчний о своем и своих си здравіи и спасеніи, чудотвориѣи іконѣ пресвятыя Богородице Жіровицькой и церкви ея заложенія честнаго успенія в попеченіи велебных господинов отцев чину іже в святих отца Василія Великаго святѣи вселенстѣи римстѣи церкви со узом православныя вѣры, неложныя любве, истиннаго послушанія соединенных, сущей, бога взыскующій раб божій Іоан Колбека, лѣта божого року 1661 м(іся)ца декембрія 2 дня”; на арк. 23–34 –

“Сия книга з хору церкви Жировицької чину святого Василя Великого 1763 Аппо под-писана”: “№ 33. Из библиотеки Супрасльського Благовещенського монастиря. Был заму-рован вместе с другими богослужебными книгами, печат. в Почаеві 1761 г., а в стене одной из келий Жировицького монастиря и случайно открыт. А так как Ирмолой сей не значи-лся в описи Жировицького монастиря, то настоятелем онаго уступлен в библиотеку Супрасль-ського монастиря, ирмологій сей судя по начертанію букв, а равно одной особенності топаря “на проклятіе еретиков”, арк. 216 зв. та арк. 25 написані в кінці XVI та поч. XVII ст., арк. 233 – “дописовав Яков Крашановський, бившій в Семінарії Жировицької на отделеніи фило-софском в 1831 году. Был же он родом з Украины”.

На арк. 414 зв. приписка переписувача: – “Замкненее із книги глаголемыя ірмолой. Сего ради, аще что благо напися, не мене но Бога всеівышняго похваляй; от него же вся блага происходит. Аще что не искусно начертася моему малоумию причитай, иже аще злата и серебра, и каменія многоценна не имам на украшение церкви. Истинным сердцем ко просвещенію ея, малый сосуд приношу. Много же яко и Христу спасителеви моему сей малый принос мой приятен будет, иже и вдову в сокровище церковное два пенязя истин-ным сердцем вмещающе похвали. Вас же отцы и братія молю: благословите, а не кляните, понеже трудися не ангел, но человек грешный и рука брешная”.

Старі шифри: 45/31. 1934.

Незважаючи на те, що ранній текст, текст з мініатюрою та пасхалії мають схожі філі-грані, опрацьовані вони, очевидно, в різний час, на що вказують різна структура паперу, почерки, принципи розташування тексту, відсутність суцільної нумерації тощо. Аркуш з авторською післямовою було вирізано та приклеєно зверху на аркуші 414 зв. під час дру-гого опрацьовання. Аркуш 233 заповнений у 1831 р. Яковом Крашановським, учнем Жиро-вицької семінарії. В пасхалії збереглася дата – 1649 р. (арк. 401), проте вона не може бути віднесена до всього рукопису, оскільки кодекс неоднорідний за часом створення і скла-дається з трьох частин – основна частина Ирмолая була створена в 20-х роках XVII ст.; друга частина кодексу (арк. 395–396) – кін. XVII – поч. XVIII ст.; а третя частина кодексу (арк. 400–413) – 1649 р.

Бібл.: Ясиновський Ю.П. Нотні рукописи. – С. 139, 146. *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ирмолаї 16 – 18 століть. – С. 126–128 (1649 р.)

7. Ирмолой (Межигірський) середини 40-х років XVII ст. (до 1649 р.) – Київ, НБУВ, ф. VIII, № 20 м. / 184.

Заголовок на арк. 4.: “Пение всенощное бдение, на праздник и господские и на нарочитых святых. Твореніе преподобного Иоана Дамаскина”.

Початок на арк. 4: (Всенощное бденіе) “Благослови, душе моя, Господа. Благослови яси Господи”.

Закінчення на арк. 457 зв.: “... и земля славы его. Осанна, осанна во вышних благосло[...”

Болгарські наспіви: арк. 254 зв.–255 зв. – “Возбранной и воеводѣ”; арк. 304–305 – “Тебе одѣющагося”, а також: “Прийдѣте людіе”, “Днесь благодать Св. Духа”, канон: “Явишася источници” та ін.; “Послан бысть со небесе”.

1°, на 458 арк.

Папір жовтуватого відтінку. Філіграні: *гличик з літерами “PLS”, “GIO”, “PSI”* на арк. 1–240, 245–458 – схожі знаки: Гераклітов, № 711–719 – 1644 р.

Дрібний півустав XVII ст. одного почерку. Чорнило коричневе. Бокове розлініювання поля тексту, 11 нотних рядків.

Оздоблення тексту: заставки та ініціали балканського типу, плетені, багатокольорові на арк. 176, 194, 233, 245, 270, 314, 388, 381. Заголовки виконано в'яззю.

Оправа: дошки в тисненій шкірі з гравірованим золотим обрізом, на верхній кришці оправи – середник із зображенням розп'яття, кутники з евангелістів, накатки рослинні з медальйонами. Заставки мідні (тотожні рукописи НБУВ, № 492 (299 с.).

Записи на арк. 16–32: “В літо от созданія мира 7157, еже во плоти от рождения

Христово 1649 місяця августа 15 дня: я, многогрѣшный раб божій іеромонах Іосиф Феодорович дадем сію книгу богогласную на імя Ермолой в монастыр общежителный Межигорскій ку храму Преображенія Господня за отпущеніе грѣхов так моих, яко теж и родителей моих, в то время, когда пановал в нашей Малой Россіи пан Зиновій Богдан Хмелницкій, гетман войска Запорозкаго, Христолюбиваго труждающагося о благочестивой восточной церкви; а за пастирства преосвященнаго архиепископа Силвестра Косова, митрополита кіевскаго, галицкаго і всея Россіи, екзархи святого апостолскаго трону Константинопольскаго; а за строителства тоѣ святой обители Межигорской пречеснаго господина отца ігумена Варнавы Лебедевича, і которая то книга не маєт быти отдалена от тоѣ святой обители Межигорской вічними часы. А хто бы еѣ смѣл и важился отдалили от той святой обители, теды на таковой нехай будет клятва святых отец триста и осмнадцати иже в Никей. Аминь. На що и подписуюся рукой моею власною” (арк. 1 “Сия книга глаголемая Ермологій, сіречь нотное пеніє”). З бібліотеки М. Г. Щербака.

Бібл.: Маслов С.И. Обзор рукописей библиотеки Императорского Университета св. Владимира. – Киев, 1910. – С. 11; *Ясиновський Ю.П.* Нотні рукописи. – С. 152. – № 155. *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ермолої 16 – 18 століть. – С. 125–126 (1649 р.).

8. Ермолой (Межигірський 2) 40-х років XVII ст. – Київ, НБУВ, ф. 312 (Софіївська збірка), 112/645 с.

Початок рукопису на арк. 1: “Род его милости пана Феодора Стеткевича, каштеляна Мстиславскаго. Спаси Господи и помилуй: Феодора, Анну, Михаила, Екатерину, Анну, Елену, Христыну, Екатерину, Николая, Елену, Анну”.

Початок Ермолоя на арк. 2 “Ирмосы из октоиха на осмь гласов”, арк. 11: “(Всенощное бдение) Благослови Господи душе моя господа, Благословен еси господи”.

Закінчення на арк. 198: “(В неделю мясопустную) и благословен [еси] плод чрева твоего...”

Болгарські наспіви: арк. 124 – “Премудрости на перси”; арк. 172 – “Божества твоего”; арк. 185–188 – подібні на 8 гл.: “Лик ангельскій” та ін., а також: “Достойно есть, яко воистину”; “Тебе одѣющагося”; стихирі Успенію Богородиці на 8 гл.: “Богочинаем мановением” та ін.; “Возбранной воеводѣ”: “Воскресения день”; “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.; “Волсви перстии”; “Во вертеп вселился”; “Да веселятся небеса”.

1°, на 222 арк., пагінація від “а” до “рд” на арк. 25–124.

Папір жовтий. Філіграні: *герб м. Кремса* (Верхня Австрія) – схожі знаки: Ностітц, № 258–262 – 1642–1653 рр.; *герб м. Тротенау* (Богемія) – схожі: Ностітц, № 304–306 – 1641–1650 рр.; *двоголовий орел* – подібні: Лауцявічус, № 493, 494 – 1647–1659 рр., Ностітц, № 103 – 1642 р.; *герб з двома левами під короною* – схожі: Хівуд, № 583 – 1637 р.

Скоропис та півустав XVII ст. Скоропис: 1) арк. 3–22, 25–124, 127, 172 зв.; 2) арк. 209–210; 3) арк. 211–212 зв.; 4) арк. 219 зв.–222 зв. Півустав: 1) арк. 1, 2, 23, 24; 2) арк. 215–218 зв.

Чорнило коричневе, кіновар. Розлініювання рамкою, 12 нотних рядків.

Оздоблення тексту: заголовки виконано вя’ззю, ініціали кіноварні з рослинними елементами. На арк. 25 вирізана та наклеєна стародрукована заставка.

Оправа: оправлено двічі, остання оправа – картон у шкірі з тисненням, зав’язки обірвані.

Приписки: запис переписувача (частково зрізаний) на арк. 13 – “. . .] дня почал есми писати той Ермолой и нави[...”; арк. 14 – “на той час став жи правити сей аз многогрешний Исаия Минкевич”; арк. 1 – “Ермолой Межигорской общего монастыря”, “Киево-Софийской библиотеки 1855”.

Старі шифри: № 2.

Бібл.: Петров Н.И. Описание рукописных собраний, находящихся в г. Киеве. – М., 1904. – Вып. 3. – С. 143 (XVII ст.); *Ясиновський Ю.П.* Нотні рукописи. – С. 153; *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ермолої 16 – 18 століть. – С. 130–131 (сер. XVII ст.).

9. Ірмолой 1652 р. – Київ, НБУВ, ф. 301 (КДА), 346п.

Початок рукопису втрачено.

Початок на арк. 1: “Утреннюю ще ты воспѣваем”.

Закінчення на арк. 287: “Богородицу молящуся за ны спаси люди отчаяні”.

Болгарські наспіви: арк. 220–221 – наспіви нагробні: “Блаженні непорочній” та ін.; арк. 221–221 зв. – “Воскресни Боже”; арк. 279–279 зв. – “Возлег на перси Исусов”, а також: “Премудрости на перси”; “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.

1°, на 361 арк.

Папір. Філіграні: на арк. 1–100, 109–136, 143–182 – *герб Швейдниця* – подібні знаки: Бріке, № 1185–1186 – 1580 р.; арк. 101–108 – *герб Дохна* – тотожні: Ностітц № 223 – 1640 р.; арк. 137–142, 183–287 – *двоголовий орел під короною* – схожі: Лауцявічус, № 426 – 1673 р.; арк. 288–318 – *герб Равенсбурга* – тотожні: Ностітц, № 307 – 1651 р.; арк. 319–349 – *голова св. Іоанна* – Ностітц, № 212 – 1650 р.

Півустав XVII ст.: 1) арк. 1–287; 2) арк. 288–361. Чорнило чорне та коричневе, кіновар. Бокове розлінування, 12 нотних рядків.

Оздоблення тексту: заставки та ініціали рослинного типу, виконано чорнилом, в'язь, кіновар: арк. 13, 40, 109, 129, 288.

Оправа: дошки в тисненій шкірі з мідними застібками.

Приписки: на арк. 1 – “архимандрит Евгений. 1865 г. Чернигов”; арк. 315 – “Сіа скара написася з Октоеха, з друкованого и Лвовского року божего от створеня света 7 тисячи сто 60-го, а от рождества Христова 1 тисячи 652-го; месяца марта 20-го дня”; арк. 338 – “Сіа скара, або реистр исписася с триоди постной и цветной, друкованых киовских; року божия от створеня света 7160, а от рождества Христова 1652-го месяца априля 2 дня”.

Бібл.: Ясиновський Ю.П. Нотні рукописи. – С. 149; *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – Львів, 1996. – С. 152.

10. Ірмолой (Немировський) другої половини XVII ст. – Київ, НБУВ, ф. I, № 7475.

Початок та кінець рукопису втрачено.

Початок на арк. 1: “(Литургия Божественная) ...”.

Закінчення на арк. 419: “Послан бысть к тебѣ прекрасней пищу ты приношаше небесным еся ужасание”.

Болгарські наспіви: арк. 33 зв.–34 зв. – “Прийдѣте Василя, Григорія”; арк. 34 зв.–36 – приспіву Богородичні: “Радуйся, обрадованная Маріе” та ін., а також: “Бог Господь” на 8 гл.; “Хвалите имя Господне”, “Раби, раби Господа”; “Исповѣдайтеся Господеви”.

4°, на 413 арк., 51 неповний зошит.

Папір. Філіграні: *якір на щиті під короною* – схожі знаки: Хівуд, № 443 – XVII ст. Текст у рамці: 153 x 110 мм, сім нотних рядків.

Скоропис XVII ст. двох почерків: 1) арк. 1–378, 388–412 зв.; 2) арк. 378 зв.–378 зв. Чорнило коричневе.

Оздоблення сторінки і тексту: заставки та ініціали рослинного типу на чорному тлі, малюнок чорнилом та кіновар'ю: арк. 41, 103, 128, 169, 186, 216, 238, 272, 288, 377. Витіюваті рубрикаційні знаки, виконано чорнилом та кіновар'ю.

Оправа: втрачена.

Записи численні. Найцікавіші з них: арк. 1–12 – “Во имя отца и сына и святого духа Аминь. Сея книга рекома ярмолой раба божия Иоана Беленькаго купил его за золотих полских 14, року божого 1749”; арк. 168 зв. – “Сей ярмолой раба божия Гавриила Сенькевича купил его в Зайченка за золотих 12, року божия 1751. А кто би мел его украсти, то проклят на веки веком”; на арк. 298 зв. – “Во имя отца и сына и святого духа. Аминь, аминь. Я раб божий Гурей купил за 8 злотих у дяка в Немирове сей ірмолой у Троици святой же”; арк. 342 – “Року 1731 у Коломии пшоно по зол. 44, жито 30”; арк. 364 зв. – “Сотвори господи многія лета королю Августу и всем его и сынам и дщером его, дай им господи многое житіе и здравіе”; численні записи та проби пера на полях Василя Вуйтенка Піонтковського польською мовою.

Бібл.: Ясиновський Ю.П. Нотні Ірмологіони; Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 255 (кін. XVII – поч. XVIII ст.).

11. Ірмолой 1659 р. – Львів, ЛБН, ф. 77, № 96.

Заголовок відсутній, рукопис починається з арк. 4 (“д” за слов’янською фоліацією).

Початок: “... Ji ныне и присно и во веки веков ...”

Закінчення на арк. 363 (“тоє” за слов’янською фоліацією): “Стихири святым отцем ... чему же вас ублажаем ...”

На арк. 365 (“тп”) – “Восследование церковныя пенія и собранія вселен(ст)яго по уставу святыя восточная иерусалимския церкви”; арк. 375–382 – Пасхальні таблиці, круг сонця і місяця, зряча пасхалія.

Болгарські наспіви: арк. 4–8 – “Господи возвах” і стихири на 8 гл.; арк. 8–9 зв. – “Блаженны милостивыи” на 8 гл.; арк. 324 зв.–325 зв. – з канону на воскресіння Христа: “Христовая пасха” та ін.; арк. 325 зв.–326 – стихири на Воскресіння Христа: “Воскресенія день” та ін., а акож: на Літургії: “Милость мира”; “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.; канон: “Явишася источници” та ін.; стихири на Успіння Богородиці на 8 гл.: “Богочасливим мановением” та ін.; стихири на молебень Богородиці: “За всіх молишися благая” та ін.

На арк. 324–326 зв. – Ірмоси і стихири пасці.

1°, на 382 арк.

Папір. Філіграні: на арк. 1–28, 195–364: *двоголовий орел під короною 2-х тилів* – подібні знаки: Лауцявічус, № 454–475 – 30–80 років XVII ст.; *герб під короною* на арк. 29–194, 365–382 – подібних знаків не виявлено. Поле тексту в рамці: 271 x 145 мм, розлінування з полями 10–15 мм, 13 нотних рядків.

Дрібний півустав, близький до скоропису XVII ст. одного почерку, крім “Восследования церковному пенію” – півустав того ж почерку. Чорнило світло- та густо-коричневе.

Оздоблення тексту: заставки рослинного та “друкованого” типу, виконані чорнилом на арк. 31, 158 зв., 164 зв., 173 зв., 195 зв., 209, 259, 308, 365 (українське бароко); ініціали виконані кіновар’ю контурного типу, ініціали та рубрикаційні знаки рослинного типу та художні, наприклад, – рука, птах та ін.

Оправа: дошки у тисненій шкірі, застібки обірвані, середник – св. Микола – оправлялося двічі.

Записи численні, проби пера на арк. 363 зв.–364 зв. та на полях.

Запис переписувача: на арк. 374 зв.: “Исправленія поползновеній в книзі ей с мнением. Мне же трудившися в работе писанія книги сеа благочестивый и христочисливый россти певцеве и четци. Иже вы в книзе сей некая погрешенія восхощете исправити да имена ваша в книгах животных написана да будут. Прочее всех в(ас) общеблагочестивых читателей и благоискусных и мелюдійно вдячных співаков прилежно молю сето нашего тру(да... елион) тяжелее и твоя любовь да понесет. Но от стояніем вино работно дело в при време и сей жизни соблудихом и ко сему поползновению устремихомся, исправляющих в неких виною. Яз же вы смиренно молю, взем перо с благостройном чернилом и великих словесех что недостойно или неискусно и не благостройно, в них же поползновения бысть: или погрешенія некая обрящете со усердием молю, даровайти ся мне, недостойному и руце моея брэнной прощенію. Не злословете, но предлагающе уму и сердцу своему, апостолом заповеданное римлян 12 (“ві”) благословите, а не кленіте, понеже трудися человек грешен и персты брэнныи действоваху, а сами прощенія и благословенія сподобіється от вседержителя Бога, ему слава, честь держава в бесконечныя веки веком, аминь. Раб божий. 1659 г.”

Рукопис із збірки слов’янських рукописів А. С. Петрушевича.

Бібл.: Свенціцький Іларіон. Опис рукописів “Народного дому” з колекції Ант. Петрушевича // Українсько-руський архів. – Львів, 1908. – Т. 3. – С. 144–145 (Далі – Свенціцький. 1. Опис рукописів). Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 157–158.

12. Ірмолой 1670 р. – Київ, НБУВ, ф. 301 КДА, 646п.

Заголовок на арк. 1: “Ярмолой на помощь церкви Божией, имея й в себе пеніе, яже Иоанн св. написа труждающимся во бдении всенощном, догмати различнія песни и вся песни, яже от святых отцов уставлена суть, списано в месте Манастирищах року 1670”.

Початок на арк. 2: “Всенощное бдение... Благослови, душе моя, Господа”.

Закінчення на арк. 385 зв.–386: “Яко Богородицу верно величающе славим”.

Болгарські наспіви: арк. 10 зв.–12 – на Літургії: “Милость ми(ра)”, “И со духом твоим”, “Достойно и праведно”, “Свят, свят, свят Господь Саваоф”, “Тебе поем”, “Єдин свят”; арк. 279–279 зв. – “Возлег на перси Исусовы”, а також: “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.; “Прийдѣте людіе”, “Царю небесный”, “Ангельскія пред идѣте сылы”.

4°, на 387 арк. (арк. 387 незаповнений).

Папір. Філіграні: на арк. 3, 6–18 – *голова блазня (паяца)* – схожі знаки: Хівуд, № 1961–1672 р.; на арк. 13–387 – *гличик з літерами “SB”* – другої половини XVII ст.

Побудова сторінки: бокове розлініювання чотирма лініями (93 x 3 x 11 мм), дев'ять нотних рядків.

Дрібний півустав XVII ст. одного почерку, на арк. 2–2зв., 5–5 зв. – півустав XVIII ст., на арк. 238 приписано пізніше основного тексту.

Оздоблення тексту й аркушів: на арк. 37 зв. зображення Іоанна Дамаскіна – малюнок, акварель; на арк. 2, 38, 69, 99, 121, 160, 179, 218, 239, 278, 289, 345 – заставки “друкованого” типу, багатоколірні ініціали, рубрикаційні знаки, бордюри тощо – рослинного типу.

Оправа: дошки в тисненій шкірі, застібки обірвані.

Старі шифри: № 175.

Записи: на форзаці – “от А. Ф. Хойнацкаго” (олівцем) та “С числа книг протопопа Гадяцкаго Василія Антоновича”, проба пера, молитвенні приписки на арк. 382 зв.–386 зв.

Бібл.: *Петров Н.И.* Описание рукописей КДА. – С. 420 (XVII ст.); *Ясиновський Ю.П.* Нотні рукописи. – С. 150; *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 180.

13. Ірмолой 1673 р. — Львів, НМУМ, РК, № 1101 (Q 361).

Переписувач: ієронім Йосиф Крейницький, м. Заглавль, Волинь.

Заголовок відсутній.

Початок на арк. 2: “Всенощное бдение”.

Закінчення: “Стихири Святаго Николаю, стихира болгарская”.

Болгарські наспіви: арк. 23–23 зв. – “Алілуя”; арк. 298–300 – “О тебѣ радується”, а також: на Літургії “Милость мира”; “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.; “Возшел еси во церков”; “Наслѣдниче Божій”.

4°, на 376 арк.; арк. 24–25 зв., 65 зв., 103 зв., 130–130 зв., 175–176 зв., 227 зв.–228 зв. незаповнені.

Папір. Філіграні: арк. 1–24, 34–168, 249–256, 274–281, 325–332, 350–357 – *герб з орлом та двома рибами під короною* – подібні знаки: Хівуд, № 483 – 1628 р.; л. 25 – *аламода*; арк. 26–33, 169–248, 257–273, 282, 285, 287–294, 303–324, 333–324, 333–249, 378–375 – *герб м. Брига* – схожі знаки: Лауцявічус, № 1232 – 1646–1647 рр.; арк. 295–302 – *двоголовий орел під короною* – подібні знаки: Ностітц, № 71 – 1630 р.

Дрібний півустав XVII ст. одного почерку; півустав XVIII ст. на вставних арк. 374–376.

Побудова сторінки: бокове розлініювання поля тексту (150-153 мм); дев'ять нотних рядків.

Оздоблення тексту не було закінчене: місце для заставок не заповнене, ініціали та заголовки кіноварні.

Оправа: дошки в тисненій шкірі, застібки обірвані, латунні кутники з жуковинами гравіровані (подібні в Супрасльському Ірмолої – № 2 даного переліку).

Записи: переписувача на арк. 286 – “Року 1673 місяца мая. Списася сія книга глаголемая Ірмолой напелу руского мною смиренным ієромонахом Іосифом Крейницким законни-

ком ієромонахом Лавровским. А на той час поповичом Гладышовским, с повету Бецкого, тогда дидакалом будучим на Вольню в месте называемом Заславлю при храме святого архиерея Христова Николая. Который то Ірмолой даровалем родичови своему возлюбленному, священному іерею Андрееви Крейницкому, презвитеру Гладышовскому. Так теж брату моему родному мне зело любимому для науки, аби помягал о мне в добродействах своих, ежели того буду потребовал яко теж и в молитвах (смиренно молю мою худост) ваших не препоминати. А ежели бы яко колвек брат мой (и ежели будет мел потомство) тоей книги не могл уживати теды я сим писанием моим то ствержаю, абы тая книга зовемая Ірмолой, никому иншому до уживания не подана была, опроч монастыря Лавровского до храму преподобного Онофрія, либо теж ежели бы сам власне на тое позволил, абы при храме святого Архистрагига Христова Михаила был в том же селе зовемом Гладышове; мне теж, если бым до переписаня тоей книги потребовал, немає быти боренено, гды ж то есть моя власная книга, и своим власним коштом и працею своею выписал, и с трудностью в тые край вынесл., На що для ... (частину тексту пошкоджено – Л.Д.) певности и ваги печать свою законичую приписуем и рукою своею власною подписалемся, дялося в Лавровском монастыре при храме преподобнаго Онофрія. Который то святой сам свидетелем есть. Смиренный ієромонах Іосиф Крейницкий попович Гладышовский”.

Старі шифри: 0 361, 24895.

Бібл.: Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 189–190.

14. Ірмолай 70-90-х років ХУП ст. – Львів, ЛНБ, ф. 2, № 374.

Заголовок відсутній.

Початок на арк. 1: “Всенощное бдение. Благослови душе господи...”

Закінчення на арк. 555 зв.: “Поліелей по болгарску... чермное море во разделение. Алилуя, яко во веки милость, алилуя”.

Болгарські наспіви: арк. 542–543 зв. – “Дивны твоя тайны”; арк. 550 зв.–552 зв. – подоби “Преподобие отче”, “Слави есть”; арк. 554 зв.–555 зв. – “Луну і звѣзди”; а також на Літургії: “Милость мира”; “Возбранной воеводѣ”; “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.; “Воскресни, Боже”, з канону на Воскресіння Христа: “Христоновая пасха” та ін.; подібні на 8 гл. “Небесным чином” та ін.; “Твоим крестом”, “Дѣвством твоим”, “Кими похвальними”, “Кими пѣснями добротами”, “Кими духовними пѣснями”, “Вечерняя наша молитва”.

4°, на 555 арк. (арк. 117, 186, 255 зв., 275 зв., 533 – незаповнені).

Папір. Філіграні: арк. 2–443 – *одноголовий орел у щиті з рогом – герб м. Шенберга*; тожні знаки: Лауцявічус, № 1274 – 1664–1665 рр.; арк. 444–555 – *аламода* – схожі знаки: Лауцявічус, № 47 – 1678 р.

Дрібний півустав ХVII ст., похилий, одного почерку. Чорнило коричневе.

Побудова сторінки: бокове розлініювання поля тексту (109 x 111 мм); дев'ять нотних рядків.

Оздоблення тексту: плетені заставки на арк. 1, 46, 87, 162, 237, 276, 288 – багатокольорові, з елементами українського бароко.

Оправа: дошки в шкірі без тиснення, з хрестом посередині, застібки відсутні. Оправлялася двічі, дошки належать до первісної оправи.

Штамп червоного кольору: “Библиотека Института “Русский народный дом” во Львове”.

Бібл.: Нотолінійні рукописи. – С. 46–47. Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 182–183.

15. Ірмолой 1680 р. – Львів, ЛНБ, ф. 2, № 103.

Переписувач: Василь Скалацький, м. Лежайськ.

Заголовок: “Ірмолой или соборник догматов и ірмосов. Праздником господьским Богородичным и нарочитым слятым и іннаго почину церковному. Списася многогрешным Василием Скалацьким у граде Лежайску 1680 року”.

Початок на арк. 2: “Служба киевская... нечестивых на совет нечестивых, алилуя, алилуя. И пуг нечестивых погибнет, блажени вси надеющиеся пань”.

Закінчення на арк. 413 зв. (основного тексту): “Стихира на освящение церкви, глас “а”, болгарское ...]и дарует царем христіанским на враги победу святейшим патриар[... ”
Закінчення рукопису на арк. 414 зв.: “... яко цвет увядаєт и яко же стен мимо грядет, разрешается всяк человек[...”

Болгарські наспіви: на арк. 1 зв.–15 – подібні: “Небесным чином” та ін.; арк. 263–264 – “На рѣцѣ Вавилонстей”; арк. 304 зв.–305 зв. – “Наслѣднице Божій”, а також: Догматики на 8 гл.; “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.; “Достойно єсть яко воистину”; канон: “Явишася источницы” та ін.; “Днесь благодать Св. Духа”, “Возбранной воеводѣ”, “Раби, раби Господа”; “Хвалите имя Господне”; “Исповѣдайтеся Господеви”; “Царю небесный”; “Господи возвах” і стихири на 8 гл.; “Возшел еси во церков”; приспиви Богородиці: “Радуйся, обрадованная Маріє” та ін.

4°, на 417 арк. (арк. 65 зв.–70 зв.; 27 зв.–32, 99 зв., 157 зв.–161, 250–254 зв., 264–267 зв., 384 зв. – незаповнені).

Папір. Філіграні: *двоголовий орел у щиті під короною* двох типів – схожі знаки: Лауця-вічус, № 434–435 – 1664–1665 рр.

Скоропис XVII ст. одного почерку (крім арк. 417 – приписано пізніше півуставом). Чорнило чорне та коричневе, заголовки кіноварні.

Побудова сторінки: бокове розлініювання тексту (105 x 3 x 7 мм), дев’ять нотних рядків.

Оздоблення тексту: малюнки пером та чорнилом на арк. 1 – декоративна арка; арк. 32 зв. – Іоани Дамаскін (?), арк. 1 зв. – хрест з Богоматір’ю - “...] Марія в Купятич обра. ... рных врачует всі кресте уразы” Anno 1680 г.” – пошкоджена (гравюра вирізана та наклеєна). Заставки та ініціали виконані пером на чорному тлі, з медальйонами, рослинними елементами, в стилі бароко на арк. 33, 71, 100, 121, 162, 222, 178, 206, 252, 268, 285.

Оправа: дошки в тисненій шкірі, одна застібка посередині, нова реставраційна, первісна оправа була з двома застібками.

Записи: на арк. 2 зв.–11 зв. (пошкоджена) – “Сей ірмолой раба божого Стефана... сын Лукьянов, обиватель ... (арк. 2 та 3 переплутані місцями – Л. Д.) ... м у д’яка Новоселецкого Тимофея для науки дал за него золо (тых) 20 (“к”)... отцу Иоану Новоселецкому, хто бы мав его украсти нехай ся сподіє на себе дубовой масти, року божия 1715, месяца марта”; арк. 161 зв. – тим же почерком, як і на арк. 414, приписаному до основного тексту: “Року 1686 месяца септемврія дня 20. Мы, нижей на подписе менованіє зазнаемо тем писанием нашим кому того ведати будет потребно иж младенец именем Лукаш, по прозвису Дума з Великого Перемишля родом, пришовши до Гологор, продал Ирмолой свой власный Иванови Кулчицкому за золотих одиннадцат монети полской всякій золотій по гроши тридцат лечачи. Шлюбуючи же ест явне в Лежайску от пана Василия Скалацкого, дидаскала Лежайского, ниже самим поменением Лукашем куплений... Если бы хто мел гди отой Ирмолой з Иваном Кулчицким турбуватися, мы униженіє просим аби му у вшелякого суду вера была дана. Деялося в Гологорах у школі при церкви Рождества Пресвятой Богородици. Для лепшой тож вери руками нашими знак креста святого при именах наших подписуємо: Гавриіл Клемца, Феодор Дристуник – обидва мешчане Гологорскіи, Василий Непалский дяк при той церкви на той час будучій, рукою власною”.

Бібл.: *Свенцицкий И.С.* Церковно- и русско-славянские рукописи. – С. 380–381; *Нотолінійні рукописи.* – С. 31–33. *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ирмолої 16 – 18 століть. – С. 214 (1680–1681 рр.).

16. Ирмолой 1682 р. – Львів, ЛНБ, ф. 2, № 123.

Переписувач: Стефан Селецький, м. Новосельки.

Заголовок відсутній.

Початок на арк. 1: “Литургія Иоанна Златоустаго .. Песнь, тривястую песнь, приносяще всякую ныне житейскую...”

Закінчення на арк. 406: “Стихира на проклятые геретики... погребе тело мое и ты сыну и боже мой приими дух мой” (на арк. 406 зв.–408 текст приписано пізніше).

Болгарські наспіви: арк. 17–54 зв. – Богородичні на 8 гл.: “Се исполніся” та ін.; арк. 25 зв.–26 – стихирі на молебень Богородиці. “За всѣх молишися благая” та ін.; арк. 29 зв.–30 – “Велія креста”; арк. 52–52 зв. – “Не к тому возбраняєми”; арк. 55 – “О преславное чудо”; арк. 55 зв.–59 – стихирі на погреб: “Кая житейская пища”, а також: Догматики на 8 гл.; “Бог Господь” з тропарями на 8 гл.: “Возбранной воеводѣ”; “Ідеже осѣняєт”; “Господи возвах” і стихирі на 8 гл.; подібні на 8 гл.: “Небесным чином” та ін.; Євангельські стихирі: “На гору учеником” та ін.; “Днесь Храм одушевленный”; степенна: “От юности моея” та ін.; “Возшел еси во церков”; “Да познаем, братие”, “Царю небесный”, “Радуйся, вселеннѣй похвало”. У 4°, на 409 арк. (104 зв., 198 зв., 218–218 зв., 266–266 зв., 329 зв. незаповнені).

Папір жовтуватого відтінку. Філіграні: *вершник* (людина на коні) – арк. 1–16, 27–45, 161–168, 175–178 – подібні – Ностітц, № 485 – 90-х років XVII ст.; арк. 17–26, 46–160, 169–172, 179–198, 219–226, 243–246, 287–292, 320–409 – *герб під короною* – схожі – Лауцявічус, № 23 – 1683–1684 рр.

Скоропис одного почерку, чорнило коричневе та чорне.

Побудова сторінки: бокове розлініювання поля тексту (114–115 мм), дев'ять нотних рядків.

Оздоблення тексту: багатокольорові малюнки та історизовані ініціали на арк. 5, 71, 105, 157, 199, 287, 230; на арк. 70 зв. акварельний малюнок із зображенням Іоанна Дамаскіна (?). Заставки виконані у стилі бароко на темно-коричневому тлі.

Оправа: дошки у тисненій шкірі, застібки відірані.

Записи: на арк. 406 – “Сооружися сей ярмолой многогрешным рабом Божиим Стефаном Селецким в Новосілках року божія 1682, місяця июня 23 дня”; на арк. 406–408 – проба пера та духовні приписки 1763 р. Яна Дзирбовича.

Бібл.: *Свенцицкий И.С.* Церковно- и русско-славянские рукописи публичной библиотеки Народного Дома во Львове // Изв. отд-ния рус. яз. и словесности АН. – Спб., 1904. – Т. 9, кн. 3. – С. 33. (Далі – Свенцицкий И.С. Церковно- и русско-славянские рукописи); Нотолінійні рукописи. – С. 38. *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 216.

17. Ірмолой 80-х років XVII ст. – Львів, ЛНБ, ф. 2, № 122.

Рукопис без початку і кінця.

Початок на арк. 1 “...]єсть матером девою быти по девам дети рождати”.

Закінчення на арк. форзаці: “Ангельский сонм и человеческий собор царя[...”

Болгарські наспіви: арк. 10–11 зв. – “Миру всему”; арк. 12–13 – “Архангелу Михаилу”; арк. 62–63 – “Нѣсть царство Божіє”, а також: “Ідеже осѣняєт”.

4°, на 288 арк. (включаючи форзаці). Суцільна нумерація слов'янськими літерами на арк. 5–285, арк. 1–4, 286–288, можливо, що останні приєднані пізніше при оправленні. Аркуші в поганому стані, пошкоджені, випадають.

Папір. Філіграні: арк. 1–4, 286–288 – *голова блазня (паяца)* – схожі: Лауцявічус, № 2651 – 1647–1649 рр.); арк. 5–285 зв. – *аламода* – схожі: Лауцявічус, № 1682–1688 рр.

Півустав XVII ст. на арк. 1–4, 286–288 одного почерку; скоропис XVII ст. на арк. 5–285 зв. одного почерку. Чорнило чорне та коричневе.

Побудова сторінки: на арк. 1–4, 286–288 бокове розлініювання поля тексту (125–126 мм), вісім нотних рядків; на арк. 5–285 – бокове розлініювання поля тексту чотирма лініями (120 x 2 x 8 мм), дев'ять нотних рядків.

Оздоблення тексту та сторінок: заставки у стилі бароко на коричневому тлі із зображенням Богородиці (арк. 28), Різдва Христова, Благовіщення (арк. 24), святих (арк. 151, 187). Заставки виконані в рослинному стилі із золотом на арк. 234, 246. Заголовки, ініціали та рубрикаційні знаки кіноварні.

Оправа: дошки в шкірі без тиснення, застібка посередині оправи обірвана.

Бібл.: *Свенцицкий И.С.* Церковные и русско-славянские рукописи. – С. 382; Нотолінійні рукописи. – С. 37–38. *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 195 (ост. чверть XVII ст.).

18. Ирмолой 1699 р. – Львів, ЛНБ, ф. 77 (А.С. Петрушевича), № 123.

Переписувач: Омелян Савич, м. Сосниця.

Заголовок на арк.1: “Ирмолой или Песнословеснык, сдержай в себе пеніе ірмосов и подобнов и стихир на празніки Господскія и богородичное и нарочитых святых на весь год по уставу церков соборных католическія. Творение преподобного отца нашего Іоанна Дамаскина. Богоугодная пенія в хвалу богу в Троице святой единому и поклоняемому в утешеніе, верный от всех пророков, избранные святым же Іоанном Дамаскином пресладчае сложеніе”.

Початок на арк.1 зв.: “Всенощное бденіе ... Благослови душе моя, господа...”

Закінчення Ирмолая на арк. 253: “Канон о усмирении церкви... Яко Бога хваляще тебе чистую во веки ублажаем”. Кінець рукопису на арк. 278 зв. “Величаем тя святаю христов Николае и чтем святаю память твою ты бо молиши о нас Христе Бога нашего. Се же и иным святителем общім. Конец с Богом святым”.

Болгарські наспіви: арк.8 зв. – “Видехом свѣт истинный”; арк. 18 зв. – “Да исполнятся уста”; арк. 227 – “Прийдѣте, ублажим”; арк. 229 – “Христос воскресе из мертвых”, а також: “Возбранной воеводѣ”; на Літургії: “Милость мира”; “О дивное чудо”, “Дивны твоя тайни”.

На арк. 257–278 зв. – “Соборнік дванадесять місяцем” (Последованіе церковного пенія).

4°, на 278 арк. (нумерація буквенна з арк. 5-го від “а” до “счи”, 71 зошит, між 65 та 71 зошитом втрачено 5 зошитів по 4 арк., сигнатура арабськими цифрами на нижньому полі книги).

Папір жовтуватого відтінку. Філіграні: *герб Бреслау* – подібні знаки: Лауцявічус, № 1186 – 1662 р., але без мантії.

Скоропис одного почерку. Чорнило чорне.

Побудова сторінки: бокове розлінування поля тексту (111 x 114 мм); дев’ять нотних рядків.

Оздоблення тексту: малюнки пером на арк. 1 – декоративна арка; арк. 1 зв. – “Честный покров Пресвятыя Богородицы”; арк. IV зв. – “Пророк царь Давид”, “Давид пророк на гусях бряцаше и красен псалом богу писаше”; арк. 25 зв. (за літерною нумерацією – арк. 20, “К”) – “Святый Иоанн Дамаскин, ірмосам списатель, никто да не будето нем вящий”; у заставках на арк. “а”, “ка”, “мг”, “?є”, “па”, “рз”, “роі”, “рмв”, “рне”, “роз”, “рпе”, “сл”, “соз” – медальйонні зображення Христа, Богородиці, святих; малі заставки на арк. 257–278. Ініціали кіноварні, рубрикаційні знаки виконано чорнилом.

Оправа: дошки у тисненій шкірі, з двома мідними застібками, оправлялася двічі, можливо шкіра з первісної оправи.

Записи: на арк. 1 в тексті заголовка: “...]Списася в Богохранимом граде нарыцаемом Соснице в училищи храму Покрова Пречістой Богородици в року божому тепер идучом 1699, місяца марта дня 1-го, в память святых и преподобных матере нашея Еудокійі. Сія книга глаголемая Ирмолой раба божаго Емеліяна Савича, намесніка того же храму”. На арк. 1 на боковому полі – “Од ц.к. капитана Кршиивоноса”; на форзаці – “Илия Кршиивоносек, капитан Krzywoposek”.

Збірка А.С. Петрушевича.

Бібл.: *Свенціцький І.* Опис рукописів. – С. 146. *Ясиновський Ю.П.* Українські та білоруські нотолінійні Ирмолой 16 – 18 століть. – С. 248–249.

19. Ирмолой 1699 р. – Львів, НМУМ, РК № 786 (Q 61).

Переписувач: Михайло Стручкевич, м. Добротвор.

Заголовок на арк. 1 (в декоративній арці): “С богом починаем сія ирмолой праздником господским и нарочитым святым, а и во праздники богородични: списася в граде Добротворе року божия 1699 июня... Списал раб божий... Михаил Струкевич]...” (запис частково пошкоджений).

Початок на арк. 2: “Всенощенное бденіе... и нарочными святым”. Закінчення на арк. 272 зв.: “Стихири на вознесение Господне, в субботу великую по болгарску”.

На арк. 273–275 зв. – Канони на Воскрешеніє Господне; на арк. 276 зв.–284 – Круг сонця та місяця, пасхалія.

Болгарські наспіви: арк. 267 зв.–268 зв. – “Господи таинство”; арк. 268 зв. – “Учеником зрящим”; арк. 269 зв. – “Возмѣте врата”; арк. 270 зв.: “Бог Господь” на 8 гл.; “Прийдѣте, ублажим Иосифа”.

4^о, на 283 арк.

Папір. Філіграні: *аламода* – 90-х років XVII ст.

Дрібний півустав XVII ст. одного почерку. Чорнило чорне, заголовки кіноварні.

Побудова сторінки: бокове розлінування поля тексту (111–113 мм.), дев'ять нотних рядків.

Оздоблення тексту: малюнки пером на арк. 1, 2, 18, 48, 77, 223 в заставках із зображеннями Ісуса Христа, Богоматері, святих. Заставки та ініціали рослинного типу із зооморфними елементами птахів, змії та ін. Заголовки виконані в'яззю з використанням кіноварі та зеленої фарби для великих літер.

Оправа: 188 x 165 x 53 мм, картон у тисненій шкірі, середник у вигляді декоративного глечика. Зріз зеленого та червоного кольору.

Старі шифри: Q 61, 206–500312, печатка музею у Львові.

Бібл.: Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 249–250.

20. Ірмолой 90-х років XVII ст. – Львів, ЛНБ, ф. 9, № 236.

Рукопис без початку і кінця.

Початок на арк. 1: “Литургія напѣлу киевсаго... Чеснейшую и славнейшую бе (...) расужденія сей”.

Закінчення на арк. 302: “Канон на воскресение Христова, пение болгарское ... поклоняемся его тридневному воскресенью”.

Болгарські наспіви: арк. 34–35 зв. – “Прийдѣте, празднолюбных соборы”; арк. 299–299 зв. – канон на Воскресіння Христа: “Роскресения день” та ін., а також: тропарі воскресні: “Благословен еси, Господи” та ін.

На арк. 302 зв.–304 приписано скорописом у 1753 р. – “Блажен муж, алилуя, иже не идет на совет...”

1^о, на 304 арк.

Папір. Філіграні: арк. 1–230, 240–269, 301–304 – *аламода* – схожі: Лауцявічус, № 21 – 1684–1685 рр.; арк. 231–239 – *герб* – схожі: Лауцявічус, № 1319–1320 – 1689–1690 рр.; арк. 237–300 – *лев у щиті під короною* – схожих знаків не виявлено.

Півустав XVII ст. одного почерку на арк. 1–302; півустав XVIII ст. на арк. 302–304. Чорнило чорне та світло-коричневе.

Побудова сторінки: бокове розлінування тексту чотирма лініями (9 x 140 x 9 мм), 11 нотних рядків.

Оздоблення тексту та сторінок: багатокольорові заставки “друковановаго” типу на арк. 73, 99, 119, 156; на арк. 39, 246 вклеєно стародруковане зображення Богородиці; на арк. 171, 204, 216 – заставки рослинного типу, виконані кислотою фарбою, в стилі бароко, папір “згорів”, випадає. Ініціали, заголовки, рубрикаційні знаки виконані кіновар'ю.

Рукопис з фонду “Окремі надходження”.

Бібл.: Нотолінійні рукописи. – С. 66–67. Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16 – 18 століть. – С. 227–228 (кін. XVII ст.).

21. Ірмолой кін. XVII - поч. XVIII ст. – Львів, ЛНБ, ф. 2, № 371.

Рукопис без початку і кінця.

Початок на арк. 1: “...]чеся Христос, и совокупися естество тем веселящися тя Богородице величаем”.

Закінчення на арк. 62: “Благочестия же Бога вещанні и воспеваху глаголюще благословите, пойте и провоз[...”

Болгарські наспіви на арк. 15–16 – “Слави” на 8 гл.

1°, на 62 арк.

Папір. Філіграні: на арк. 1–14, 33–51 – *аламода*; арк. 15–32; 52–62 – *вершник* (людина на коні) – схожі: Ностітц, № 486 – 1692 р.

Скоропис XVII ст. одного почерку. Чорнило темно-коричневе.

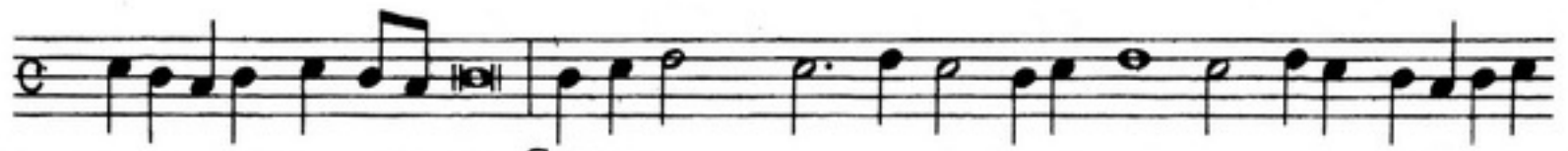
Побудова сторінки: текст у рамці (252 x 140 – по зовнішньому периметру), 11 нотних рядків.

Оздоблення тексту: заставки виконані чорнилом у примітивному стилі, з використанням жовтої та червоної фарб, рослинного типу. Частина місця, залишеного під заставки, не заповнена. Оправа втрачена.

Приписки по всьому тексту: на арк. 2 зв., 32 зв. проба пера, молитви та ін.

Бібл.: Нотолінійні рукописи. – С. 45. Ясиновський Ю.П. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16–18 століть. – Львів, 1996. – С. 256.

**ПІСНЕСПІВИ
БОЛГАРСЬКОГО НАСПІВУ**

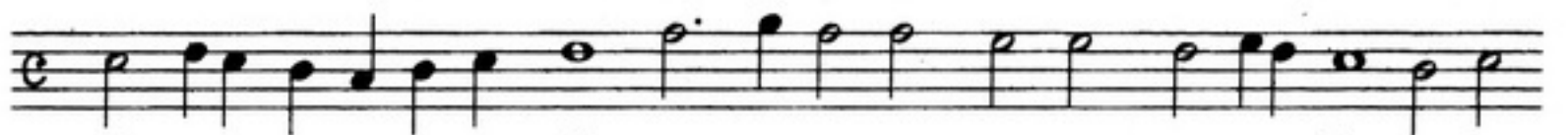
но. Свят,

свят,

свят. Го - сподь

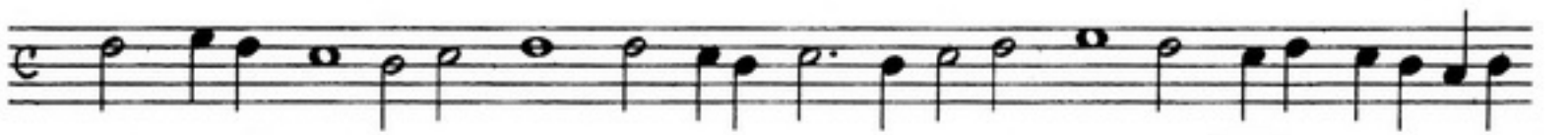
Са - ва - оф, и сполнь не - бо и

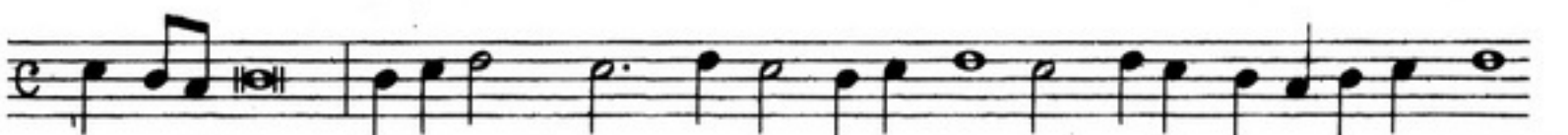
зем-лю сла - вы Є - - - - го. О -

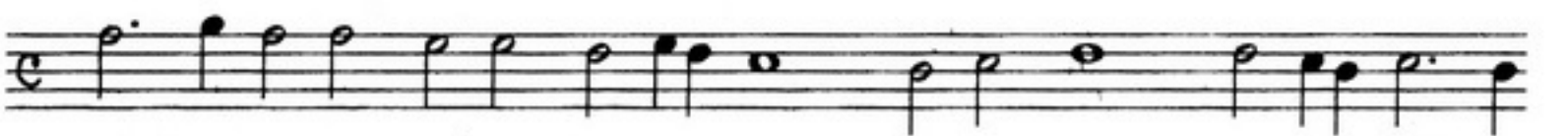
са(н) - - - на во

выш - -

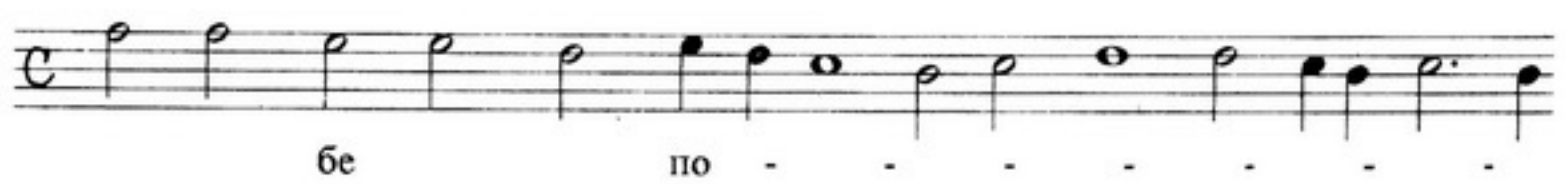
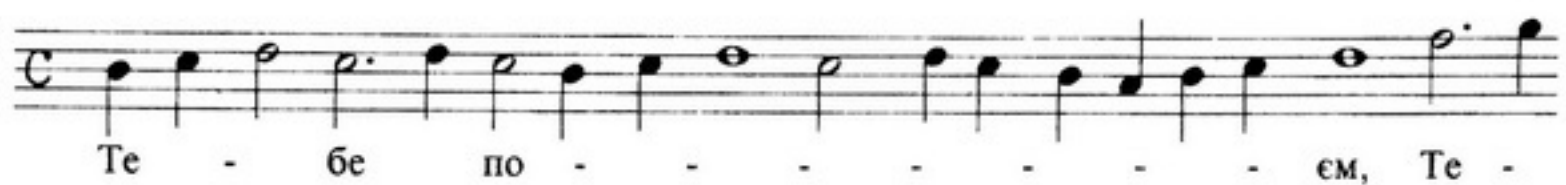
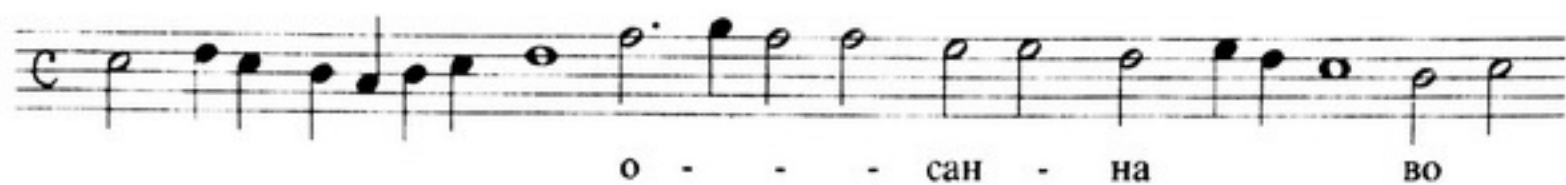
ных. Бла - го - - - сло - - - - вен

гря - - - дый во и - - - мя

Го - спод - не. О - сан - - - на,

ди МО - ЛИМ ТИ

ся, Бо - же

наш. Є - дин СВЯТ,

є - дин Го -

го - сподь. І - сус

Хрис - тос во сла - ву

Бо - гу От -

цу. А - минь. А - минь.

А - минь.

А - минь.

Да и - спол-нят - ся у - ста на - ша пѣ - ні - я Гос-под-ня по - хва-ли,

я - ко да вос - по-ем сла - ву Тво - ю, я - ко спо-до-бил е - си е - го,

Бо - же, при - ча - ща - ти - ся свя-тых без-смерт-ных и пре-чис-тых и

жи-во-творя-щих Хри-сто-вых та-ин, и нас, Бо-же, со-блю-ди во Тво-ей свя-

ти-ны по вся дны по-уча-ти-ся правдѣ Тво-ей. Ал-ли - лу - я.

На Літургії Іоанна Златоустого

До - стой - но е-сть, я - ко во - и -

сти - ну, бла - жи - ти Тя, Бо -

го - ро - ди - - - цу, при - сно - бла - жен -

ну - ю и пре - не - по - ро -

ччу - - - ю Ма - терь Бо - - - га

на - - - ще - - - го: чест-нїй-шу -

ю Хе - ру - вим и слав - нїй -

шу - - - ю во - и - стин - ну

Се - ра-фим, без и - - -

стле - ні - я Бо - - - га

Сло - ва рож - дшу - ю, су - - -

шу - ю Бо - - - го - ро - ди - цу,

Тя ве - ли - ча - - - є - - -

м.

Ви - дѣ - хом свѣтъ и - стин - ный и при - я - хом Дух не - бес -
 ный, о - брѣ - то - хом вѣ - ру и - стин - ну -
 ю, не раз - дѣл - ной Свя - той Трой - ци по - кла - ня -
 ем - ся, та бо нас спа - сла есть,
 спа - - - - - сла есть.

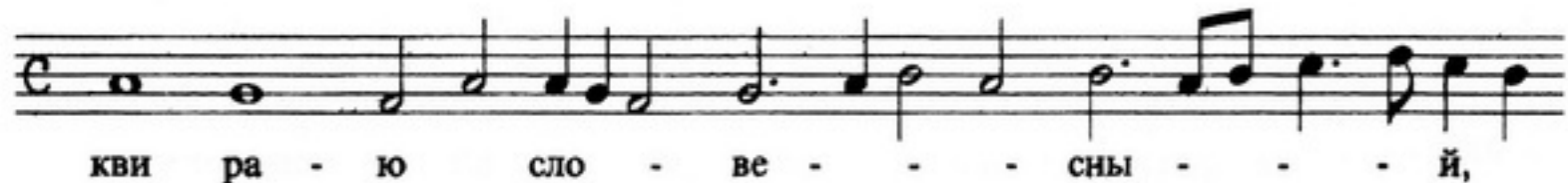
О Те - - - бѣ ра - ду - ет - ся, о -
 бра - до - ван - на - я, во - ся тварь,
 ар - - - хан - гель - скій со - бор и род
 чло - ве - че - - - скі - й, ар - хан - гель - скі - й

со - бор и род чло - ве - че - ский.

О - - - священ - на - я цер -

кви ра - ю сло - ве - - - сны - - - й,

о свя - щен - на - я цер - - - кви

ра - ю сло - ве - сный. Дѣ - - -

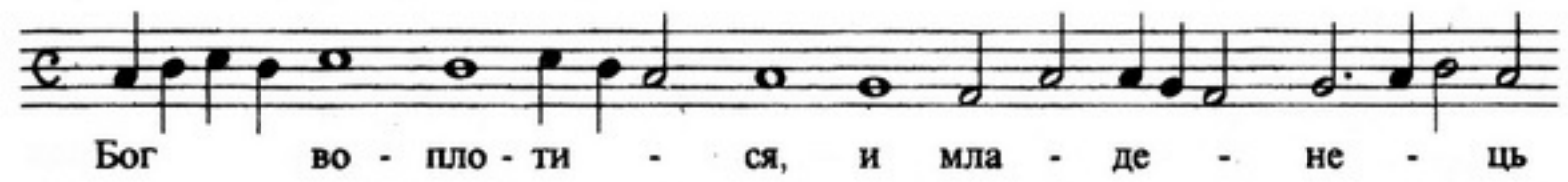
вест - вен - на - я по - хва - - - ло,

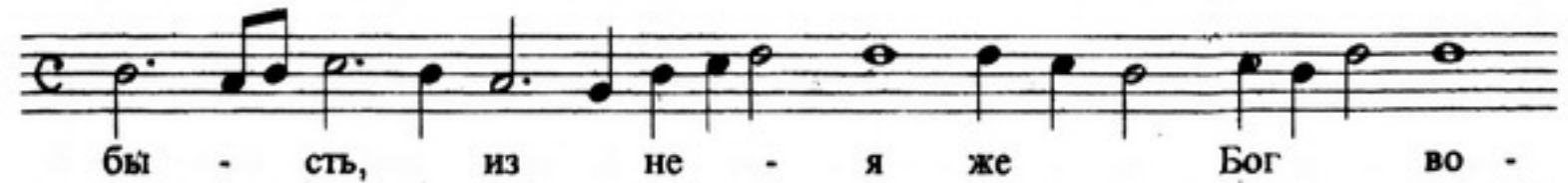
Дѣ - вест - вен - на - я по - хва -

ло, из не - е - я же

Бог во - пло - ти - ся, и мла - де - не - ць

бы - сть, из не - я же Бог во -

пло - ти - ся и мла - де - не - цъ бы -
 сть преж - - - де вѣк
 сый Бог на - ш, преж - де вѣк,
 вѣк сы - й Бог на - - ш, ло -
 же - сна - я бо Тво - я пре - сто - л со - тво -
 ри, ло - же - сна бо Тво -
 я пре - е - сто - л со - тво - ри,
 и Тво - е чре - во про -
 стра - не - и - ши не - бе - се со - дѣ - -
 ла - я и Тво - е чре - во

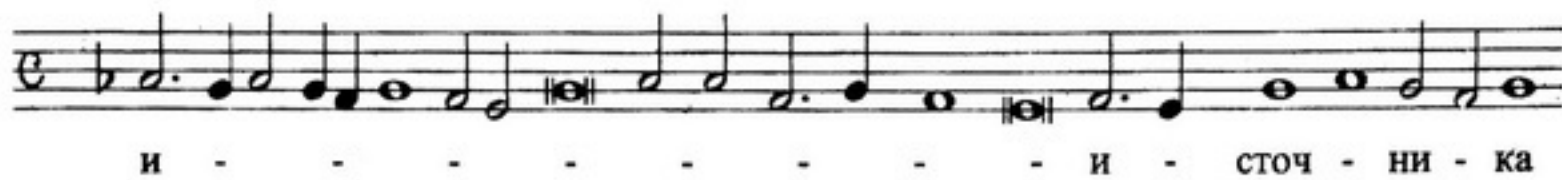
про - стра - - - не - и - ши не - бес со -
 дѣ - ла - - - я. О Те - е -
 бѣ ра - ду - у - ет - - - ся,
 о Те - е - бѣ ра - ду - ет - ся, о -
 бра - до - ван - на - я, во - ся тва -
 рь, сла - ва Те - - - бѣ,
 сла - ва Те - - - бѣ.

Причасники (киноники)

Глас 4

НБУВ, ф.1 №5391, арк.315-315зв.

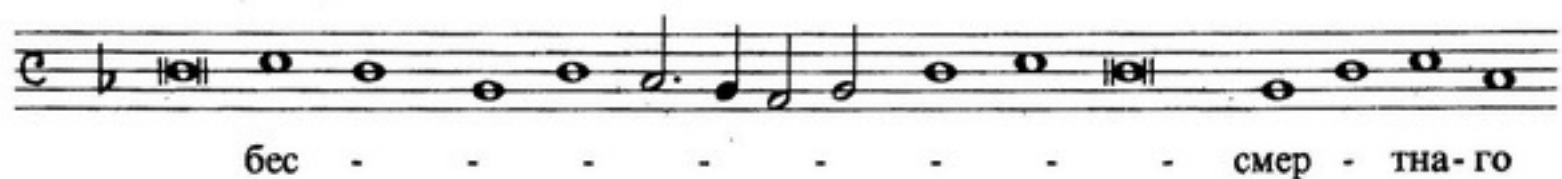
Тѣ - ло Хри - - - сто - - -
 во при - и - мѣ - те,

и - - - - - и - сточ - ни - ка

и - сточ-ни - ка

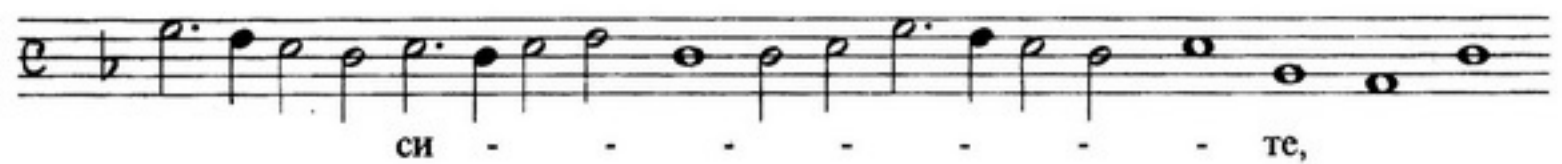
бес - - - - - смер - тна-го

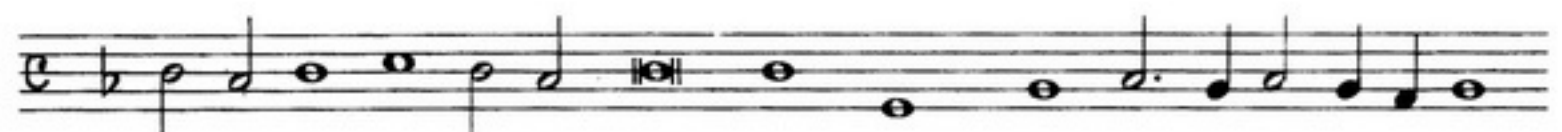
бе - - - - -

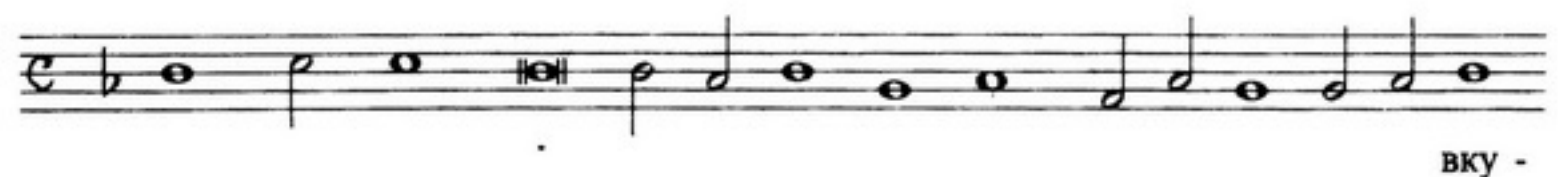
бес - мер - тна - - - - - го вку - - - - -

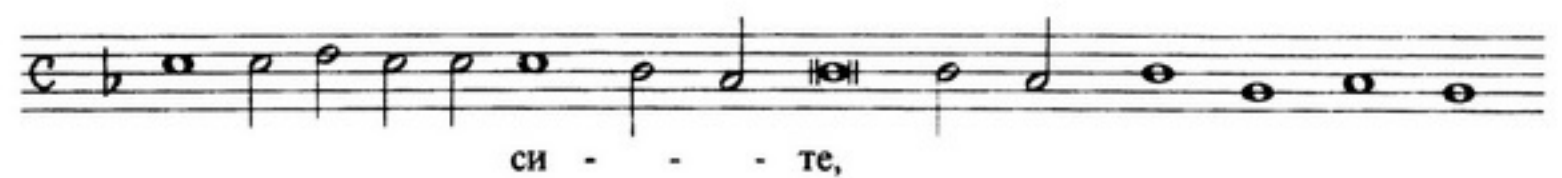
си - - - - - те,

вку -

си - - - - - те,

вку - - - - - си - те.

Al x

Al x

Al

Al x Al

Al x

Al

Al Al

Al

Al x Al

Al

Хва - ли - те Го - - - спо - да со не -
 бес, хва - ли - те є - - - го
 во выш - них, хва - ли - те
 є - - - го во выш - - - - - них.
 А - - - - ли - - - - -
 лу - - - и - я, А - - - - ли -
 луй - я,
 А - - - - ли - - - -
 лу - и - я, А - - - -

ли - лу - - - и - я, А -

ли - - - -

луй - - - я, А - - - - ли - - -

лу - и - - я,

А - ли - - - -

лу - и - - - я. А - - - -

ли - лу - - - и - я,

А - а - ли - - - - лу - и - я, А -

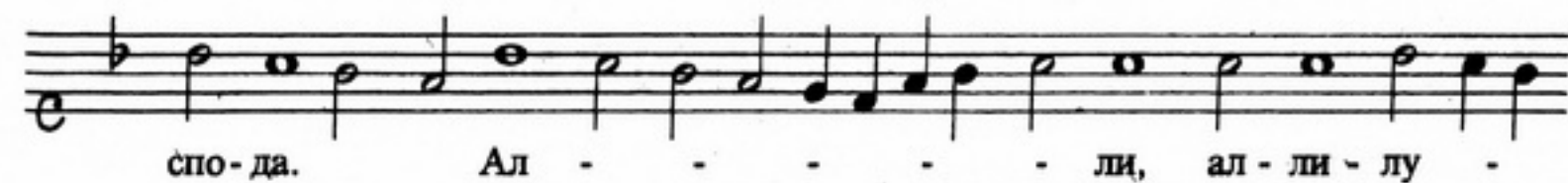
ли - луй - я,

А-ли-лу-и-я,
 А - ли - лу - и - я,
 А - ли - лу - и - я,
 А - ли - лу - и - я,
 луй - - - я.

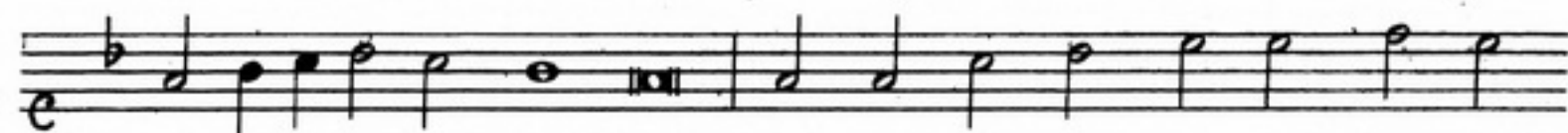
Поліслей

НБУВ, ф. I № 3367, арк. 13-13 зв.

Ра-би, ра-би Го-спо-да.
 Ал - ал - ли, Ал - ли - лу - и - я.
 Хва - ли - те и - мя Го - спо-дне, хва - ли - те ра - би Го -

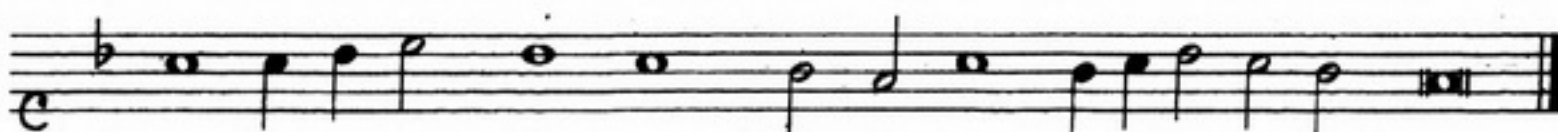
спо-да. Ал - - - - ли, ал - ли - лу -

и - - - - я. Ис - по - вѣ - дай - те - ся Го - спо -

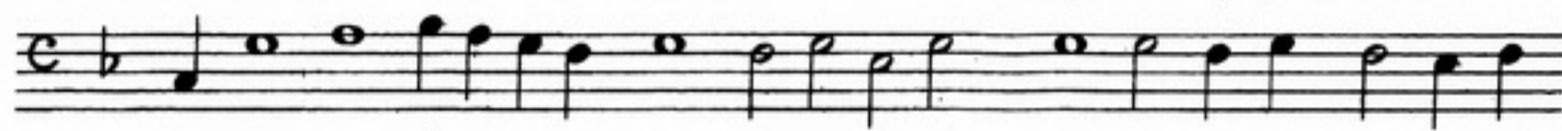

де - ви, я - ко благ. Ал - ли - луй - я, я - ко во вѣ - ки

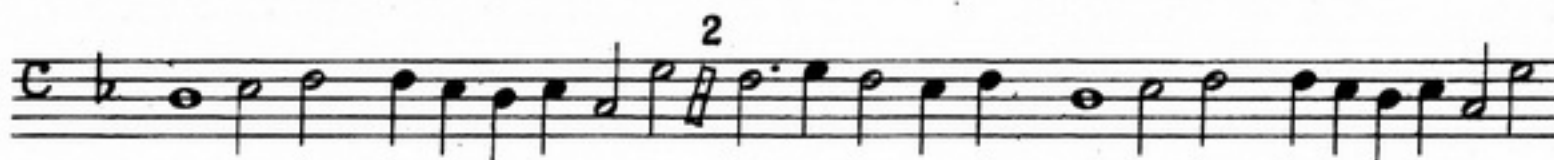

ми - лость Є - го. Ал - ли - лу - и - - - - я.

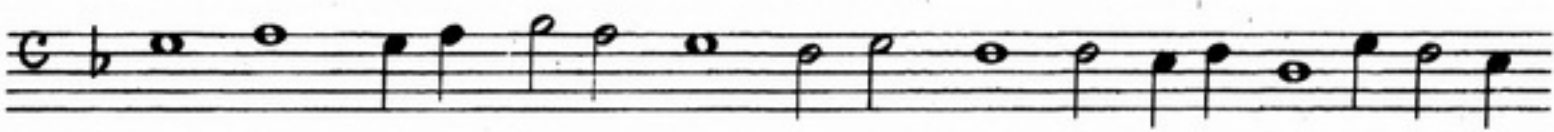
ЛНБ, ф.2 №374, арк.554 зв.-555 зв.

Лу - ну и звѣз - ды во об - ласть но - - - -

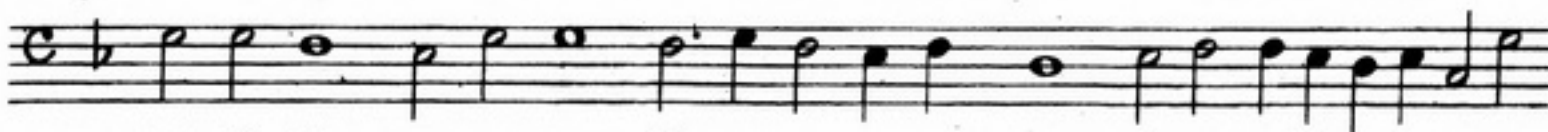
щи на А - - - - ли - - - -

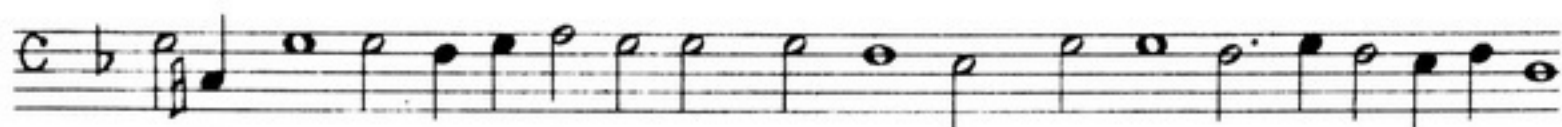
а - - - - ли - лу - и - - - - я,

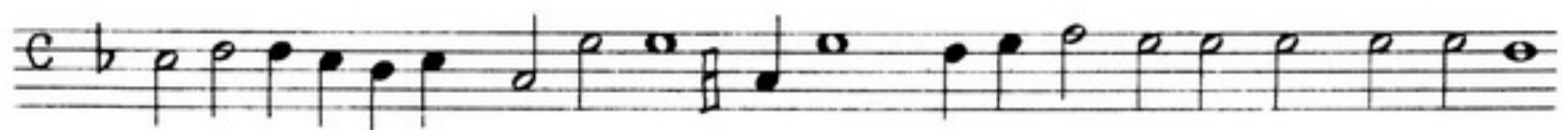
а - ли - лу - и - я. Я - ко

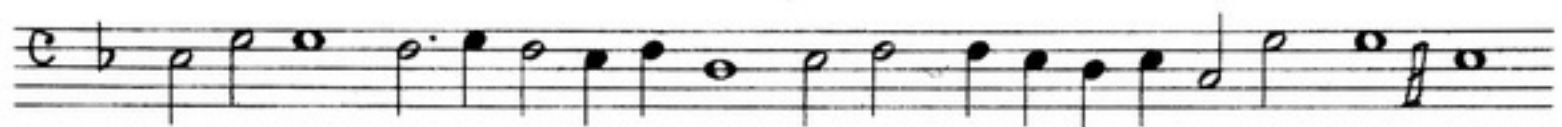
во вѣ - ки ми - лость Є - - - - го.

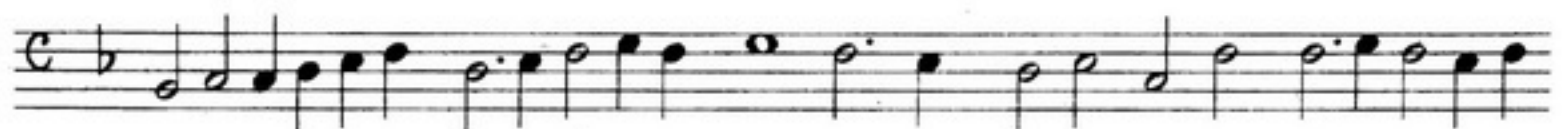
Из-вед-ше-му Из-ра-и-ля от сре-ды их

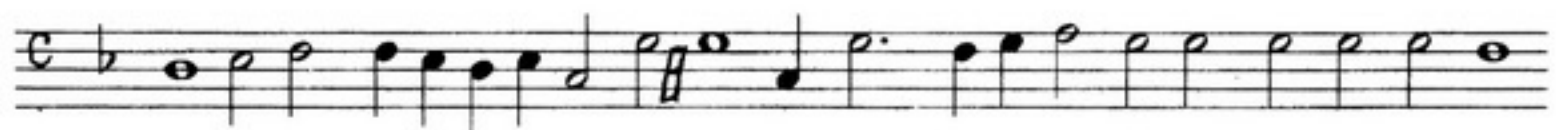
на Ру-ко-ю крѣп-ко-ю и мыш-це-ю

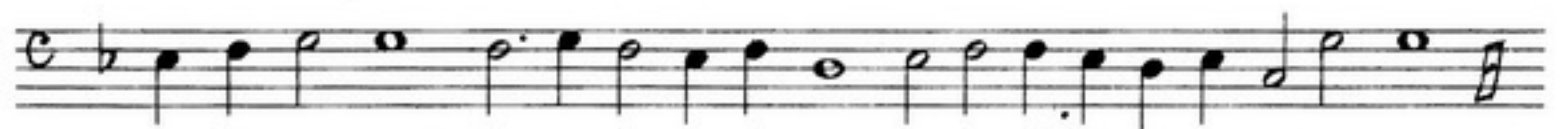
вы-со-ко-ю на Я-

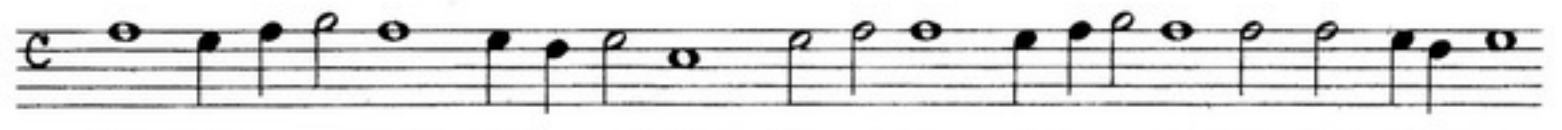
ко во вѣ-ки ми-лость Є-

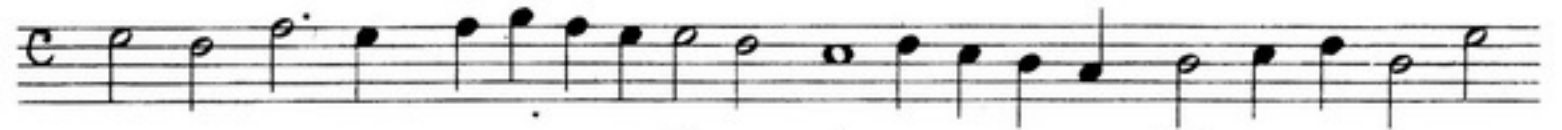
го на По-раз-ше-му Є-ги-пта со пер-вен-

цы Є-го А

Раз-дѣл-ше-му Чер-мно-е мо-ре во раз-дѣле-

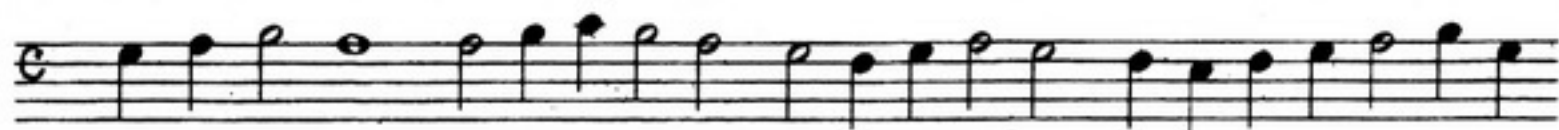
ні-є хи

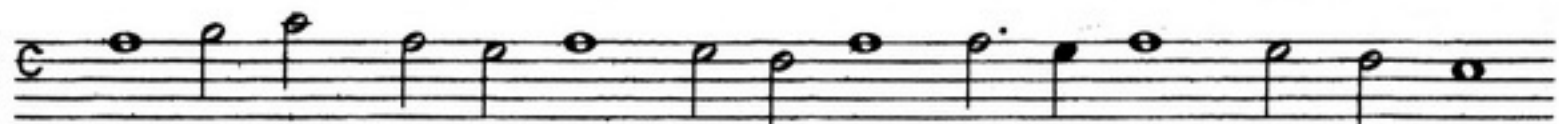
во раз-дѣ-ле-ні-є. А-

ли-лу-я. А-

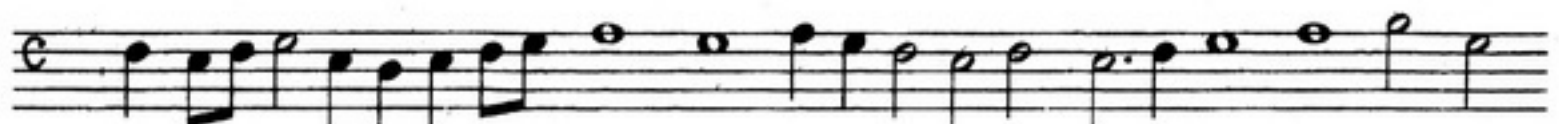
ли и - ле - ге - о - не. А - и -

ле - ге - о - не. А - лли - луй - я.

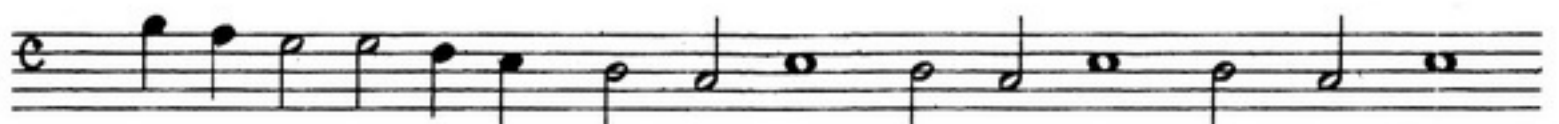
А - лли - луй - - - я. А - - - лли -

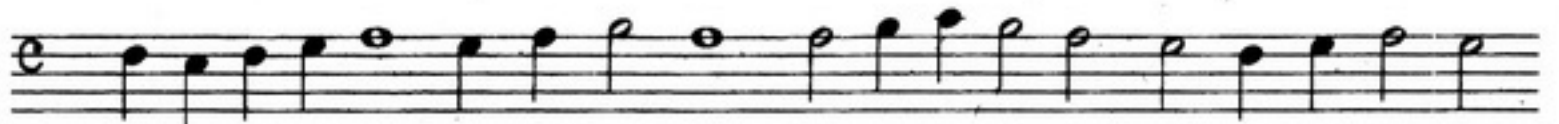
луй - - - - я, А - - - я - ко

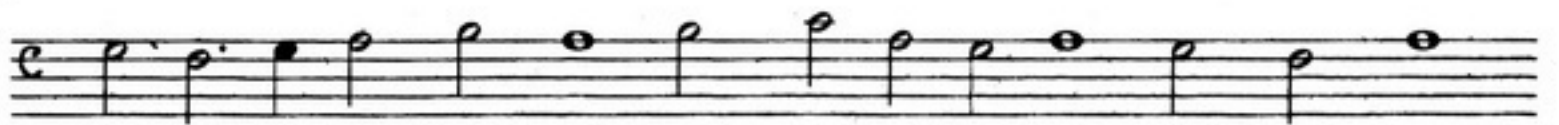
во вѣ - ги ми - - - лость ми -

лость € - го на а - ли на а - лли -

луй - - - - я и - ле - ге - о - - - на

и - де - ге - о - на А -

лли - лу - и - - - - я,

А - лли - - - лу - и - - - я.

Алілуя

Глас 4

ЛМУМ, Рк 1101, арк.23-23 зв.³

А - - - ли - - - - -

лу - я, А - лі - лу - и - я,

А - - - а - лі - лу - - - - -

и - - - - - я,

А - - - - - а - - - - - ли -

лу - - - - я, а - - - -

а - - - - а - лі - лу - и - я, - А - - - -

а - лі - лу - и - я, А - а - ли - - - лу -

и - я, А - а - лі - лу - - - - я А -

лі - лу - и - я, а - - А - - - - а - - -

ли - - - - лу - - и - я, А -

лі - - - - лу - - я, - А - а -

лі - лу-и-я, А - лі-лу - - и - я. -

"Блаженні", на 8 гласів

Глас 1

ЛНБ, ф. 77 № 96, арк. 8

Бла-жен-ны ми - ло - сти - вы - и, я - ко ты - и по - ми - ло -

ван - ны бу - дут. Снѣ - ди ра - ди и - зве - де

из ра - я враг А - да - ма: кре-стом же раз-бой-ни - ка

во - ве - де Хри - стос в онь. По - мя - ни мя, Го-спо-ди во -

пі - ю - ща, є - гда прий - де - ши во цар - ствіи си.

Глас 2

арк. 8 зв.

Бла-жен-ны ми - ло - сти - вы - и, я - ко ты - и по - ми - ло - ван -

ны бу - дут. Глас ти при - но - сим раз - бой - ник

и мо - лим - ся: по - мя - ни нас ти во цар - стві - и си.

Глас 3

арк 8 зв.

Бла-жен-ны ми - ло - сти - вы - и, я - ко ты - и по - ми -

ло - ван-ны бу - дут. От-верг-ша-го, Хри-сте, за - по - вѣдѣ тво -

ю, пра - дѣ - да А - да - ма из ра - я из - гнал

е - си, ра - збой - ни - ка же, ще - дре и - спо - вѣ - дав -

ше тя на кре - стѣ, в он же все - лил е - си, зо - ву - ща:

по - мя - ни мя, Спа - се, во цар - стві - и си.

Глас 4

арк. 8 зв. - 9

Бла-жен-ны ми-ло-сти-вы-и, я-ко ты-и по-ми-ло-ван-ны бу-дут.

Дре-ва ра-ди. А-дам ра-я бысть и-зсе-лен: дре-ва ра-ди крест-на-

го ра-збой-ник в рай все-ли-ся: ов у-бо во куш, за-по-вѣ-ди пре-сту-пи

со-твор-ша-го и ов же с ра-спи-на-ем, Бо-га Тя и-

спо-вѣ-да-та-ю-ща-го-ся, по-мя-ни мя, Спа-се, во цар-стві-и си.

Глас 5

арк. 9

Бла-жен-ны ми-ло-сти-вы-и, я-ко ты-и по-ми-ло-ван-ны

бу-дут. Ра-збой-ник на кре-сть Бо-га Тя бы-

ти вѣ-ро-вав, Хри-сте, и-спо-вѣ-да Тя чи-сть от сердца:

по-мя-ни мя, Го-спо-ди, во-пі-ю-ща, во цар-ствѣ си.

Глас 6

арк. 9

Бла - жен - ны ми - ло - сти - вы - и, я - ко ты - и по - ми - ло - ван - ны бу -
 дут. По - мя - ни мя, Бо - же, Спа - се мо - и, е - гда при - де - ши во
 цар - стві - и си, и спа - си мя, я - ко є - дин чло - ве - ко - лю - бец.

Глас 7

арк. 9

Бла - жен - ны ми - ло - сти - вы - и, я - ко ты - и по - ми - ло - ван - ны бу - дут.
 Кра - сен бѣ и до - брѣ во снѣдѣ, и - же ме - не
 у - мо - ри - вый: Хри - стос єсть дре - во жи - во - тно - є, от
 не - го же яд, не у - ми - ра - ю, но во - пі - ю со ра - збой -
 ни - ком: по - мя - ни мя, Спа - се, во цар - стві - и си.

Глас 8

арк. 9 зв.

Бла-жен-ны ми-ло-сти-вы-и, я-ко ты-и по-ми-ло-ван-ны бу-
 дут. По-мя-ни мя, Хри-сте Спа-се ми-ра, я-ко же раз-
 бой-ни-ка по-мя-нул на дре-вѣ, и спо-до-би всѣх, є-ди-не ще-
 дре, не-бе-сно-му цар-стві-ю Тво-є-му.

"Слави", на 8 гласів.

Глас 1

ЛНБ, ф.2 №371, арк.15-16

Сла-ва От-цу и Си-ну, и Свя-
 то-му Ду-ху, и ни-нѣ, и при-сно, и
 во вѣ-ки вѣ-ком. А-минь.

Глас 2

Сла-ва От-цу и

Си - ну, и Свя - то - му Ду - ху, и ни-нѣ, и
при-сно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - - - минь.

Глас 3

Сла - ва От - цу и
Си - ну, и Свя - то - му Ду - ху,
и ни-нѣ, и при-сно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - минь.

Глас 4

Сла - - ва . От - цу и Си -
ну, и Свя - - - то - - - му
Ду - - ху, и ни-нѣ, и при-сно, и во вѣ - ки

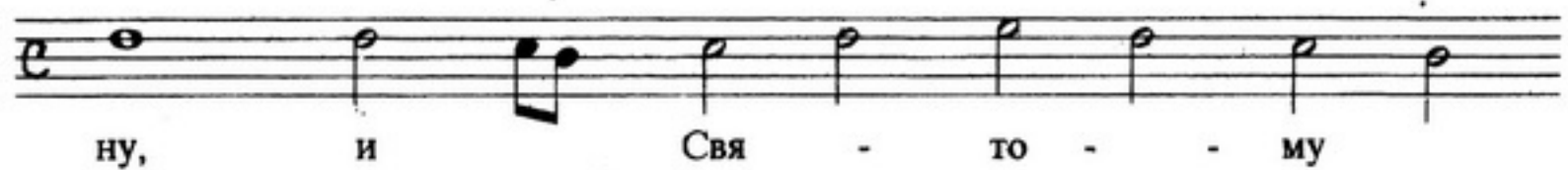

вѣ - - - ком. А - - - - - минь.

Глас 5

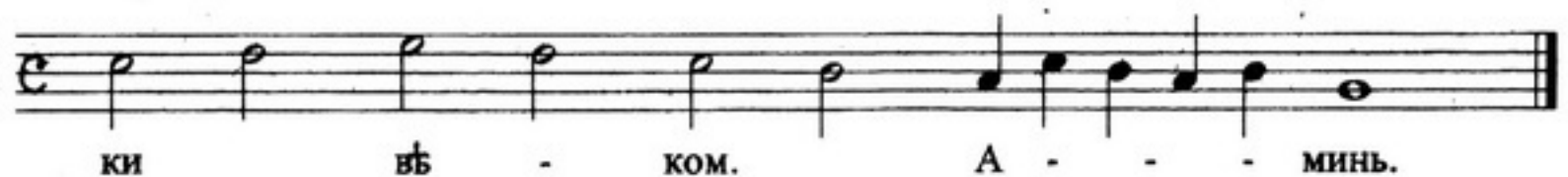
Сла - ва От - цу и Си -

ну, и Свя - то - - му

Ду - - - ху, и ни - нѣ, и при-сно, и во вѣ -

ки вѣ - ком. А - - - - минь.

Глас 6

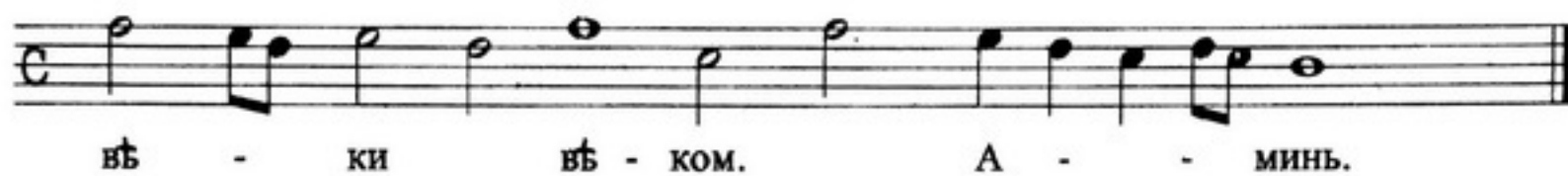
Сла - - - - ва От - цу и

Си - ну, и Свя - то - му

Ду - - - - ху, и ни - нѣ, и при-сно, и во

вѣ - ки вѣ - ком. А - - минь.

Глас 7

Сла - ва От - цу и Си - ну, и Свя - то - му Ду - ху,

и ни - нѣ, и при - сно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - минь.

Глас 8

Сла - ва От - цу и Си - ну,

и Свя - то - му Ду - - - ху, и ни - нѣ, и

при - сно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - - минь.

"Бог Господь" з тропарями, на 8 гласів.

Глас 1

НБУВ, ф.1, №3367, арк.31зв.-32

Бог Го - - - сподь и я - ви - ся нам,

бла - го - сло - вен гря - дый во и -
 мя Го - спо - дне. Бог Го - сподь и я - ви - ся
 нам, бла - го - сло - вен гря - дый во и - мя Го - спо - дне.
 Ка - ме - - - ни зна - ме - на - ну от
 и - - - ю - дей і во - и - - - ном
 стре - гу - щим пре - чи - сто - є тѣ -
 ло Тво - є, во - - - скре - - - се в тре -
 тий день Спа - се да - ру - я ми -
 ро - ви жизнь, се - го ра - ди
 си - лы не - бе - сны - я во - пі -

я - ху ти жи - зно - да - вче. Сла - ва
 Во - скре - се - ні - ю Ти, Хри - сте,
 сла - ва цар - стві - ю Ти, сла - ва смо -
 тре - ні - ю Тво - є - му є - ди -
 не че - ло - вѣ - ко - лю - - бче.

Глас 2

арк. 32-32 зв.

Бог Го - сподь и я - ви - ся нам,
 бла - го - сло - вен гря - дый во
 и - мя Го - сподне. Бог Го - сподь и я - ви - ся нам,
 бла - го - сло - вен гря - дый во и - мя Го - сподне.

Є - гда сний - - де ко
 сме - рти жи - вот бе - - смер -
 тний, то - гда и а - да у -
 мер - тви бли - ста - ні - ем Бо -
 же - ства; є - гда же у - мер - - -
 ша - я от пре - и - спо - дних во -
 скре - си, вся си - лы не -
 бе - сны - я во - пі - я - ху Ти:
 жи - зно - - - дав - че Хри - сте Бо -
 же, сла - ва Те - - - бѣ.

Бог Го - - - сподь и я - ви - ся нам,
 бла - го - - - сло - вен гря - дый во і - мя
 Го - спод - не. Бог Го - сподь и я - ви -
 ся нам, бла - го - сло - вен гря - дый во і - мя Господ - не.
 Да ве - - - се - лят - ся не - бе -
 сна - - - я и да ра - - - ду - ют -
 ся зем - - - на - я, я - ко
 со - тво - ри де - - ржа - ву мыш - це -
 ю сво - є - ю Го - сподь,
 и по - - - прав смер - ти - ю смерть,

пер - ве - нец из мер - - - твоих быст
из чре - - - ва а - до - ва и - зба -
вил есть нас, и по - даст ми - ро -
ви ве - лі - ю ми - лость.

Глас 4

арк. 33

Бог Го - сподь и я - ви - - -
ся нам, бла - го - сло - вен гря - дый
во и - - - мя Го - - - спод - не.
Бог Го - сподь и я - ви - ся нам, бла - го - сло - вен
гря - дый во и - мя Го - спод - не. Свѣ - тлу - ю

Во - скре - се - ні - - - я про - - -

по - вѣдь от Ан - ге - ла у - ви -

дѣв - ши Го - - - спо - дня у -

че - ни - ца и пра - дѣ -

дно - є о - су - - - жде - ні -

є от - - - верг - ше, А - по -

сто - лом хва - ля - ще - - - ся

гла - - - го - - - ля - - - ху, и -

спре - вер - же - ся смерть и

во - скре - се Хри - - - стос Бог,

по - да - я ми - ро - ви

ве - лі - ю ми - лость.

Глас 5

арк.33 зв.

Бог Го - сподь и я - ви - ся нам,

бла - го - сло - вен гря - дый во и -

мя Го - спод - - не. Бог Го - сподь і

я - ви - ся нам, бла - го - сло - вен гря - дый во и - мя Го - спод - не.

Со - бе - зна - чаль - но - є Сло - во

От - цу и Ду - хо - ви

є - же от Дѣ - вы рож -

дше - є - ся на спа - се -
 ні - є на - ше, во - спо -
 им вѣ - рні - и и по -
 кло - ним - - ся, я - ко бла -
 го - и - зво - ли пло - ті - -
 ю взьї - ти на крест і
 смерть пре - те - рпѣ - ти и
 во - скре - - си - ти у - мер -
 ша - я во сла - - вно - є
 Во - скре - се - ні - є Сво - є.

Бог Го-сподь і я-ви-ся нам, бла-го-словен-
 гря-дый во и-мя Го-спод-не. Бог Го-сподь і
 я-ви-ся нам, бла-го-словен-гря-дый во и-
 мя Го-спод-не. Ан-гель-скі-я си-лы на гро-бѣ Тво-
 ем, і стре-гу-щі-и о-мер-твѣ-ша, і сто-
 я-ше Ма-рі-я у гро-ба, и-щу-ще пре-
 чи-ста-го Тво-е-го тѣ-ла, и спро-вер-же
 ад не и-скуш-ся от не-го, срѣ-те Дѣ-ву
 да-ру-я жи-вот, во-скрес из мер-твых Го-
 спо-ди, сла-ва Те-бѣ.

Глас 7

арк.34 зв.

Бог Го - сподь і я - ви - ся нам, бла - го - сло - вен
 гря - дый во и - мя Го - спод - не. Раз - ру - ши крес -
 том сво - им смерть, и от - верз е - си раз - бой - ни -
 ку рай, ми - ро - но - си - цам плач пре - ло - жи,
 и А - по - сто - лам про - по - вь - да - ти по - ве -
 ль, я - ко во - скре - се Хрис - тос я - ко Бог, да - ру -
 я ми - ро - ви ве - лі - ю ми - лость.

Глас 8

арк. 34 зв.-35

Бог Го - сподь і я - ви - ся нам, бла -
 го - сло - вен гря - дый во

и - - - мя Го - - - - - спод - - - не.

Бог Го-сподь і я - ви - ся нам, бла - го - сло - вен гря-дый во и -

мя Го-спод-не. Свыш - них со - ний - де ми -

ло - - - сер - де, и по - гре - - -

бе - ні - - - є при - ят три -

днев - - - но - - - є да нас сво - - -

бо - ди - ши от стра - - -

стей, жи - во - те и Во -

скре - - - се - - - ні - - - є на - - -

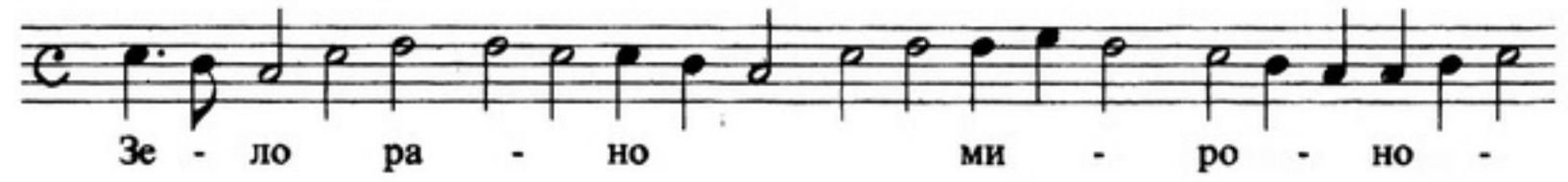
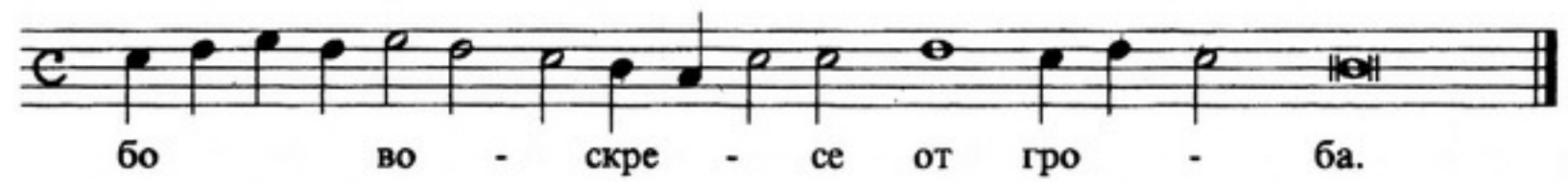
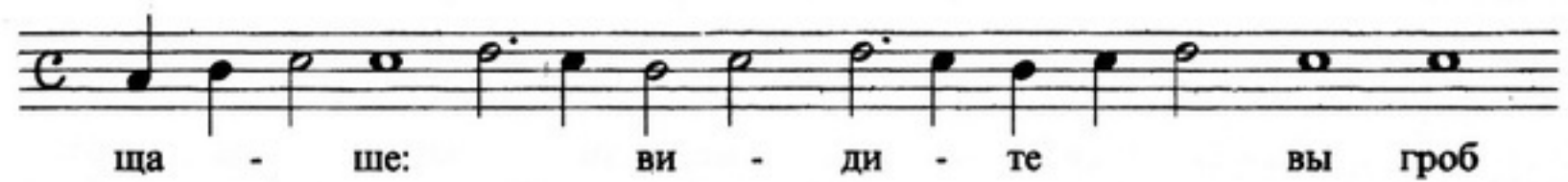
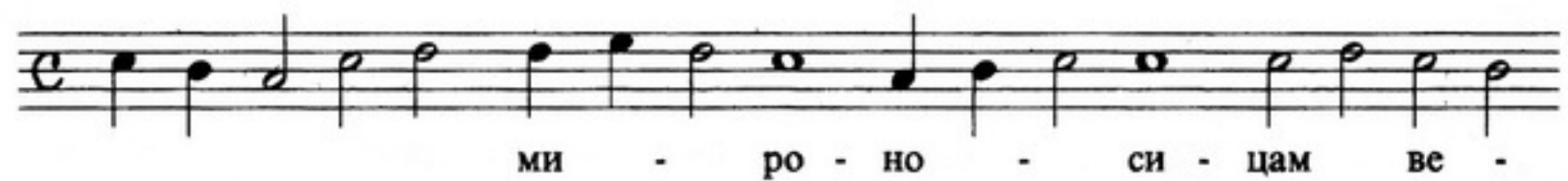
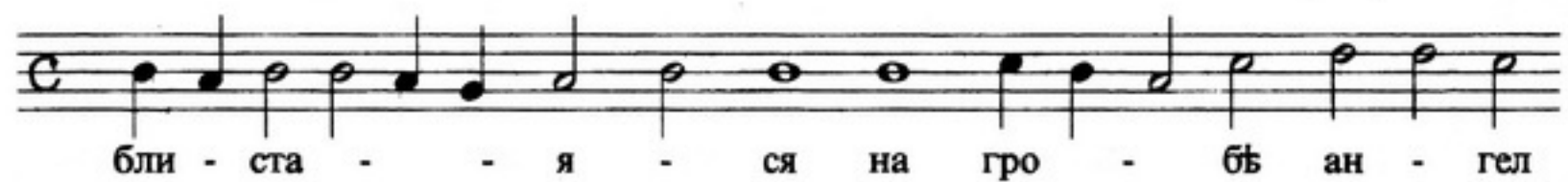
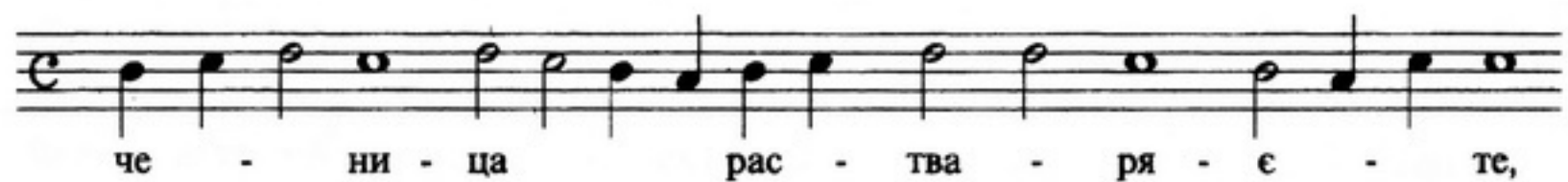
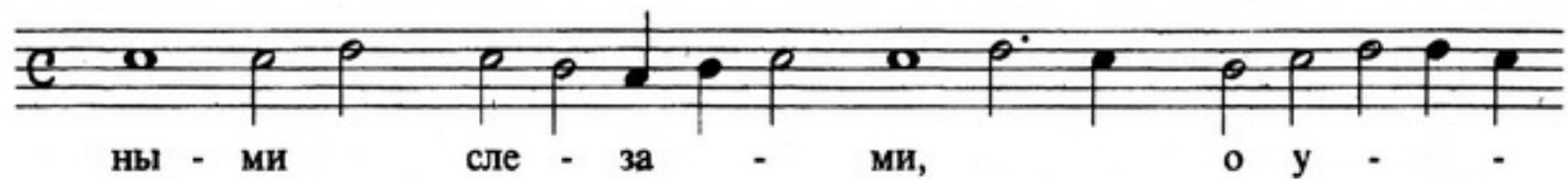
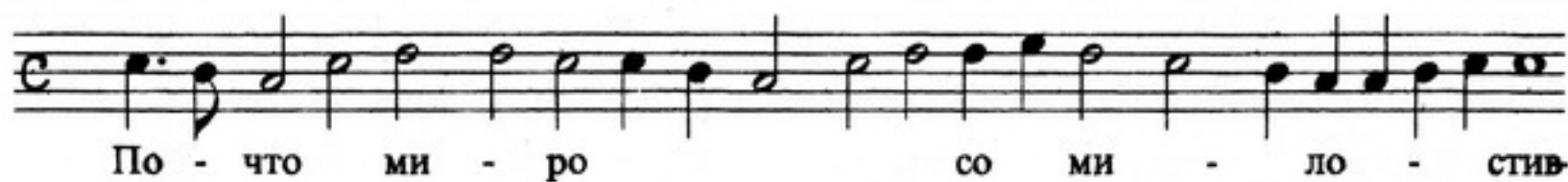
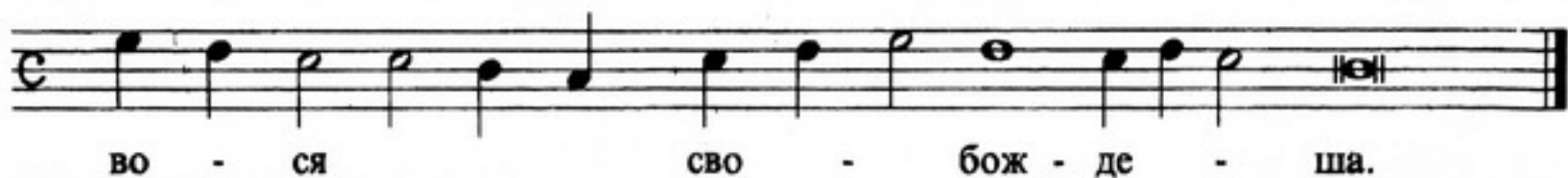
ше, сла - - - ва те - бѣ.

Тропарі воскресні

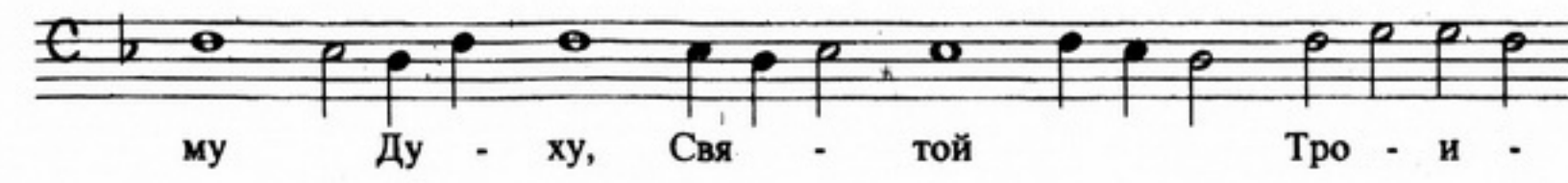
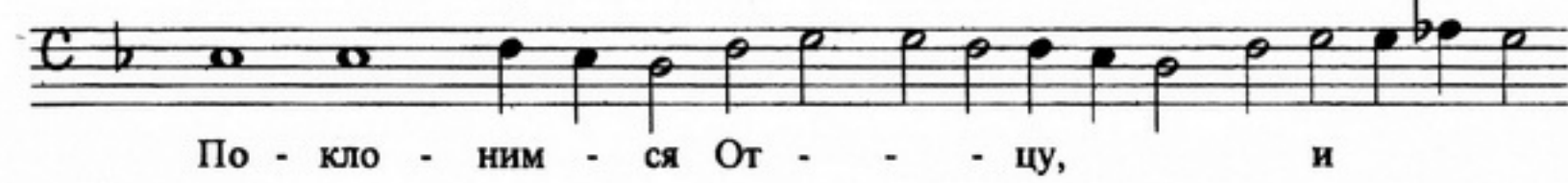
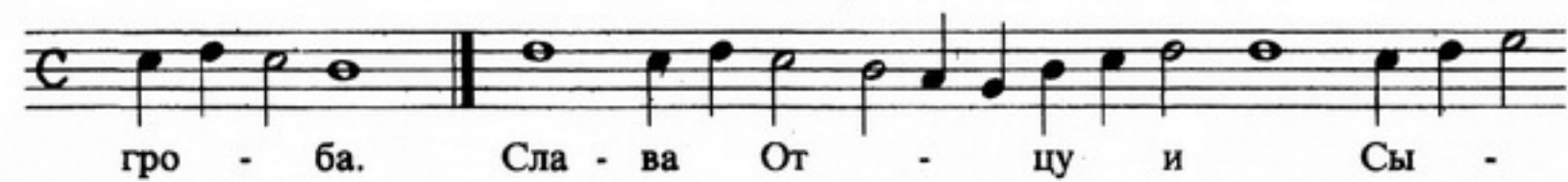
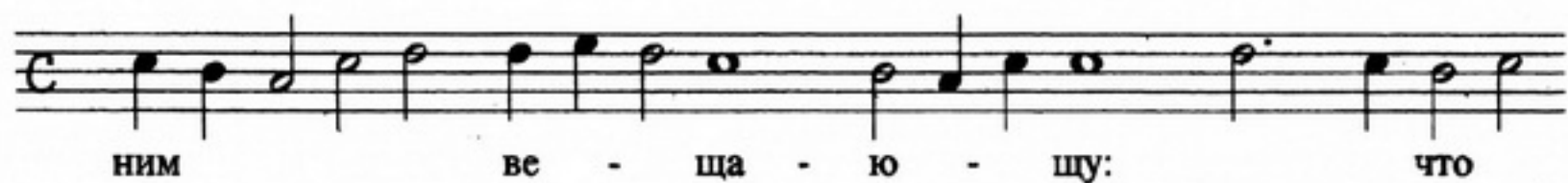
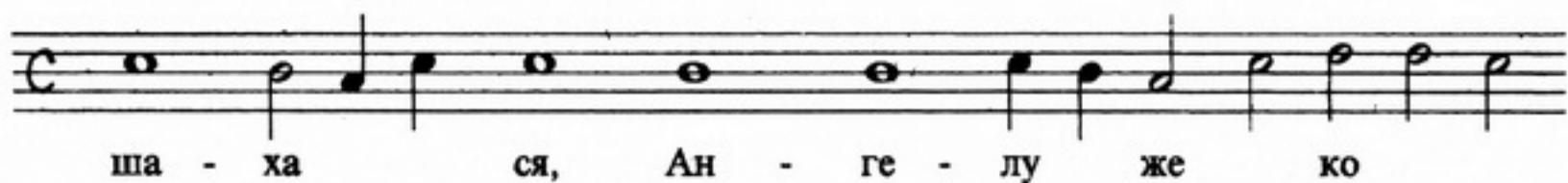
Глас 5

ІЛ, ф. 3, № 4779, арк. 251-256

Бла - го - сло - вен є - си, Го - спо -
ди, на - у - чи нас о -
прав - да - ни - єм Тво - им. Ан - гель - ский
со - бор у - ди - ви - ся,
зря Те - бе во мер - твях во -
мен - ша - ся, со - мер - ти же, Спа - се,
крѣ - постъ ра - зор - ша
и со Со - бо - ю А - да - ма
воз - двиг - ша, и от а - да

си - ца те - ча - ха, ко гро -
 бу Тво - е - му, Спа - се, ры - да - ю - ще,
 но пред - ста ко ним ан -
 гел и ре - че: ры - да - ни - ю
 вре - мя пред - ста, не пла - чи - те -
 ся, Во - скре - се - ні - є
 же А - по - сто - лом ре - цѣ - те.
 Ми - ро - но - си - ца же - ны
 со ми - ри при - шед - ше, ко
 гро - бу Тво - е - му, Спа - се, о - гла -

ци во е - ди - ном су - ще -

ствѣ, со Се - - ра - фи - ми во -

зы - ва - ю - ще: Свят, Свят,

Свят е - си, Гос - по - ди.

И ны - - не и при - сно, и во

ве - ки ве - ком. А - минь. Жиз - но -

дав - ца рож - дей - ши, грѣ - ха,

дѣ - вы - це, А - да - ма из - ба -

ви - ла е - си, ра - дость же Ев -

вѣ во пе - ча - ли мѣ - сто

да - ро - ва от пад - ши - я жи -
 зни, тѣм па - ки кто их воз - во -
 дит и - же ис Те - бе во -
 пло - ти - вый - ся Бог и чло - век.
 А - ли - лу - и - я. А - - - ли -
 лу - и - я. Сла - ва Го - бѣ,
 Бо - - - же. А - ли - лу - и - - - я.
 А - ли - лу - - - и - я. Сла -
 ва Те - бѣ, Бо - же.

Пісні троїчні

Глас I

НБУВ, ф. I, № 3367, арк. 39 - 39 зв

Ал - ли - лу - и - я, Ал - ли - лу - и - я, Ал - ли - лу - и - я.
я. Плот - ски - ми о - бра - зо - ва - ні - и без - плот -
ных сил, ко мы - слен - но - му и не - ве - ще - ствен - но - му воз - во -
ди - ми у - му, и три - свя - ту - ю пѣснь три - со - став - на -
го Бо - жест - ва при - ем - ше за - рю, хе - ру - вим - ски во - пі -
ем: Свят, свят, свят,
свят е - си, Бо - же, за - ступ - ле -
ні - ем без - плот - ных сил по - ми - луй нас.
Свят е - си, Бо - же, Бо - го - ро - ди - ца ра - ди по - ми - луй

на - - - - - с.

И - же свѣт во - сі - я - вый, Го - спо - ди, ду -

шу мо - ю от вся - ка - го грѣ - ха о - чи - сти, за -

ступ - ле - ні - ем без - плот - ных сил по - ми - луй

нас. Бо - го - ро - ди - ца ра - ди по -

ми - луй нас.

Глас 2

арк 39 зв.

Ал - ли - лу - и - я, Ал - ли - лу - и - я, Ал - ли - лу -

и - - - я. Не - со - здан - но - е е - стест -

во, вся - че - ских со - дѣ - те - лю, уст - нѣ на -

ша от-вер-зи, я-ко да воз-вѣс-тим хва-лу Тво-ю, во-пі-ю - - - - - ще: Свят, свят, свят є - си, Бо-же, за-сту-пле - ні - єм без-плот-ных сил по - ми - луй нас. Свят є - си, Бо - же, Бо - го - ро - ди - ца ра - ди по - ми - луй нас.

Глас 3

арк.39 зв.-40

Ал-ли - - - лу - и - я, Ал-ли - лу - и - я,

Ал - ли - лу - и - - я. От - ца без -
 на - чаль - на и Сы - на со - без - на - чаль - на, и Ду -
 ха со - при - сно - су - щна Бо - же - ство е - ди - но хе -
 ру - вим - ски сла - во - сло - ви - ти дер - за -
 ю - ще, гла - го - лем: Свят,
 свят,
 свят е - си, Бо - же, за - сту -
 пле - ні - ем без - плот - ных сил по - ми - луй нас.
 Свят е - си, Бо - же, Бо - го - ро - ди - ца ра - ди по -
 ми - луй нас.

Євангельські стихири.

Глас 1

НБУВ, ф.1 №3367, арк.15 зв

На го - ру у - че - ни - ком и - ду - щим,
за зем - но - е во - зне - се - ні - є, пред - ста Го - сподь и
по - кло - ни - ша - ся Є - му, и дан - ной им ве -
здѣ вла - сти на - у - чи - вше - ся: во под - не - бе - сну - ю
по - сы - ла - ют - ся про - по - вѣ - да - ти, є - же
из мер - твых Во - скре - се - ні - є, и є - же на не - бе -
са воз - не - се - ні - є: с ни - ми же и вѣ - чнѣ
пре - бы - ва - ти, не лож - ный о - бѣ - ща - ся
Хри - стос Бог и Спас ду - шам на - ши - м.

С мі - ром при - шед - шим є - же со

Ма - рі - є - ю же - нам, и не - до - мы - сля -

щим - ся им, ка - ко бы им у - лу -

чи - ти хо - ть - ні - є я -

ви - ся ка -мень от - ва - лен

и бо - жест - вен - ный ю - но - ша ра - сти - ла - я

мя - теж их душ. Во - ста бо,

ре - че, І - сус Го - сподь, тьм про - по - ви -

ди - те про - по - вѣд - ни - ком Є - го у - че - ни -

ком в Га - лі - ле - ю те - - щи, и ви - дѣ - ти

Є - го во - скрес - ша из мерт - вих,
я - ко жи - зно - дав - ца и Го - спо - - -
да:

Глас 3

арк 16-16 зв.

Ма - гда - лы - ни Ма - рі - и Спа - со - во бла -
го - вѣ - ству - ю - щі из мер - твх Во - скре - се -
ні - - - є и я - вле - ні - є, не - вѣ -
ру - ю - ще у - че - ни - цы по - но - си - ми
бы - ша, о - же - сто - сер - ді - - - их по -
зна - ме - ній на - пол - ни - ши - ся и чу - дес.

К про - по - вѣ - да - ні - ю по - сы - ла - ют - -

ся. Ты же, Го - спо - ди, к пе - рво - на - ча - лно -

му свѣ - ту во - зне - се - ся От - цу. О - ни

же про - по - вѣ - да - ше всю - ду Сло - во, чу - де -

сы у - вѣ - ря - є - ми, и тѣм про -

свѣ - ти - вше - ся их ра - ди, сла - вим Тво - є

из мерт - вых Во - скре - се - ні - - - є,

че - ло - вѣ - ко - люб - че Го - спо - - - ди.

Глас 4

арк 16 зв.-17

У - тре - ню - я бѣ ра - но, и же -

ны прий - до - ша на гроб Твой, Хрис - те, но
 ть - ло не о - брѣ - те - ся лю - би - мо - е
 и - ми, тѣм не до - мы - сля - щим - ся,
 и - же бли - ща - щим - ся ри - за -
 ми пред - став - ша: Что жи - ва - го смер - твы -
 ми и - ще - те гла - го - ла - ста, во -
 ста, я - ко же преж - де ре - че. Что не
 пом - ни - те гла - гол Є - го. И - ма
 же вѣ - ро - вав - ше - ми ви - дѣн - на - я
 про - по - вѣ - да - ху: но мя - ше -

ся лжа бла - го - вѣ - ще - ні - е. Та - ко
 бы - ша е - ще сон - ні - и у - - че - ни - цы,
 но Петр те - че и ви - дѣв, и
 про - сла - ви тво - я в се - бѣ чу - де - са.

Глас 5

арк 17-17 зв.

О пре - му - дрых су - деб Тво - их,
 Хри - сте, ка - ко Пе - тру у - бо ри - за -
 ми е - ди - нѣ - ми, вдал е - си ра - зу - мѣ -
 ти Тво - е Во - скре - - се - ні - е. Лу - цѣ
 же и Кле - о - пѣ впу - те - шест - ву - я гла - го -

ля - ше, и гла - го - ля не ско - ро се -

бе я - вля - ше, тѣм и по - но - сим

бы - ва - ше. Я - ко є - дин при - шел - ству -

я во І - є - ру - са - - - лим, И не

не - свѣ - дный в ко - нец со - вѣ - та є - го. Но

вся - ко зда - ні - ю на поль - - - зу стро - я.

И я - же о те - бѣ про - ро - чест - ві - я

от - крыл є - - - си и во бла - го - сло -

ве - ні - и хлѣ - ба по - зна - ся и - ма. Є -

ю же и пре - жде то - - - го серд - ца к по -

зна ні - ю Тво - є - му ра - - спа - ла - ста -
 ся. Я - же и у - че - ни - ком со - бран - ном, У - же
 яс - но про - по - вѣ - да - ста Тво - є Во - скре - - -
 се - ні - є, им же по - ми - луй нас.

Глас 7

арк. 18⁵

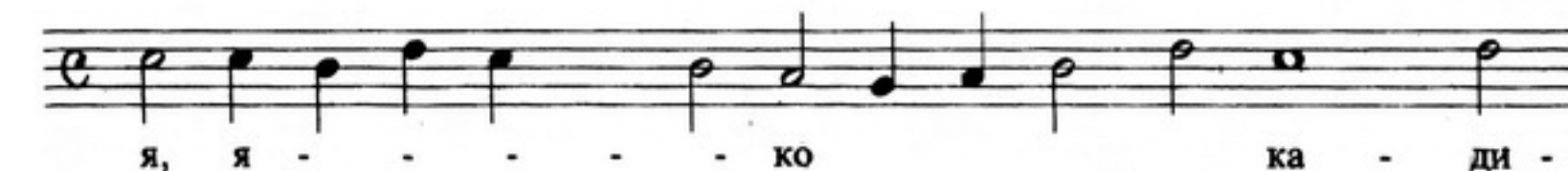
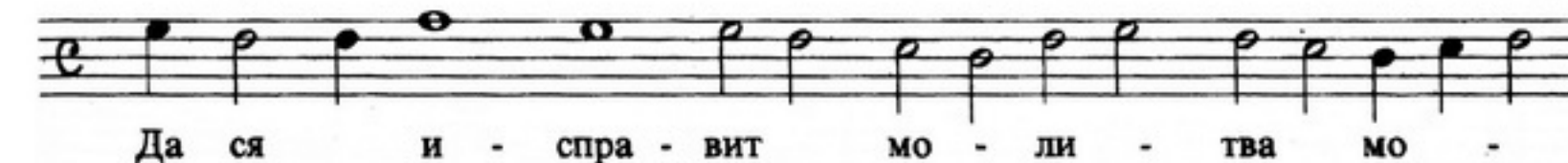
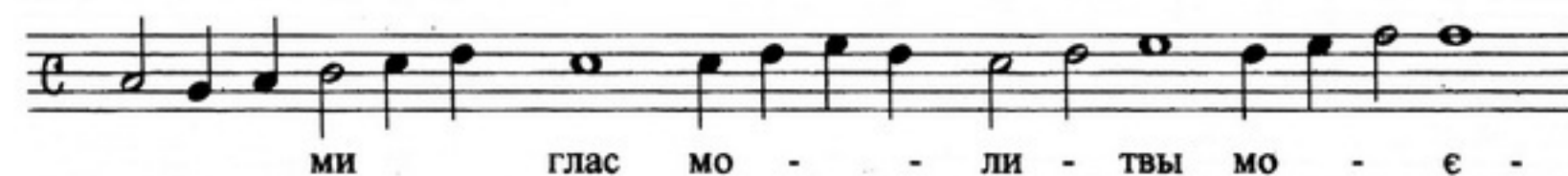
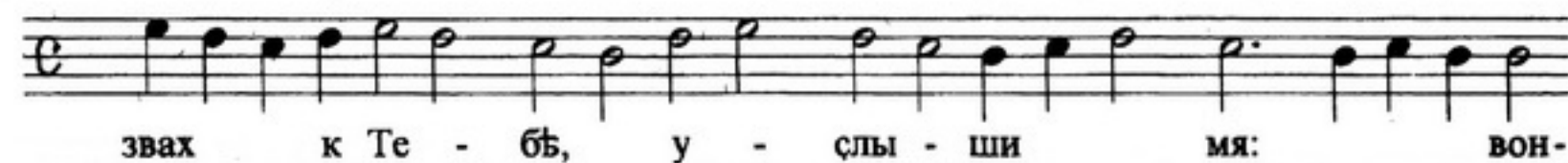
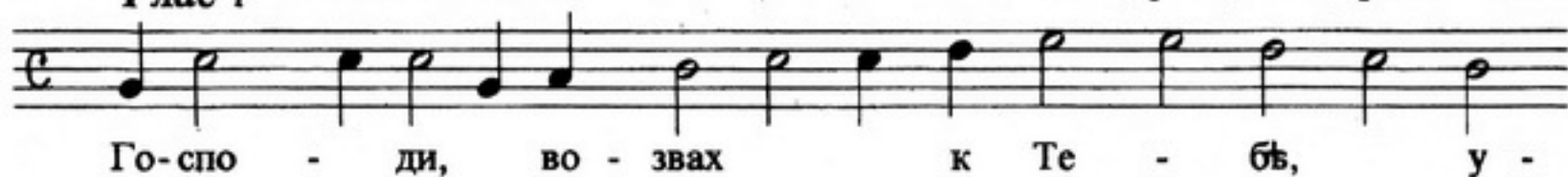
Се тма, и ра - но, что у гро - ба Ма - рі - є
 сто - и - ши. Мно - гу тму и - му - ши
 в ра - зу - - - мѣ, внем же где по -
 ло - жен бысть во - про - - ша - ше І -
 су - са. Но виждь со - ры - щу - ща - - ся у -

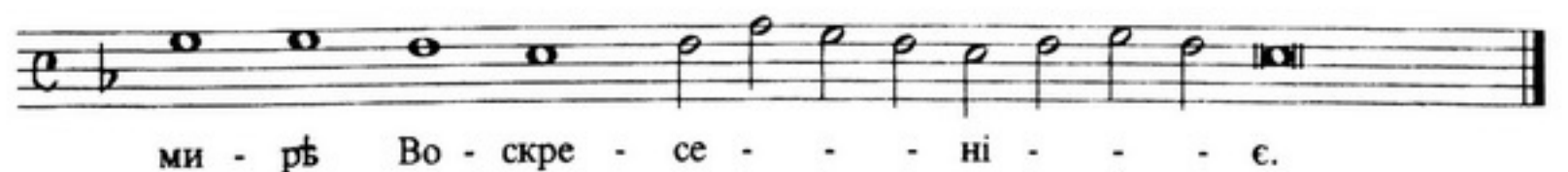
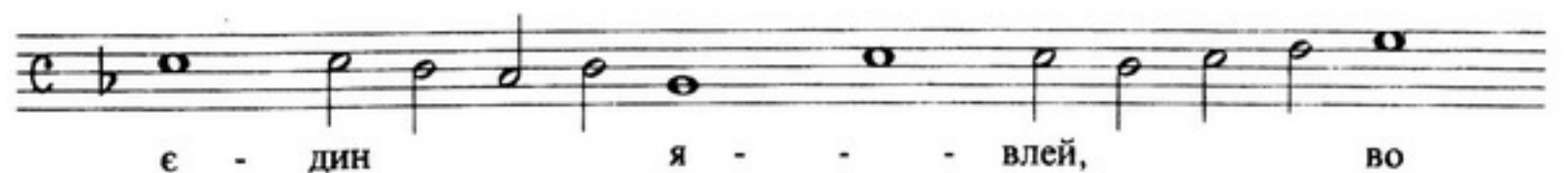
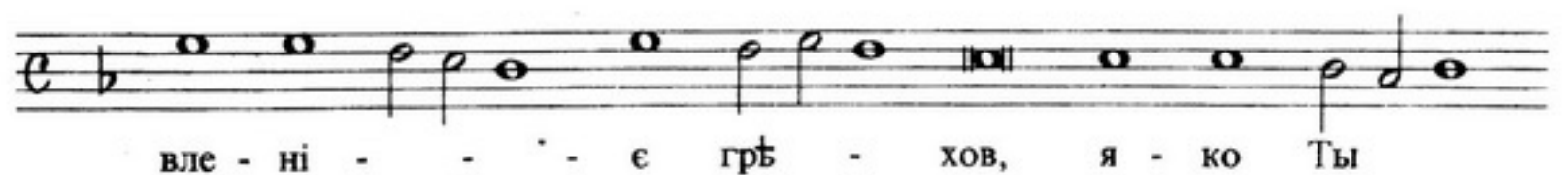
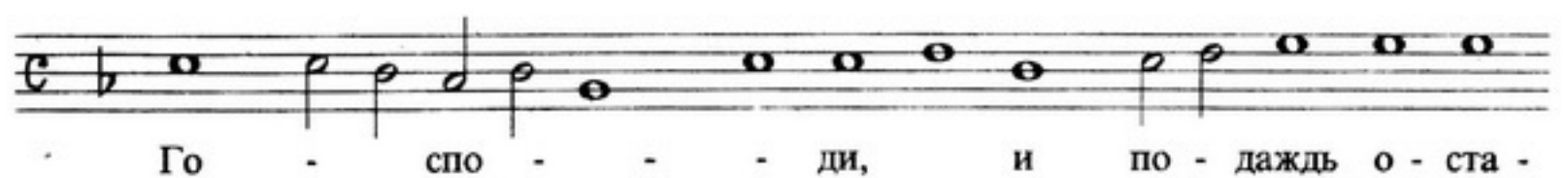
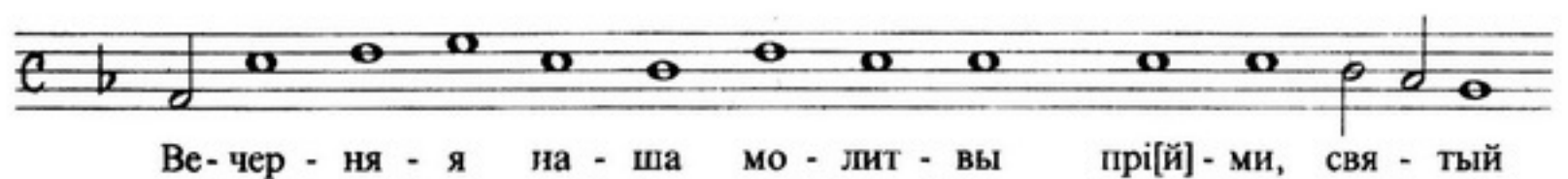
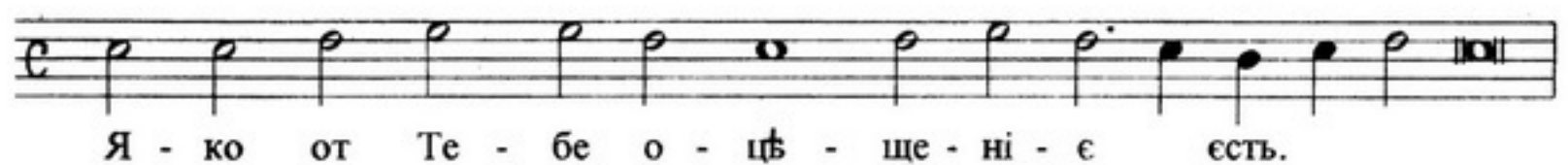
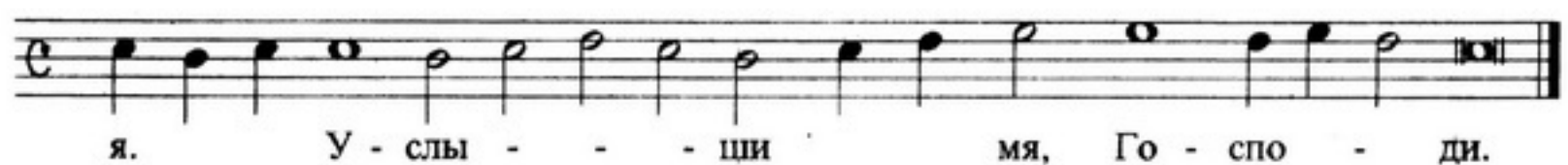
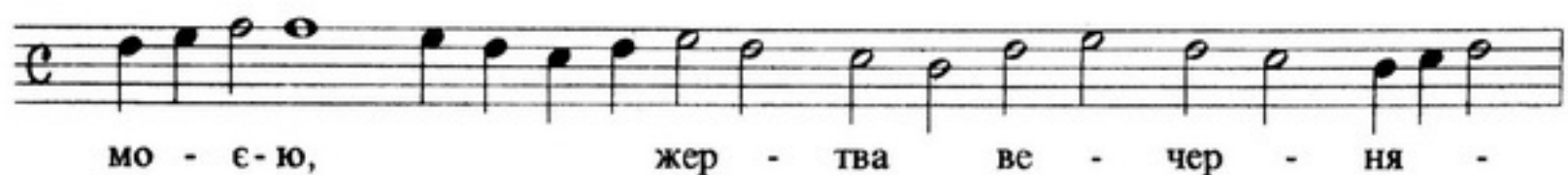
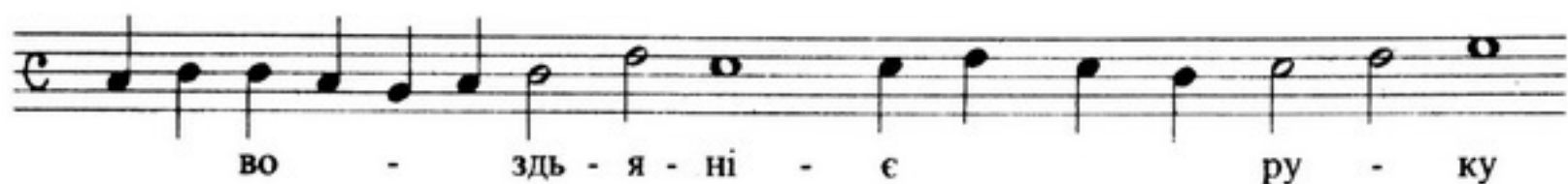
че - ни - ка. Ка - ко ры - за - ми и
 су - да - рем Во - скре - се - ні - є о - брѣ - то -
 ша, и по - мя - ну - ша я - же о сих
 пи - са - ні - я, с ни - ми же их ра -
 ди и мы вѣ - ро - вав - ше, во - спѣ - ва - ем
 Тя, жи - зно - да - вца Хри - ста. А -
 гі - ос о - фе - ос,
 А - гі - ос І - схи - рос,
 А - гі - ос А - фа - на - тос
 є - лей со - ни - мас.

"Господи, возвах" і стихирі на 8 гласів

Глас 1

ЛНБ, ф. 77, №96, арк. 4 - 4 зв.

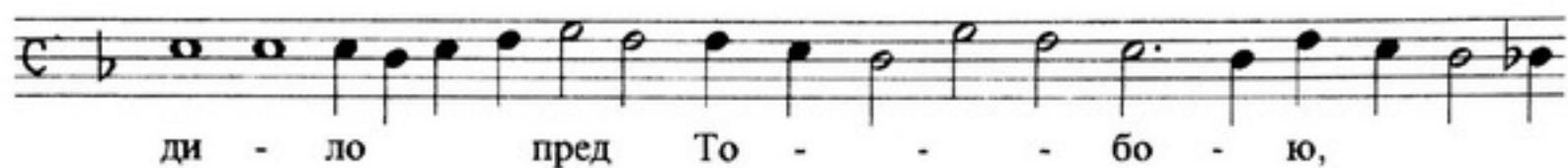
Глас 2

арк. 4 зв.

Го-спо - ди, во-звах к Те - бѣ,
 у - слы - ши мя, у - слы -
 ши мя, Го - спо - ди.
 Го-спо - ди, во - звах к Те - бѣ,
 у - слы - ши мя:
 вон - ми глас мо - ли - твы
 мо - е - я, е - гда
 воз - зо - ву к Те - бѣ, у - слы -
 ши мя, Го - спо - ди.
 Да ся и - спра - вит мо - ли -

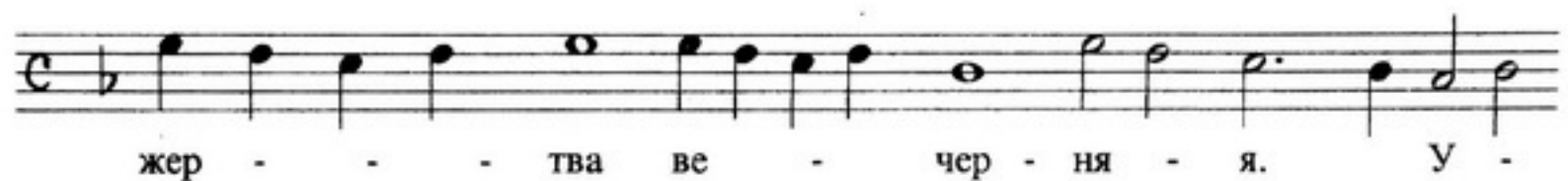
тва мо - я, я - ко ка -

ди - ло пред То - бо - ю,

во - здъ - я - ні - є ру - ку мо - є - ю,

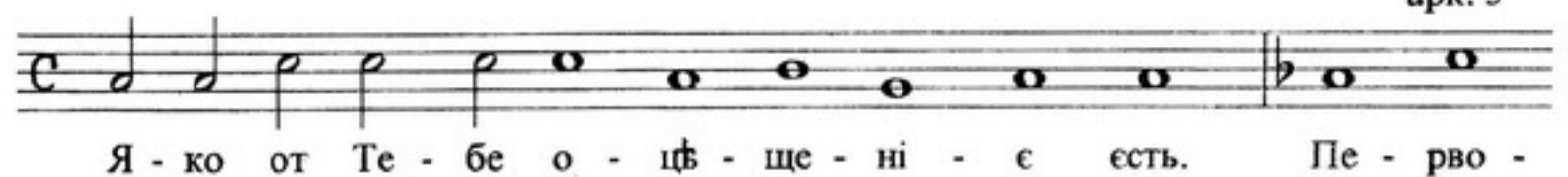

жер - тва ве - чер - ня - я. У -

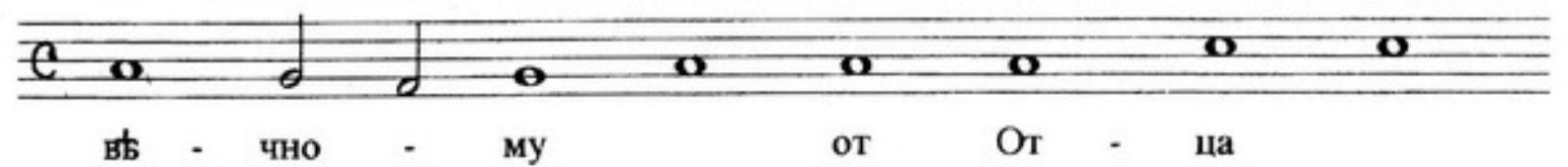

слы - ши мя, Го - спо - ди.

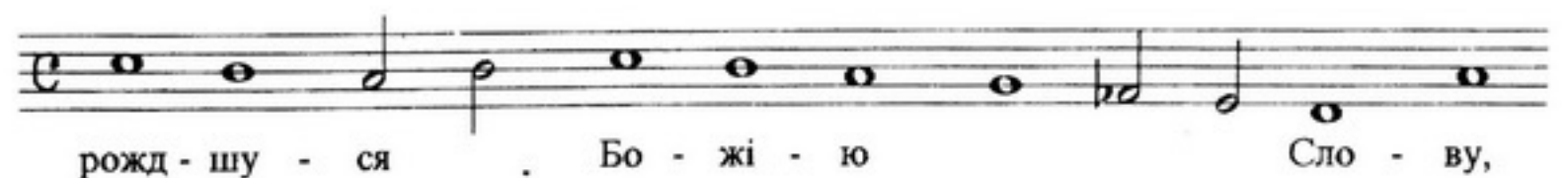
арк. 5

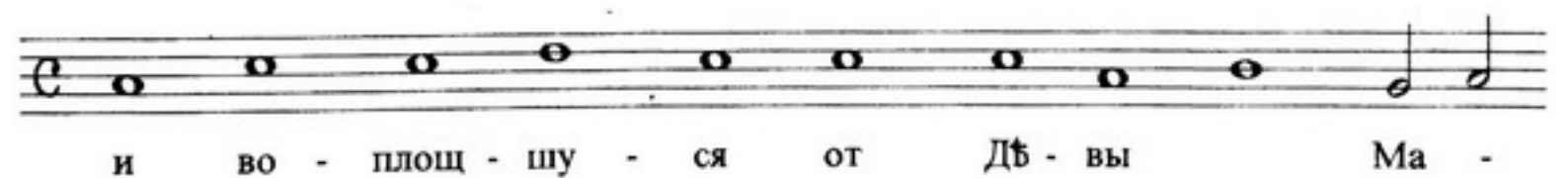
Я - ко от Те - бе о - цъ - ще - ні - є єсть. Пе - рво -

вѣ - чно - му от От - ца

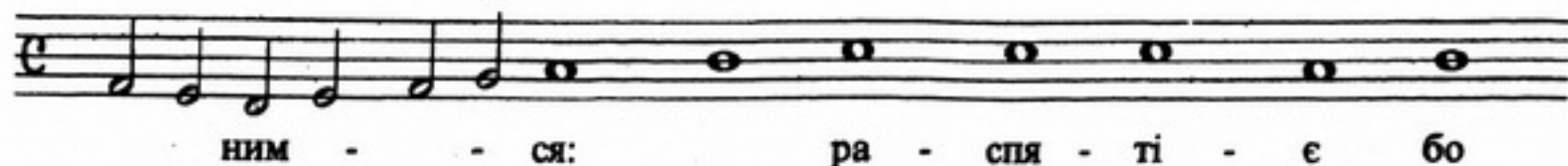
рожд - шу - ся Бо - жі - ю Сло - ву,

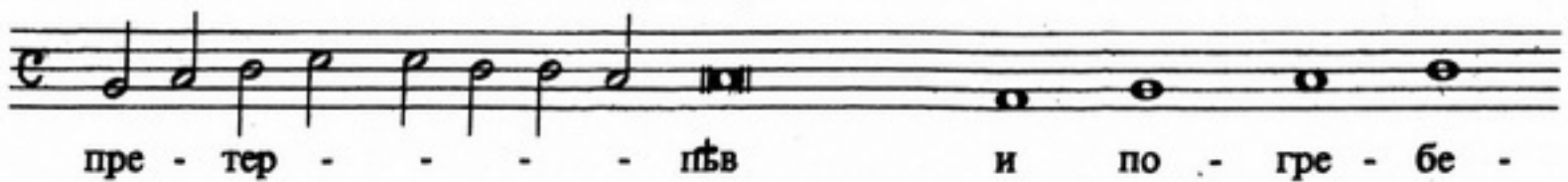
и во - площ - шу - ся от Дѣ - вы Ма -

рі - и, прий - дѣ - те, по - кло -

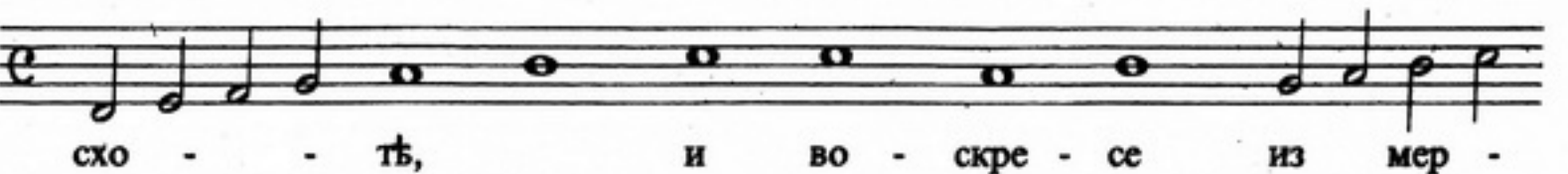
ним - - ся: ра - спя - ті - є бо

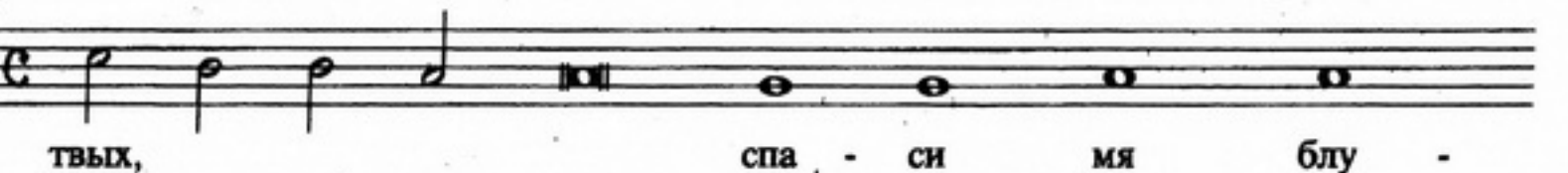
пре - тер - - - пѣв и по - гре - бе -

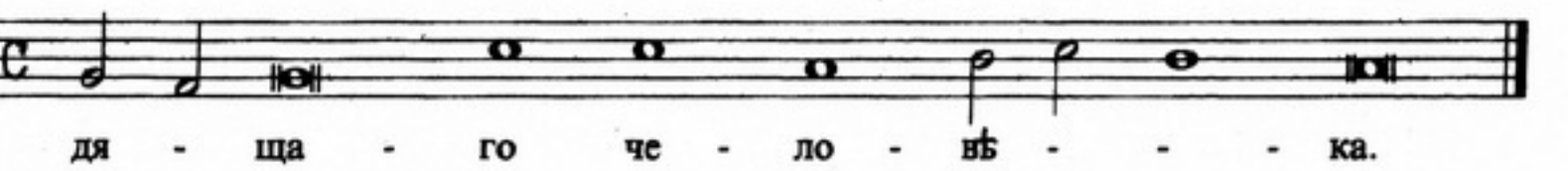
ні - ю пре - даст - ся, я - ко Сам во -

схо - - тѣ, и во - скре - се из мер -

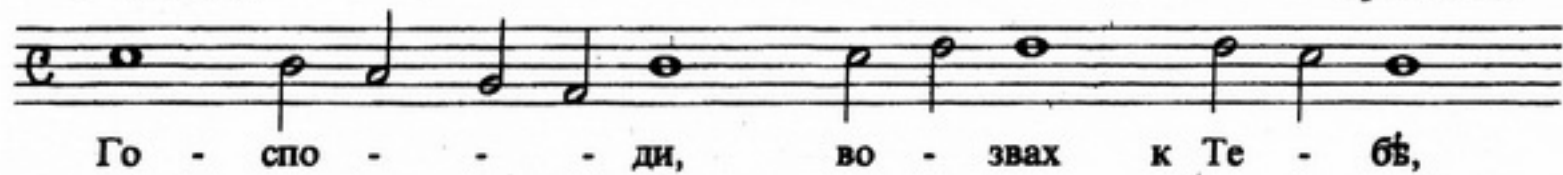
твѣх, спа - си мя блу -

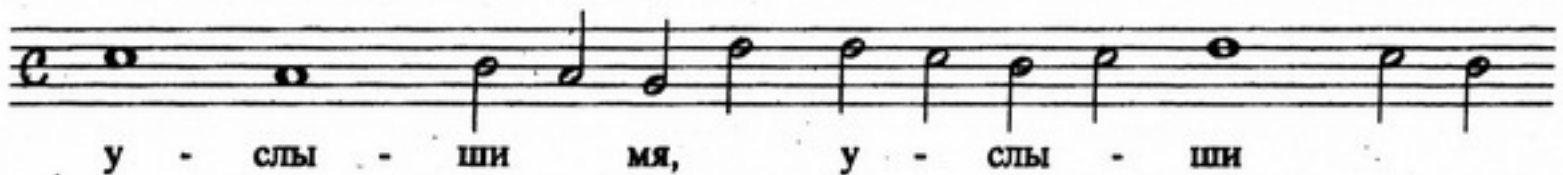
дя - ща - го че - ло - вѣ - - ка.

Глас 3

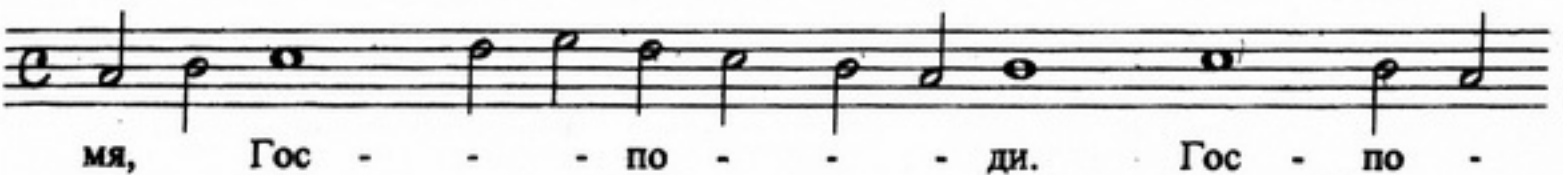
арк.5-5 зв.

Го - спо - - - ди, во - звах к Те - бѣ,

у - слы - ши мя, у - слы - ши

мя, Гос - - - по - - - ди. Гос - по -

ди, во - звах к Те - бѣ, у - слы -

ши мя: вон - ми глас мо - ли -

твы мо - е - я, е -

гда воз - зо - ву к Те - бѣ. У - слы -

ши мя, Го - спо - ди.

Да ся и - спра - вит мо - ли -

тва мо - я, я - ко ка - ди -

ло пред То - бо - ю, во -

здь - я - ні - є ру - ку мо - є -

ю, жер - тва ве - чер - ня - я.

У - слы - ши мя, Го - спо -

ди. Я - ко от Те - бе о -

цѣ - ще - ні - є єсть. Тво - им

кре - стом, Хри - сте Спа - се, сме - рти де - ржа - ва

раз - дру - ши - ся, и ді - я - во - ля

лєсть у - праз - дни - ся; род же чло - ве - чес - кий

вѣ - ро - ю спа - са - ет - ся, пѣснь

ти все - гда при - но - сит.

Глас 4

арк.5 зв.-6

Го - спо - ди, во - звах к Те - бѣ,

у - слы - - ши мя, у - слы -

ши мя, Го - спо - - - ди.

Го - - - спо - ди, во - звах к Те - бѣ,

у - слы - ши мя: вон - ми глас

мо - ли - твы мо - е - я, е -

гда воз - зо - ву к Те - бѣ. У - слы - -

ши мя, Го - спо - - - ди. Да ся

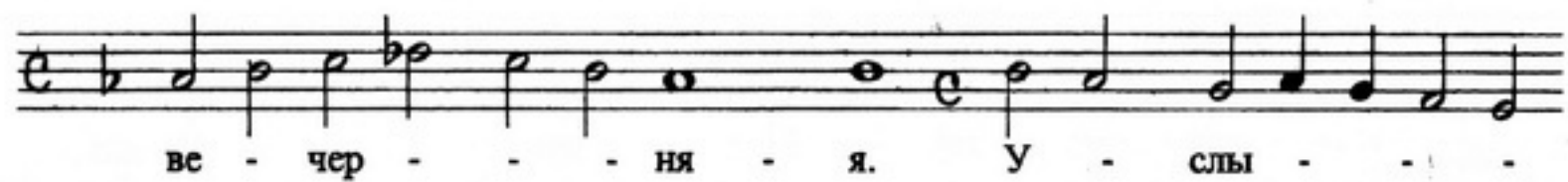
и - - - спра - вит мо - ли -

тва мо - я, я - ко ка - ди - ло

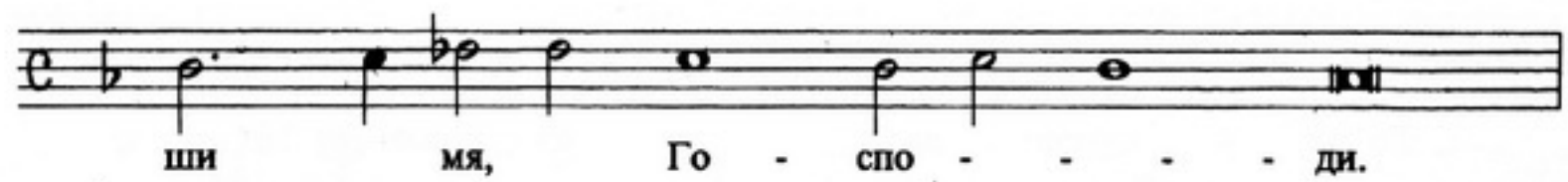
пред То - бо - ю, во - здѣ - я -

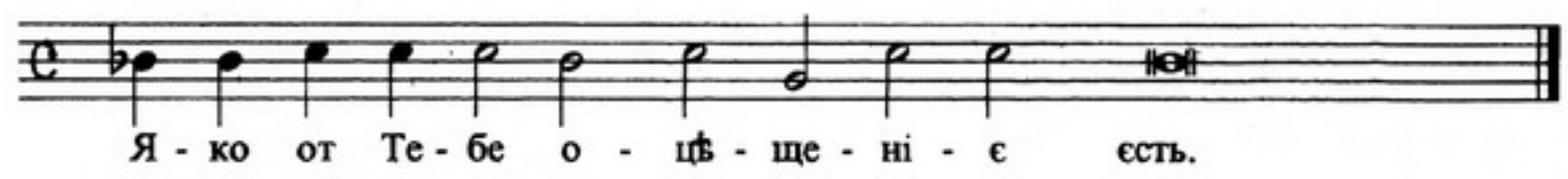
ні - є ру - ку мо - є - ю, жер - [тва]

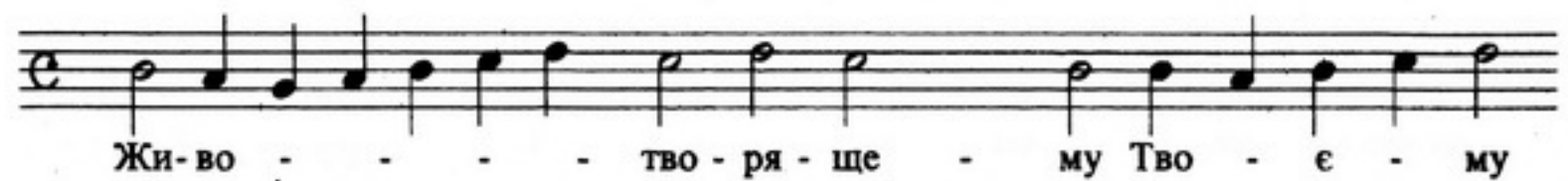
ве - чер - - - ня - я. У - слы - - -

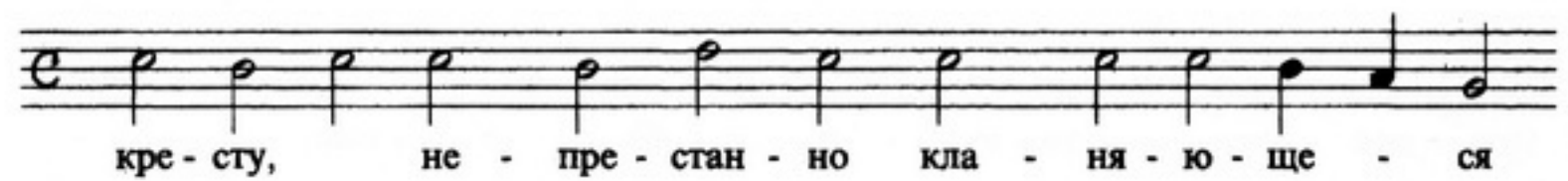
ши мя, Го - спо - - - - ди.

Я - ко от Те - бе о - цѣ - ще - ні - є єсть.

Жи - во - - - - тво - ря - ще - му Тво - є - му

кре - сту, не - пре - стан - но кла - ня - ю - ще - ся

Хри - сте, трид - нев - но - є Во - скре - се -

ні - - - є сла - вим: тѣм бо о - бно - вил є -

си и - стлев - ше - є чло - ве - чес - ко - є є - сте -

ство, всѣ - силь - не, я - ко є - - - - дин Чло - ве - ко - лю - бец.

Глас 5

арк.6-6 зв.

Го - спо - ди, во - звах к Те - бѣ, у - слы - ши мя, у - слы -
 ши мя, Го - спо - - - ди. Го - спо - ди, во - звах к Те - бѣ,
 у - слы - ши мя: вон - ми глас мо - ли - твы мо -
 е - я, е - гда воз - зо - ву к Те -
 бѣ. У - слы - ши мя, Го - спо - - - - ди.
 Да ся и - справит мо - ли - тва мо - я, я - ко ка -
 ди - ло пред То - - - бо - ю, во - здѣ - я - ні -
 е ру - ку мо - е - ю, жер - тва ве - чер - ня - я. У -
 слы - ши мя, Го - спо - ди, я - ко
 от Те - бе о - цѣ - ше - ні - е есть.

Чест-ным Тво - им кре-стом, Хри - сте Спа-се, ді - я - во - ла по -
 сра-мил е - си, и Во-скре - се - ні - ем Тво - им жа - ло грѣ -
 хо-вно-е при - ту-пил е - си, и спасл е - си нас
 от врат смер - тных: сла-вим Тя, е - ди - но-род - ный.

Глас 6

арк. 6 зв. - 7

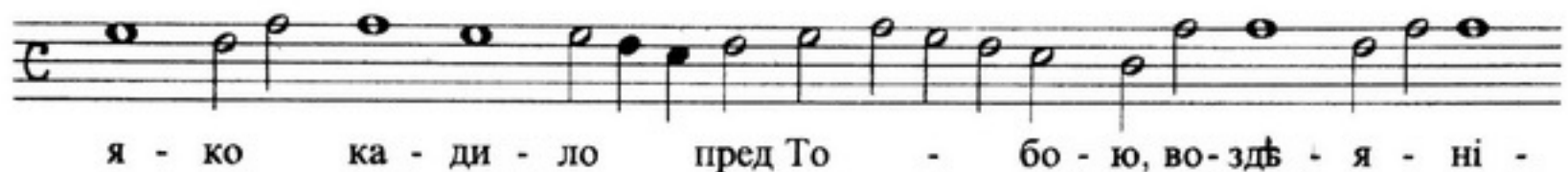
Го-спо - - - ди, во - звах к Те - бѣ, у -
 слы - ши мя, у - слы - ши мя,
 Го - спо - ди. Го - спо - ди, во - звах к Те -
 бѣ, у - слы - ши мя: вон - ми глас мо -
 ли-твы мо - е - я, е - гда воз - зо - ву к Те - бѣ.

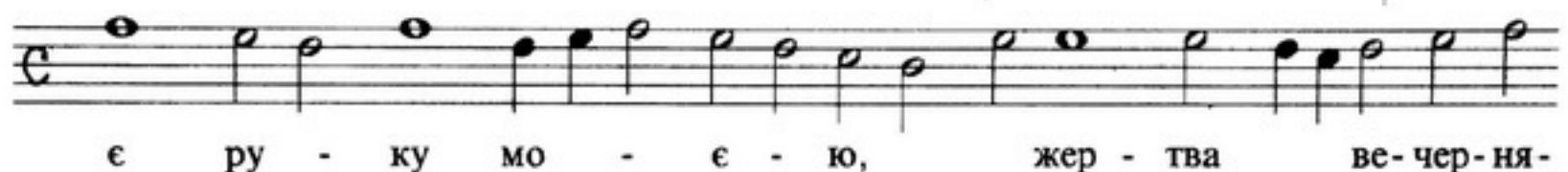
У - слы - - - - ши мя, Го - спо - ди.

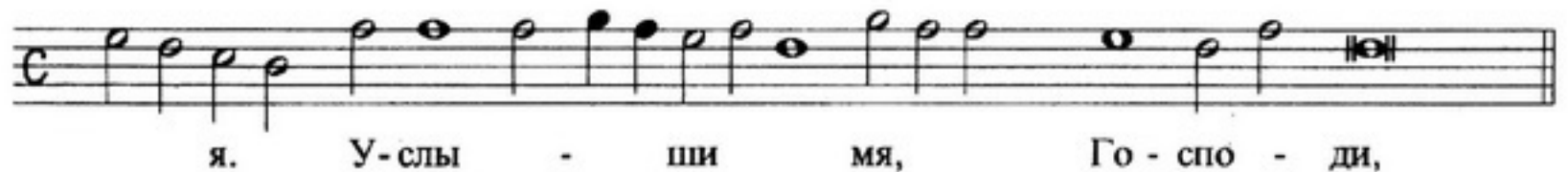
Да ся и - спра - вит мо - ли - тва мо - я,

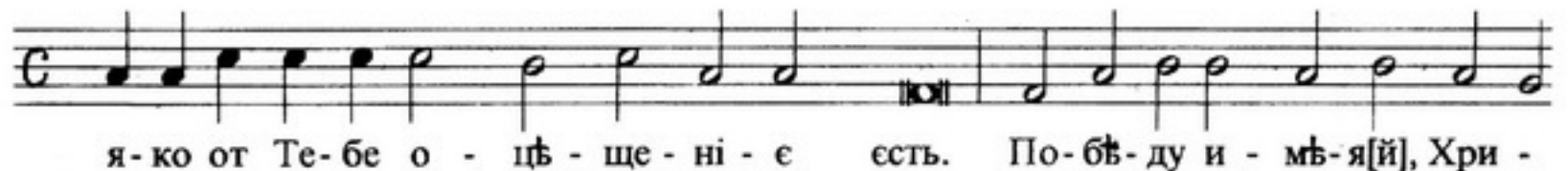
я - ко ка - ди - ло пред То - бо - ю, во - здѣ - я - ні -

є ру - ку мо - є - ю, жер - тва ве - чер - ня -

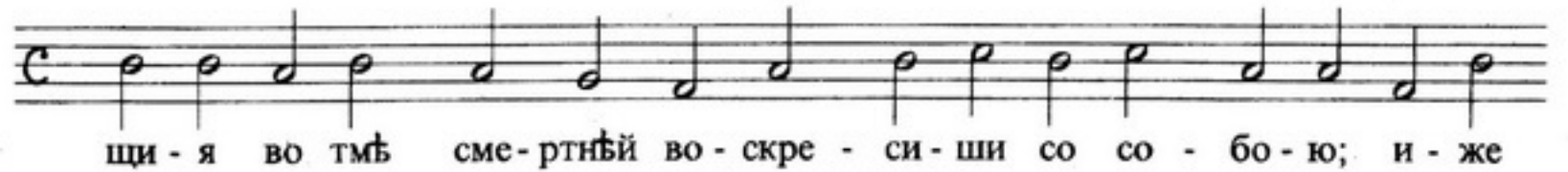
я. У - слы - ши мя, Го - спо - ди,

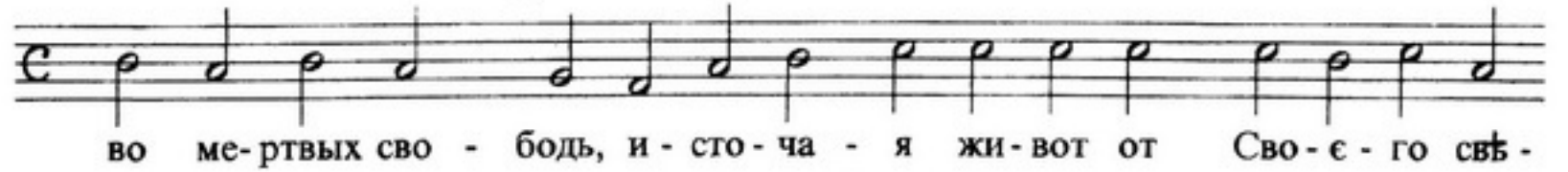
я - ко от Те - бе о - цѣ - ще - ні - є єсть. По - бѣ - ду и - мѣ - я [й], Хри -

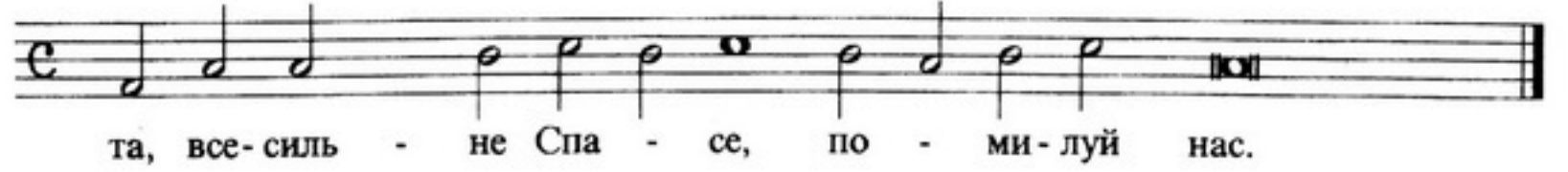
сте, ю - же на а - да и на крест во - зый - де, да си - дя -

щи - я во тмѣ сме - рти ѿ во - скре - си - ши со со - бо - ю; и - же

во ме - ртвых сво - бодь, и - сто - ча - я жи - вот от Сво - є - го свѣ -

та, все - сль - не Спа - се, по - ми - луй нас.

Кре-стом тво-им, Хри-сте, хва-лим - ся и Во - скре-се-ни-е
 Тво-е по - ем и сла - вим, Ты бо е - си
 Бог наш, ра-звѣ бо Те - бе и - на-го не зна-ем.

Глас 7

Го-спо-ди, во - звах к Те-бѣ, у - слы-ши мя, у-слы -
 ши мя, Го - спо - - - ди. Го-спо - ди, во-звах к Те -
 бѣ, у - слы - ши мя: вон - ми глас мо - ли - твы мо -
 е - - - я, е - гда воз - зо - ву к Те - бѣ. У -
 слы-ши мя, Го-спо-ди.
 Да ся и-спра - вит мо-ли - тва мо - я, я - ко ка - ди -

ло пред То-бо-ю, во-здѣ-я - ні - є ру - ку мо - є - ю, жер - тва ве - чер - ня - я. У - слы - ши нас, Гос - по - ди, я - ко от Те - бе о - цѣ - ще - ні - є єсть. Прий - дѣ - те, во - зра - ду - ем - ся Гос - по - де - ви, со - круш - ше - му смер - ти дер - жа - ву, и про - свѣ - тив - шему чло - ве - ческий род, собе - з - пло - тны - ми зо - ву - ще: со - дѣ - те - лю Спа - се наш, сла - ва То - бѣ.

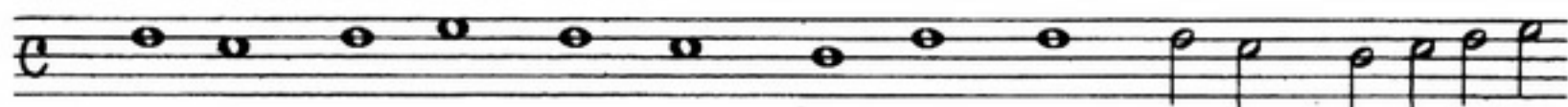
Глас 8

арк. 7 зв. - 8

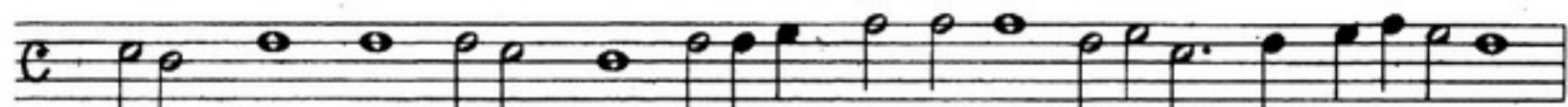
Го - спо - ди, во - звах к Те - бѣ, у - слы - ши мя, у - слы - ши мя, Гос - по - ди. Го - спо - ди, воз -

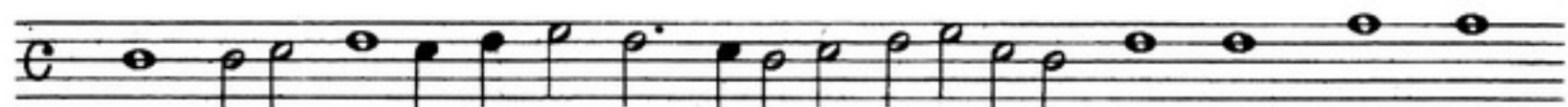
вах к Те - бѣ, у-слы - ши мя: вон - ми глас мо - ли -

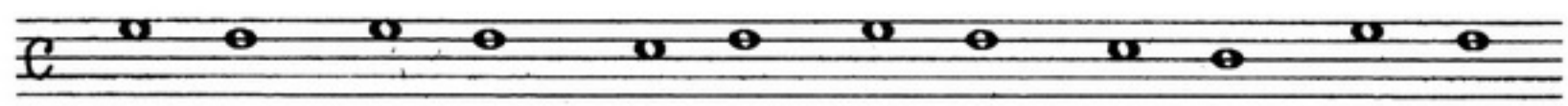
твы мо - є - я, є - гда воз - зо -

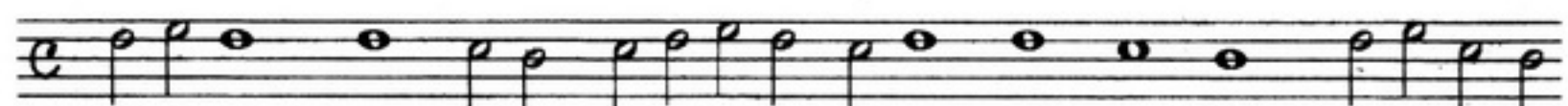
ву к Те - бѣ. У - слы - ши мя, Гос - по - - - ди.

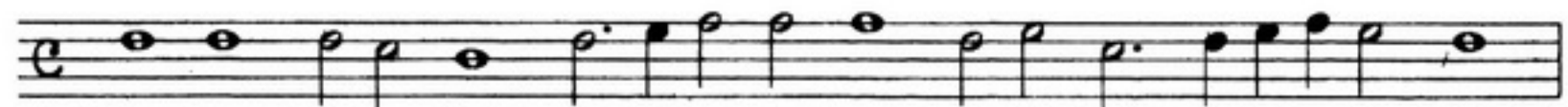
Да ся и-спра - вит мо - ли - тва мо - я, я - ко

ка - ди - ло пред То - бо - ю, во - здѣ -

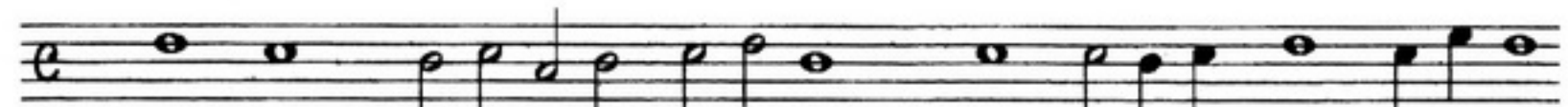
я - ні - є ру - ку мо - є - ю, жер - тва ве - чер -

ня - я. У - слы - ши нас, Го - спо - - - - ди,

я-ко от Те-бе о-чи-ще - ні - є єсть. Ве - чер - ню - ю

пѣснь и сло - вес - ну - ю служ - - бу Те - бѣ,

Хри - сте, прино - сим: я - ко бла - го-из - во - лил є - си

по-ми - ло - ва - ти нас Вос-кре-се - ні - я ра - - - - ди.

Догматики на 8 гласів

Глас I

НБУВ, ф.1, № 3367, арк. 27 зв.-28

Сла - ва От - - - цу и Сы - ну, и

Свя - то - му Ду - - - - ху. И ны - нѣ, и

при - сно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - - - - минь.

Все - ми - - - рну - ю сла - - - ву, от

чло - - - вѣк про - зяб - - -

шу - - - ю и вла - ды -

ку рож - - - дшу - - - ю, не - бе -

снуду - ю дверь во - спо - им Ма - - -

ри - ю Дѣ - - - ви - - -

цу, без - плот - ным пѣснь,

а вѣр - ным у - до - бре - ни - - -

є: та бо я - ви - ся не - бо

и цер - кви Бо - жест - - -

вен - - - ны - - - я,

та пре - граж - де - ні - є враж - ды

ра - здру - ши - - - вши, сми - ре -

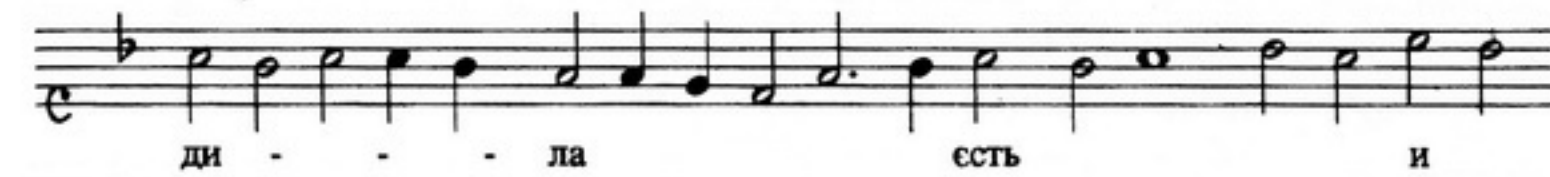
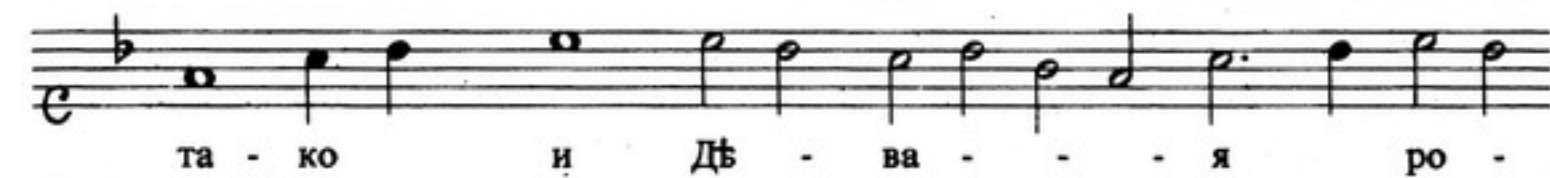
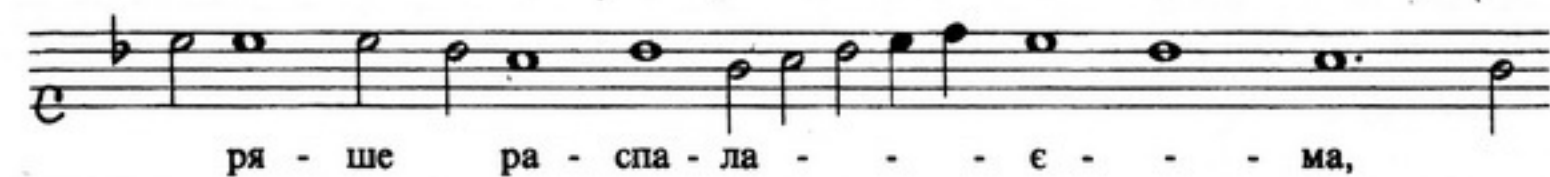
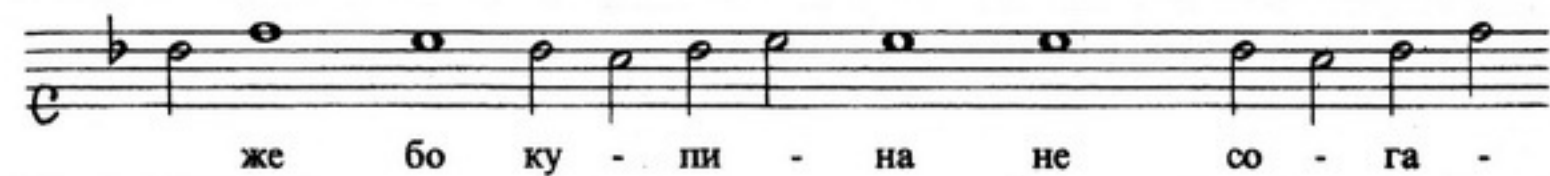
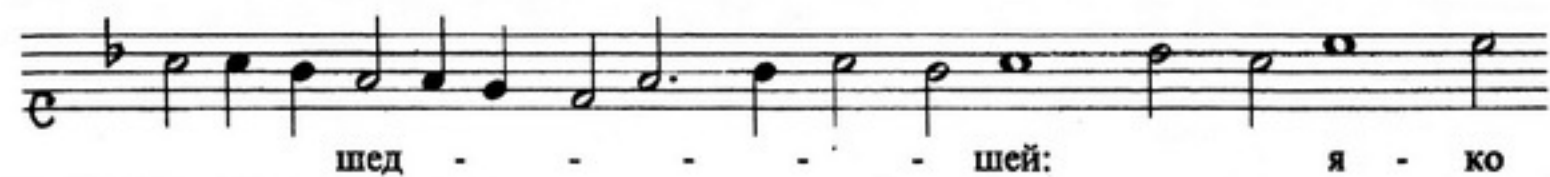
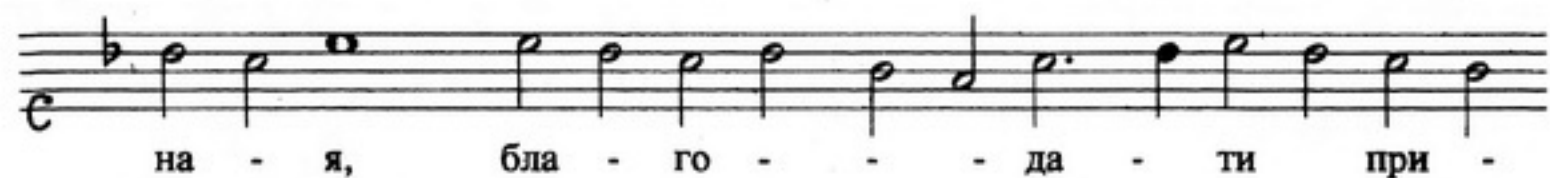
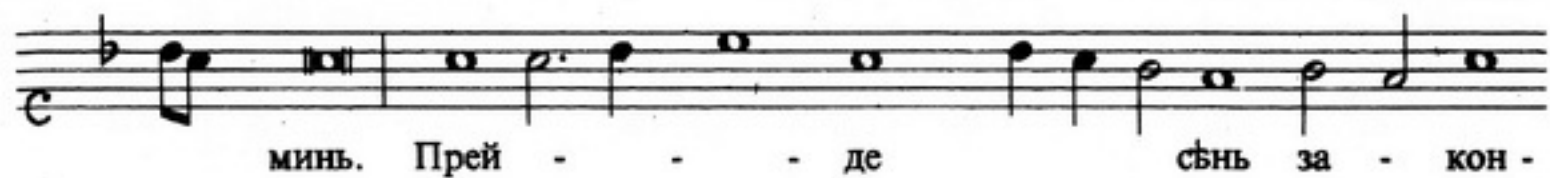
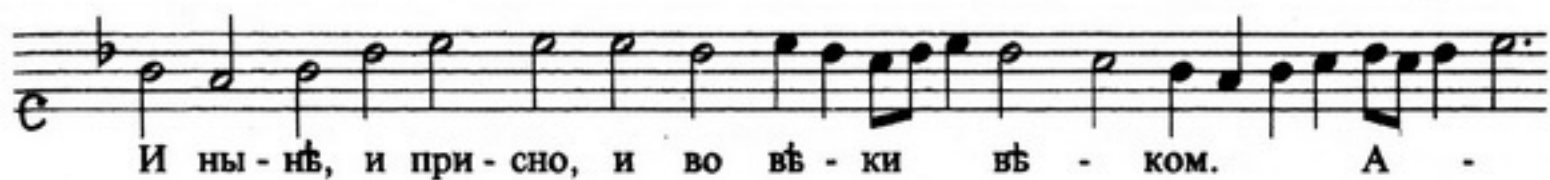
ні - є во ве - де, а цар -

стві - є от - - - ве - - -

рзе, сі - ю бо и - му -
 щи вѣ - ры у - твер - жде - ні - - -
 е: по - бо - рни - ка и - ма - мы
 и з не - я рож - дша - - - го - ся
 Го - - - спо - - - да, дер - зай -
 те у - - - бе, де - рзай - те, лю -
 ді - - - є Бо - жі - - - и; и -
 бо той по - бѣ - дит вра - ги, я -
 ко Че-ло - вѣ - ко - лю - бе - - -
 ц.

Глас 2

арк. 28 - 28 зв.

сто стол - - па ог - нен - на - - -
 го, во - мѣ - сто Мой -
 се - я Хри - стос, спа - се -
 ні - є ду - шам на - - - ши - - -
 м.

Глас 3

арк.28 зв.-29

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя - то - му Ду -
 ху. И ны - нѣ, и при - сно, и в вѣ -
 ки вѣ - ком. А - минь.

Ка - ко не ди - вим - ся Бо - го -
 муж - - - но - му ти рож - дест - ву Пре - чи - ста -
 я? И - ску - ше - ні - я бо му - же - ска не
 при - ем - - - - ши, Все - не - по - ро -
 чна - я, ро - ди - ла є - си без от -
 ца Сы - на пло - ті - - - ю, и - же
 преж - де вѣк от От - ца бе - зма - те - - -
 ри, ни - ка - ко - же пре - тер - пѣ - вша
 из - мѣ - не - ні - я, ли смѣ - ше - ні - я, ли
 раз - дѣ - ле - ні - - - я, но во о - бо - им

су - щест - вѣ свой - ство цѣ - ло со - хран - ши.
 Тѣм Ма - ти Дѣ - во Вла - ды - чи - це, То -
 го мо - ли спа - сти - ся ду - - - шам и - же
 пра - во - вѣ - рно, Бо - го - ро - - ди - цу Тя и -
 спо - вѣ - да - ю - - - - -
 щих.

Глас 4

арк. 29-30

Сла - ва От - цу и Сы - - - ну, и
 Свя - то - му Ду - - - ху. И ны - нѣ, и
 при - сно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - - - мишь.

И - - же Те - бе ра - ди,
 Бо - го - - о - тец про - рок Да - выд:
 пѣ - снен - но о Те - - - бѣ
 про - воз - гла - - - си, ве - - - ли -
 чи - я Ти со - твор - шу, пред -
 ста Ца - ри - ца о - - - дес - ну -
 ю Те - бе, Те - - - бе
 бо Ма - терь хо - до - та - и -
 цу жи - во - та по - ка - за, и - же
 без от - ца и с Те - бе во - чло -

вѣ - чи - ти - ся бла - го - и -
 зво - ли Бог, да свой о -
 бно - вит о - браз и - стѣ - вший
 страсть - ми, и за - блуж - дше - е во - лком
 хищ - но - е о - вча, о - брѣт на
 ра - мо во - спри - ем,
 ко От - цу при - не - се и ко
 сво - е - му хо - тѣ - ни - ю,
 со не - бе - сны - ми
 со - во - ку - пит си - ла - ми,

и спа - сет Бо - го - ро - - - ди - це - ю
 мир. Хри - стос, и - мѣ - яй ве - ли -
 ю и бо - га - ту - ю ми - лость.

Глас 5

арк. 30-30 зв.

Сла - ва От - - - цу и Сы - ну,
 и Свя - то - му Ду - ху. І
 ны-нѣ, и при - сно, и во вѣ - ки вѣ - - ком. А -
 минь. Во Че - - - - рмиѣм мо -
 ри бра - - - ку - не - и - ску - си -

мы - я не - - - вѣ - - - сты
 о - - - браз на - пи - са - ся дре -
 вле. Та - мо бо Мой - - - сей -
 раз - дѣ - ли - - - тель во - - - дѣ.
 Здѣ же Га - ври - ил, слу -
 жи - тель чу - - - де - - - си.
 То - гда глу - би - ну не - мо -
 крно шест - во - вав И - зра - иль:
 ны - нѣ же Хри - ста ро - ди без сѣ - ме -
 не дѣ - во - ю. Мо - ре

по про - шест - ві - и И - зра -
 и - ле - въ пре - бысть не - про -
 хож - ден - но: не -
 по - роч - на - я же по рож - дест - въ
 Єм - ма - ну - и - ле - въ,
 пре - бысть не - тлѣн -
 на: сый преж - де сый, я -
 влей - ся я - ко чло - вѣк, Бо - же, по -
 ми - луй нас.

Глас 6

арк. 30 зв. - 31 зв.

Сла - ва От - цу и
 Сы - ну, и Свя - то - му Ду - ху. І ны - нѣ, і
 при - сно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - минь. Кто
 Те - бе не бла - жит, пре -
 свя - та - я Дѣ - во?
 И - ли кто не во - спо -
 ет Тво - е - - - го чи - ста - - - го
 рож - дест - - - ва, без - лѣ - тный
 бо от От - ца про - си - яв
 Сын е - ди - но - - - родный тож -

де от Те - бе чи - сты - я про - и - зый -
де, не - и - зре - чен - но во - - -
пло - щя. Є - стест - вом Бог сый, и
є - стест - вом быв чло - вѣк нас
ра - - - ди, не во дво - ю
ли - цу ра - здѣ - ля - ем,
но во дво - и - цы є - стест -
вѣ не смѣ - сно по - - - зна -
ва - ем. То - го мо -
ли, Чи - - - ста - я и Все - - - бла -

жен - - - на - я, по - ми - - -

ло - ва - ти , - ся ду - шам на - - - ши -

м.

Глас 7

арк. 31 зв.-32

Сла - ва От - цу и Сы - ну, і Свя - то - му Ду -

ху. І ны - ньъ, и при - сно, и во вѣ - ки

вѣ - ком. А - минь. Ма - ти у - бо по - зна - ся,

па - че е - стест - ва, Бо - го - ро - ди - - -

це, пре - быст же Дѣ - во - ю, па - че сло - ва и

ра - зу - ма, и чу - де - се рож - дест - ва

Тво-є - - го ска-за - ти я-зык не мо - жет,
 пре - слав - ну у - бо су-щу за - ча - ті - ю Ти чи - ста - я,
 не - по-сти - жен єсть о - браз рож - де - ні - я; и - де-же бо
 хо - щет Бог, по - бѣ - жда-єт - ся є - стєст - ва чин. Тѣм - же
 Тя вси Ма - тер Бо - жі-ю свѣ - ду - ще, мо - лим ти
 ся при - лѣж - - - но, мо - ли спа -
 сти-ся ду - шам на - - - ши -
 м.

Глас 8

арк. 32-32зв.

Сла - ва От - цу и Сы - ну, і Свя - то -

му Ду - ху. І ны - нѣ, и при-сно, и во вѣ -

ки вѣ - ком. А - - - минь. Царь

не - - - бе - - - сный за

чло - вѣ - ко - лю - - - бі - - - е

на зем - ли я - ви - ся и со

чло - вѣ - ки по - - жи - - - ве:

от Дѣ - вы бо чи -

сты - я плоть при - ем, и з не -

я про - шед со во - спрі - я -

ти - - - ем; е - дин есть

Сын, со - губ е - стеств - вом, а
 не со - ста - вом. Тѣм со - - вер - шен -
 на То - го Бо - га и со -
 вер - шен - на чло - - вѣ - - ка,
 во - и - - стин - ну
 про - по - вѣ - да - ю ще: и - спо -
 вѣ - ду - - ем Хри - ста Бо - га на -
 ше - - - го: Е - го же
 мо - - - ли, Ма - ти Бе - зне -
 вѣст - - - на - я, по - ми - ло - ва -

ти - ся ду - шам на - ши -

м.

Богородичні, на 8 гласів

Глас 1

ЛНБ, ф.2, № 123, арк. 17-18

Се и - спол - - - ни - ся И - - - са -

и - но про - - - ре - че -

ні - - - - - є: Дѣ - - -

во - ю бо рожд - - - ши и

по рожд - де - - - ствѣ я -

ко же преж - де рожд - - - -

дес - - - - тва пре - - - -
 бысть. Бог бо бѣ рож - -
 дей - - - - ся, тѣм и е - - - -
 сте - - ство но - - - - во
 пре - - - - св - - че - - - - ся.
 Но о Бо - го - ма - - - -
 ти, мо - ли - твы сво - их
 раб во Тво - ем хра - мѣ
 при - но - си - - - - мы - - - - я
 Ти не - - - - пре - - - - зры,

но я - - - ко бла - го -

се - рда - - - го Сво - - - и -

ма ру - ка - ма по -

нес - - - ши - - - я,

на Сво - я ра - бы

у - ми - ло - сер - ди - - - -

ся и мо - ли спас - ти

ду - шам на - - - ши[м]

ду - - - шам на - [ши] - м.

О чу - до но - вѣ - е па - че всѣх дре -
вних чу - дес, кто бо ви - дѣ ма -
тер без му - [жа] раж - да - [ю] - щу и во
о - бя - ти - их но - ся - - - щу, е -
же все соз - да - ні - є пре - и - му - ща -
го Бо - жи - є есть из - во - ле - ни - є
рож - ден - но - є, є - го же я - ко
мла - ден - ца Все - чи - ста - я Сво - и -
ма ру - - ка - ма по - нес - ши,
и ма - тер - не дер - зно - ве - ні - є ко не -

му - стя - жав - ши, не - пре - ста мо - ля - щи
 о - чту - щих тя у - щед - ры - ти
 ми - ра и спа - сти ду - ша на - - - ша
 на - - - - - ша.

Глас 3

арк. 29 зв.

Без св - - - ме - - - ні от Бо - жи - я Ду -
 ха, со - вѣ - том От - чи - им за - чат Сы -
 на Бо - жи - жи - - - я от
 От - ца без ма - те - ре преж - де вѣк су - - -

ща нас же ра - ди, от Те -
 бе без от - ца быв - ша, пло - ти - ю ро -
 ди - ла є - си, и мла - ден - ца мле -
 ком пи - та - ла є - си: тѣм не пре - стай
 мо - ля - - - - - щи из - ба - ви - ти от
 бѣ[д] ду - ша на - - - - - ша.
 ю

Глас 4

арк.31зв.- 32 зв.

По - даждь у - тѣ - ше - ні - є
 Сво - им ра - бом, Во - се - - - - - не - - - - -

по - роч - - на - я, у - то -
ля - ю - щі лю - та - я на ны во -
ста - ні - я от вся - - - ко -
я скор - би нас из - мь - ня -
ю - ще. Тя бо є - ди - ну
не - по - зы - - - бле - - - му и -
звѣст - но о - сно - ва - ні -
є и - ма - мы: и Тво - є
за - сту - пле - ни - є стя -
жа - хом: да не по -

сты - дым - ся, Вла - ды - чи - це, Тя
при - зы - ва - ю - ще. Пот - щи -
ся на мо - лит - ву к Те - бѣ
во - пи - ю - щих: ра - ду -
и - ся, Вла - ды - чы - цы
и въ - сѣм по - мощ - ни - це, ра -
дость и по - кров ду - шам на - шим,
ду - шам на - шим.

Глас 5

арк. 43-44

Цер - ков и дверь е - си:

по - ла - та и пре -
 стол ца - ре - в,
 Дѣ - во Пре - чи - ста - я,
 из не - я же и -
 зба - ви - тель мо - и Хри -
 стос Го - сподь, И - же
 во тмѣ спя - щим я - ви - ся
 слон - це сы и пра - вед -
 но - е, про -
 свѣ - ти - ти хо - тятъ,

их же соз - да по о -
 бра - зу Сво - е - му ру -
 ко - ю Сво - е - ю,
 тѣм же все - - -
 пѣ - - - та - я, я -
 ко Ма - терь не - дер - зно -
 ве - ни - е ко не - му
 стя - жав - - - ши, не - пре -
 стан - но мо - - - ли спа - сти -
 ся ду - шам на - - -

ШИМ.

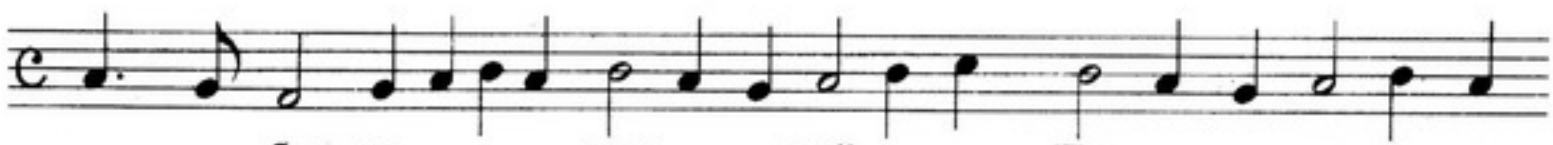

Глас 6

арк.48 зв.-49 зв.

Тво - - - рец, из - - - -

ба - ви - тель мой, Пре - чи - ста -

я, Хри - стос Го - - - -

сподь: от Тво - - - - я

у - тро - - - бы про - - - шед

во мя о - болк - ся,

от пер - вы - - - я КЛЯТ -

вы А - - - да - - - - ма
 сво - бо - - - - ди. Тѣм ти,
 Пре - чи - ста - я, я -
 ко Бо - - - - жи - и
 Ма - - - - те - ри не - - -
 вѣ - стѣ и Дѣ - вѣ во -
 и - стин - ну во - - - - пи -
 ем не - мол - - - - чно:
 Ра - ду - и - ся ан - - -
 ге[л] - - ски, ра - дуй - - -

ся Вла - ды - чи - це,
 Пре[д] - ста - тель - ні - це
 и По - кров:
 и спа - се - ні - є ду -
 шам на - шим,
 ду - шам на - шим.

Глас 7

арк. 51 зв.-52

Под кров Твой, Вла - ды - чи - це, вси зем - ны -
 и при - бѣ - га - ю - ще во - пи -
 ем: Бо - го - ро - ди - це, у - по - ва - ні -

е на-ше, из - ба-ви нас от без-мѣр-ных пре - грѣ-
 шій, спа - си ду - ша на - - -
 ша.

Глас 8

арк. 54-54 зв.

Без - не - вѣст - на - я Дѣ - во, я - же Бо - га
 без съ - ме - ні за - чен - ши плю - - -
 ти - - - ю, Ма-ти Бо - га выш - - - ня -
 го: Тво - их ра - - -
 б моль - - - бы прый - ми,
 Все - - - не - - - по - роч -

на - - - я, я - же

всѣм по - да - - ю - - щи

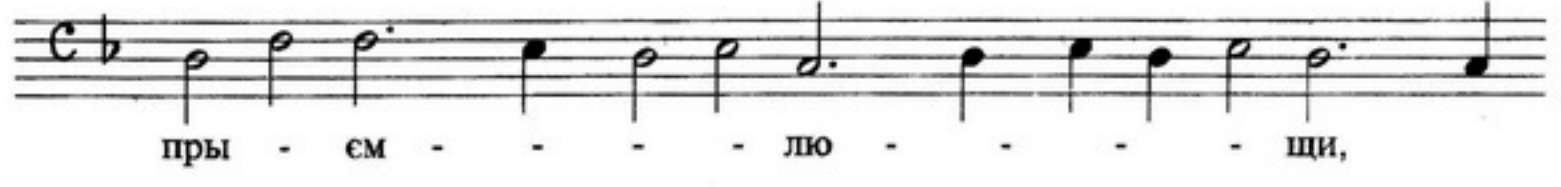
о - цѣ - ще - ні - є пре -

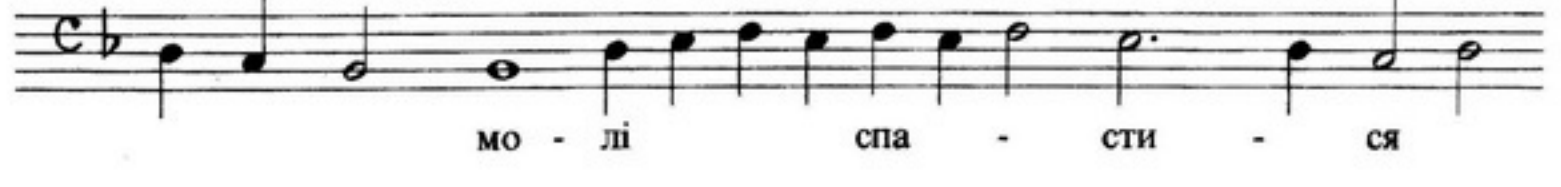
грѣ - ше - - ни - є ни - нѣ

на - ша мо - ле - - ни - я

пры - ем - - лю - - щи,

мо - лі спа - сти - ся

всѣм нам,

всѣм нам.

Сідальні подобники

Глас 1

НБУВ, ф.1, № 3367, арк.35 зв.

Гроб Твой, Спа - се, во - и - ни стре - гу -
ще, мер - твы от о - бли - ста - ні -
я явл - ша - го - ся ан - ге - ла бы -
вша. Е - ди - но - му Бо - гу на - ше -
му:

Глас 2

арк. 35 зв.

Бла - го - о - браз - ный И - о - сиф,
со дре - ва со - нем пре - чи - сто - е
ть - ло Тво - е. Пла - ща - ни -

це - ю чи - сто - ю о - ввив. **конец**

По - да - - - я ми - ро -

ви ве - ли - ю ми - - - лость.

Глас 4

арк. 36 зв.-37

У - ди - ви - ся І - о - сиф, па - че е - стест -

вен - но - є зря і во - ни ма - ше мы - слі - ю

ру - нов - на - го рож - да во без - сь - мен - нѣм

за - ча - ті - ю Тво - ем, Бо - го - ро - ди - це,

ку - пи - на о - гнем не - о - па - ли - ма жезл

А - ра - нов про - зя - бший. конец Дѣ - ва - я
 раж - да - ет и по рож - дест - вѣ па - ки дѣ - во - ю пре -
 бу - - - дет.

Сідальна 8 гласу

НБУВ, Соф.зб., 112/645с., арк.124

Пре - му - дро - сти на пер - си во - злег и ра -
 зум су - щих на вык Бо - жес - твен - но воз -
 гри - мѣл є - си, и - ско - ни бѣ Сло - - - во до -
 бре на - пи - сав пер - вѣ - є бе - зна - чаль - но - є рож - дест -
 во, и про - по - вѣ - дав всѣм Сло - во во - пло - ще - ни -
 я тѣм же я - зы - ком, у - ло - вив я - зы - ки про -

по - вѣ - да - є - ши и прос-вѣ-ща - є - ши чу - де -
са, бо - го - сло - ве А - по - сто - ле, мо - ли Хрис - та
Бо - га со - грѣ - ше - ни - є ос - та - вле - ни - е да - ро - ва -
ти пра - зну - ю - щим лю - бо - ви - ю свя - ту - ю па - мя[ть]
Тво - ю.

Степенна

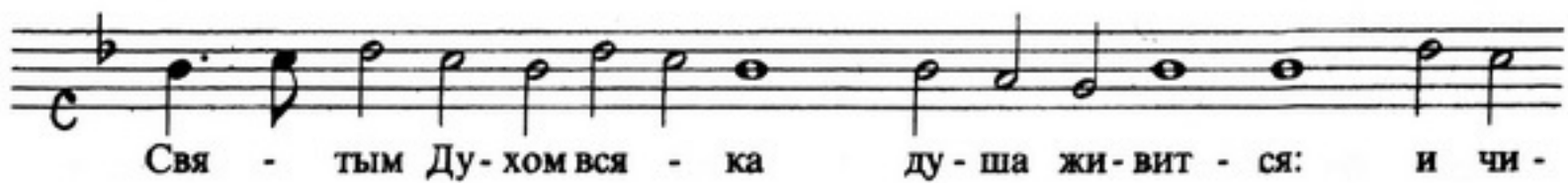
Глас 4

НБУВ, ф. I, № 3367, арк.15

От ю - но - сти мо - є - я мно-зи бо - рют мя страс -
ти, но сам мя за - сту - пи и спа - си мя, Спа - се.
Не - на - ви - дя - щей Сі - о - на, по - سرا - ми - сте - ся от
Го - спо - да, я - ко тра - ва бо ог - не - ви бу - дет

ис-сох-ша-я. Сла-ва От-цу и Сы-ну, и Свя-то - му Ду-ху.

Свя - тым Ду-хом вся - ка ду-ша жи-вит - ся: и чи -

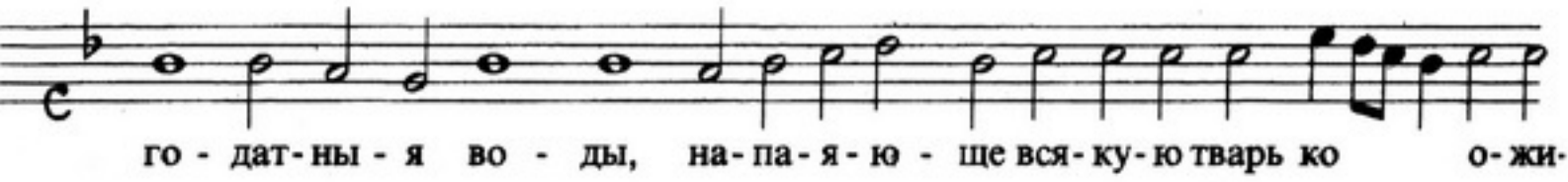
сто-то-ю во-звы-ша-ет - ся, свѣ-тлѣ - ет - ся трой-че -

ском є-дин - ством свя-щен - но-тай-но. И ны-нѣ, и при-сно, и во

вѣ - ки вѣ - ком. А-минь. Свя - тым Ду-хом то-чит-ся бла-

го - дат-ны - я во - ды, на-па-я-ю - ше вся-ку-ю тварь ко о-жи-

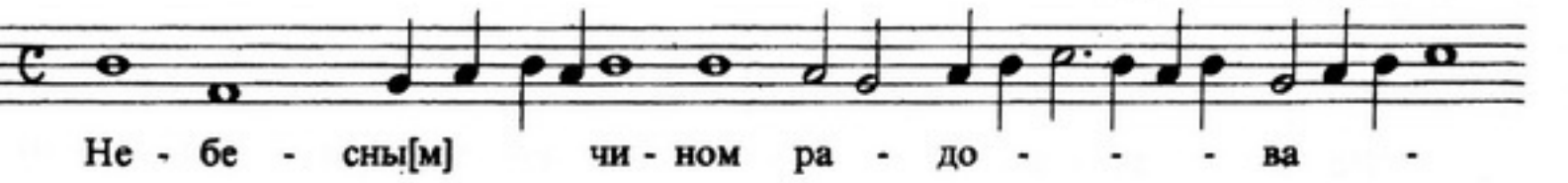

вле-ні - ю.

Подобні, на 8 гласів

Глас 1

ЛНБ, ф.2, №103, арк. 10 зв.- 11

Не - бе - сны[м] чи - ном ра - до - - - ва -

ни - є и на зем - ли

че - ло - вѣ - комъ крѣ - пка - я по - мо - щни -
це, Пре - чи - ста - я Дѣ - во, спа - си
всѣх нас, и - - - же к Те - бѣ вѣ -
рно при - бѣ - га - ю - щих. я - ко -
на Тя у - по - ва - ни - - - є.
По бо - зѣ Бо - го - ро - ди - це
во - зло - - - жи - - - хом
во - зло - жи - хом.
арк. 11
Пре - хвал - ні - и му - че - ни - цы вас ни зем - ля
по - та - и - ла есть. Но не - бо при - ят

вы и от - вер - зо - ша - ся вам рай - скі - я
 две - ри и внутрь бы - вше дре - ва жи - вот - на - го
 нас - лаж - да - е - те - ся Хрис - то - ви мо - ли - те - ся да - ро -
 ва - ти нам мир и ве - ли - ю ми - - - - лость.
 О див - - - - но - е
 чу - - - - до и - сточ - ни - - -
 к жи - зни во гро - бѣ по -
 ла - га - ет - - - - ся и лѣст - ви - - -
 ца к не - - - - бе - си гроб бы - ва - - -
 ет, ве - се - ли - ся, Ге - фси -

арк.11-11 зв.

ма - ни - є, Бо - го - ро - ди -
 чин свя - тий до - ме, во - зо -
 пі - єм вѣр - ни и Га -
 ври - и - ла и - му - ще чи - но -
 на - чал - ни - ка. О - бра -
 до - ван - на - я, ра - дуй -
 ся. С то - бо - ю
 Го - сподь, по - да - яй ми - ро -
 ви то - бо - ю
 ве - лі - ю ми - лость.

Глас 2

арк.12

До - ме Є - фра - - - тов и гра - де
 свя - тый, про - ро - ком
 сла - во, у - кра - - - си дом,
 во - нем же Бо - же - ствен - ный раж -
 да - ет - - - ся. Ра - жда - - -
 ет - - - ся. Е - гда от дре - ва тя
 мер - тва А - ри - ма - фей со - нят вся - чес - ких
 жи - - - вот и смир - но - ю пла - ще - ни - це - ю.

Глас 3

ЛНБ ,ф.2, № 123, арк. 29 зв. - 30

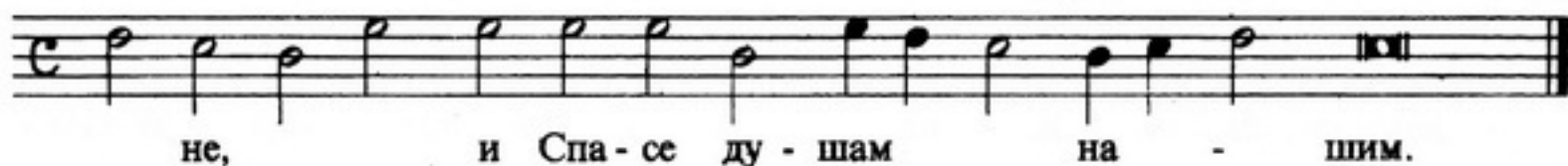
Ве - ли - я кре - ста Тво - е - го, Го - спо - ди, си - ла во -

дру - зи бо ся на мѣ - стѣ и дѣй - ству - ет во ми -
 рѣ и по - ка - за от ры - ба - рей а - по -
 сто - ли и от я - зык му - че - ни - ки
 да мо - лят - ся о ду - шах на - - - ших.

Глас 4

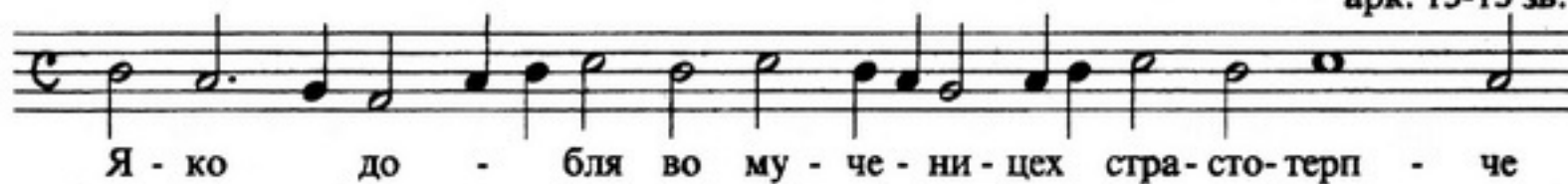
ЛНБ, ф. 2, № 103, арк. 13

Дал е - си зна - ме - ні - е бо - я - щим - ся Те - бе, Гос - по - ди,
 крест Твой пре - свя - тый, им же по - сра - мил е - си на -
 ча - ло тем - ни - я и вла - сти, и воз - ве -
 де нас на пер - во - е бла - жен - ство. Тѣм же ти, чло - ве - ко -
 люб - но - е смо - тре - ні - е вси сла - вим, І - су - се все - силь -

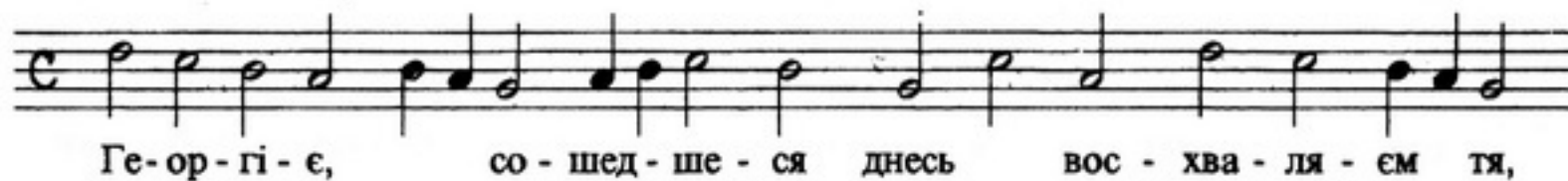

не, и Спа - се ду - шам на - шим.

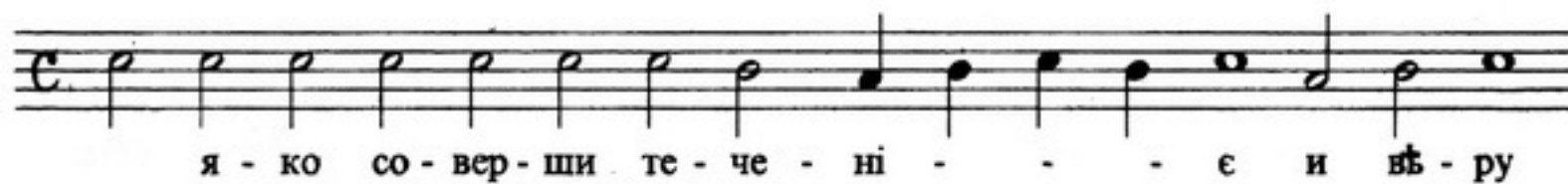
арк. 13-13 зв.

Я - ко до - бля во му - че - ни - цех стра - сто - терп - че

Ге - ор - гі - є, со - шед - ше - ся днесь вос - хва - ля - єм тя,

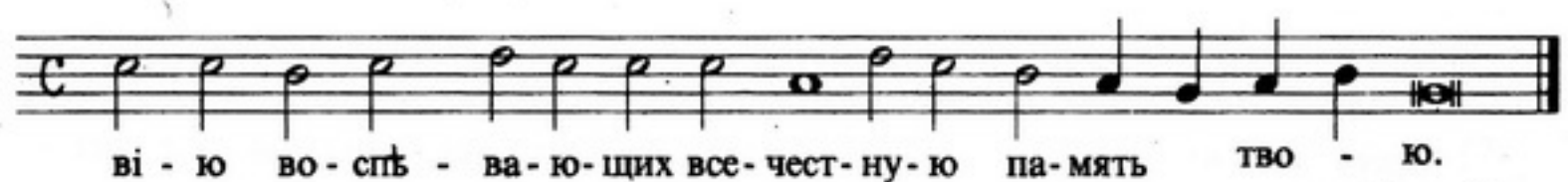
я - ко со - вер - ши те - че - ні - - - є и вѣ - ру

со - блюд є - си и прі - ят от Бо - га не - по - бѣ - ди -

мый вѣ - нец, є - го же мо - ли, и - же вѣ - ро - ю и лю - бо -

ві - ю во - спѣ - ва - ю - щих все - чест - ну - ю па - мять тво - ю.

арк. 13 зв. - 14

Со - выш - ше зва - ный, но не от че - ло - вѣк, є - гда зем -

на - я тьма по - мра - чи о - чи те - ле - сні - я, не - чес -

ті - я о - бли - ча - я сѣ - то - ва - ні - я, то - гда

не - бе - сный свѣт о - бли - ста мы - сле - ні - и о - чи бла - го -
 че - сті - я от - кри - ва - я кра - со - ту тѣм же по -
 зна и - зво - дя - ща - го из тмы свѣт, Хри - ста Бо - га на - ше -
 го, Є - го же мо - ли спас - ти - ся ду - шам на - шим.

Глас 5

арк. 14-14 зв.

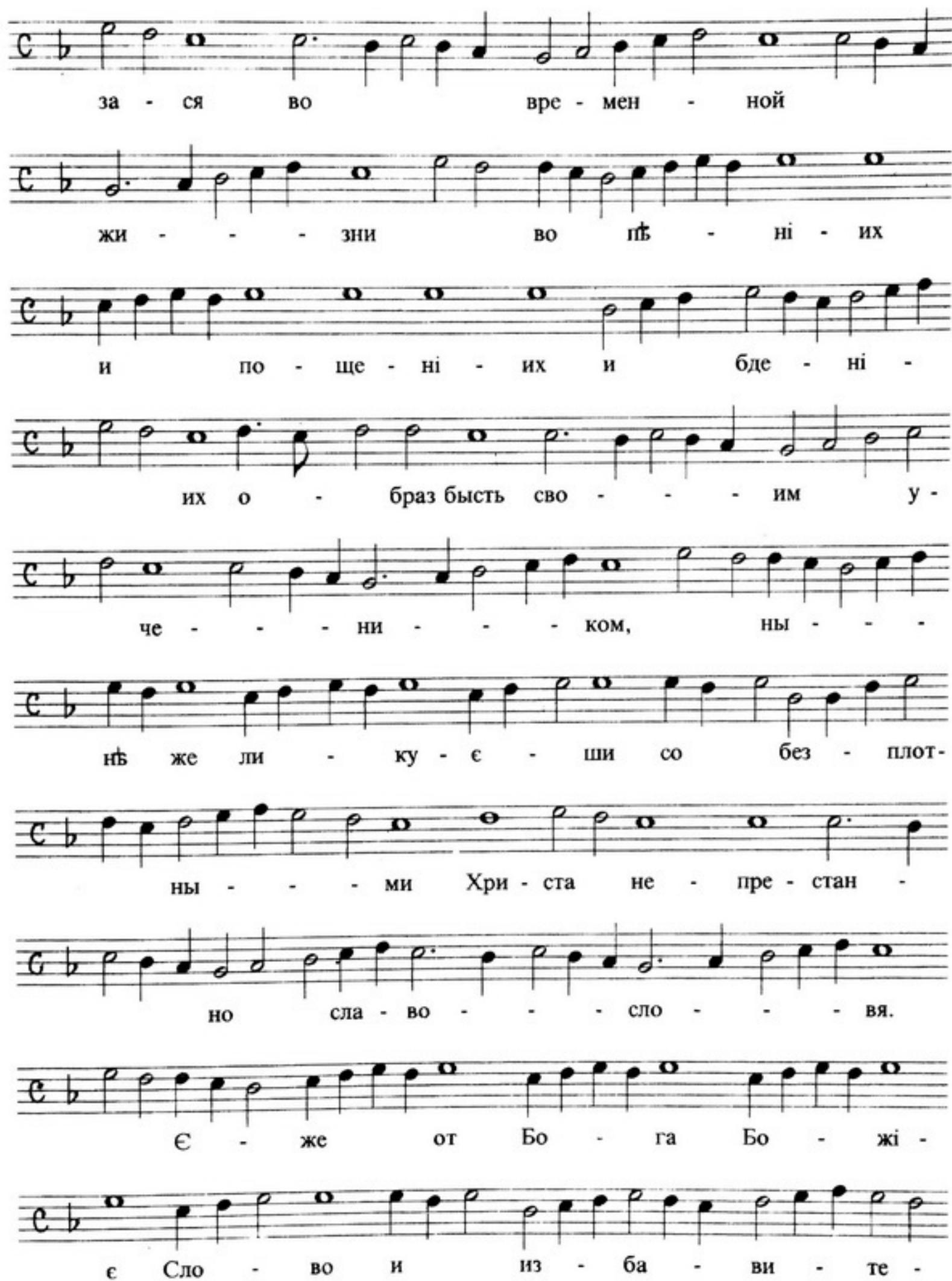
Ра - дуй - ся, жи - во - нос - ный Кри - сте, бла - го - вѣ - рі - я
 не - по - бѣ - ди - мо - є о - ру - жі - є, две - ри рай -
 скі - я вѣ - рным крѣ - пи - те - лю цер - ков - но - є о -
 граж - де - ні - є им же тля ра - зо - ри - ся и про -
 кля - ті - є вос - при - ят, и по - пра ся смерт - на - я

дер - жа - ва, и во - зне - со - хом - ся от зе - мля к не - бе -
 сным, о - ру - жі - є не - по - бь - ди - мо - є
 бь - сам со - про - ти - во - бор - че, сла - ва . му - че - ни - ком
 пре - по - до - бным, я - ко во - и - стин - ну у - до - бре - ні - є
 при - ста - ни - ще спа - се - ні (- я, по - да -
 яй ми - ро - ви ве - ли - ю ми - лость.

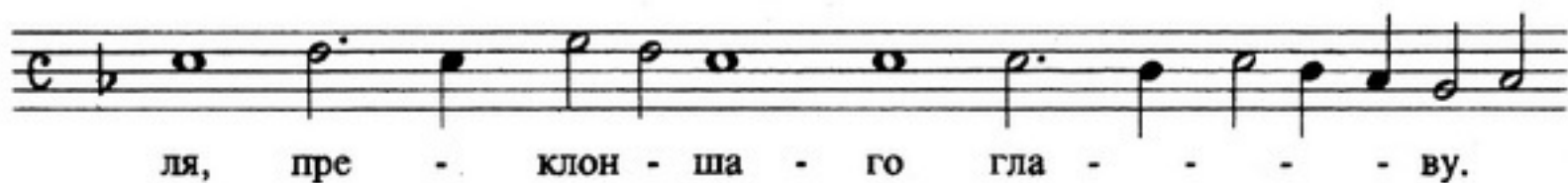
Глас 5

ЛНБ, ф. 2, № 374, арк. 550 зв. - 551

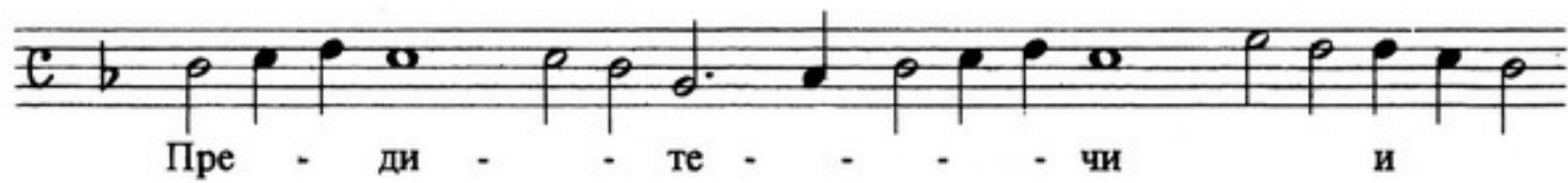
Пре - по - до - бне От -
 че бо - го - но - се Фе - о -
 до - сі - є ве - лми по - дви -

за - ся во вре - мен - ной
 жи - зні во п'ї - ні - их
 и по - ще - ні - их и бде - ні -
 их о - браз бысть сво - ім у -
 че - ни - ком, ны -
 нї же ли - ку - є - ши со без - плот -
 ны - ми Хри - ста не - пре - стан -
 но сла - во - сло - вя.
 Є - же от Бо - га Бо - жі -
 є Сло - во и из - ба - ви - те -

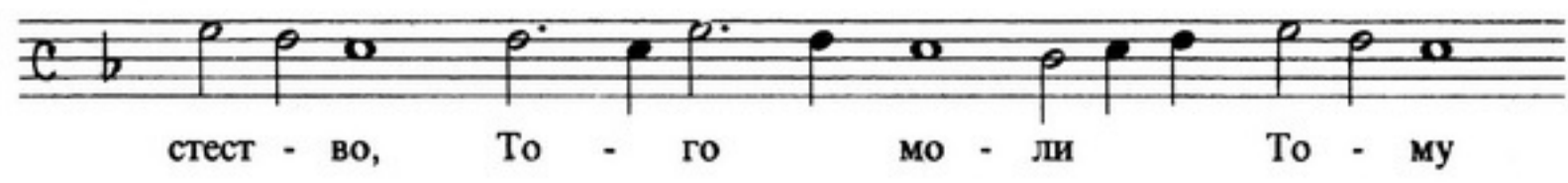
ля, пре - клон - ша - го гла - - - ву.

Пре - ди - - те - - - чи и

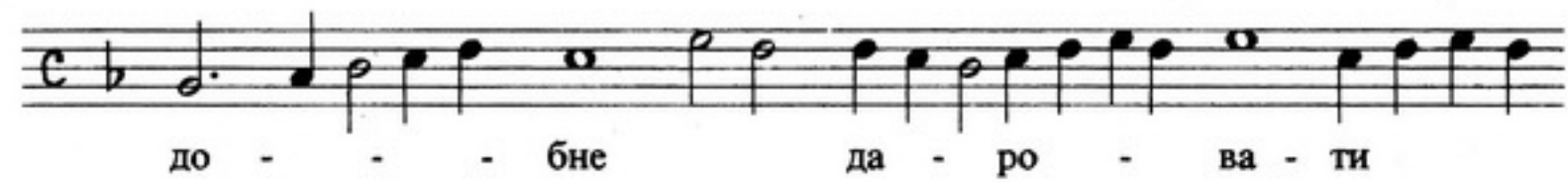
о - свящ - ша - го во - дно - є є -

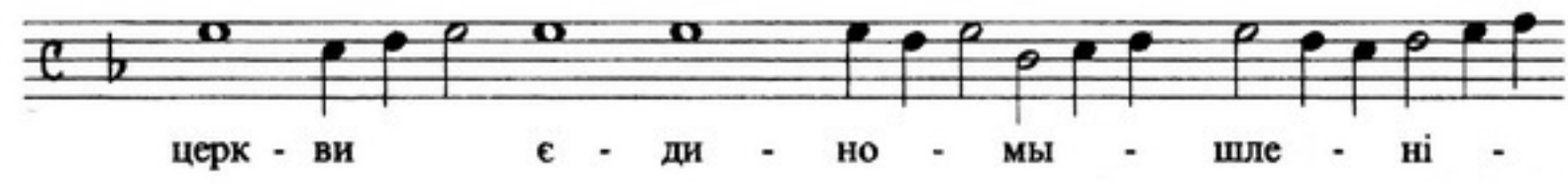
стест - во, То - го мо - ли То - му

по - мо - ли - - - ся пре - по - - -

до - - - бне да - ро - ва - ти

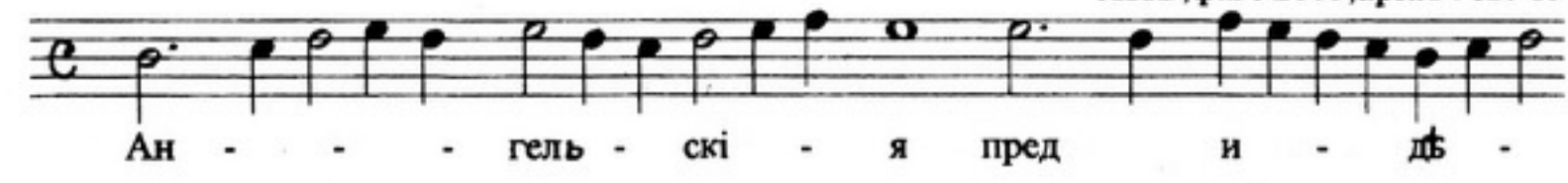
церк - ви є - ди - но - мы - шле - ні -

є мир и ве - лі - ю ми - - - лость.

Глас 6

ЛНБ, ф. 2 № 103, арк. 14 зв. - 15

Ан - - - гель - скі - я пред и - дѣ -

те сы - лы и

и - же во Вы-фле - о - мѣ у - го -

то - вѣ - те я - - - сли, Сло -

во бо раж - да - ет - - - ся, пре -

муд - рость про - ис - хо - дит, при - и -

ми цѣ - ло - ва - ні - - - є

цер - - - кви на ра - дость

Бо-го-ро - ди - цы, лю - ді - є, ре -

цѣм: бла - - - го -

сло - вен рож - дей - ся Бог наш,

сла - ва Те - - - бѣ.

Глас 6

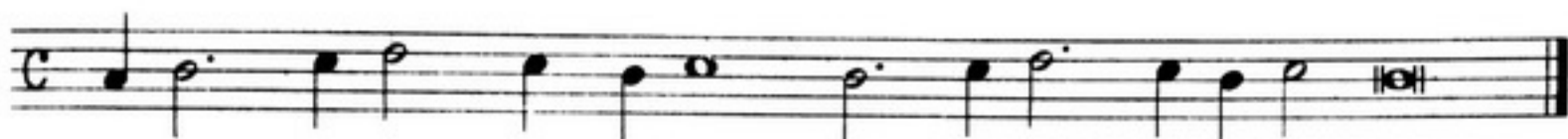
ЛНБ, ф.2, № 374, арк. 552 - 552 зв.

Сла-ва си естъ всѣм пре-по - до-бным Е - го не о-ста-ви нас
 во члю-ве-че - ско - е пред-сто - я - ні - е, Пре-чис - та - я
 Вла-ды - чи - це, но прій - ми мо - ле - ні - я раб Сво-их скор-
 би бо об-дер - жат - ны тер - пѣ - ти не мо - жет.

Глас 7

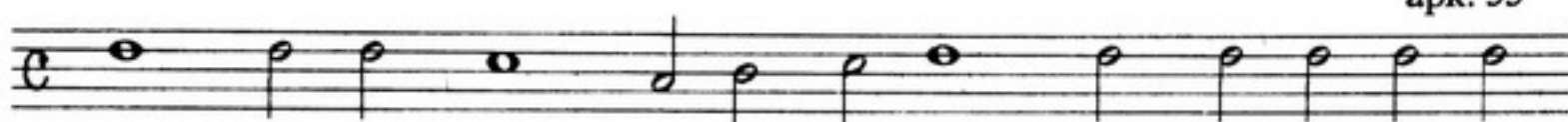
ЛНБ, ф.2, № 123, арк. 52 - 52 зв.

Не к То-му воз - бра-ня - е - ми естъ ми дре-ва жи - вот-на-
 го у - по - ва - ні - е и - му -
 ще крест Твой, Го-спо - ди, сла-ва Те - - - бѣ.

Глас 8

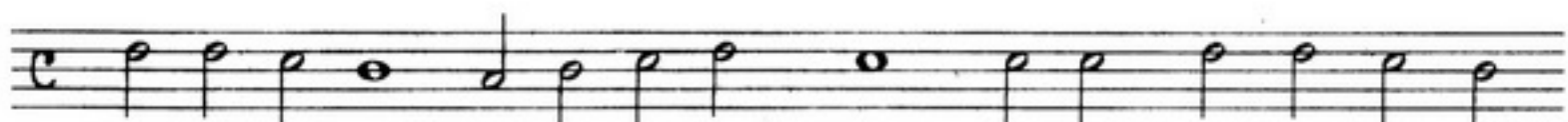
арк. 55

О пре-слав - но - є чу - до жи - во - тво - ря - щи

сад крест пре - свя - ты - и на вы - со - ту воз -

дви - за - ем я - вля - ет - ся де - несть сла - во - сло - вят вси кон -

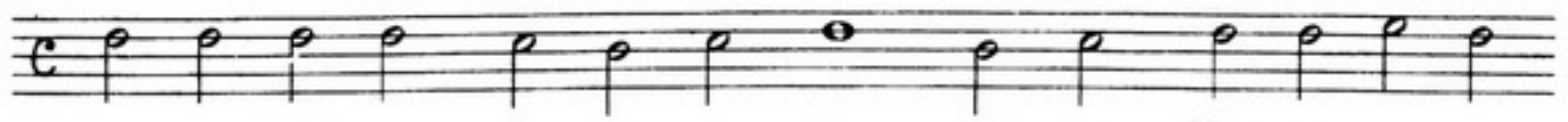
цы зем - ны - и у - стра - ша - ю - ся бѣ -

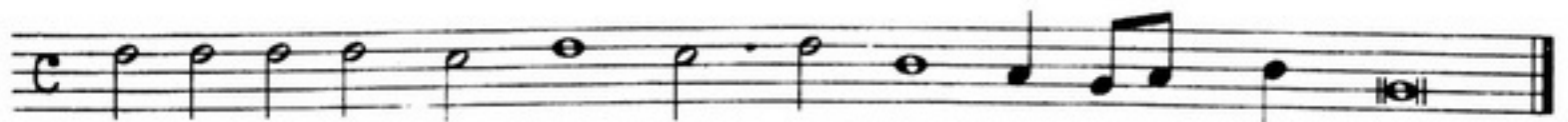
сов - ска - я о - пол - че - ні - я,

о ка - ко во да - ро - ва - ні -

є зем - ным да - ро - ва - ся, им же, Хри - сте, спа - си

ду - ша на - ша, я - ко є - дин ми - ло - серд.

Воз-лег на пер - си И - су - со - - - ви, дер-зно - ве -
 ні - є по - лу - чил є - си, я - ко у - че - ник во -
 про - ша - я: кто єсть пре-дал Ти Гос-по - да воз-лю-блен зѣ-ло
 сый прех - валь - не хлѣ - бом се-го я - вѣ Те-бе по - ка -
 за, тѣм же я - ко тай-ник не - из - ре - чен - ный быв, Сло-
 ва во-пло-ще-ні-ю на-у-ча-є - ши кон - ца, бла-го - сло-
 вен А - по-сто-ле, мо - ли Хрис-та Бо - - - га со - грѣ-
 ше - ні - ем ос - та - вле-ні - є да - ро - ва - ти празд-ну - ю -
 щим лю - бо - ви - ю свя - ту - ю па - мять Тво - ю,
 па-мьть Тво - ю.

Подобні, на 8 гласів

Глас 1

НБУВ, Соф. зб., 112/645 с, арк. 185

Лик ан - гельский ди - ви - ся чу - де - си зем - ни и - же гла - си во -
 зо - пи - ем пѣ - ни - є зря - щи не - из - ре - чен - но - є Бо - жи - є со -
 ни - схо - жде - ни - є, Є - го же бо тре - пе - щут не - бес - ны - я си - лы,
 ны - не ста - рче - ски - я об - ю - млют ру - цѣ є - ди - на - го че - ло - вѣ - ко - лю -
 бца.

Глас 2

арк. 185 зв.

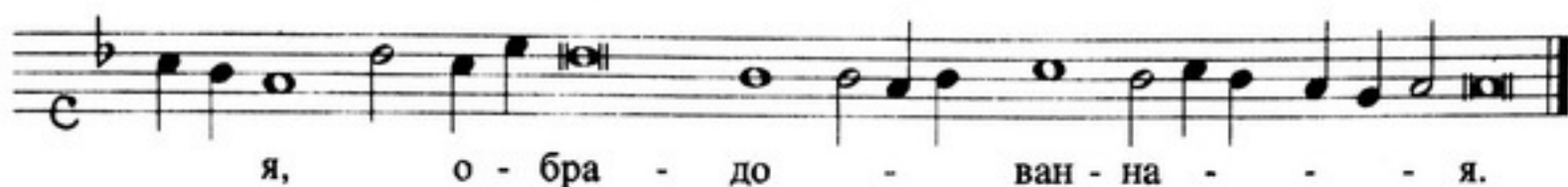
Вы - ших и - ща со - вы - шни - ми со - во - купля - я - ся,
 и ко - лес - ни - цу о - гнен - ну столп со - бѣ со - дѣ - ла,
 им же со - бе - сѣд - ник быв ан - ге - лом пре - по - до - бне,

с ни - ми же Хри - стос Бо - га мо - ли не - пре - стан - но о
всѣх на - - - - - с.

Глас 3

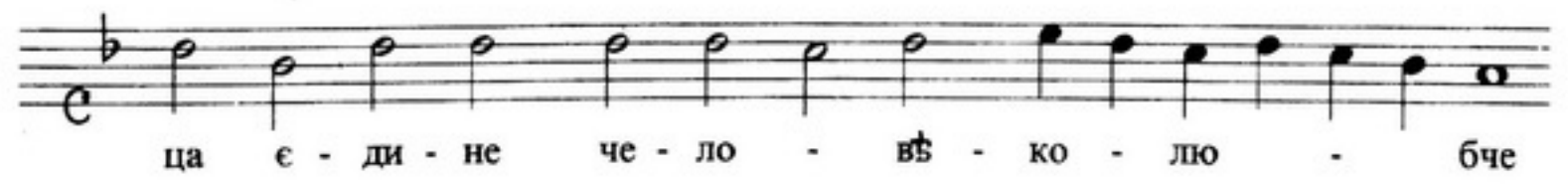
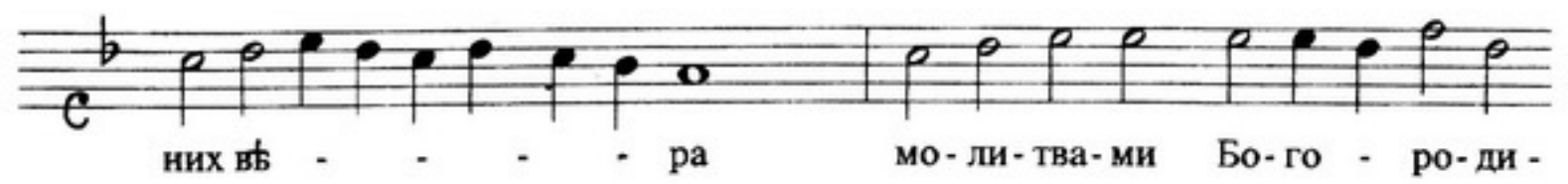
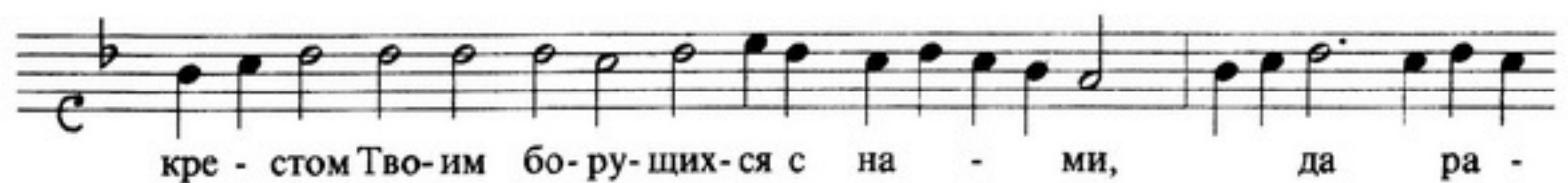
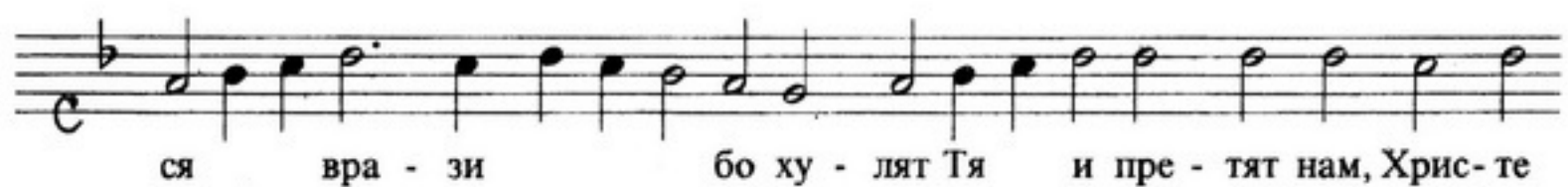
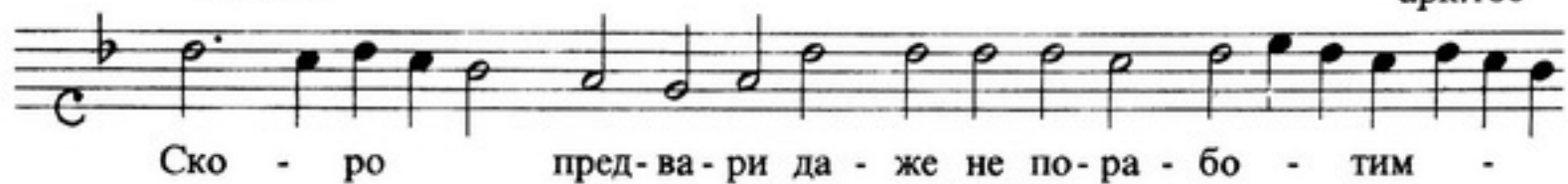
арк. 185 зв.-186

Кра - со - тѣ дѣв - ства Тво - е - го и пре - свѣ - тлѣй чи - сто -
тѣ Тво - ей Га - ври - ил ди - вя - ся, во - пи - я - ше Ти:
Бо - го - ро - ди - це, ку - ю Ти по - хва - лу при -
не - су до - стой - ну - ю, что
же ли на - ре - ку Тя не вѣм и ст(р)ы -
жу - ся, но я - - - ко по - ве - ле - но ми есть,
во - пи - ю Ти: ра - ду - и - ся, о - бра - до - ван - на -

Глас 4

арк.186

Во-зне-сый-ся на крест во - ле - ю те - зо - и - ме -
ни - то - му ны - не гра - ду Тво - е - му, ще - дро -
ты Тво - я да - руй, Хри - сте Бо - же, воз - ве - се - ли
си - ло - ю Сво - е - ю вѣ - рны - я кня - зя на - ша,
по - бѣ - ды да - я на су - по - ста - ты, по - со - би - е
и - му - щи Тво - е о - ру - жи - е, ми - ру не -
по - бѣ - ди - му - ю по - бѣ - ду.

Глас 5

арк. 186 зв.

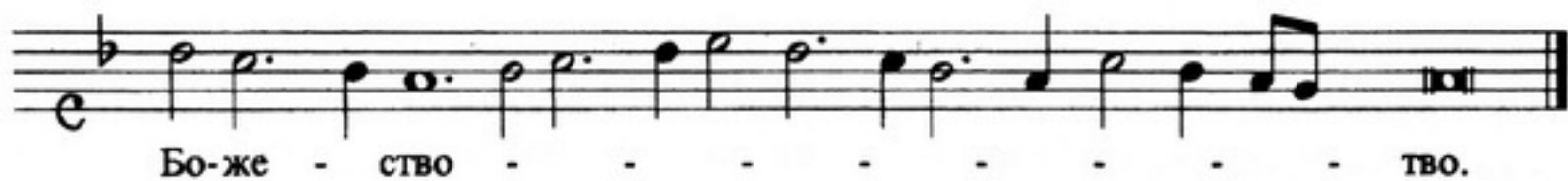
Су - ди и свѣ - дя - ще - му, и ан - ге - лом пред - сто - я - щим,
тру - бѣ гла - ся - щи и пла - ме - ни го - рю - щим, что со - тво - ри -

ши, о ду - ше мо - я, от - во - ди мя на суд, то - гда бо лю -
та - я тво - я пред - сто - ят, и тай - на - я тво - я о - бли - чат -
ся пре - грѣ - ше - ни - я, тѣм же пре - же кон - ца во - зо - пи -
и ко Вла - ды - це: Бо - же, о - чис - ти
мя и спа - си мя,
и спа - си мя.

Глас 6

арк. 187

Тре - тий день во - скресл е - си, Хри - сте, из гро - ба, я - ко
же есть пи - са - но со - во - скре - сив пра - от - ца на - ше - го, тѣм
же Тя и сла - вит род че - ло - вѣ - чес - кий, и во - стѣ - ва - ет Тво - е

Бо-же - ство - - - - - тво.

Глас 8

арк. 187 зв.-188⁶

Ми-ро-но-си - ца жи-во-дав - но-му пред-сто-я гро-бу, вла-

ды-ки и - ска - ху во мер-твых без-смер-тна - го и ра-дость бла-го-

въ-ща-ни-я от ан-ге-ла при - ем-ше, А-по-сто-лом во-звѣ-ща-ху,

я-ко вос-кре - се Го-сподь, по-да-я ми - ро-ви ве - ли - ю

ми - лость.

арк. 187 зв.

Воз-бран - ной и во - є-во-дѣ по - бѣ-ди-тель-на - я,

я-ко да и - збав-льше-ся от зол, бла-го-дар - ствен-на-я, вос - пи-су-ем Ти

ра - би Тво-и, Бо-го-ро-ди - це, но я - ко и - му-щи дер-жа-

ву Тво - ю не - по - бе - ди - му - ю, от вся - ких нас бѣд
 сво - бо - ди, да зо - вем Ти: ра - ду - и - ся, не - вѣ - сто не -
 не - вѣ - стна - я... не - не - вѣ - - - стна -
 я.
 По - ве - лѣн - но - є та - ин - ство
 при - ем, во ра - - - зу - мѣ, во кро -
 вѣ, І - о - си - фо - вѣ ско - ро
 пред - ста гла - го - ля: не - и - ску -
 со - бра - - - ку пре - клон со хо -
 жде - ни - - ем, не - бе - са

во - мѣ - ща - е - ти - ся не - и - змѣн -
но вве - сыв Тя, Е - го же ви - дя
во ло - же - снах Тво - их при -
ем - ша ра - би зрак у - жа -
са - ю - ся зва - ти Ти: и ра - ду -
и - ся, не - вѣ - сто не - не - вѣ - стна -
я.

Глас 6

арк.188

Е - же от нас со - вер - шив смо - тре - ни - е, І е - же на зем - ли
со - е - ди - нив со не - бес - ны - ми воз - не - си - ся во сла - вѣ, Хрис -

те Бо - же наш, І ни - ка - ко же от - лу - ча - я - ся,
но пре - бы - ва - я не от - ступ - но и во - пи - я лю - бя - щим
Тя: Аз есм со ва - ми, ин ник - то же на вы,
ин ни - кто же на вы.

Приспівки свят Господніх і Богородичних

На Різдво Богородиці

НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 13-14 зв.

Ра - ду - и - ся, о - бра - до - ван - на - я Ма - - -
рі - є, Го - сподь с То - бо - - -
ю. Ле - - - Ге...
Ал - ли - лу - - - и - - -
я: По - мя - ни, Го - спо - ди, Да - вы - да и всю кро - тость

є - - - - го. Пре - чи -
 ста - я Бо - го - ро - ди - тел - ни - це
 Ма - - - рі - є, чи - ста - я
 Дѣ - во, спа - сай ста - до Сво - - - - є
 от вся - ких бѣд, я - ко да
 про - сла - вля - єм и ве - ли -
 ча - єм Тя, на - деж - - - -
 до всѣм хри - сті - - я - ном.
 Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя - то - му
 Ду - - - - ху. Сла - ва

Ти, Трой - це Свя - - - та - я, От -
 че Сло - ве и Ду - ше
 Свя - - - тый. Ле - - - Ге... Сла -
 ва Те - бѣ, Бо - - -
 же. И ны - нѣ, и прис - но, и вѣ - ки вѣ - ком.
 А - - - минь. Ал - ли - луй - я, ал - ли - луй - я.
 Сла - ва Те - бѣ, Бо - - -
 же. Дал е - - - си зна - ме - ни -
 е бо - я - щим - ся Те - бе, Го - - -
 спо - ди, е - же бѣ - жа - ти от ли -

ца лу - - - ку Ле - - - Ге
крест Твой, Хри - сте Бо - - же.
Во - зра - ти, Го - спо - ди, плѣ - не -
ні - є душ на - ших и во - са -
ди страх Твой во серд - ца на - - -
ша. Ле - - - Ге... на - са - ди -
те - лю бла - - - гим. Прий - дѣ -
те вси Сы - на гро - мо - ва во - - - схва - лим,
И - о - ан - на дѣв - ствен - ни -
ка. Ле - - - Ге... на - пер - стни -

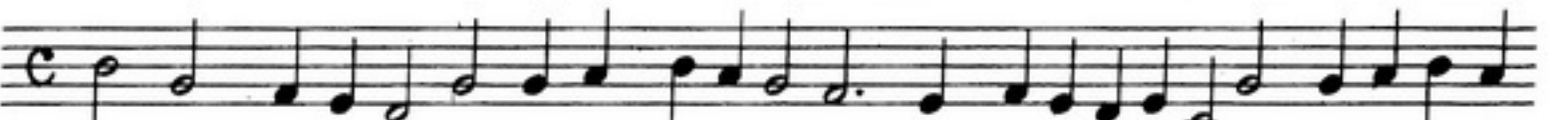
ка Хри - сто - ва. Пре - о - - - бра -
 зу - ет - ся И - сус мой и Го -
 сподь на го - рѣ Фа - - - вор -
 стѣй. ле - - - - ге... по - ка -
 зав сла - ву Сво - - - ю.
 Пѣснь ти и - схо - дну - - - ю при -
 но - ша - ем, Ма - - - рі - е, пре -
 ста - ви бо ся от зем -
 ных ле - - - - ге... ко
 вѣ - чным о - би - те - лем.

Прий - дѣ - - - - те Ва - си - ли - я Гри - го - ри -

я вос - - - - - хва - лим И - о - - - - а -

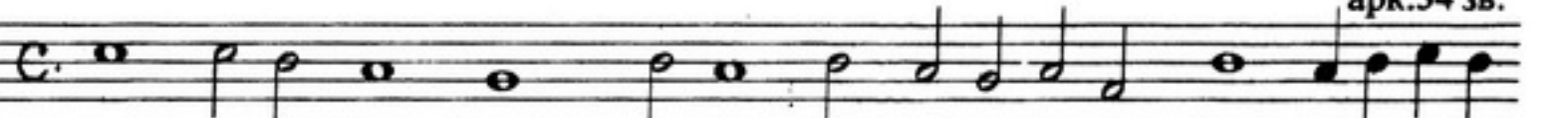

на Зла - то - - ус - та - го, ле -

ге, ... Тро(й) - - - - ци по - бор - ни - ка.

арк. 34 зв.

Ра - дуй - - - - ся, об - ра - до - - - - ван - - - -

на - я Ма - - - - ри - є, Го -

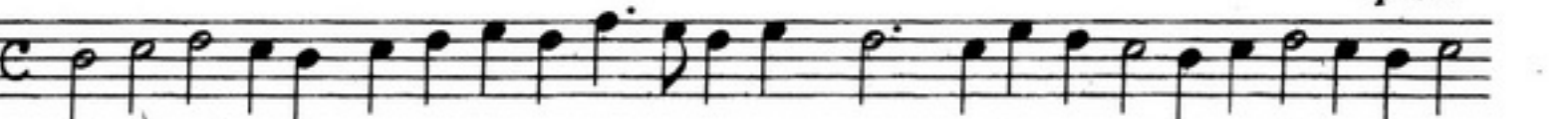

сподь с То - бо - ю, ле - - - - ге, ...

сла - ва Те - бѣ, Бо - - - - же.

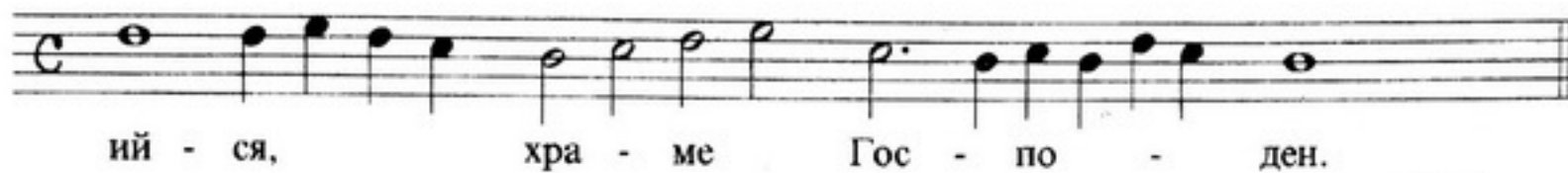
арк. 35

Ра - дуй - - - - ся все - лен - нѣй

пох - - - - ва - ло, ра - дуй -

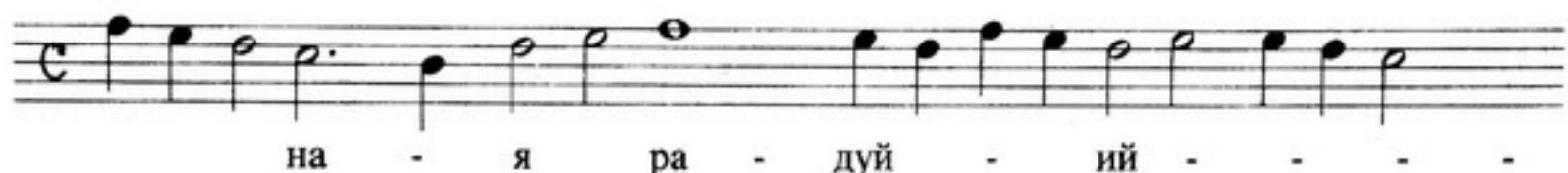

ий - ся, хра - ме Гос - по - ден.

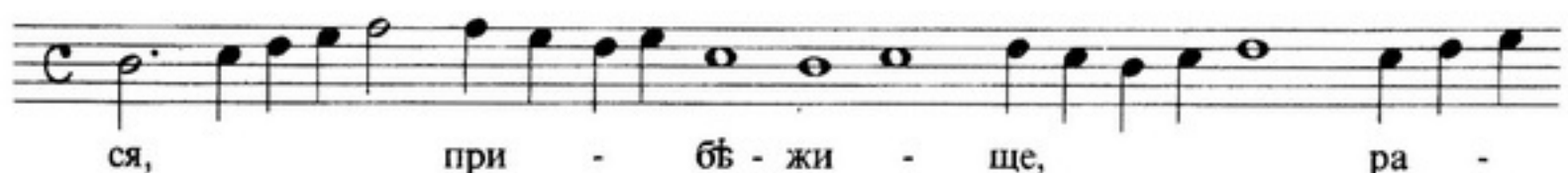
арк.35-35 зв.

Ра-дуй - - - ий - ся, го - ро при-сѣн -

на - я ра - дуй - ий - - -

ся, при - бѣ - жи - ще, ра -

дуй - ся, свѣ - тил - ни - че зла - ти.

арк.35 зв.-36

Ра-дуй - - - ий - ся, сла - во пра - во -

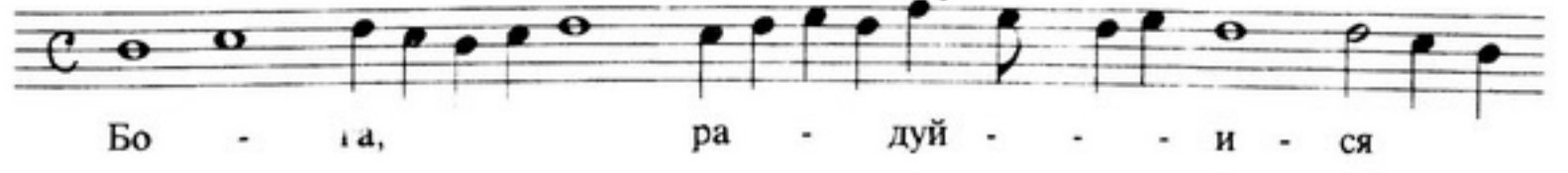
сла - вним чис - - - та - - - я, ра -

дуй - - - ся, Ма - ри - є,

Ма - - - ти Хрис - та

Бо - га, ра - дуй - - - и - ся

ра - ю, ра - дуй - - - и - ся Бо - же -
 ствен - - - на - я Тра - пе - зо. арк.35 зв.-36
 Ра-ду - - - и - ся, хра - ме, ра - дуй -
 и - ся, ру - ко зла - - - та - - -
 я. Ра-ду - - - и - ся всѣ ра - до -
 сти, ра - до - - - сти.

Стихири на поклоніння Хресту Господньому

Глас 2

НБУВ, ф.1, № 3367, арк. 230-231

Прій - дѣ - те вѣр-ні-и, жи-во-тво-ря - ще-му дре -
 ву по - кло - ним - - - ся: на нем Хрис - тос
 цар сла - вы во - ле - ю ру - цѣ ра - - -

спро - - - стер, во - зне - се нас на пе - рво -
 є бла - жен - - - - - ство, и - же пе - рвѣ -
 є враг сла - сті - ю у - - - кра - де, и
 из - гнай - ны от Бо - га со - - - тво - ри.
 Прій - дѣ - те вѣ - рні - и дре - ву по - кло - - - ним -
 ся, им же спо - до - би - хом ся не - ви - ди - мых враг
 со - кру - ши - ти гла - - - вы. Прій - дѣ - те вся
 от чест - ві - я я - зык, крест Го - спо - ден
 пѣснь - ми по - - - чтем. Ра - ду - и - ся,
 Кре - сте, падша - го А - да - ма со - вер - шен -

Глас 8

НБУВ, ф.1, № 3367, арк.231 зв.-232

Днесь вла - ды - ка тва - ри и

Го - сподь сла - вы на кре -

ств при - гвож - да - єт - ся: и в ре -

бра про-бо - да - - - - - єт - - - - - ся, желчь

и о - цет во - ку - ша - єт, сла - дость

цер - ко - вна - - - - я. Вѣн-цем от те -

рні - я о-бла-ча - - - - - єт - - - - - ся,

по - кры - ва - я не - бо о - бла -

ки: ба - гря - ни - це - ю о - бла -

чит - ся по - ру - га - ні - я: и за -

у - ша - - - - - єт - ся брен - но - ю
 ру - ко - - - - - ю, и - же ру -
 ко - - - - - ю со - - - - - зда - вы[и] че - ло -
 вѣ - ка: По пле - щи - ма бі - єн
 бы - - - - - ва - - - - - єт, о - дѣ - ва -
 яй не - бо о - - - - - бла - ки:
 за - пле - - - - - ва - ні - я и ра -
 ны при - - - - - єм - - - - - лет,
 на - ру - га - ні - - - - - я
 и по - но - ше - ні - - - - - я:

и вся тер - пит ме - не ра - ди
о - суж - ден - - на - - го, и -
зба - ви - тель мой Бог: да спа - -
сет мир от пре - ле - сти,
я - ко ми - - ло - - сер - д.

Глас 5

НБУВ, ф.1, № 3367, арк. 231-231 зв.

Прій - - - дь - те, лю - ді -
є, пре - - - сла - вно - є чу -
до ви - - - дя - - - ше, кре -
ста си - ль по - кло - ним -

ся, я - ко дре - во в ра - - - и сме - - - рть
 про - зя - - - бе: сі - є же
 жи - знь про - цви -
 те: бе-згрѣш - - - на и - мый на нем
 при-гвож - ден - на Го - спо - да, от Не-
 го же вси я - зы - цы не - тлѣ - ні -
 є во - зем - лю - ще зо - вем: и -
 же кре - стом смерть по -
 пра - вый, и нас сво - - - бо - ди -
 вый, сла - - - ва Те - - - бѣ:

Глас 8

НБУВ, ф. 1 № 3367 арк. 232-233 зв.

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и
 Свя - то - - - му Ду - ху. І ны - нѣ, и
 прис - но, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - - - минь.
 Днесь и - - - же не - при - ко - сно - вен -
 ный су - щест - - - вом, при -
 ко - сно - вен мнѣ бы - ва - - -
 ет: І страж - - - дет стра - сти, сво - бож -
 да - яй мя от стра - стей,
 и - же свѣт по - да - ва - я
 слѣ - - - пы - м, от

без - за - кон - ных у - стен о - пле -
 ва - е - - - тся: и да - ет пле -
 щи за - плъ - нен - ных на ра -
 ны. Се - го чи - ста - я
 дъ - ва - - - я Ма - - - ти
 на кре - стъ зря - ши, бо - лъ -
 зне - но вѣ - ща - ше: у - вы,
 у -
 вы мнѣ, ча - до мо - е, что
 се со - тво - - - рил е - си?

Кра - снѣй - ший до - бро - то - ю
 па - че всѣх че - ло - вѣк: без -
 ды - ха - ні - я и без зра - ка
 яв - ля - - - - е - ши ся, не
 и - мѣ - я ви - дѣ - ні - я
 ни до - бро - ты. У - вы,
 У - вы мнѣ, мой свѣ -
 те, не мо - гу без ды - ха - ні - я
 зрѣ - - - - ти

Тя: у - тро - бо - ю у - яз -

вля - ю - ся, и лю - то - є о -

ру - жі - є сер - дце мо - є

про - хо - - - дит. Во - сїбъ - вай - ю

стра - сти Тво - я, и по -

кла - ня - ю - ся ми - ло - се - рди -

ю Тво - є - му, дол -

го - тер - пе - ли - ве, сла - - -

ва Те - бѣ,

сла - ва Те - - - бѣ.

Стихира святому Апостолу Иоанну Богослову

Глас 4

НБУВ, ф.1, № 3367, арк. 234-234 зв.

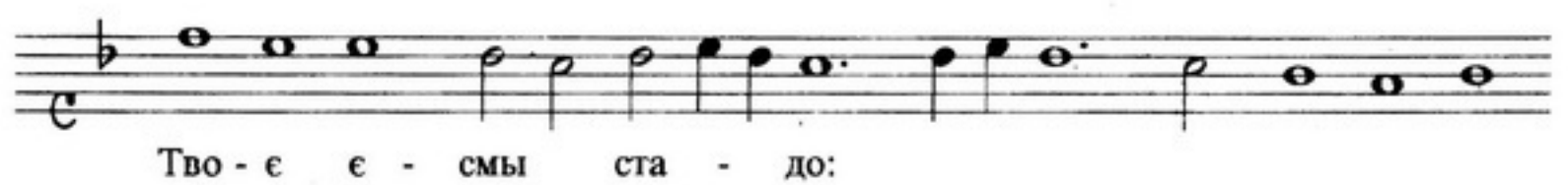
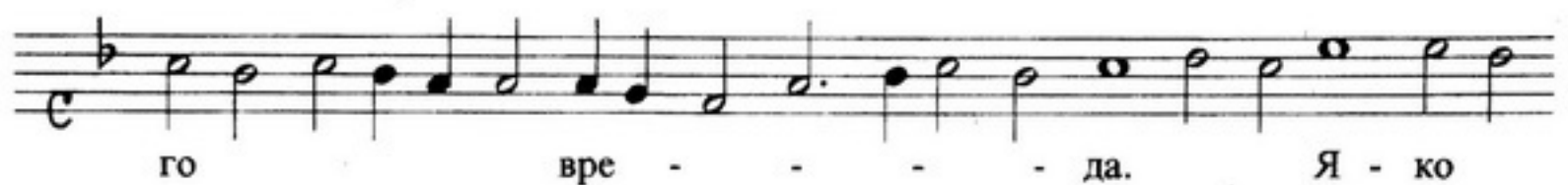
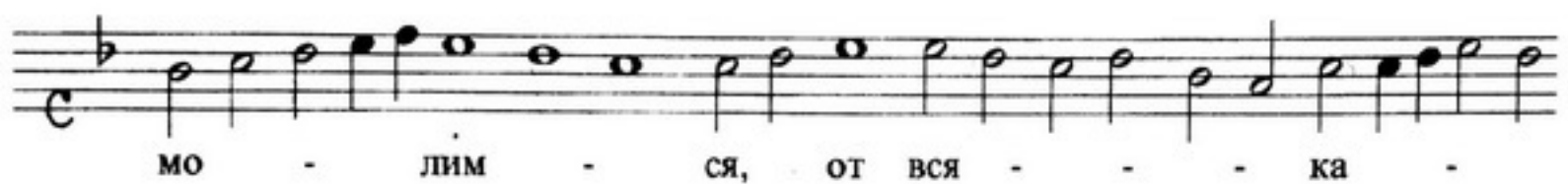
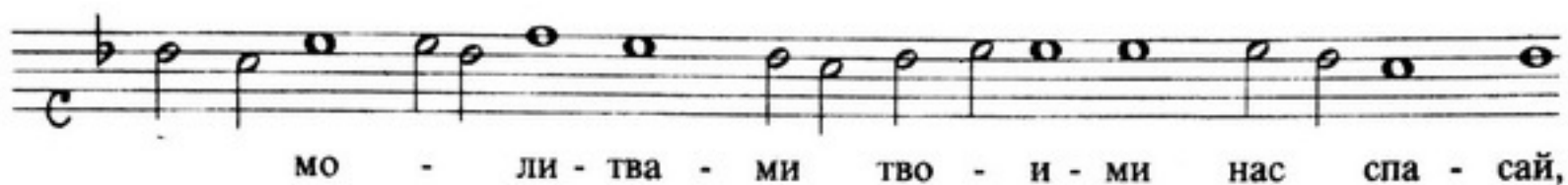
Сла - ва От - цу и Сы - - - ну, и Свя -
то - му Ду - - ху. Во - злег на пе -
рси у - чи - те - ля Хри - ста, на ве - че -
ри Го - спо - дни во - злю - блен - ный у -
че - ни - че. От - ту - ду у -
вѣ - дал е - си не - и - зре - чен -
на - я, и не - бе - сный всѣм воз - грѣ -
мѣл е - си гла - - - съ:
и - - - ско - - - ни бѣ Сло -

во, и Сло-во бѣ у Бо - га, и Бог
 бѣ Сло - во. СВѢТ и -
 стин - - - ный, про - свѣ - ща - я вся -
 ка - го че - ло - вѣ - ка во мир
 гря - ду - ща - го: Хри - стос
 Бог и Спас ду - шам на - ши - - -
 мѣ

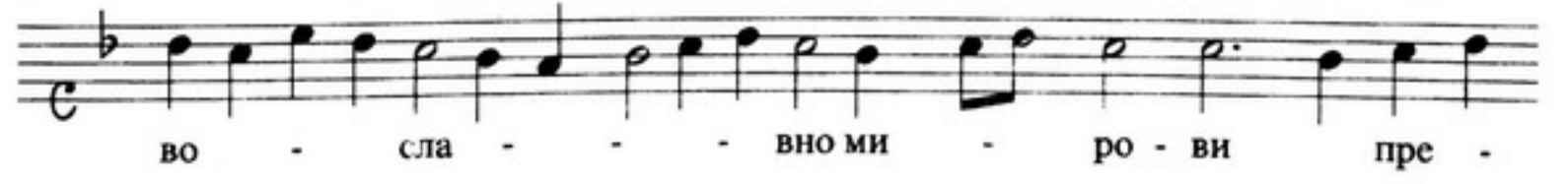
Глас 2

НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 235 зв.

Бо - го - сло - ве двѣ - ствен - ни - че, у - че -
 ни - че во - злоб - лен - не Спа - сов:

арк. 236-236 зв.⁷

чи - сто - є ре - бро. Кров и
 во - ду и - сто-чив-ше - є про - по - вѣ -
 дал є - си, им же вѣ - чный
 жи - вот при - є - млем ду-шам
 на - шим,
 ду - шам на - шим.

Стихира на Покров Пресвятої Богородиці

Глас 2 НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 240-241

Я - ко вѣ - нцем пре - свѣ - тлым,
 все - чи - ста - я Бо - го -
 ро - ди - це: По -
 По -

я - сом свя - тым це - рков Бо - жі - є
 кро - вом Ти чест - ным, це - ркви Бо - жі - я

о - бло - жи - ся: и свѣ - ти - тся ра -
 при - о - дѣ - я - ся:

ду - ю - щі - ся днесь,

и тай - но ли - ков - ству - єт Вла -

ды - чи - це, во - пі - ю - щі Ти:

ра - дуй - ся, о - дѣ - я - ні - є

чест - но - є, и вѣн - че Бо -

жі - я сла - вы. Ра - дуй - ся є - ди -

на сла - вы со - ве - рше - ні -

є и вѣ - чно - є ве -

се - лі - є. Ра -
 дуй - ся к те - бѣ при -
 тѣ - ка - ю - щим, при - ста - ни - ще,
 и - зба - вле - ні - є
 и спа - се - ні - є на - ше.

Стихири на собор Архистратига Михаїла.

Глас 4

НБУВ, ф.1, № 3367, арк. 241-241 зв.

О - гнен - ны ми у - стна - ми по -
 ют Тя Хе - ру - ви - ми, Хри -
 сте Бо - же: без - те - лес - ны - ми же

у - сты, не - мол - чно сла - во - сло - вит Тя
 а - рхан - гел - скій ли - - - къ: Ми - ха -
 ил же Ар - хи - стра - тиг выш - ных
 сил, по - бѣд - ну - ю іѣснь не - пре -
 станно при - но - сит сла - вѣ Тво - е - - -
 и. Той бо нас днесь о - - - за -
 рил есть: во - здвиг к тор -
 же - - - ству свѣ - - - тло - му: во -
 збря - ца - ти до - стой - но пса - лом -
 ски хва - лу три - свя - ту - ю, брен -

ны - ми у - стна - ми: я -
 ко вся - че - ска - я Тво - є - го хва - ле -
 ні - я и - спол - ни - ша - ся.
 И по - да - є - ши нам ве - лі -
 ю ми - ло - сть:

сть:

Глас 5

НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 242-242 зв

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и
 Свя - то - му Ду - ху.
 І - де - же о - сь -

ня - ет бла - го - дать Тво - я,
 а - рхан - ге - ле: от - ту -
 ду ді - я - во - ля про - го - нит ся си - ла:
 не тер - пит бо свѣ - ту Тво -
 е - му при - ко - сну - ти -
 ся, спа - дый ден -
 ни - це - ю. Тѣм
 мо - лим Тя, о - гне - ны - я
 е - го стрѣ - лы, я - же на

ны дви - жи - мы - я у - га -
 си: и - зба - вля - яй нас от
 со - блазн є - го: хо - до -
 тай - ством тво - им, до - сто -
 хва - лный Ми - ха - и -
 ле а - рхан - ге - ле:
 І ны - нь, и при - сно, і во вѣ - ки вѣ - ком.
 А - минь. Бла - жим Тя, Бо - го - ро -
 ди - це Дѣ - во, и сла - вим вѣр - ні - и по - до - лу:
 Град не - по - ко - лѣ - би - мый и стѣ - ну

НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 242 зв. - 243

не ра-зо - ри - му - ю: тве - рду - ю пред - ста - тель -
ни - цу и при-бѣ-жи - ще ду - шам
на - шим, ду-шам на - шим.

Глас 8

ЛНБ, ф. 2, № 122, арк. 12-13

Ар-хан - ге - лу Ми - ха -
и - лу пѣс-но - тво - ре - ні -
е, и - же от скор -
бных прис - но из - ба - вле - ні -
и вос - пѣ - ва -
ют ти слад -

ким пѣ - ні - - - єм, Ар - хи -
 стра - - - - -
 ти - - - - - же Гос - по - - - -
 да все - - - - - дер - - - -
 жи - - - - те - ля,
 я - - - - - ко
 и - - - - мѣ - я дер -
 зно - ве - ні - є ко
 Гос - - - - - по -
 ду от - - - - - вся -

КИХ МЯ

БЪД СВО - - - бо - - - ди, да

зо - - - ве - - -

м ти: Ра - ду(й) -

ся, стол - пе

о - - - гне - о - - - браз - - -

ный, стол - пе ог - не - о - - -

браз - - -

ный, о - - - гне - о - - -

браз - - - ный.

Стихири на Введення в церкву Пресвятої Богородиці

Глас 2

НБУВ, ф.1, № 3367, арк. 247

Дне - сь храм о - ду-шев-лен-ный, и ве-ли-ка -
 го ца - ря во цер-ков во - хо - - - дит:
 то - му у - го - то - ва - ти - ся, во бо-жест-вен - но - є
 жи - ли - ще. Лю - ді - є, ве - се -
 ли - те - ся:

Глас 4

арк.247-247 зв.

Днес бо - го - во-мъ - сти-мый храм Бо - го -
 ро - ди - - - ца во цер - ков
 Бо - - - жі - ю при - во - дит - ся

и За - ха - рі - я сі - ю при - ем -
 лет. Днесь свя - та - я свя - тых
 ра - - - ду - - - ют - ся, и
 лик ан - гель - ский тай - но тор - жест - ву -
 ет: с ни - ми же и мы праз - дну -
 ю - ще днесь: со Га - врі - и - лом во -
 зо - пі - и - м: ра - дуй - ся, о -
 бра - до - ван - на - я, Го - сподь с То - бо -
 ю, и - мь - яй ве - лі -
 ю ми ло -

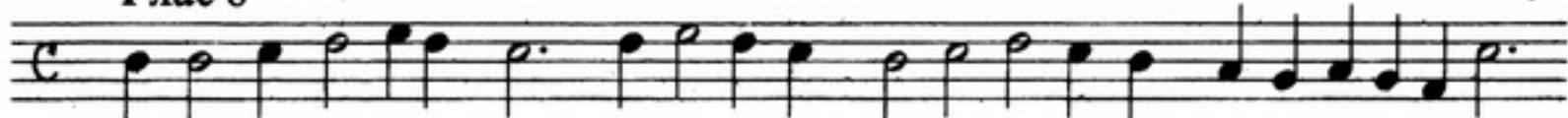

сть:

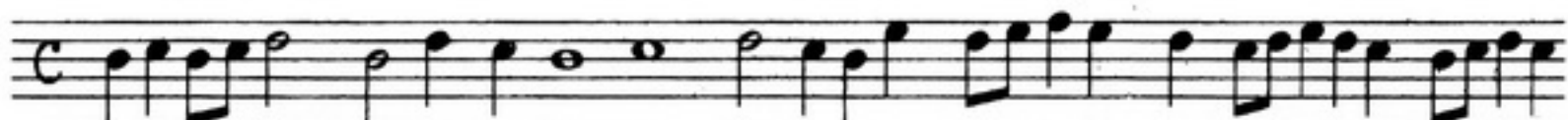
Кондак Святому Миколаю при акафісті

Глас 8

ЛНБ, ф. 2, № 122, арк. 10 зв. - 11

Ми - ру все - - - му ми - - -

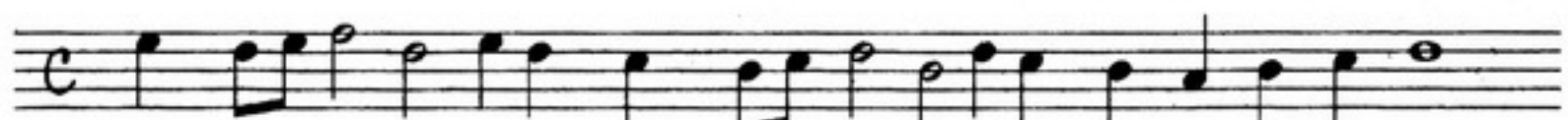
ро мно - го - цѣн - - - но - - -

є и - ста - ча - - - яй и мнѣ не -

до - сто[й] - но - - - - му и па - че

всѣх грѣш - нѣй - ше - му да - - - руй

нѣ - - - -

ни - є при - - - не - сти те - бѣ,

Ны - ко - - - - ла - - - -

хом пер - - - во - - - - прес-
 тол - - - не,
 и - - - є - - - - рар - хом пер -
 во - - прес - - - тол - - - не.
 А - - - ли - - - лу - - - -
 и - - - я, А-ли - лу - я, А -
 ли - - - лу - и - я, А - лі-лу-я.

Стихира Святому Миколаю

ЛНБ, ф. 2, № 103, арк. 304 зв. - 305 зв.

На - - - слѣд - ни - че Бо - жій и

со - на - слѣд - - - ни - - - - че

Хри - стов, слу - го Го - спо -

ден свя - - - - те Ни - ко - ла -

є, по и - ме - ни тво - є -

му та - ко и жи - - - ті - - -

є тво - є, про - сі -

я бо со съ - ди - на - - - ми

ра - зум свѣ -

ди - тел - ство - ва - ше свѣ - тлость ли -

ца тво - є - - - го, ду -

шев - но - є не - зло - - - бі - - -
 є и - звь -
 ство - ва - ше кро - тость сло - - - во -
 мол - ча - ли - во - є, жизнь
 тво - я слав - на - я и у - спе - - - ні -
 є со свя - - - ти - мы,
 мо - - - ли о ду - шах на - - -
 ших.

Стихири на Різдво Христове

НБУВ, ф. 1, № 5391, арк. 523-523 зв.

Сла - ва От - цу и Сы - ну,

и Свя - то - - - му Ду - - -

ху, и ны - нь, и прис-но, и во вѣ - - ки вѣ - -

ком. А - - минь. Сла - ва во

выш - них Бо - гу и на

зем - ли мир. Де - несь

во - - - спри - ем - лет Ви - - - фли -

ом се - дя - ше - го при -

сно со От - - - цем,

де - - - нес а - - - нге - ли мла - - - ден - ца

рож - ден - - - на - - - го бо - - -

го - лѣ - - - - - пно сла - ву -

сло - - - вят: сла - ва во

вы - - - шних Бо - - - гу

и на зем - - -

ли мир, во

че - - - ло - вѣ - - - цех бла - го -

во - ле - ні - - - є.

Глас 5

НБУВ, ф.1, № 3367, арк.262 зв.

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и

Свя - то - му Ду - ху: Вол - - -
 сви пе - рсти и ца - - - рі - є,
 по - - - зна - - - вше я - - -
 вѣ, и - же на зем - ли рожд -
 ша - го - ся ца - ря не - бе - - -
 сна - го, от свѣ - тлы - я звѣ -
 зды во - - - ди - - - мы,
 до - сти - го - ша во Ви - фле -
 ем, да - ры но - ся - - - ша и -
 збран - - - ны - - - я. Зла - то

и ли - ван и сми - рну. И па -

дше по - кло - ни - ша - ся.

Ви - дѣ - ша бо во вер -

те - пѣ мла - де - нца

ле - жа - ша без - лѣ - тна - го.

арк. 264 зв.

Во ве - ртеп все - лил - ся

є - си, Хри - сте Бо - же: И

я - сли Тя во - спрі - я -

ша. Па - сты - рі є -

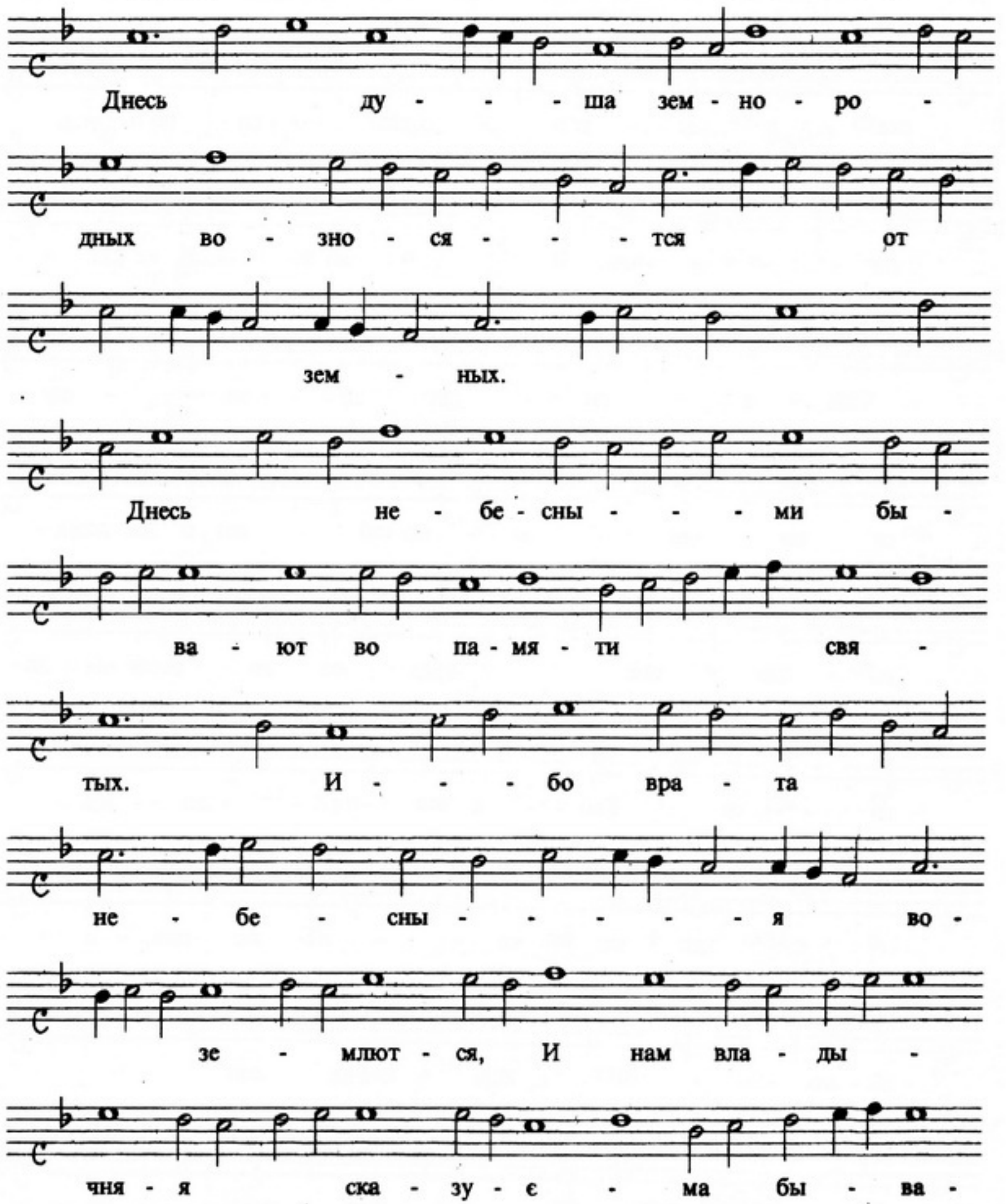
же и вол - сви по - кло - ни - ша -

ся. То - гда у - бо про - ро - че - - -
ска - я и - спо - лни - ся про -
по - - - вѣдь. И ан - - - гел -
скі - я си - лы ди - вя - - ху -
ся во - пі - ю - ще и гла -
го - лю - ще: сла - ва схож - де -
ні - ю Тво - є - - - му,
є - ди - нє че - - ло - - -
вѣ - ко - - - лю - бче.

Стихира трьом святим

Глас 2

НБУВ, ф. I, № 3367, арк.292

Днесь ду - - ша зем - но - ро -
дных во - зно - ся - - тся от
зем - ных.
Днесь не - бе - сны - - ми бы -
ва - ют во па - мя - ти свя -
тых. И - - бо вра - та
не - бе - сны - - я во -
зе - млот - ся, И нам вла - ды -
чня - я ска - зу - є - ма бы - ва -

ют, Слова слава са проповѣду ют, и языки чуждеса поют. Мы же ко Спасу возоем: слава Ти, Христе Боже, вѣрным бо мир тѣми бысть:

Стихири на Благовіщення Пресвятої Богородиці

Глас 6

НБУВ, ф.І, № 3367, арк. 294 зв.- 295 зв.

Сла - - - ва От - - - цу и
Сы - ну, и Свя - то - му Ду - ху:
І ны - нь, и прис-но, и во вѣ - ки вѣ - ком.
А - - - минь. По - - - слан бысть
со не - бе - се Га - врі - ил а -
рхан - гел бла - го - вѣ - сти - ти Дѣ -
вій за - - ча - ті -
є, и при - шед в На - за - рет по -
мы - шля - ше в се - бѣ чу -

де - сы, у - жа - са - - - -
 я - ся: о ка - ко и - же
 во выш - - - ных не - по - сти - -
 жим сый от дѣ - - вы
 ра - жда - є - тся, и - мѣ - яй
 пре - стол не - бо и по - дно - жі -
 є зе - млю, во у - тро - бѣ
 во - мѣ - ща - єт - ся дѣ - ви - че - стѣй,
 нань же ше - сто - кры - ла -
 ті - и и мно - го - о - чи - ти -

не - вѣ - сто не - не - вѣст - - -

на - я, Ра - - дуй - ся, ма -

ти жи - во - - - ту,

бла - го - сло - вен плод чре - ва Тво -

е - го.

арк. 296 зв. - 297 зв.

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и

Свя - то - - - му Ду - - - ху.

І ны-нѣ, и присно, и во вѣ - ки вѣ - ком. А - - -

минь. Днесь ра - до - сти

бла - го - вь - ще - - - ні - є дѣв -
ствен - но - - - є ро - ждест - во,
ни - жня - я со выш - ни - ми
со - во - ку - пи - ша - ся. А -
дам о - бно - вля - єт - ся
и Є - ва пе - ча - ли
сво - бо - жда - єт - ся пе - рвы - я,
и сый на - ше - го су - щест - ва,
о - - - бо - же - ні - єм при - єм - ша -
го смѣ - ше - ні - - - є, це - ркви

Бо - жі - я бы - в, о та -
 ин - ство и о - браз и - сто - ща - ні -
 ю не - вѣ - дом, о -
 браз за - ча - ті - я не - и -
 ска - зан - не - н, ан - гел слу - жи - тель
 чу - де - си дѣ - ви -
 че у - тро - ба, Сы - на при - ем -
 ле - т. Дух Свя - тый ни - спо -
 сы - ла - ет - ся, О - тец со -
 вы - ше бла - го - и - зво - ли,

и при - ми - ре - ні - є об -
щим со - вѣ - том со - дѣ - ло - ва -
є - тся, в Нем же и Ним же
спас - ша - ся вку - пѣ со Га -
врі - и - лом ко Дѣ - ви во - зо -
пі - ем: Ра - дуй - ся, о - бра - до -
ван - на - я, и з не - я же спа -
се - ні - є Хри - - - стос Бог
на - ш, є - же
по нас при - им є - сте - ство в Се -

бѣ, па - ки при - ве - де, То - го мо - ли
 спа - сти - ся ду - шам на - шим
 на - шим.
 арк. 298 зв.-299 зв.
 Сла - ва От - цу и Сы - ну, и
 Свя - то - му Ду - - - ху. Да ве -
 се - ля - - тся не - бе - са и ра -
 ду - ет - ся зе - мля,
 И - бо От - цу со - при - сно - су -
 щный и со - бе - зна - чал - - - ный и
 со - пре - сто - лный, ще - дрот - ство при -

ем и че - ло - вѣ - ко - лю - бну - ю

ми - - - лость се - бе по - - -

ста - вив, бла - го - во - ле - ні - ем

и со - вѣ - том От - чи - - - им. Во у -

тро - бу все - ли - ся дѣ - ви -

чу, пре - о - чи - щен - - - ну - ю

Ду - - - хом. О чу - де - си, Бог во - че -

ло - вѣ - цех не - во - мѣ - сти - мый в ло - же -

снах бе - злѣ - - - тный, в лѣ - то е - - -

же пре - - - сла - внѣ - е.

Я - ко за - ча -
 ті - є бе - зъ - мен - но -
 є, и та - ин - ство є - ли -
 ко, Бог бо и - сто - ще - ва - єт -
 ся и зиж - дет - ся, ан -
 ге - лу ко за - чен - шой гла -
 го - ла - вшу: Ра - ду - и - ся,
 о - бра - до - ван - на - я, Го - сподь с То -
 бо - ю, и - мь - яй ве - лі - ю
 ми - лость.

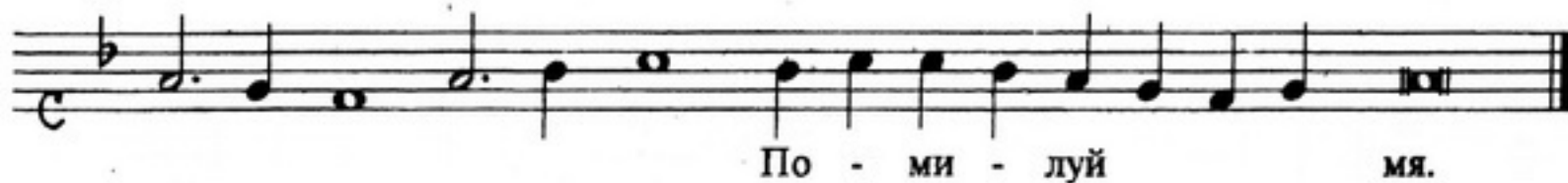
Стихира в неділю м'ясопусну

Глас 8

НБУВ, ф.1, № 3367, арк.318 зв.-319

Є - гда по - ста - вят - ся пре - сто - ли
и от - вер - зут - ся кни - ги. И Бог
на су - дѣ ся - дет. О - кий страх то -
гда ан - ге - лом пред - сто - я - щим
во тре - пе - тѣ, и рѣ - цѣ о -
гнен - нѣй те - ку - щей: И что со - тво -
рим то - гда, и - же во мно - зѣх
грѣ - сѣх по - вин - ны - и чло -
ве - цы: є - гда у - слы - шим

зо - ву - ще е - му. Бла - го - сло - вен - ных
От - ца во цар - ство не - бе - сно - е,
грѣш - ны - я же от - сы - ла - ю -
ще во му - ку. И кто по - сто - ит страш -
на - го о - на - го от - вѣ - та. Но е -
ди - не чло - вѣ - ко - лю - бче, Спа -
се ца - рю вѣ - ком. Преж - де
да - же кон - чи - на не при -
сѣ - ет. По - ка - я - ні - ем о - бра - тив,
по - ми - луй мя.

По - ми - луй мя.

Псалом в неділю Блудного сина

ЛНБ, ф. 2, № 103, арк. 263 зв.

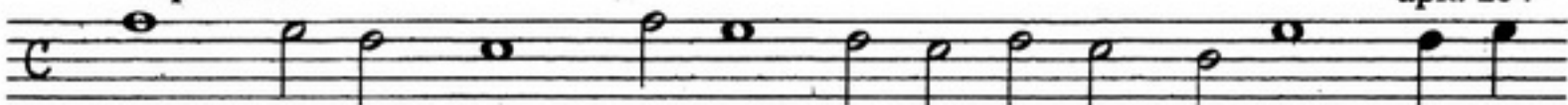
На рѣ - цѣ Ва - ви - лонстей, та - мо сѣ - до - хом и пла - - - -

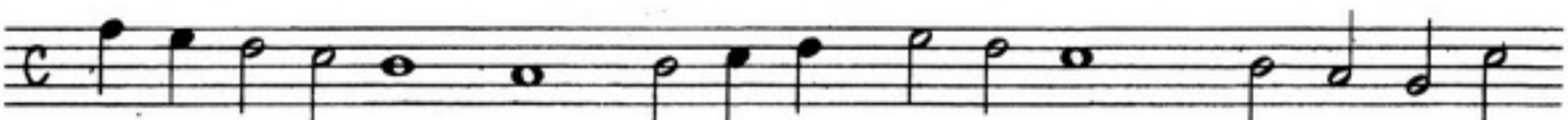
ка - хом.

Приспів

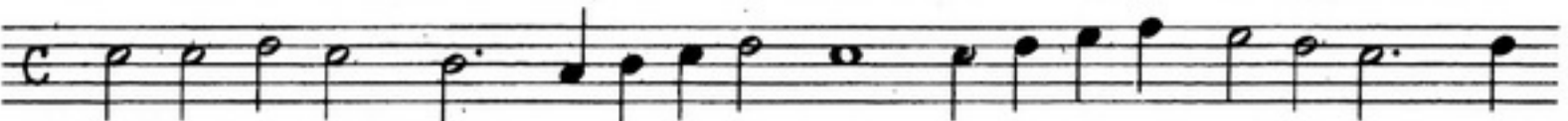
арк. 264

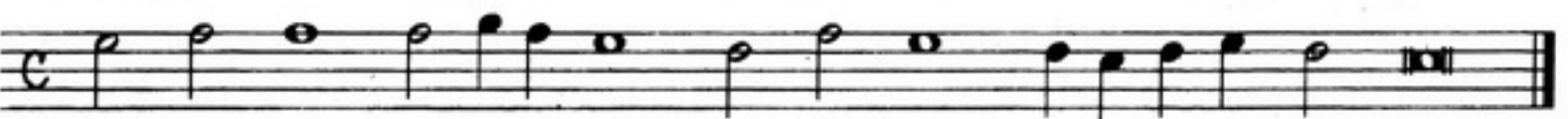
Воз - вра - ти, Гос - по - ди, плѣ - не - ні - є ду - ш

на - ших, є - же на - са - ди

де - сні - ца Тво - - - я, ле - - - Ге,

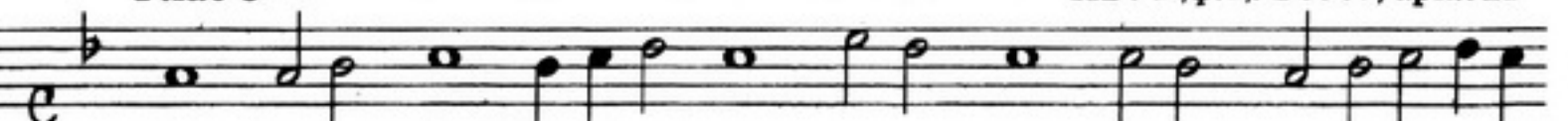

на - са - ди - те - лю бла - - - гій

Стихири в неділю сиропусну

Глас 8

НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 322

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя - то -

му Ду - ху. По - ка - я - ні - є от -
 вер - зи ми две - ри жи - во - да -
 вче, у - тре - ню - єт бо дух мой
 ко цер - кви свя - тїй Тво - єй, церковь
 но - шу те - ле - сну - ю всю о - сквер -
 нен - ну - ю: но я - ко щедр,
 о - цї - сти бла -
 го - у - тро - бним си ми - ло - се - рдї - єм.

арк.322 зв-323

Мно-жест - во со - дї - ян - ных мо -

ли - цей Тво - ей ми - ло - - - сти.

Стихира в п'яту неділю Святого Посту

Глас 1

ЛНБ, ф. 2, № 122, арк. 62-63

Сла - ва От - - цу и Си - ну,
и Свя - то - му Ду - ху. И ны-нѣ, и прис-но, и во
вѣ - ки вѣ - ком. А - - - - минь.
Нѣсть цар - ство Бо - жи - є пи - ща и
пи - ти - є, но прав -
да и воз - дер - жа - ни - є со
свя - тос - ти - ю, гѣм же ни бо -

га - ти - и вний - дут в не-[го],

но е - ли - ци со - - - кро - ви - ща

сво - я в ру - цѣ ни - щих вла - га -

ют, си - я [.....] про - рок гла -

го - ля: у - - - - чит

пра - ве - ден муж, ми - лу - яй,

вес день нас - наж - да - я - ся Гос -

по - де - ви и во свѣ -

тѣ хо - дяй не пот - кнет-ся си, я - же

вся - ко на - ка - за - ни - ю на -

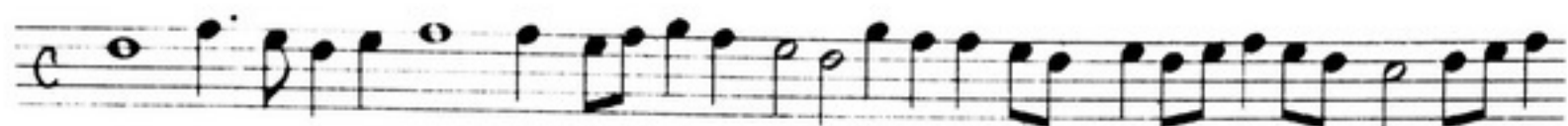
ше - му пи - шет,
я - ко да пос - тя - ще - ся бла -
гости - ню тво - рим, и дасть нам
Гос - подь во зем - ных мѣ - сто
не - бес - на -
я.

Кондак Пресвятій Богородиці

НБУВ, ф. VIII, № 20 м/184, арк. 254 зв.-255

Воз-бран - но - и во - є -
во - дѣ по - бе - ди - тель - на -
я, я - ко и - зба - вль -

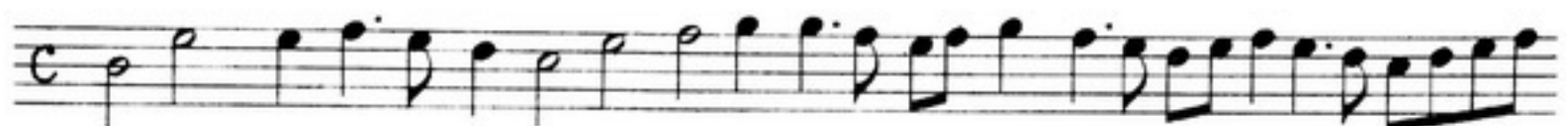
ше - - - ся от злых бла - го - да -
 ре - ствен - на - я, во - спи - - -
 су - - - ем Ти ра -
 би Тво - и, Бо - - - го -
 ро - ди - це, но я -
 ко и - му -
 щи дер - - - жа - ву не - - - по - - -
 бѣ - - - ди - му - ю, от
 вся - - -
 ких мя бѣд сво - - - бо - ди, да зо -

вем

Ти: Ра - ду - и - ся, не - вѣ -

сто не - - - не - вѣ - - -

стна, не - не - - - вѣст - на - я,

не-

не - вѣ - - стна - - - - я.

А - ли - - - -

лу - и - я, а - ли-луй - я,

А - а-ли - - - лу - - - и - - - я.

Стихири на Вербну неділю

Глас 6

НБУВ, ф. I, №3367, арк. 334

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя -
то - - - - му Ду -
ху. І ны - нь, и прис - но, и во вѣ - ки
вѣ - ком. А - - - - минь. Днесь
бла - го - дать Свя - та - го
Ду - ха нас со - бра
и вси, во - зем - ше крест
Твой, гла - го - лем: бла -
го - сло - вен гря - дый во и -

мя Го - - - спо - дне. О -
 сан - на во вы - шних,
 во вы - - - шних.

Глас 2

НБУВ, ф. I, №3367, арк. 337 зв.

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и
 Свя - то - му Ду - - - ху. Днесь
 Хрис-тос во - хо - дит во град Ви - фа - ні - ю,
 на жре - бя-ти си - дя - ща - го. Без-сло - ве - сі -
 є ра-зрѣ-ша - я я - зык злѣй - - - ше - є
 древ-ле сви - рѣ - пі - ю - ще - - - є.

Преж - де ше - сти дни па - схи прий -

де І - сус во Ви - фа -

ні - ю и при - сту - пи - ша

к Не - му у - че - ни - ци

Є - - - го, гла - го - лю - ще

Є - му: Го - - - спо - ди, где хо -

ще - ши у - го - то - ва -

ем Ти я - - - сти

па - сху. Он же по - сла их:

и - дѣ - - - те во пре - - - дню -

ю весь и о - бря - ще - те
чло - вѣ - ка ску - дель во - ды но -
ся - ще, по - слѣ - дуй -
те е - му, и - до - - - му вла -
ды - - - цѣ, ре - цѣ - те:
у - чи - тель гла - го - лет: у те -
бе со - тво - - - рю па - - -
сху со у - че - ни - ки мо - и -
ми.
Мо - - - и - - - ми.

Канон на вхід Господній в Єрусалим

НБУВ, ф. КДА, 350 п, арк. 429 зв. - 439

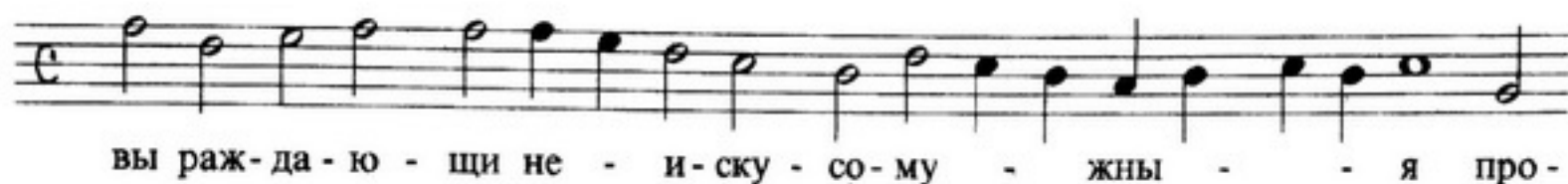
Я - ви - ша - ся и - сто - чни - ци без - дни бла - зи
не - при - ча - стни и от - кри - ша - ся мо -
рю вол - ня - щу - ся о - сно - ва - ни - ем бу - ре - ю ма -
ни - ем се - му бо за - пре - ти бо - гат - ны - я лю -
ди спасл є - си. По - ю - - - ще по - бь - дну -
ю пьснь Ти, Го - спо - ди. Из уст мла - де - нец не - зло - би -
вых и со су - щих хва - лу раб тво - их со - вер - шил є -
си раз - ру - ши - ти су - по - ста - ти и о - том - сти - ти
стра - ти - ю кре - ста па - де - ни - ем дре - вня - го А -

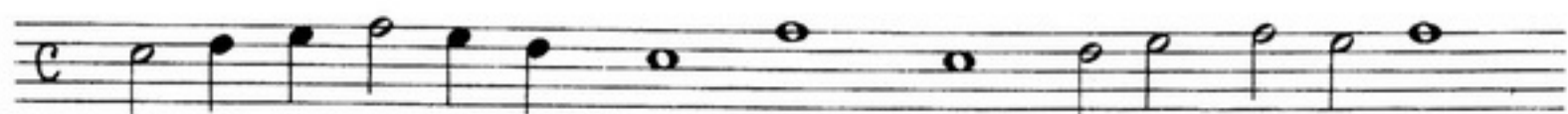
да - ма дре - вом во - скре - си - ти се - го. Хва - лу цер - кви
 пре - по - до - бных жи - ву - ще - му во Си - о - нь Те -
 бь, Хрис - те, при - но - сит о - те - бь же И - зра -
 иль твор - ци сво - ем ра - ду - е - - - - - тся и го -
 рь я - зы - ци про - ти - ву о - бра - - - - - зни ка - ме -
 но - сер - де - чны от ли - ца Тво - е - го во - зра - до -
 ва - ша - ся. То - чащ не - сь - ком по - ве - ле - ни - ем Тво -
 им твер - дый ссав - ше ка - мень И - зра - иль - сти - и лю - ди -
 е, ка - мень же ты е - си, Хрис - те и жизнь.
 О не - - - - - м же у - твер - ди - ся цер - кви

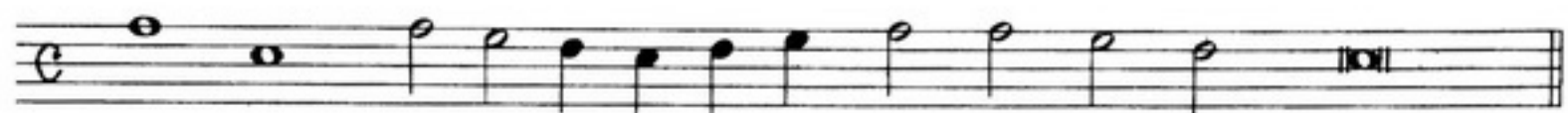
зо - ву - щи: о - са - - - - - нна,
бла - го - сло - вен е - си гря - дый. Мер - тва че - тве -
ро - дне - вна по - ве - ле - ни - ем Тво - им из мерт -
вых со тре - пе - том, ад и - спу - сти Ла - за - ря, Во -
скре - се - ни - е же Ты е - си, Хри - сте и жизнь.
Во - спо - и - те, лю - ди - е бо - го - ль - пно во Си - о -
нь и мо - ли - тву воз - да - дь - те Хрис - ту во И - е - ру -
са - ли - мь, сам гря - дет во сла - вь Го - сподь.
Хри - стос гря - дый я - вь Бог наш при - де и не за - ко -
сний из го - ры хваль - ны - я при - сн - ны - я ча - сти Дь -

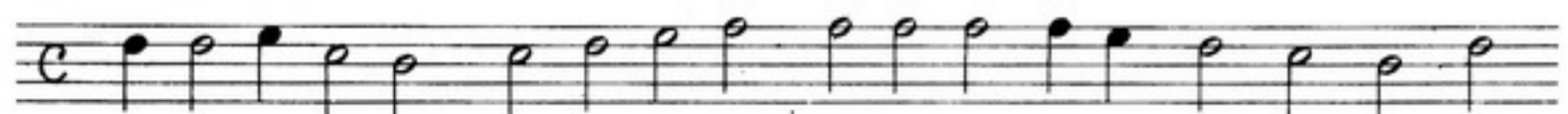
вы раж-да-ю-щи не-и-ску-со-му-жны-я про-

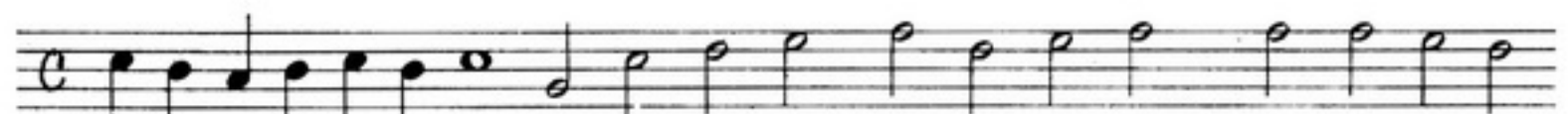
рок дре-вле ре-че, тѣм же вси во-пи-ем:

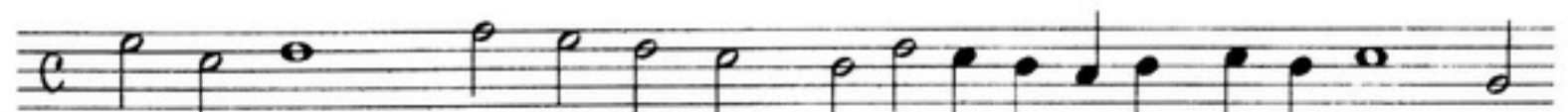
сла-ва си-лѣ Тво-е-и, Го-спо-ди.

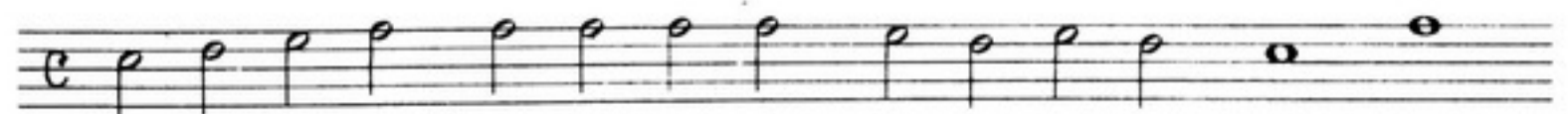
Да ка-плют о-бла-цы ве-се-ли-е крѣп-ко на ма-сли-чней

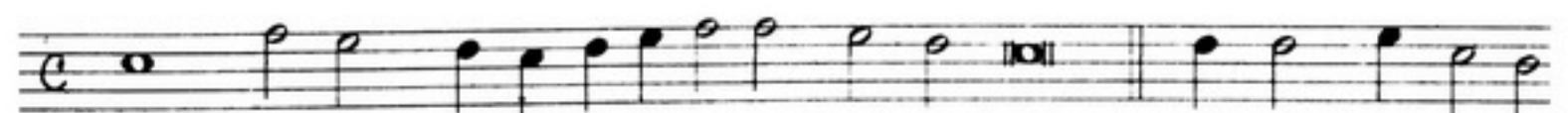
го-рѣ и вси хол-ми и дре-ва ду-брав-ня-я да

во-спо-ют: Хрис-та хва-лѣ-те, я-зы-ци и

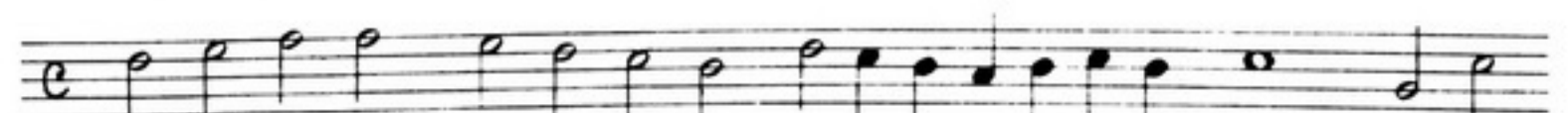
се-го вси лю-ди-е хва-ля-ще по-ем: Сла-

ва си-лѣ Тво-е-и, Го-спо-ди. Крѣ-по-сти-ю

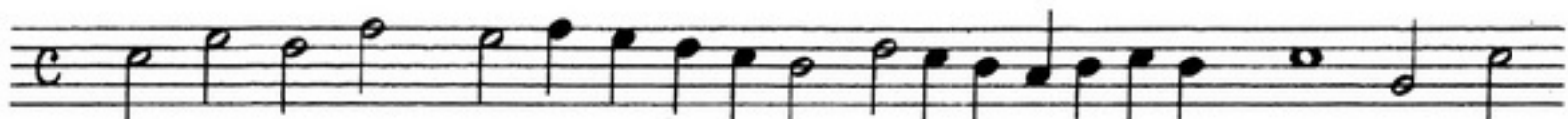
цар-ству-й во вѣ-ки Го-сподь о-бол-чен при-

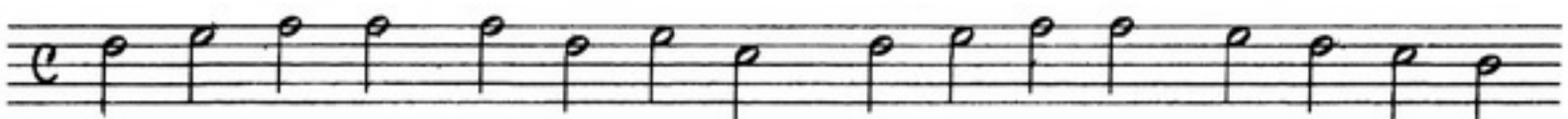
де, се-го кра-со-ты же и сла-вы не-ска-

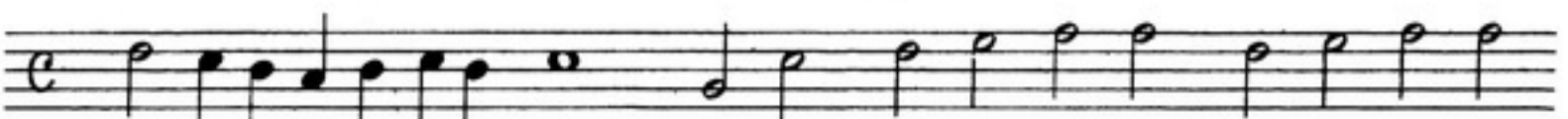
зан - но есть бла - го - лѣ - пи - е во Си - о - нѣ. Пя - ди - ю и -

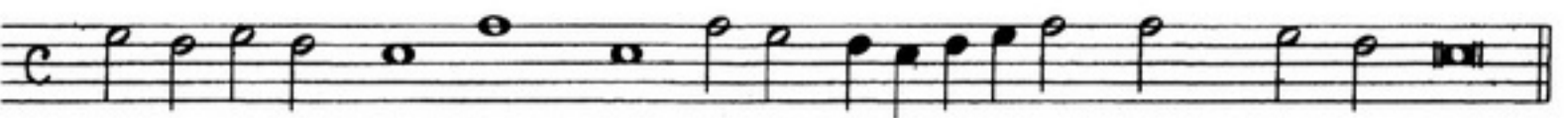
змѣ - ри - вый не - бо, дла - ни - ю же зе - млю, Го - сподь

прий - де Си - о - на бо из - бра в нем жи - ти и цар -

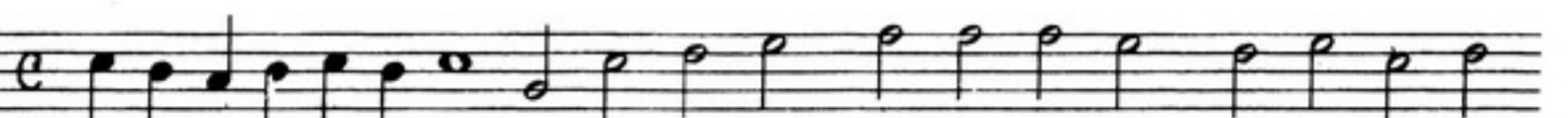
ство - ва - ти и - зво - ли лю - дям, и - же вѣ - ро - ю

во - пи - ю - ща - я: Сла - ва си - лѣ Тво - е - и, Го - спод - и.

На Си - он го - ру во - зый - де бла - го - вѣ - ству -

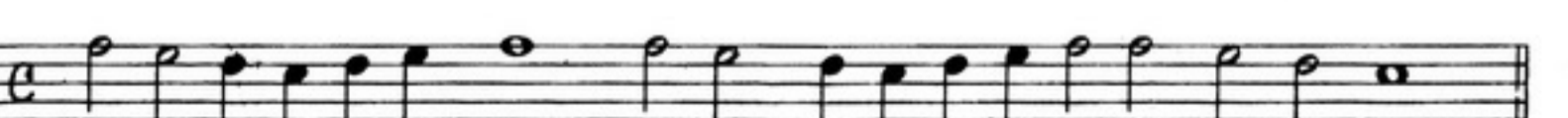
я и І - е - ру - са - ли - му про - по - вѣ - ду - я и

крѣ - по - сти - ю во - зне - сти глас пре - слав - на - я гла -

го - ля - ша - ся о те - бѣ, гра - де Бо - жий. Мир на

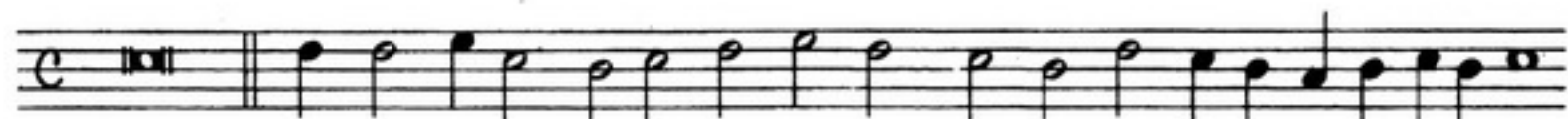

И - зра - и - ля и спа - се - ни - е я - зы - ком.

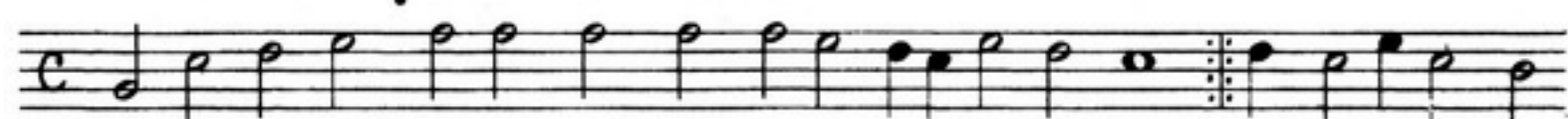
И-же во вы-шних си-дя-и на хе-ру-ви-мѣх Бог
и при-зи-ра-я на сми-рен-ны-я той гря-дет во сла-
вѣ Го-сподь Іи-спол-нят-ся вся-че-ска-я Бо-
же-ствен-ны-я хва-лы Є-го. Си-о-не Бо-жий,
го-ро свя-та-я, Іе-ру-са-ли-ме, о-крест
о-чи тво-и воз-ве-ди и виж-ди со-бран-на
ча-да тво-я в те-бѣ се бо при-до-ша и-зда-ле-
ча по-кло-ни-ти-ся ца-рю тво-е-му.
Во-зо-пи-ша со ве-се-ли-ем пра-вед-ных ду-си,
и ни-нѣ ми-ро-ви за-вѣт но-вый за-вѣ-ща-ет-ся. И кро-пле-

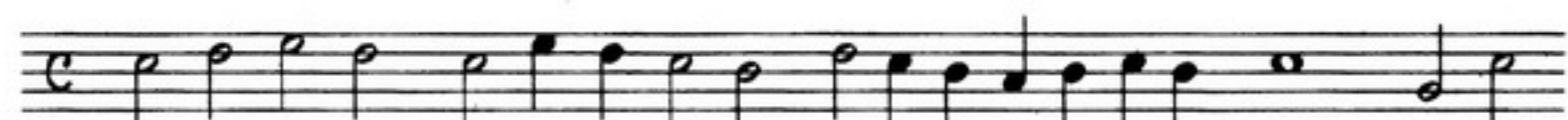
ни - ем да о - бно - вят - ся лю - ди - е бо - же - ствен - но - ю кро - ви -

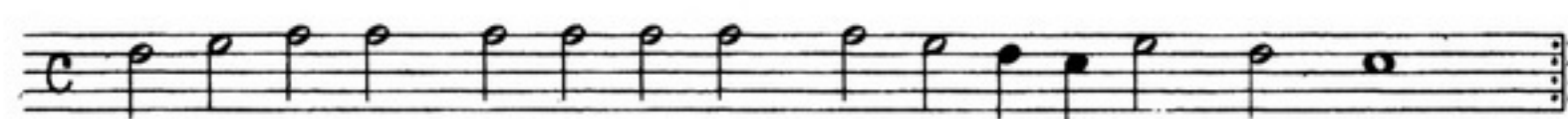
ю. По - дей - ми, И - зра - и - лю Бо - жи - е цар - ство

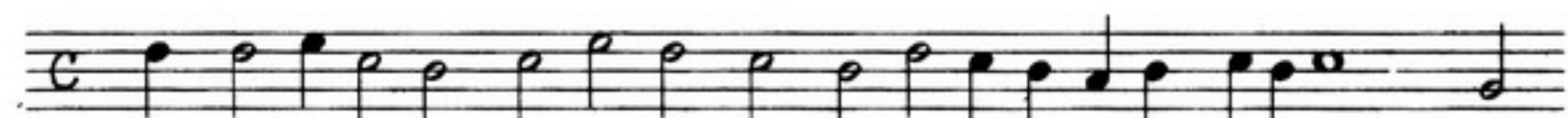
и пре - бы - ва - яй во тьмѣ свѣт да у - зрит ве - ли - кий. Раз - рѣ - ши ны

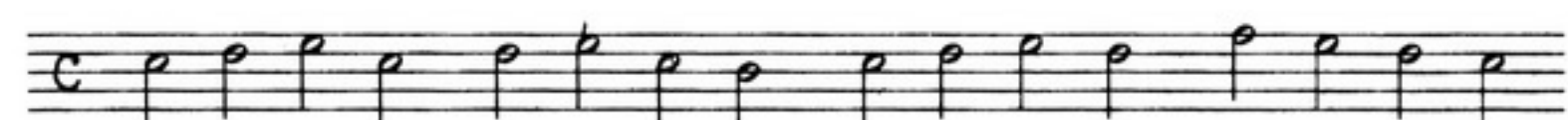
сво - я у - жни - ки, Си - о - не, и - спу - сти и от

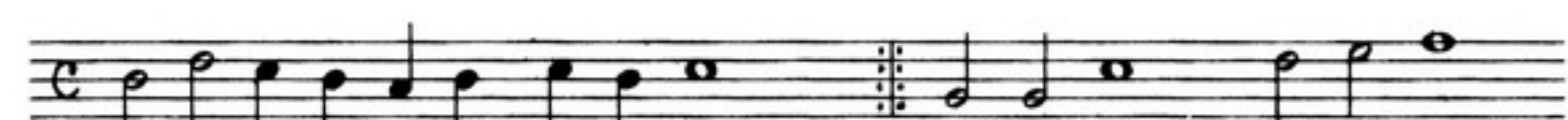
ро - ва не въ - дѣ - ни - я бе - зво - дна и - зве - ди.

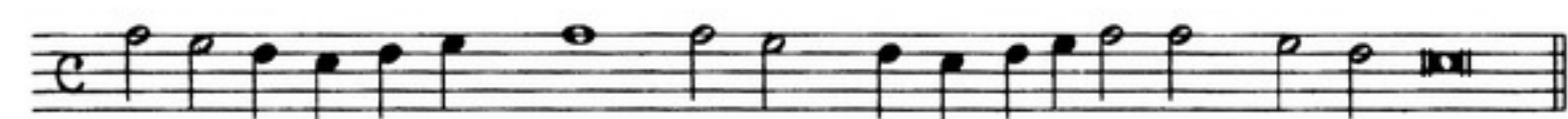
Спа - сый во о - гни А - вра - ам - ски - я си дѣ - ти и

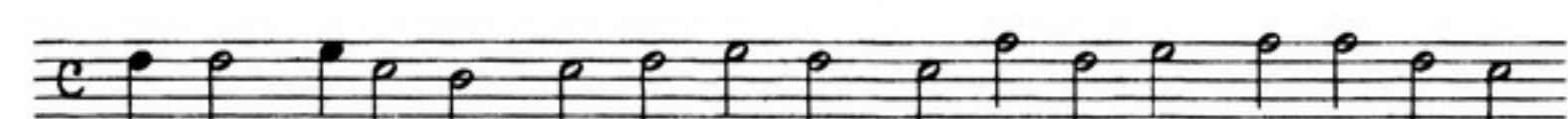
Хал - де - я у - би - вый, я - же без прав - ды пра - ве - дны - я

у - ло - вля - - - ху. Пре - пѣ - тый, Гос - по - ди

о - тец на - - - ших, Бо - же, бла - го - сло - вен е - си.

По - кла - ня - ю - щей - ся лю - ди - е и со у - че - ни - ки

ра-ду-ю - ще - - - ся со - ва - и - ем, о - сан - на сы - ну

Да - вы - до - ву зо - вя - ху, пре - пѣ - тый Го - спо - ди. Не - и - ску - со -

зло - бно - є мно - же - ство и є - ще мла - ден - ству - ю - ще -

є е - стест - во бо - го - лѣ - пно тя, ца - рю И - зра - иль - ский и ан - гель - ский

во - спѣт: Со - ва - и - ем Тя, Хри - сте, и вѣ - твы -

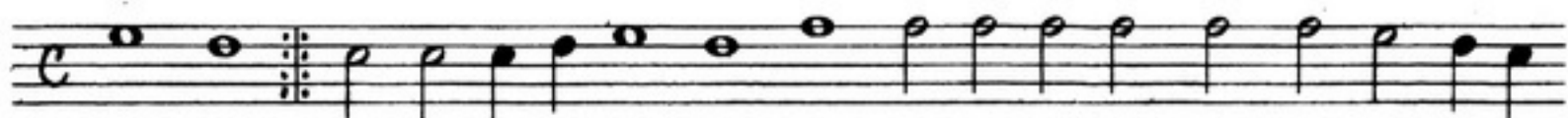
ми по - хва - ли - ша мно - жес - ва бла - го - сло - вен при - ше - дый цар вѣ - ком во -

пи - я - ху же: Ве - се - ли - ся, И - є - ру - са - ли -

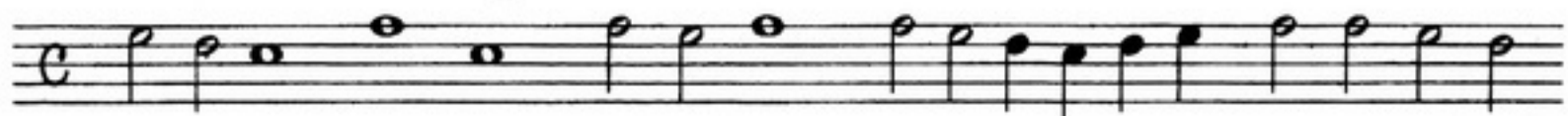
ме, тор - же - ству - и - те, лю - бя - щи - и Си - о -

на, цар - ству - яй бо во вѣ - ки Го - сподь си - лам при - де да

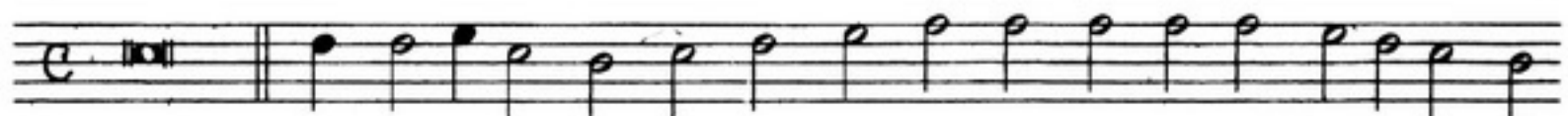
го - вѣ - ет от ли - ца Є - го вся зе - мля и да во -

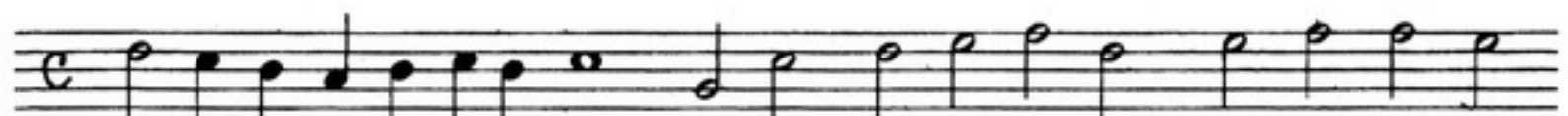
пи - ет. Бла - го - сло - вѣ - те вся дѣ - ла Го - спо - дня Го - спо - да,

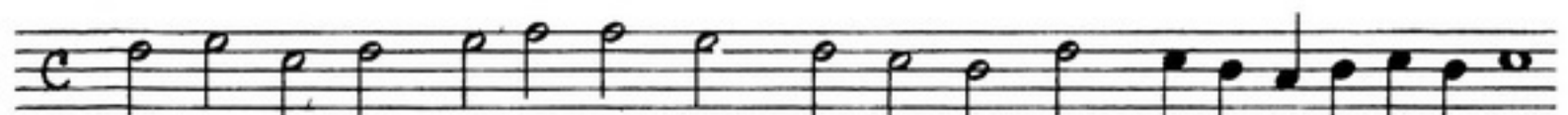
пой - те и пре - во - зно - сѣ - те Е - го во вся вѣ -

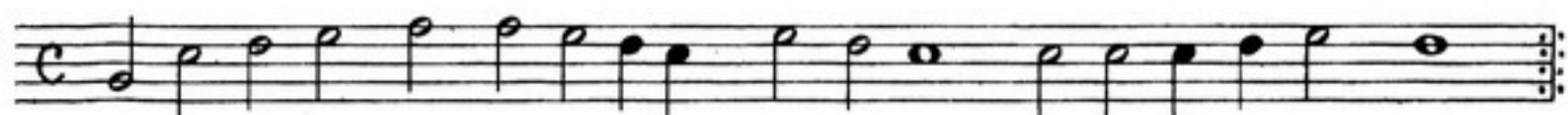
ки. На жре - бя мла - до всѣд цар - ству - яй то - бо - ю, Си - о - не, Хри -

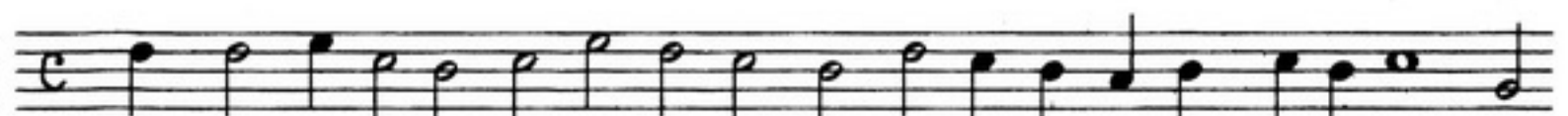
сто - си прий - де без - сло - ве - сну - ю и - дол - ску - ю лѣсть

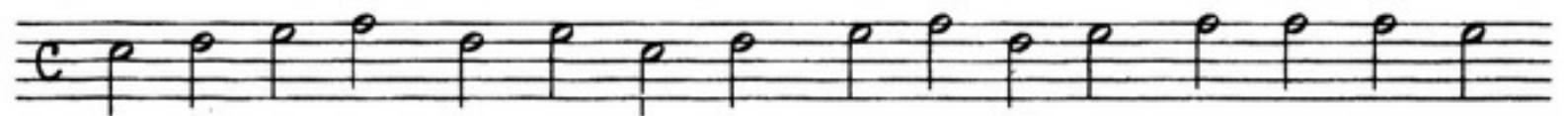
раз - ру - ши - ти и стро - пот - но - е стре - мле - ни - е

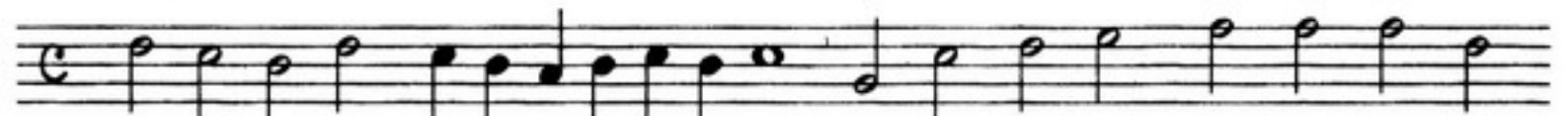
у - ста - ви - ти всѣх я - зык прий - де, е - же пѣ - ти.

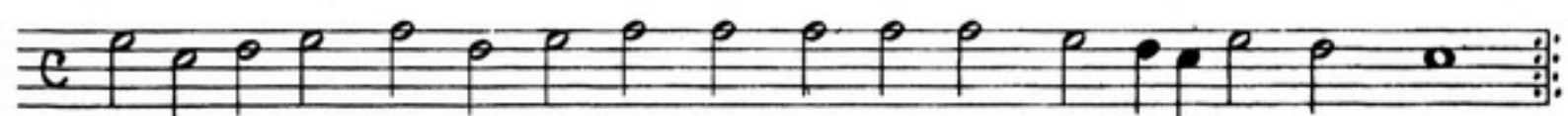
Бог твой ра - ду - и - ся, Си - о - не, зѣ - ло во -

ца - ри - ся во вѣ - ки Хри - стос сей, я - ко же пи - шет кро -

ток и спа - са - яй пра - ве - дный и - зба - ви - тель наш

прий - де кон - ско - е све - рѣ - ство по - гу - би - ти вра - жи - е.

О-ску - дѣ-ва - ет Бо - же - ствен - ных да - ров
 за - ко - но - пре - сту-пно - е сон - ми - ще не по - ко - ри-вых,
 по - не - же дом мо-ли-твы Бо - жи - я вер - теп со - тво - ри -
 ша ра - збой-ни - чesk от сер-ца и-зба - ви-те-ля от -
 ри-ну-вше е - му же по - ем. Бог Го - сподь и
 я - ви - ся нам со - ста - ви-ти пра - зник и ра - ду - ю -
 ще - ся при-дѣ - те во - зве - ли - чим Хрис-та со - ва - и - ем
 и вѣ - твѣ - ми и пѣснь-ми зо - ву - ще:
 Бла - го - сло - вен гря - дый во и - мя Гос-по -
 да Сла-са на-ше-го. Я-зы - ци, по - что ша - та - е -

те - ся пи - сан - ми и свя - ще - ни - цы, по - что тщет -

ным по - у - чис - те - ся, кто сей ре - кше Е - му

же дѣ - ти со - ва - и - ем и вѣтв - ми и пѣснь - ми зо -

ву - ще: бла - го. Се Бог наш е - му же по - до -

бен ни - кто же. Пра - ве - дный всяк путь из - о - брѣт

даст лю - бо - вно - му И - зра - и - лю по сих же со

чло - ве - ки по - жи - ве и я - ви - ся. Со - бла - зни сте -

зя, что близ вы по - ло - жи - сте не - по - ко - ри - вый, но -

ги ва - ша ско - ри кров и - зли - я - ти вла - ды - чню, Но во -

скре - снет всѣх спа - сти, зо - ву - ще: бла - го - сло - вен.

Стихира у Велику П'ятницю

НБУВ, ф. VIII, № 20 м/184, арк. 304 - 405

Сла-ва От - цу и Сы - ну, и Свя -
то - му Ду - ху.
І ны - нѣ, и прис - но, и во вѣ - ки
вѣ - ком. А - минь.
Те - бе о - дѣ - ю - ща -
го - ся свѣ - том, я - ко ри -
зо - нем И - о -
сиф со дре - ва со Ни - ко -
ди - мом и ви - дѣв мер - тва

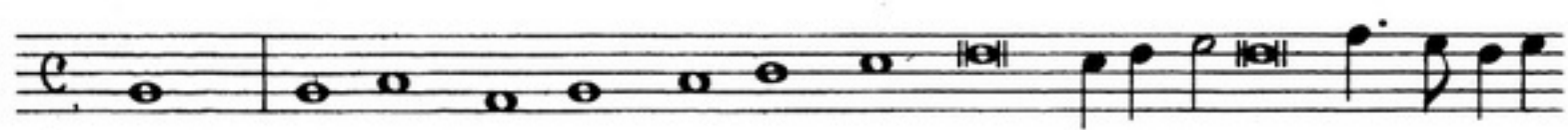
на - га не - по - - - гре - бен - на

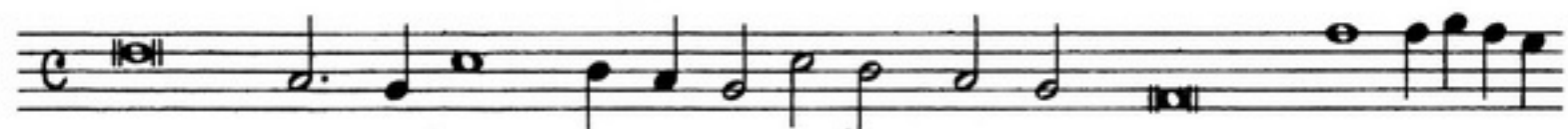
бла - го - сер - ден плач во - спи - им

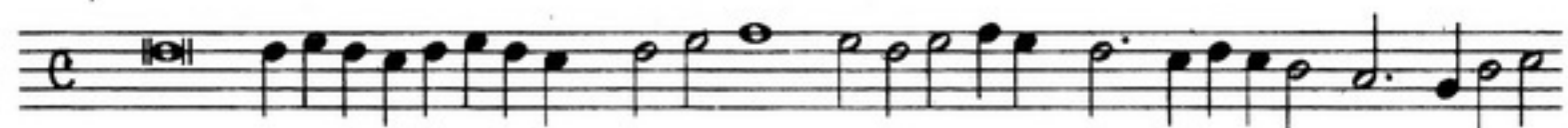
ры - - - да - я, гла - - - го - ля -

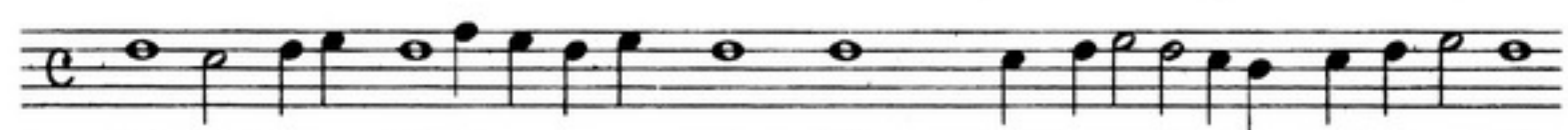
ше: У - - - - -

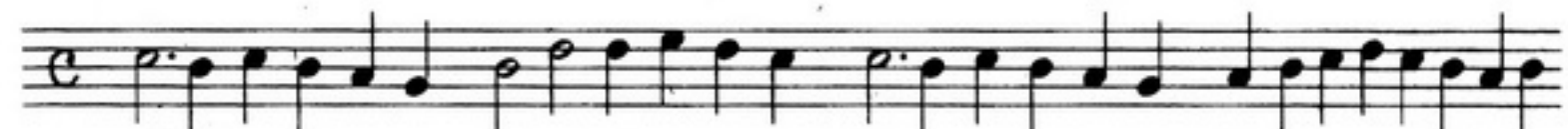
у - вы

мнѣ, слад - чай - шій мой И - су - се, е - го

же преж - де во ма - лѣ слон - це на кре -

сть ви - ся - ща ви - - -

дѣ во ть - му пре - ла - га - ше

и зем - ля стра - хом ко -

лѣ - ба - ше - - - ся и раз - - - ди -

ра - ше - ся цер - - - ков - на - я за - вѣ -

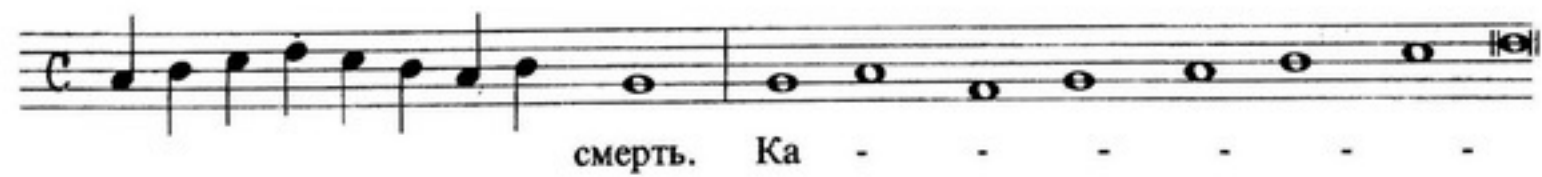
са, но се ны - нѣ

виж - ду Тя ме - не ра - ди во -

ле - ю под - ем - ша - го

смерть. Ка - - -

ка - ко по - гре - бу Тя, Бо - же мой,

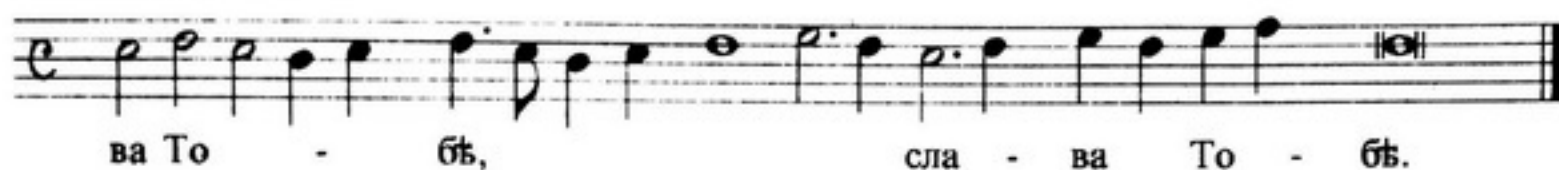
и - ли ко - е - ю пла - ща - ни -

це - ю об - ви - ю Тя,

и - ли ко - и - ма ру - ка - ма
 при - кос - ну - ся не - - - тлѣн - нем
 ти тѣ - - - лу и - ли
 кі - я гѣс - ни вос - по - ю Тво -
 є - му и - схо - ду, ще -
 дре ве - ли - ча - ю стра -
 сти Тво - - - я сла - во - слов - лю
 по - гре - бе - ні - є Тво - - -
 є и со во - скре - се - ні -
 см зо - ву: Го - спо - ди, сла - - -

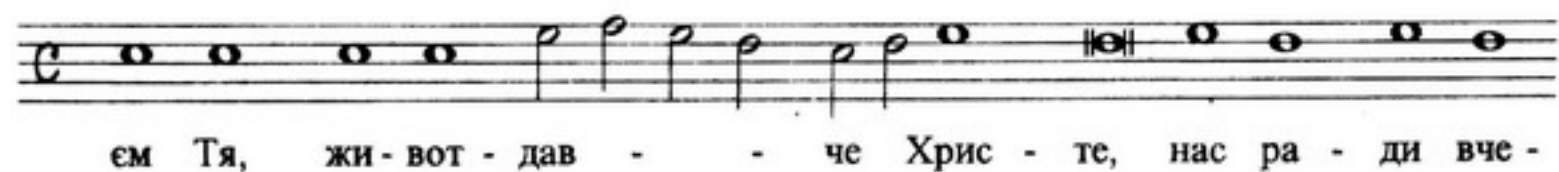
ва То - бѣ, сла - ва То - бѣ.

Приспівни нагробні у Велику Суботу

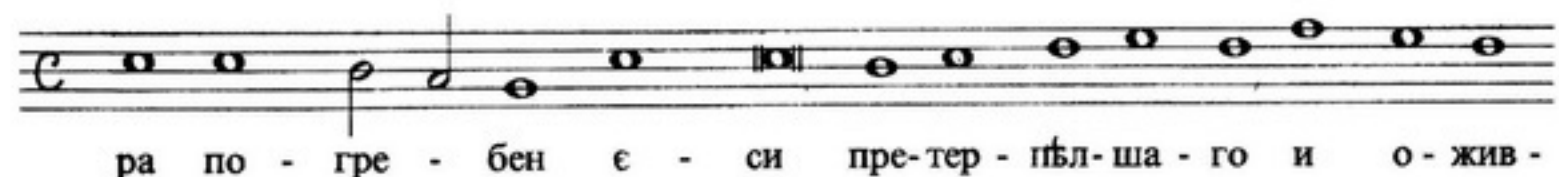
НБУВ, ф. КДА, 346 п, арк. 220 зв. - 221

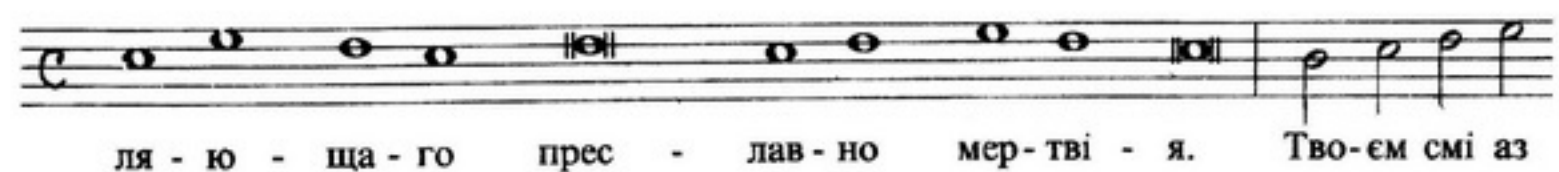
Бла-же - ні не-по-роч - ній в путь хо - дя - щей. Ве-ли-ча -

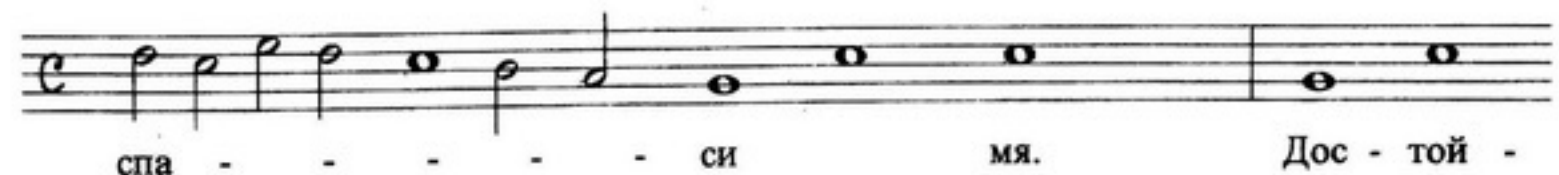
ем Тя, жи-вот - дав - - че Хрис - те, нас ра - ди вче -

ра по - гре - бен є - си пре-тер - пѣл-ша - го и о - жив -

ля - ю - ща - го прес - лав - но мер-тві - я. Тво-єм смі аз

спа - - - - си мя. Дос - той -

но єсть ве - ли - ча - ти Тя, жи - вот - дав -

че Хрис - те, вра - та а - до - ва со - тер - ша -

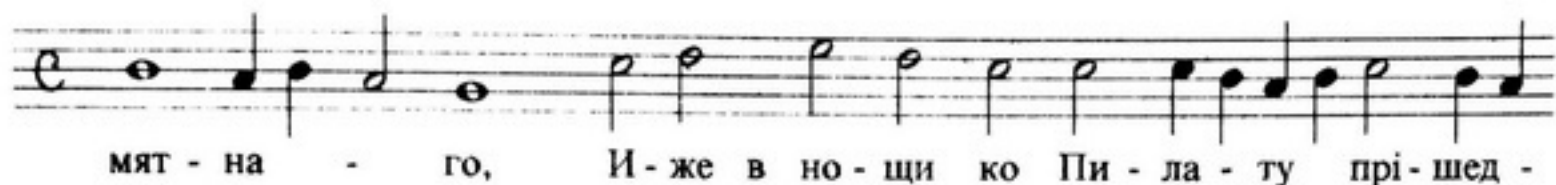
го И на - сі - ли - є ди - я - во - ле ра -

зо - рша - го, Приз - рі на мя і по - милуй мя,
 мя. Ро - ди всь п'єснѣ пог - ре -
 бе - ні - ю Тво - є - му при - но - сім щед - ре.
 Прокимен арк. 221 - 221 зв.
 Вос - крес - ні
 Бо - же,
 су - ди зем - ли, я - ко
 Ти цар - ству - є - ши во
 вь - ки.

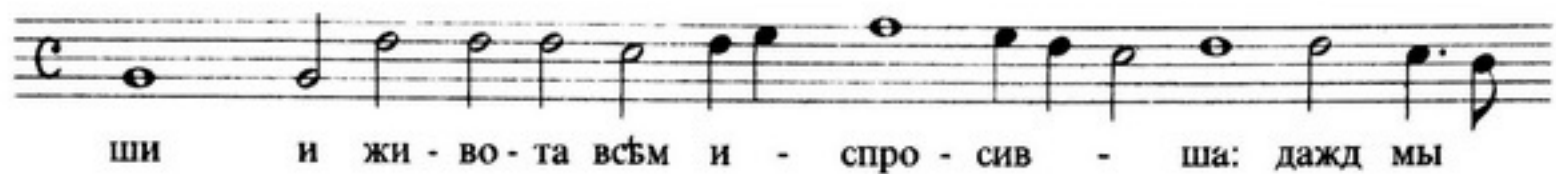
Стихира у Велику Суботу

ЛНБ, ф. 77, № 123, арк. 227 зв. - 228

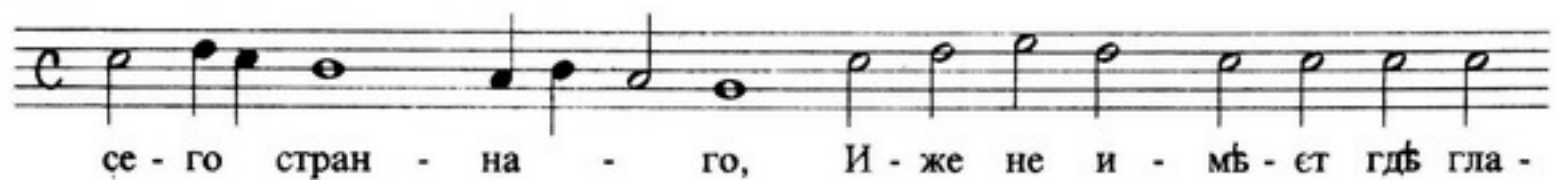
Прій - дь - те у - бла - жим І - о - си - фа прис - но - па -

мят - на - го, И - же в но - щі ко Пі - ла - ту при - шед -

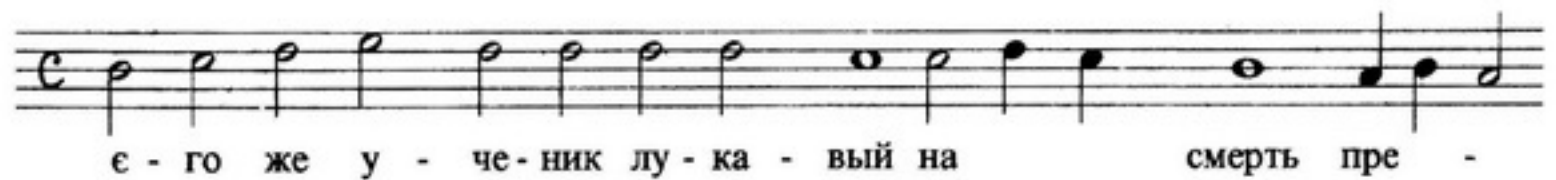
ши и жи - во - та всѣм и - спро - сив - ша: дажд ми

се - го стран - на - го, И - же не и - мѣ - ет гдѣ гла -

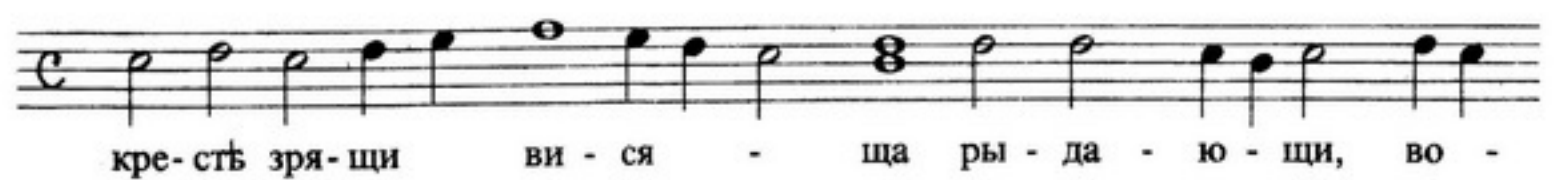
ви под - кло - ні - ти, дажд ми се - го стран - на - го,

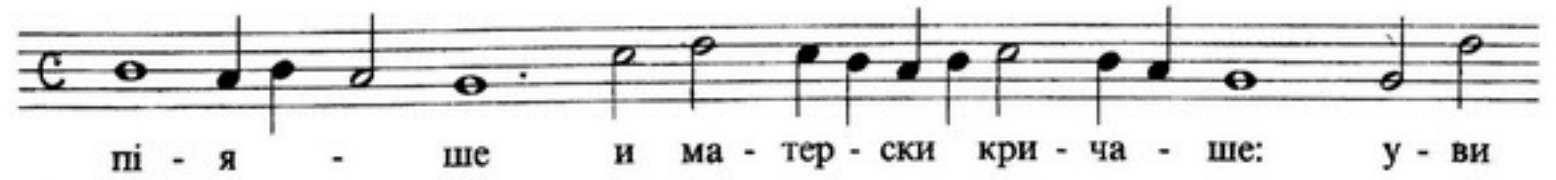
є - го же у - че - ник лу - ка - вий на смерть пре -

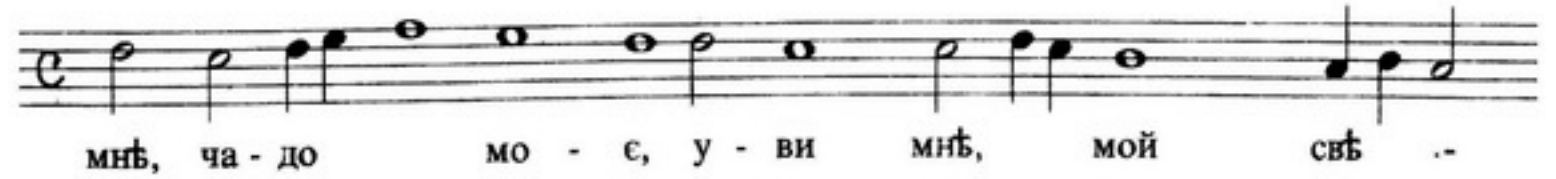
даст, дажд ми се - го стран - на - го, є - го же ма - ти на

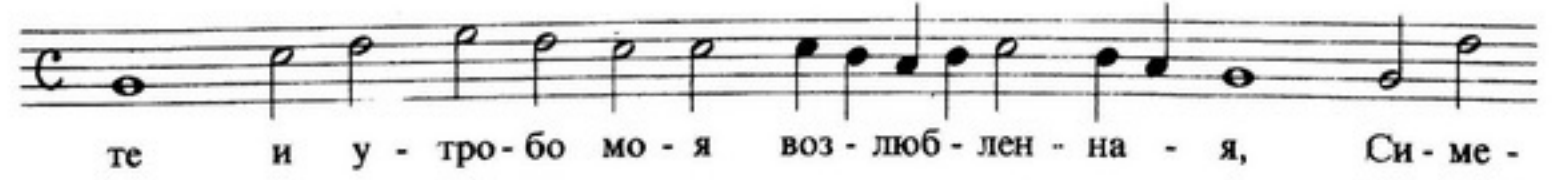
кре - стѣ зря - щі ви - ся - ща ры - да - ю - щі, во -

пі - я - ше и ма - тер - ски кри - ча - ше: у - ви

мнѣ, ча - до мо - є, у - ви мнѣ, мой свѣ -

те и у - тро - бо мо - я воз - люб - лен - на - я, Си - ме -

о - ном бо про - ре - чен - но во церк - вѣ со - быст - ся,
Тво - є серд - це о - ру - жі - є прой - де, но во
ра - дост Во - скре - се - ні - я Тво - є - го плач пре - ло - жи. По -
кла - ня - ем - ся страс - тем Тво - им, Хри - сте, по - кла - ня - ем - ся
страс - тем Тво - им, Хри - сте, по - кла - ня - ем - ся страс -
тем Тво - им, Хри - сте, и свя - то - му Во - скре - се - ні -
ю, Во - скре - се - ні - ю.

Канон на Воскресіння Христове

Глас 1

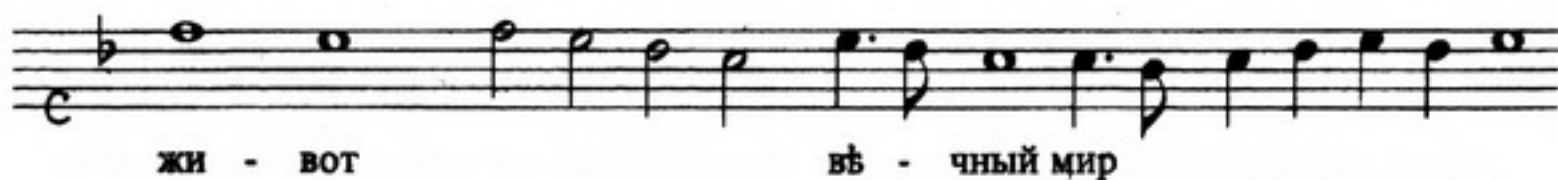
ЛНБ, ф. 9, № 236, арк. 299 - 299 зв.

Во - скре - се - ни - я день, про - свѣ - тим - ся, лю - ди - є: пас - ха, Го - спод - ня, пас -
ха: от смер - ти у - бо ко жи - зни, и от зем - ля на не - бо, Христос Бог

наш при-вел есть, по-бѣд - ну - ю по - ю - ще. Хри-стос во - скре - се
 из мер - твях. О - чи - стим чув - стви - я и у - зрим не - при -
 сту - пным свѣ - том. Во - скре - се - ни - я Хри - сто - ва бли - ста - ю - щей -
 ся, и ра - дуй - те - ся ре - ку - зѣ. Яс - но да у - сли - шим, по - бѣд - ну - ю
 по - ю - ще. Не - бе - са у - бо до - стой - но да ве - се - лят - ся, зем - ля же да
 ра - ду - ет - ся, да праз - ну - ет же мир, ви - ды - мій жевесь и не - ви - ды -
 мій, Хри - стос Бог наш при - вел есть, по - бѣд - ну - ю по - ю - ще.

НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 377 зв.

Во - скрес И - сус от гро - ба, я -
 ко же преж - - - де ре - - - че,
 и да - ро - ва нам

жи - вот

вѣ - чный мир

ве - лі - ю ми - - - лость.

ЛНБ, ф. 77, № 96, арк. 324 зв. - 325 зв.

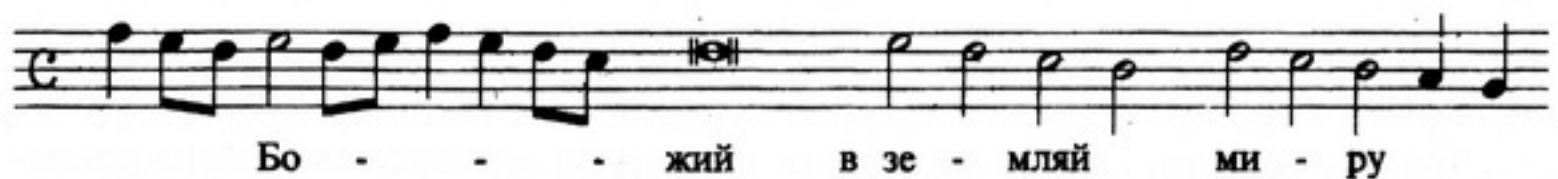

пас - ха,

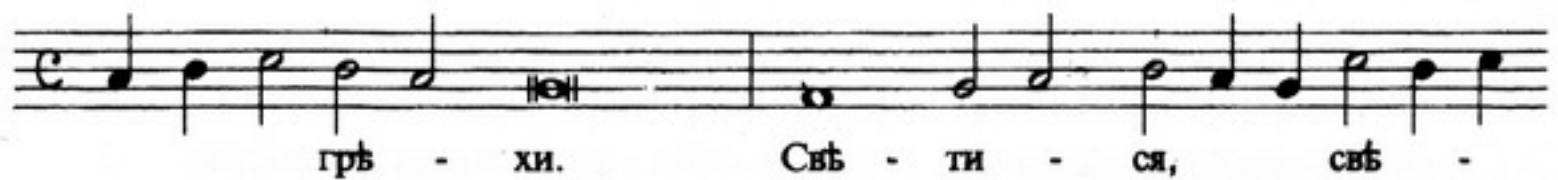

жи - во - жер - твен - на - я

жер - тва, аг - нец

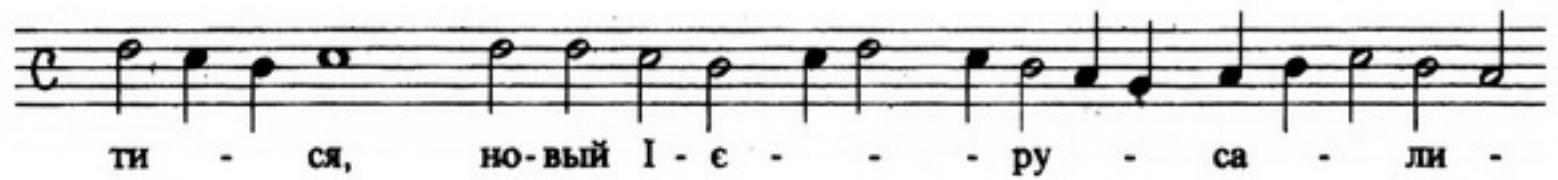
Бо - - - жий в зе - мляй ми - ру

грѣ - хи.

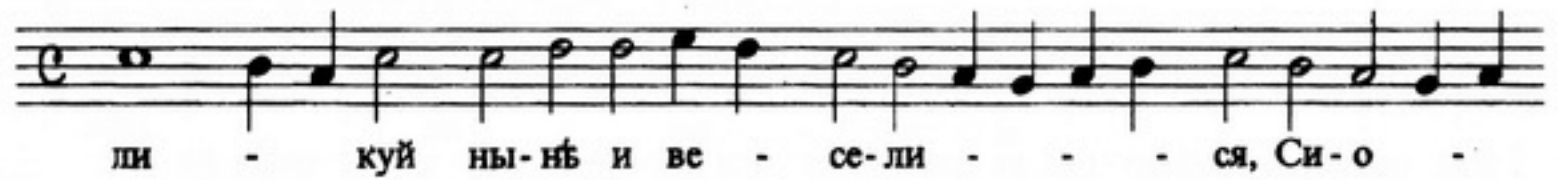
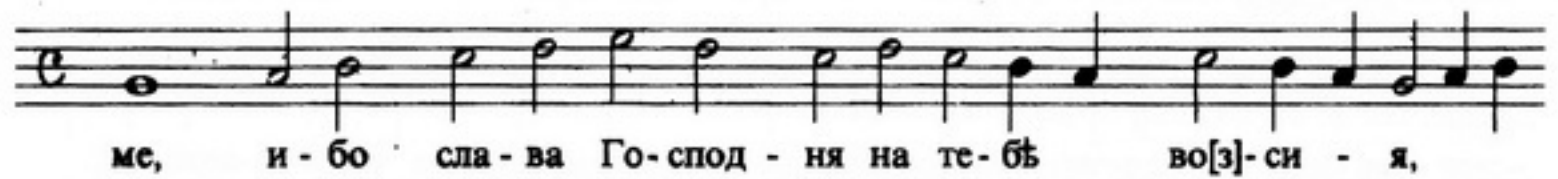
Свѣ - ти - ся,

свѣ -

ти - ся,

но - вый І - е - - - ру - са - ли -

ли - куй ны - нѣ и ве - се - ли - - - ся, Си - о -

не: ты же чи-ста-я кра-суй-ся, Бо - го-ро - ди -

це, о во-ста-ні - и рож-де-ства ти.

Те - ча - ху же - - - ны, те - ча - ху

во - звѣ - сти - ти А - - - по-сто - лом: дер -

зай - - - те, у - - - бо дер - - -

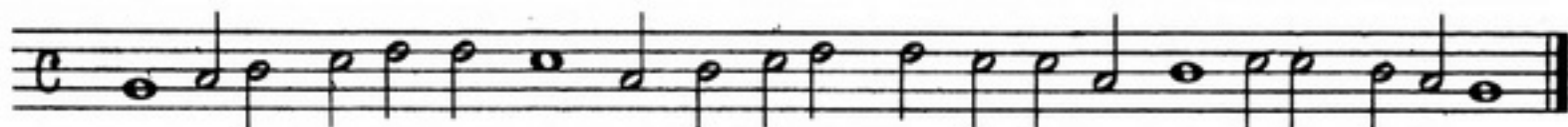
зай - те, и во - - - зо - пий - те,

я - ко Хри - стос во - скре -

се. О Бо - же - ствен - на - го и лю - без - на - го,

о слад-ка - го ти гла-са с на - ми бо не лож -

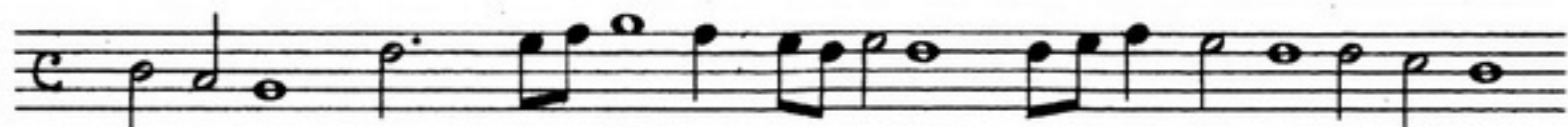
но о - бѣ-щал - ся е - си бы - ти до скон-ча-ні-я вѣ - ка Хри -

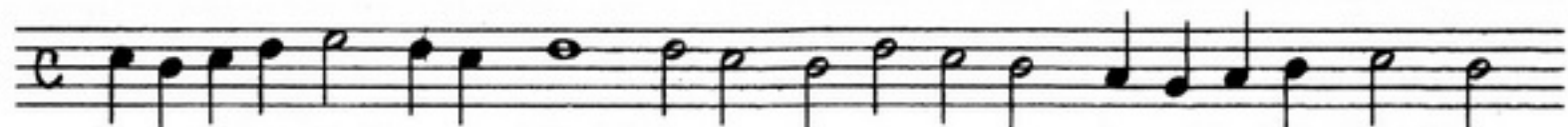
сте е-го жевър-ны - и дер-жа-ву и - му-ще, ра - ду - ем - ся.

Ан-гел во - пі - я - - - ше о - бра - до -

ван - ной: Ра - дуй - - - ся, Дѣ - во, ра -

дуй - - - ся, и па - ки ра - - - дуй -

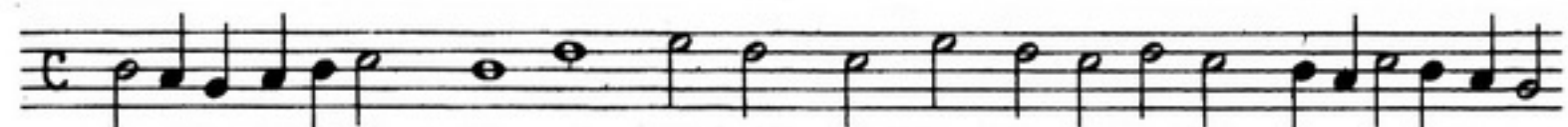
ся, твой бо Сын во-скре - се

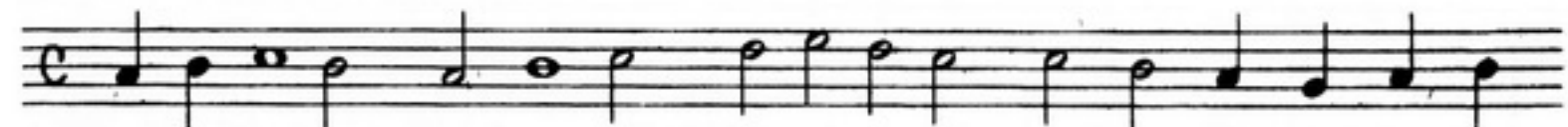
три-днев-но от гро - ба.

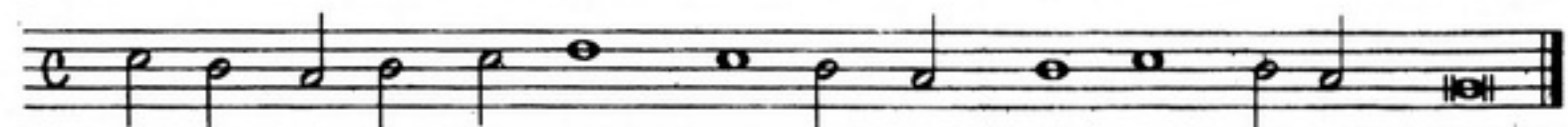
О пас - ха ве - ли - я, о свя - щен - на - я

Хри - сте, о пре-муд-рость сло - во Бо-жі - е и си - ла

по-да - вай нам и - стѣ - е Те-бѣ при - ча - ща -

ти - ся, в не - ве - чер - нем дни цар - стві - я Тво - є - го.

Стихира на Воскресіння Христове

ЛНБ, ф. 77, № 96, арк. 325 зв. - 326 зв.

Сла - ва От - цу и Сы -
ну, и Свя - то - му Ду - ху.
И ны - не, и все - гда, и во ве - ве -
ки ве - ком. А - минь.
Во - - - скрес - - - се - - - ні - - - я
день, про - свѣ - - - тим - - - ся
тор - - - же - - - ством и друг
дру - га прий - мем и ре -
цѣм: бра - ті - є, не - на - ви - - -

дя - - - щим нас про - стим -
 ся во - скре - се - - ні -
 єм и та - ко во - зо - пі - єм:
 Хри - стос
 Хри - стос
 во - скре - се из мер -
 твях, съ - мер - ти -
 ю съ - - мерть по -
 прав и су - щим во гро -
 бѣ жи - вот да - ро - -

ва

да - ро - - - ва.

Тропар

ЛНБ, ф. 77, № 123, арк. 229

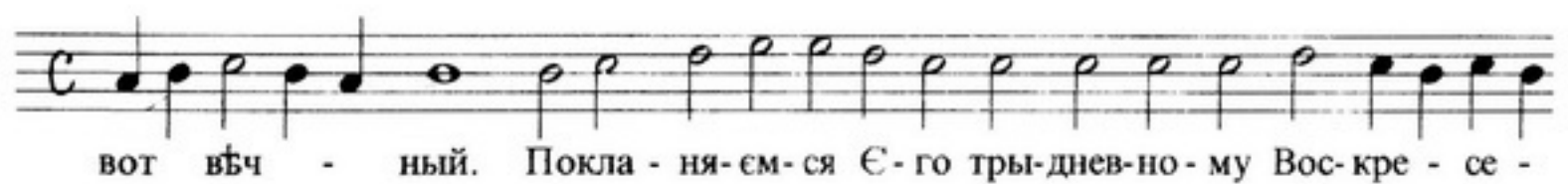
Хри-стос во-скре - се из мер - твих, смер - ты - ю

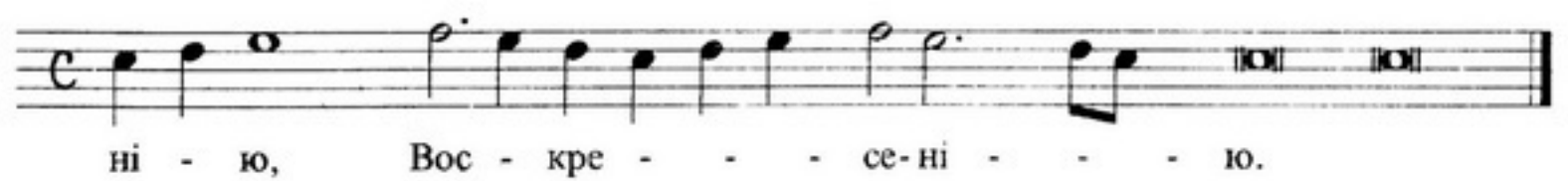
на смерть на - сту - пи и гроб - ным жи - вот

да - ро - ва. И нам да - ро - ва жи -

вот вѣч - ный. Покла - ня-ем-ся Є - го три-днев-но - му Вос-кре - се -

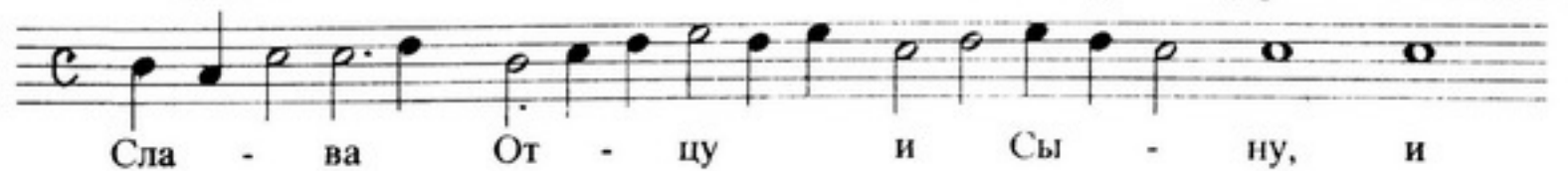

ні - ю, Вос - кре - - - се-ні - - - ю.

Стихира на Вознесіння Господне

Глас 4

ЛМУМ, Рк 786, арк. 267 зв.-268 зв.

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и

Свя - то - му Ду - ху. І ны-нѣ, и прис-но, и во вѣ - ки

вѣ - ком. А - минь. Го - спо - ди та - ин -

ство е - же от вѣ - ка со - кро - вен - но - е и от
ро - дов, И - спо[л] - нив я - ко благ, Прий - де со у -
че - ни - ки Сво - и - ми на го - ру Га - ли - лей - ску - ю, и - мѣ -
я рожд - шу - ю Тя, твор - ца всѣх и со - дѣ - те - ля, е - же бо
во стра - сти Тво - ей ма - тер - ски пре - бо - лѣ - зно - вав - ши, по - до -
ба - ше со сла - во - ю пло - ти Тво - е - я, Пре - мно - го на -
сла - ди - ти - ся ра - до - сти, е - я же и ми при - ча - стив -
ше - ся, е - же на не - бе - са во - схо - ду Тво - е - му, вла -
ди - ко, ве - ли - ку - ю Тво - ю ми - лость,
е - же на нас быв - шу - ю сла - ви - м.

Світилен на Вознесіння Господнє

ЛМУМ, Рк 786, арк. 268 зв.

У - че - ни - ком зря - щим Тя воз - не - си - ся, Хри - сте,
ко От - цу со си - дя, ан - ге -
ли, пред - те - ку - ще зо - вя - ху: воз - мѣ - те вра - та,
воз - мѣ - те, церк - во во - зи[й] - де ко на -
чал - но - му свѣ - ту От - цу сла - - - вы.

Стихири на Зішестя Святого Духа

ЛНБ, ф.3, № 50, арк. 228 зв.-230

Сла - ва От - цу' и Сы - ну, и Све - то -
му Ду - ху. И ни - нѣ, и прис - но, и во вѣ - ки
вѣ - ком. А - - - минь. Прий - дѣ - - -

те, лю - ди - є, три - со - став - но - му Бо -
же - ству по - кло - - - ни - ся
Си - ну во От - ци со Све - тим Ду -
хом, О - тець бо без - лъ - тне ро - ди Си -
на со прис - но - суц - на и со пре -
стол - - - на и Дух Све - тий бя -
ше во От - ци со Си - - - ном про -
сла - вля - є - м, є - ди - на си -
ла є - ди - но су - ще - ство, и є - ди -
но Бо - же - ство, є - му же по -

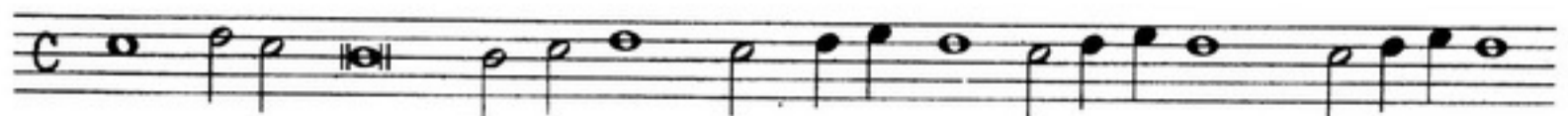
кла - ня - ю - щей - ся ве - си гла - го -

лем: Светий

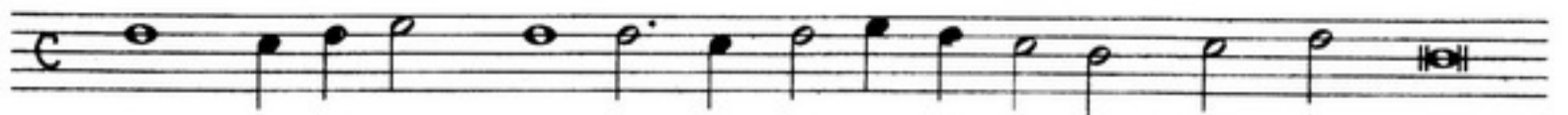
Све - тий Бо - же, и - же во - ся

со - де - ла - вий Сы - ном со -

дый - ством Све - та - го Ду - ха,

Све - тий,

Све - тий креп - кий, им же От - ца

зна - хом и Дух Све - тий при - де

во мир ве-лий,
 Све - тий без - смерт - ний у - ть - - -
 ши - тел - ны ду - - -
 ше и - же о - то От - ца и -
 схо - дя и и на Си - не о -
 по - чи - ва - - - я, Тро - - -
 йце Све - та - я, сла - ва
 Те - - - бѣ
 сла - ва Те - - - бѣ.

Сла - - ва От - цу и Сы - ну,
и Свя - то - - - му
Ду - - - - - ху. І ны -
нѣ, и прис-но, и во вѣ - ки вѣ - ком.
А - минь. Ца - - - ру не -
бес - ный, у - тѣ - ши - те -
лю ду - ше и -
стин - ный, и - - же ве -
здѣ сый и вся и -
спол - - - ня - - - я

со - кро - ви - ще бла - гих и жи -
 зни по - да -
 те - лю, прий -
 ди и все - ли -
 ся в ны
 и о - чи - сти ны от вся -
 ки - я сквер -
 ны и спа - си, бла - же, ду -
 ша на - ша,
 ду - ша на - ша.

Стихири Св. Апостолам Петру і Павлу

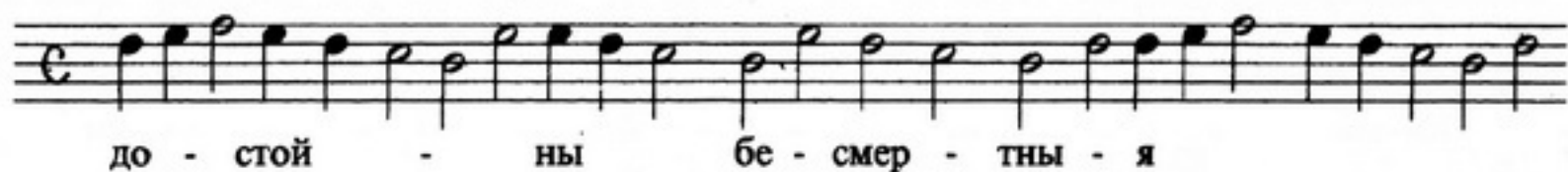
Глас 2

ЛНБ, ф. I, № 330, арк. 59 зв. - 60

Ки-ми по - хвал - ни - ми
вѣн - ци вѣн - ча - ем
Пе - тра и Па - вла, раз - дѣ - лен -
на те - ле - сом, со - во - ку - пле - на
ду - хом. Бо - го - про - повѣ -
да - те - ля пред - сто - я - ще
о - ва - го бо - я - ко а - по - сто - лом
пер - во - на - чал - ни - ка. О - во -
го же я - ко па - че и - ных тру - ди -

вша - - - я, бо є - ди - ны

до - стой - ны бе - смер - тны - я

сла - вы. Вѣн - ци вѣн - ча - ет Хри -

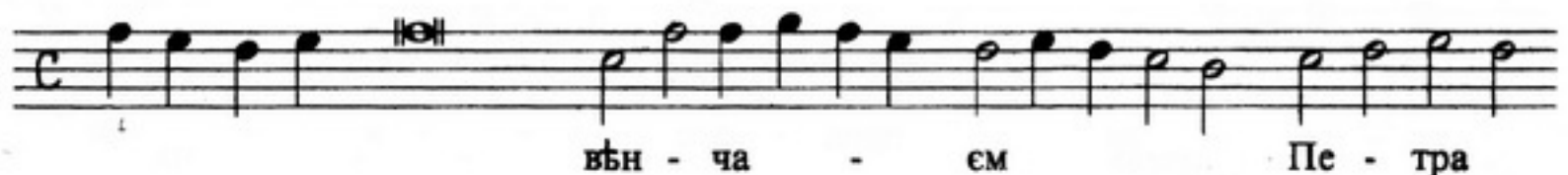
стос Бог наш, и - мѣ - я - й

ве - ли - ю ми - - - лость. арк. 60 - 60 зв.

Ки - ми г҃сн - ми до - бро - та - ми

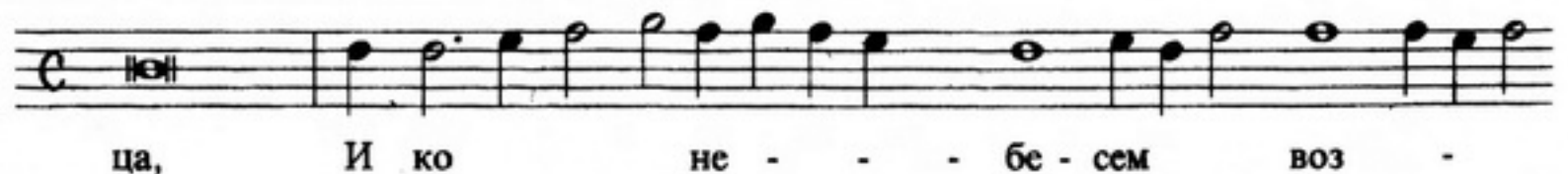
вѣн - ча - ем Пе - тра

и Па - - - вла бо - го - ра - зу - ми -

я кри - лѣ при - ле - тѣв - ша - я с кон -

ца, И ко не - - - бе - сем воз -

нес - - - ша - - - - е - ся ру - цѣ
 Є - ван - ге - лі - я бла - - - - го -
 да - ти, но - зѣ
 и - стин - на - го про - по - - - вѣ -
 да - ни - я рѣ - ки пре - муд - ро - сти крест -
 ны - я же ро - ги им же бѣ - сов - скі - я ша -
 та - ні - я Хри - стос
 ни - - - зло - - - жи, и - мѣ - -
 я - й ве - ли - ю ми - - - лость.
 Ки - ми ду - ко - вен - ни - ми гѣ - сне -

арк.60 зв.-61

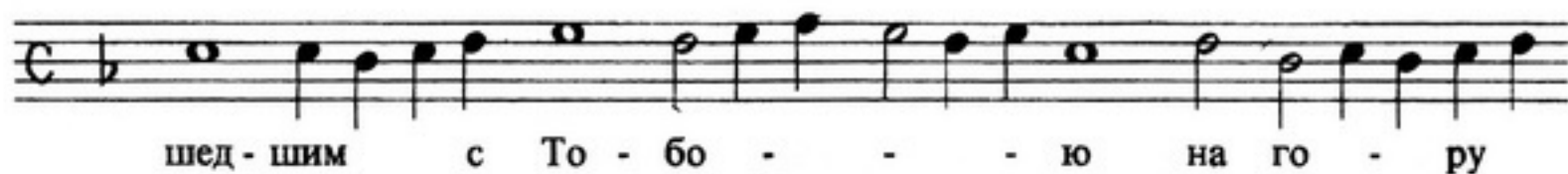
ми по - хва - лим Пе - тра
 и Па - вла, и - же без бо - жны -
 я за - - - клав - - - - ши -
 я не - за - ти - ка - - - е - ма - я у -
 ста, стран - ны - я ду - ха ме - чи Ри -
 му, свѣ - тла - я у - до - бре - - -
 ны - я во се - - - во
 се - лен - нѣ, пи - та - - - те - ля Но - ва -
 го За - вѣ - та, бо - - - го - пи - - - сан -
 ны - - - я ~~скры~~ - жа - ли - ми сле -

шы - я, ю-же в Си - о - - - нѣ
Хри - стос ни - зло - - - жи, и - мѣ - - -
я - - - й ве - ли - ю ми - лость.

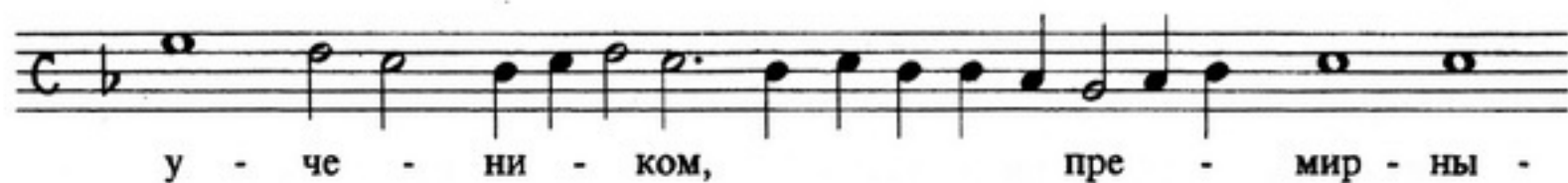
Стихира на Преображеня Господне

НБУВ, Соф. зб., 112/645 с, арк. 172

Сла - ва От - цу и Сы -
ну, и Свя - то - му Ду - ху.
І ны - ѣ, и прис - но, и во вѣ - ки вѣ -
ком. А - минь. Бо - жес - тва Тво - є - го,
Спа - се, ма - лу за - - - ру
о - - - бна - - - жив со воз -

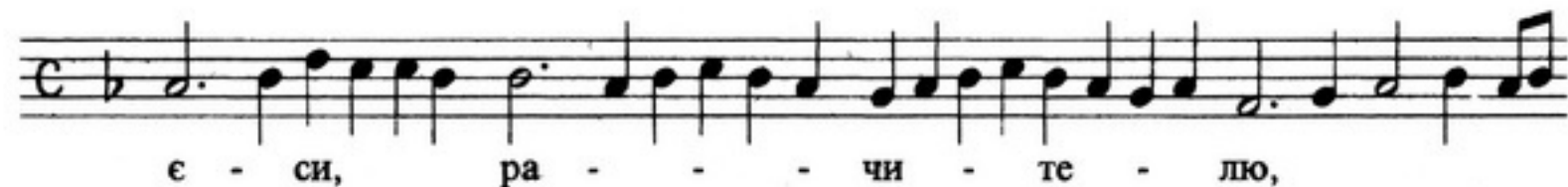
шед - шим с То - бо - - - ю на го - ру

у - че - ни - ком, пре - мир - ны -

я сла - вы Тво - е - я со - тво - рил

е - си, ра - - - чи - те - лю,

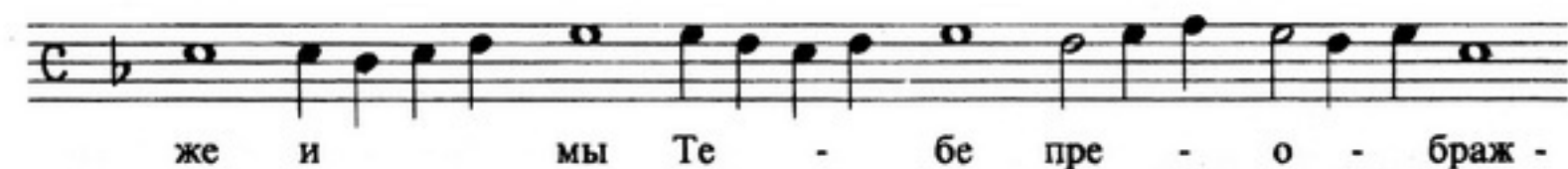
тьм же у - жа - сно зо - вя - ху:

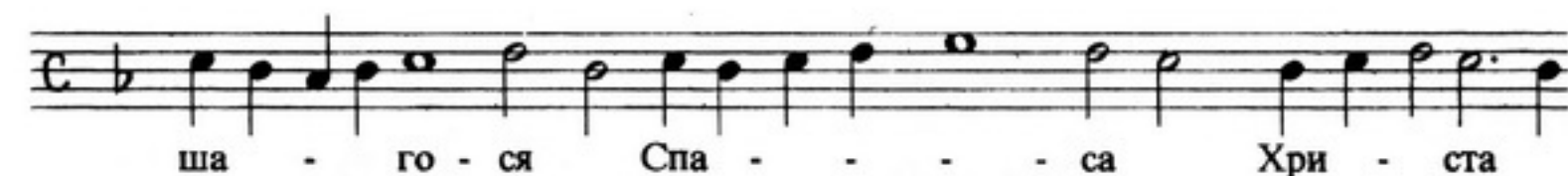
до - бро есть нам

здѣ бы - - - ти, с ни - ми

же и мы Те - бе пре - о - браж -

ша - го - ся Спа - - - са Хри - ста

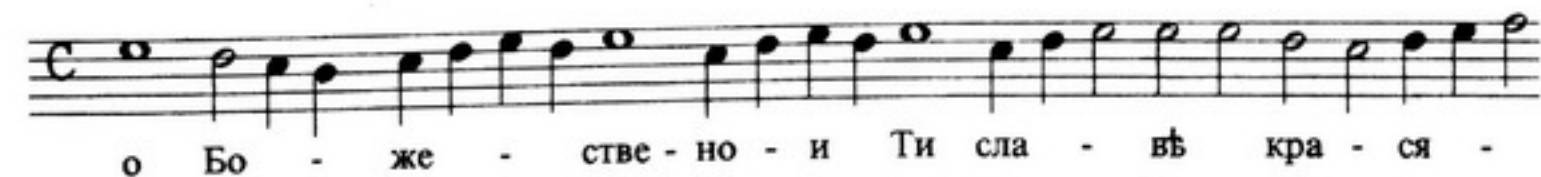
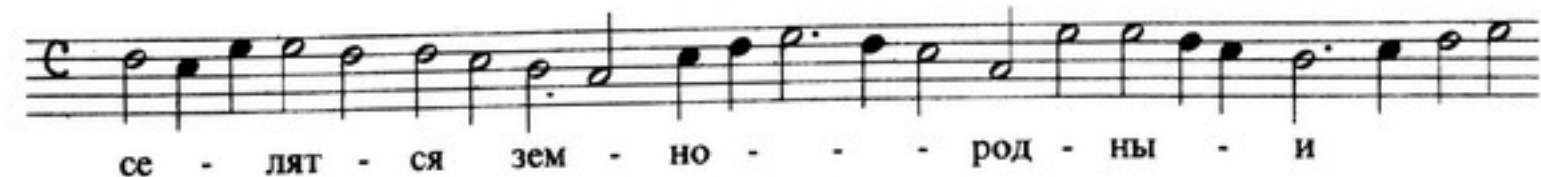
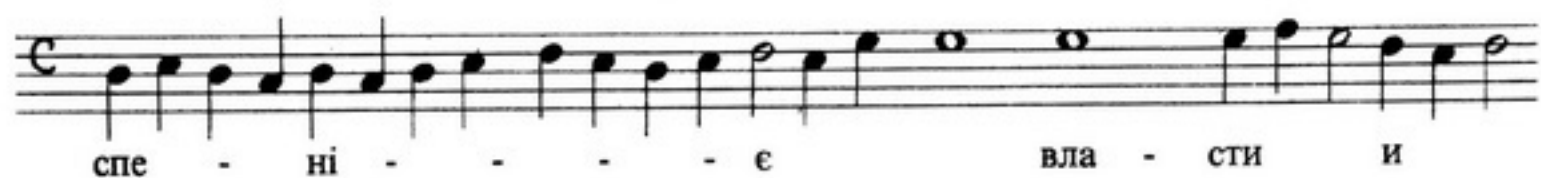

во - спо - ем во

Стихири на Успіння Богородиці

ЛНБ, ф. 1, № 330, арк. 71 зв. - 72

ю - ри - ти - ма со ви - дѣ си - де
 - чь в - в - и си ми - нно - ло - по - го - го
 в - на - пѣ - го - в - о - го ва
 - сла не - - - де ся - - - ви - ста - пре си
 - бе - не ко ля - - - зем от це,
 - чь - лы - - - вѣ ся, - ви - в - ла - пре-сто
 го - го - вѣ - вѣ - вѣ - ста - - - чь
 нам - и - та им - тво ством дѣв
 арк. 72
 ге - лы - и до - зы - ва - ю - ще.
 - ан и лы - ге - кан - ар со е

ца - ре - - во - ю на вы - - -

со - ту воз - но - си - те - - - ся.

Глас 1

ЛНБ, ф. 2, № 374, арк. 542-543 зв.

Ди - - - вны Тво - - - я тай -

ны, Бо - го - ро - ди - це, вы - шня -

го пре - - - стол я - ви - ся

вла - ды - - - чи - - - це и от зе -

мля ко не - бе - си пре - ста -

ви - ся де - несь, сла - ва Тво -

я бо - го - лъ - - пна - - -

я бо - го - по - до - бны -

ми сі - я - ю - ще чу - де - сы Дъ - вы со

ма - те - рі - є - ю ца - ре - во - ю

на вы - со - ту во - зне - сь - те -

ся, О - бра - до - ван - на - я, Ра -

дуй - ся, с То - бо - ю Го - сподь,

по - да - я ми - ро - ви То -

бо - ю ве - лі - ю ми - лость.

Глас 5

ЛНБ, ф. 9, № 236, арк. 34-35 зв.

Сла - ва От - цу и Си - ну, и Свя -

то - му Ду - - - ху. И ны-нѣ, и прис-но, и во
 вѣ - ки вѣ - ком. А - мнь. Прій - дѣ - - -
 те, праз - дно - лю - бных со - бо-ры. Прій - дѣ -
 те и лик со - - - ста - - - вим.
 Прій - дѣ - те вѣн - ча - - ем гѣсн -
 ми цер - ков у - по - ко - е -
 ны - ем ков - че - га Бо - жы - я
 де - несь бо не - бо про - сти -
 ра - ет нѣд - - - ра, при - - -
 ем - - - ля рож - шу - ю и -

 же всѣ - ми не - во - мѣ - сти - - - ма -

 го, и зем - ля и - сточ - ник

 жи - зны от - да - ю - ще бла -

 го - сло - вен - - - ни - - - - - е.

 у - - - - - у - кра - ша -

 ет - ся бла - го - лѣ - пи - е, А[н] -

 ге - ли лик со - ста - вля - ют со

 а - по - сто - лы, у - жас -

 но взи - ра - - ю - ще: от зем - ля

 бо жи - вот пре - ста - вля -

е - - му - ю рож - шу - ю на -
 чал - ни - ка жиз - ни вси по -
 кло - нѣм - ся е - си, мо - - - ля -
 ще - ся: со - род - на - го
 при - сво - е - - - ни - - - - я
 не за - - - бу - ди, Вла - ди - чи -
 це, вѣр - но
 праз - ну - ю - шим свя - то - е Ты
 у - спе - - - - ны - е
 у - спе - ны - е.

Стихири на Успіння Богородиці на 8 гласів

Глас 1

ЛНБ, ф. 3, № 50, арк. 103 зв. - 104.

Бо - го - на - чал - ним ма - но - ве - ни - см
от - ве - сю - ду бо - го - нос - - - ний а -
по - - - сто - ли о - бла - ком
пре - ви - ше во - зи - ма - є - - - ми.

Глас 2

арк. 104

До - шед - ше пре - чис - та - го и жи - во - нос - на -
го Ти ть - - - ла лю - без - но
ло - би - за - - - ху пре - виш - ня - я
же не - бес - ни - я си - - - ли.

Глас 3

арк. 104

Со сво - им вла - ди - ко - ю при - шед - ше бо -
го - при - ят - но - є и пре - чис - то - є тѣ - ло воз - си -
ла - ю - ще у - жа - сом о - дер - жи - ми.

Глас 4

арк. 104 зв.

Пре - кра - сно же пре - ди - хож - да - ху
и не - ви - ди - мо во - пи - я - ху
пре - виш - ним чи - но - на - ча - ли - є - м.

Глас 5

арк. 104 зв.

Се во - сѣх ца - ри - ри - ца и бо -
го - о - тро - ко - ви - ца при -

де воз - мѣ - те вра - та и си - ю
при - мир - ну по - - - до - мѣ - те.

Глас 6

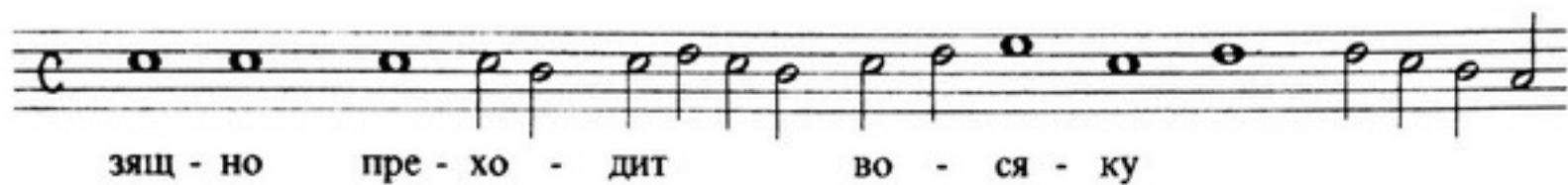
арк. 104 зв. - 105

Прис-но те - ку - ща - го свѣ - та Ма - тер
то - я бо ра - ди во - се-сил-лу - но - є чло-ве -
ком спа - се - ни - є бисть,
нам же во - зи - ра - ти не мо - жем.

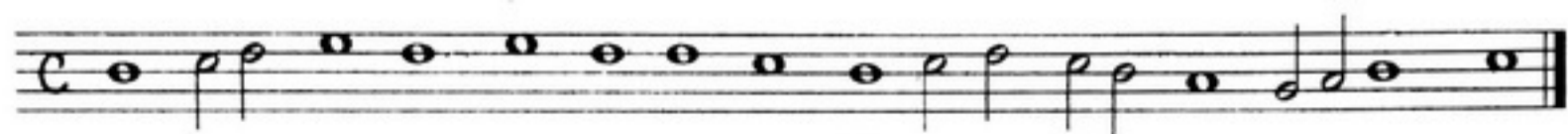
Глас 7

арк. 105

И то - и до - стой-ну - ю честь воз - да - ти не-
мо - щно то - я бо ра - ди пре - и - -

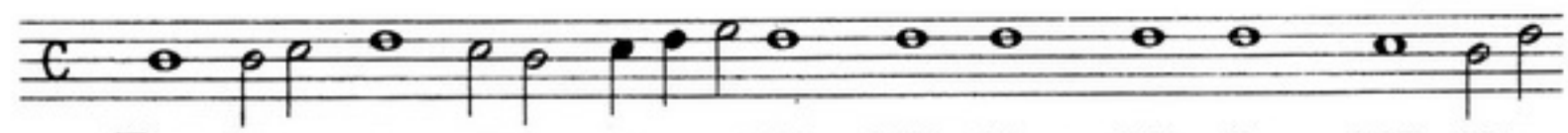
зящ - но пре - хо - дит во - ся - ку

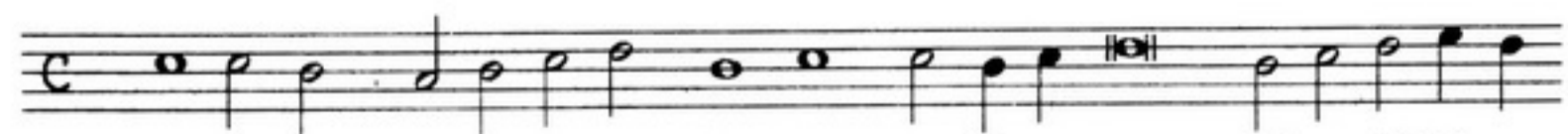
мис - лу, тѣм же пре - чис - та - я Бо - го - ро - ди - це.

Глас 8

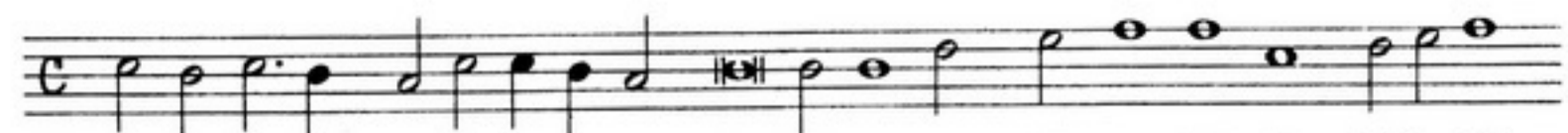
арк.105

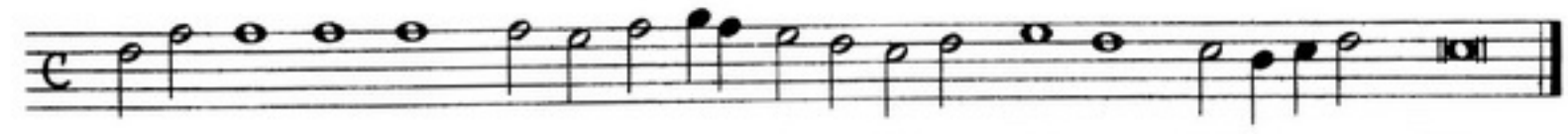
Прис - но со жи - во - нос - ним ца - рем и рож - де -

ством жи - - ву - - щи мо - ли - ся

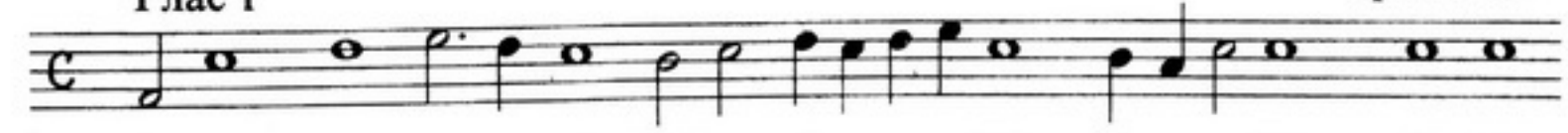
и ви - ну со - хра - ни - ти и спас - ти

от во - ся - ко - го при - ло - га про - ти - вна.

Глас 1

арк.105 зв.

Но - ви - я лю - ди тво - я тво - є зас - ту - пле -

ни - - - є стя - - - - жа -

хом во вѣ - - - ки свѣ - то я -
 вле - но да у - бла - - - жа - е -

м.

Стихири на молебень Богородиці

ЛНБ, ф. 2, № 123, арк. 25 зв. - 26

За всѣх мо-ли-ши-ся, Бла-га-я, при-бѣ-га-ю-
 щим Ти со вѣ - ро - ю во дер-жа-вный Ти по-кров и -
 но - я бо не и - ма - мы грѣш-ні - и ко Бо - гу во
 бѣ - дах и скор - бех при-сно и - зба - вле-ні - є о-бре-ме -
 нен-ні грѣ-хи мно - ги - ми, ма-ти Бо - га выш - ня -
 го тѣм же Ти при - па-да - ем и-зба - ви от

вся - ка - го об - сто - я - ні - я ра - бы сво - - - я.

арк.26

Всѣм скор - бя - щим ра - до - сти и о - би - ди - мым

за - сту - пни - ца и ал - чу - щим пи - та - тел - ни - ца,

страш - ным у - тѣ - ше - ні - е, о - бу - ре - ва - е - мым при -

ста - ни - ще, бол - ным по - сѣ - ще - ні - е, не - мощ - ным по -

кров и за - сту - пни - ца, жезль ста - ро - сти, Ма - ти Бо -

га выш - ня - го, Ты е - си Пре - чи - ста - я,

пот - щи - ся, мо - лим - ся сла - сти - ся рабо [м] Тво - им.

арк.26 зв.

Ра - ду - и - ся, Пре - чи - ста - я Дѣ - во, ра - ду - и -

ся, чест - ны ски - птре ца - ря Хри - ста, ра - ду - и - ся,

про - зяб - ши - я грозд тай - ны, ра - ду - и - ся, две - ри не - бес -
 на - я и не - о - па - ли - ма - я ку - пи - но, ра - ду -
 и - ся, все - мир - ны свѣ - те, ра - ду - и - ся, всѣм ра -
 до - сти, ра - ду - и - ся, вѣр - ным спа - се - ні - є, ра -
 ду - и - ся, за - сту - пни - це всѣм Хри - сти - я - ном и при -
 бѣ - жи - - - - - ще Вла - ды - чи - - - - - це.

Стихира на постриг монахів

Глас 1

НБУВ, ф. 1, № 3367, арк. 25 зв. - 26

Да по - зна - - - - - єм, бра - - - - - ти -
 є, тай - ны си - лу,
 12
 и - бо от грѣ - ха воз - вращ - ша -

го, да и мы до - стой -
 но по - - - жи - - - вем за - - - клав -
 ше - му чло - - - вь - ко - лю - бно - - -
 му От - цу, и пре - сла - вно -
 му за - ко - ле - ні - - - ю, Спа -
 су ду - шам на - - - ши - - -
 м:

Стихира на вхід у церкву архієрея

НБУВ, ф.1, № 3367, арк.25-25 зв.

Воз - шел є - си во це - рков, А -
 рхи - є - ре - ю, Бо - га вы - - - шня -

го хо - тя - ще же - ртву при - не - сти
 Го - спо - де - ви о сво -
 их же и о люд - ских не - вѣ -
 же - стві - их, но по - тщи - ся
 по - слу - жи - ти Го - спо - де -
 ви, да у - слы - шит Го - сподь мо - ли -
 твы тво - я и да - ру - ет ца -
 рем Хри - сти - ян - ским на вра - ги по - бѣ -
 ду, свя - тѣй - шим па - трі - а - рхом, пре -
 о - свя - щен - ным А - рхи - е - ре - ом бо -

дрость со мо - ли - тво - ю, і -
но - ком жи - ті - є без - грѣ - - - -
шно - є и всѣм Хри - сті - я - ном
дол - го - ден - стві - є со здра - - ві - - -
ем мир и ве - лі - - - - ю
ми - - - - - лость.

Стихири на похорон, на 8 гласів

Глас 1

ЛНБ, ф. 2, № 123, арк. 55 зв. - 56

Ка - я жи - тей - ска - я пи - ща пре - бы - ва - єт пе - ча - ли
не - при - част - на, ка - я ли сла - ва сто - ит на зем -
ли не - пре - лож - на вся сѣ - ни не - мош - нѣй - ша и вся

сна пре-лест - нѣ - ша во є - дин ча - си я - вся
 смерть при - ем - лет, но во свѣ - тѣ, Хри - сте, ли - ца Тво -
 є - го и в на - слаж - де - ні - є Тво - є - я кра - со -
 ты Є - го, же из - бра по - ко - й, я - ко чло -
 ве - ко - лю - бе - - - ц. Сла - ва От - цу
 и Си - ну, и Свя - то - му Ду - ху.

Глас 2

арк. 56 -56 зв.

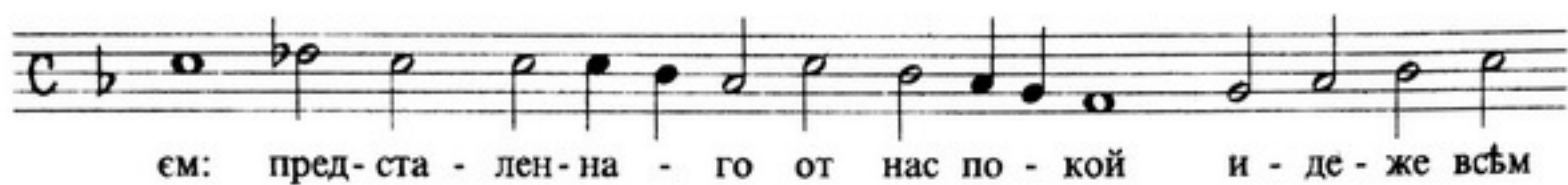
Я - ко цвѣт у - вя - да - ет и я - ко сын ми - мо
 гря - дет и раз - дру - ша - ет - ся всяк чло -
 век, па - ки же гла - ся - щей тру - бѣ мер - тви - и,

я - ко во тру - сѣ всѣ во - ста - нут, ко Тво - е - му
 стрь - те - ні - ю, Хри - сте Бо - же, то - гда вла - ды -
 ко е - го же пре - ста - ви от нас во свя - тых Ти
 у - чи - ні кро - вѣх дух ра - ба Тво - е - го Хры -
 сте. Сла - ва От - цу и Си - ну, и Свя - то - му Ду - ху.

Глас 3

арк. 56 зв. - 57

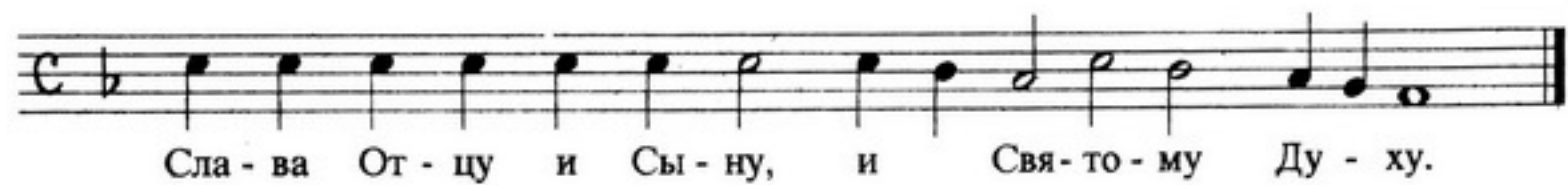
Все - су - е - ти - е чло - ве - чес - ко - е е - ли - ко не
 пре - бу - дет по смер - ти, не пре - бу - дет бо - гат -
 ство ни сні - дет сла - ва, на - шед - ши бо смерть вся си - я по -
 гу - бит, тѣм Хри - сту без - смерт - но - му во - зо - пи -

ем: пред-ста - лен-на - го от нас по - кой и - де - же всѣм

ест ве - се - ля-щим - ся жи - ли - ще у Те - бе.

Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя - то - му Ду - ху.

Глас 4

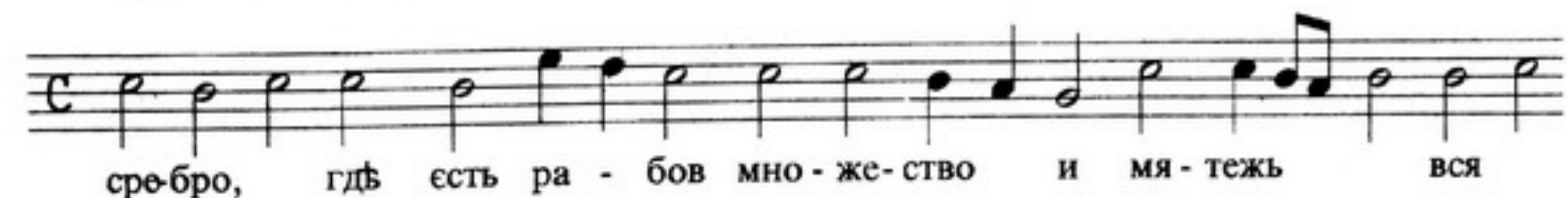
арк. 57 - 57 зв.

Где есть мир-ско - е при - стра-сти - е, гдѣ есть ма - ло -

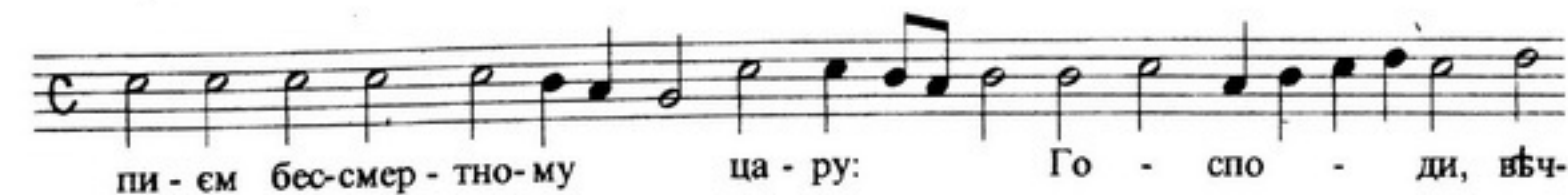
вре-мен-ных меч - та - ні - е, гдѣ есть зла - то и

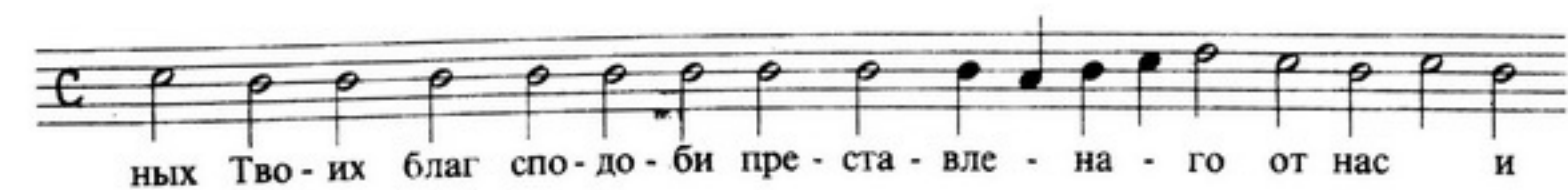
срѣбро, гдѣ есть ра - бов мно - же-ство и мя - тежь вся

прах и пе - пел и вся сѣн, но прый-дѣ - те во - зо -

пи - ем бес-смер - тно-му ца - ру: Го - спо - ди, вѣч -

ных Тво - их благ спо - до - би пре - ста - вле - на - го от нас и

у - по - кой е - го в не - ста - рѣ - ю - щем - ся бла - жен - ствѣ Тво -
 ем. Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя - то - му Ду - ху.

Глас 5

арк. 57 зв.-58

По-мя- нух про-ро- ка во - пі - ю-ща: аз есм зем-ля и пе-пел, и
 па-ки раз-смот-рых во гробѣ и ви-дѣх ко-сти о-бна-жен - ны и рѣх
 у - бо: кто ест цар и - ли ныщ и - ли пра-вед-ник и - ли грѣш-ник, но по-кой,
 Го-спо-ди, со пра-вед-ны-ми ра - ба сво - е - - го.
 Сла-ва От-цу и Си-ну, и Свя - то - му Ду - ху.

Глас 6

арк. 58

На - ча ток - ми и со - став зиз -

ди - тел - но - є Тво - є быст по - ве - ле - ні - є, во - схо - тѣв бо
от не - ви - ди - ма - го ви - ди - ма мя жи - ва со - ста - ви - ти є - сте -
ства о зем - ля ми тѣ - ло соз - дал є - си, ду - шу же Бо - же - ствен -
ным і жи - вот - во - ря - щим водх - но - ве - ні - ем, тѣм же спа - се
ра - ба Сво - є - го во - стан - нѣ жи - вы и во кро - вѣх пра -
вед - ных по - кой. Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя - то - му Ду - ху.

Глас 7

арк. 58 зв.

По - кой, Спа - се наш, биз - но - дав - че, є - го же пред -
ста - ви от нас ра - ба Сво - є - го от вре - мен - ных, Го - спо -
ди, сла - ва Те - бѣ. Сла - ва От - цу и Сы - ну, и Свя - то - му Ду - ху.

Пла-чу-ся и ры-да-ю, е-гда по-мыш-ля-ю
 смерть, и ви-жду во гро-бѣх ле-жа-щу-ю по об-ра-зу
 Бо-жи-ю соз-дан-ну-ю на-шу кра-со-ту, без-о-бразну
 и без-слав-ну, не и-му-щу ви-дѣ-ні-я ни до-бро-
 ты, о чу-до что си-е е-же о нас бысть та-
 ин-ство, ка-ко пре-да-хом ся тлѣ-ні-ю и-ли ка-ко при-пря-
 го-хом ся ко смер-ти во-и-стин-ну Бо-жи-
 им по-ве-ле-ні-ем, я-ко же пи-шет по-да-
 ю-ща-го пред-ставлен-ным по-кой. Сла-ва От-цу и Си-ну,
 и Свя-то-му Ду-ху.

ПРИМІТКИ ДО НОТНОГО ТЕКСТУ

1. На полях аркуша 298 дописка: "Сие О тебѣ рад[уется] болгарское, велми красное".
2. У тексті наспіву "Луну и звѣзди" зафіксований такий значок , який означає повторення частини наспіву.
3. На полях аркуша 23 дописка: "Зѣло прекрасное".
4. На полях дописка: "дневное, малое".
5. На полях аркуша 18 зв. дописка: "6 глас на тую ноту як видяшима; бол[гарский] 8 глас як господи возвах; двое, якою хочет нотою".
6. Наспів "Не к тоиу возбраняеми" 7 гласу опускаємо, бо він подається в попередньому циклі подібних з рук. ЛНБ, ф. 2, № 123.
7. На полях аркуша 236 дописка: "Аще хочеш тактами спѣвай".
8. Подвійний запис тексту.
9. Дефект у записі – заклеєне білим папером.
10. У цьому наспіві зустрічається такий знак $\frac{3}{2}$, який теж означає повторність.
11. Нечіткий запис.
12. У тексті наспіву зафіксовані риси, які, вірогідно, відділяють один віршований рядок від іншого.

ПОКАЖЧИК ТЕКСТІВ ПІСНЕСПІВІВ БОЛГАРСЬКОГО НАСПІВУ ЗА ЖАНРАМИ

Алілуя, гл. 4 – ЛМУМ, Рк. 1101 (оп. 13)¹, с. 59–60².

Блаженні, на 8 гласів

Гл. 1. Блаженны милостивыи
Снѣди ради изведе из рая

Гл. 2. Блаженны милостивыи
Глас ти приносим

Гл. 3. Блаженны милостивыи
Отвергшаго, Христе

Гл. 4. Блаженны милостивыи
Древа ради Адам

Гл. 5. Блаженны милостивыи
Разбойник на крестѣ

Гл. 6. Блаженны милостивыи
Помяни, мя Боже

Гл. 7. Блаженны милостивыи
Красе бѣ и добрѣ

Гл. 8. Блаженны милостивыи
Помяни, мя Христе
ЛНБ, ф. 77, № 96 (оп. 11), с. 60–64.

Бог Господь, на 8 гласів

НБУВ, ф. № 3367 (оп. 6), с. 67–78.

Богородичні, на 8 гласів

Гл. 1. Се исполнися Исаино

Гл. 2. О чудо новѣ

Гл. 3. Без сѣмені от Божия

Гл. 4. Подаждь утѣшеніе

Гл. 5. Церков и дверь

Гл. 6. Творец, избавитель

Гл. 7. Под кров твой, Владичице

Гл. 8. Безневѣстная Дѣво

ЛНБ, ф. 2, № 123 (оп. 16), с. 131–145.

Господи возвах, на 8 гласів

ЛНБ, ф. 77, № 96 (оп. 11), с. 98–112.

Догматики, на 8 гласів

Гл. 1. Всемирную славу

Гл. 2. Прейде сѣнь законная

Гл. 3. Како не дивимся

Гл. 4. Иже тебе ради

Гл. 5. Во Чемнѣм мори

¹ Номер археографічного опису рукопису в цьому виданні.

² Сторінка нотного тексту в цьому виданні.

Гл. 6. Кто тебе не блажит

Гл. 7. Мати убо познася

Гл. 8. Царю небесный

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 113–131.

Задостойник на Літургії Св. Василя Великого

О тебѣ радується

ЛМУМ, Рк. 1101 (Q 361) (оп. 13), с. 47–50.

Ірмоси з канону на Воскресіння Христове

Воскресения день, просвѣтимся людие, гл. 1

ЛНБ, ф. 9, № 236 (оп. 20), с. 260–261.

Христонова пасха

Свѣтисся, свѣтисся новий Іерусалиме

Ангел вопіяше

ЛНБ, ф. 77, № 96 (оп. 11), с. 262–263.

Ірмоси з канону на вхід господній в Єрусалим

Явишася источница та ін.

НБУВ, ф. 306, 350 п. (оп. 4), с. 242.

Канон на Воскресіння Христове

Воскресения день, просвѣтимся, людие, гл. 1

Христос воскрес

Очистим чувства

Небеса убо достойно

ЛНБ, ф. 9, № 236 (оп. 20), с. 260–261.

Воскрес Исус от гроба

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 261–262.

Христонова пасха

свѣтисся, свѣтисся новий Іерусалиме

Техаху женн

О божественнаго и любезнаго

Ангел вопіяше

О пасха велия

ЛНБ, ф. 77, № 96 (оп. 11), с. 262–264

Канон на вхід Господній в Єрусалим

Явишася источница та ін.

НБУВ, ф. 301 (КДА), 350 п. (оп. 4), с. 242–252.

Киноники

Тѣло Христово, гл. 4

НБУВ, ф. I, № 5391 (оп. 2), с. 50–52.

Хвалите Господа

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 53–55.

Кондак Пресв. Богородиці

Возбранной воеводѣ

НБУВ, ф. VIII, № 20 м/184 (оп. 7), с. 235–237.

Кондак Св. Миколаю

Миру всему, гл. 8

ЛНБ, ф. 2, № 122 (оп. 17), с. 206–208.

Літургія

Милость мира

И со духом твоим

Достойно и праведно

Свят, свят, свят Господь Саваоф

Тебе поем

Єдин свят

НБУВ, ф. 301 (КДА), 646п. (оп. 12), с. 41–44.

Достойно есть яко воистинну

НБУВ, ф. 1, № 3367 (оп. 6), с. 45–46.

Видѣхом свѣт истинный

Да исполнятся уста наша

НБУВ, ф. 77, № 123 (оп. 18), с. 45, 47.

Подобні, на 8 гласів

Гл. 1. Небесным чином

Прехвалнии мученицы

О дивное чудо

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 150–153.

Лик ангельский

НБУВ, ф. 312, Соф. зб. 112/645с (оп. 8), с. 165.

Гл. 2. Доме Єфратов

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 154.

Выщих ища совышними

НБУВ, ф. 312, Соф. зб. 112/645с (оп. 8), с. 165–166.

Гл. 3. Велия креста твоего

ЛНБ, ф. 2, № 123 (оп. 16), с. 154–155.

Красотѣ дѣвства

НБУВ, ф. 312 (Соф. зб.), 112/645с (оп. 8), с. 166–167.

Гл. 4. Дал еси знаменіе

Яко добля во мученицех

Совышше званый

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 155–157.

Скоро предвари

Вознесыйся на крест

НБУВ, ф. 312 (Соф. зб.), 112/645с (оп. 8), с. 167–168.

Гл. 5. Радуйся живоносний кресте

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 157–158.

Преподобне Отче

ЛНБ, ф. 1, № 374 (оп. 14), с. 158–160.

Суди и сѣдѣшему

НБУВ, ф. 312 (Соф. зб.), 112/645с (оп. 8), с. 168–169.

Гл. 6. Ангельскія пред идѣте сылы

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 160–162.

Слава си есть всѣм

ЛНБ, ф. 2, № 374 (оп. 14), с. 162.

Третий день воскресл еси

Еже от нас совершив

НБУВ, ф. 312 (Соф. зб.), 112/645с (оп. 8), с. 169–170, 172–173.

Гл. 7. Не к тому возбраняеми

ЛНБ, ф. 2, № 123 (оп. 16), с. 162–163.

Гл. 8. О преславное чудо

ЛНБ, ф. 2, № 123 (оп. 16), с. 162–163.

Возлег на перси

НБУВ, ф. 301 (КДА), 646п (оп. 12), с. 164.

Мироносица живодавному

Возбранной и воеводѣ

Повелѣнное таинство

НБУВ, ф. 312 (Соф. зб.), 112/645с (оп. 8), с. 170–172.

Поліелей

Раби, раби Господа

Хвалите имя Господне
Исповѣдайтесь Господеви

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 55–56.

Луну и звѣзди
Изведшему Израиля
Рукою крѣпкою
Поразшему Єгипта
Раздѣлшему Черное море

ЛНБ, ф. 2, № 374 (оп. 14), с. 56–58.

Приспѣви свят Господніх і Богородичних

Радуйся, обрадованная Маріе
Помяни, Господи, Давида
Пречистая Богородице
Слава ти, Троице
Дал еси знамение
Возврати, Господи
Прийдѣте вси сына
Преобразуется Исус
Пѣснь ти исходную

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 173–177.

Прийдѣте Василя Григория
Радуйся, обрадованная Маріе
Радуйся, вселеннѣй похвало
Радуйся, горо присѣнная
Радуйся, славо православним
Радуйся, храме

НБУВ, ф. I, № 7475 (оп. 10), с. 178–180.

Приспѣв в недѣлю Блудного сина

Возврати, Господи плѣненіе

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 230.

Приспѣви нагробні у Велику Суботу

Блаженні непорочній
Величаем тя живодавче Христе
Достойно есть величати тя

НБУВ, ф. 301 (КДА), 346п (оп. 9), с. 257–258.

Прокимен

Воскресни, Боже

НБУВ, ф. 301 (КДА), 346п (оп. 9), с. 258.

Псалом в недѣлю Блудного сина

На рѣцѣ Вавилонстей

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 230.

Свѣтилен на Вознесіння Господне

Учеником зрящим

ЛМУМ, Рк. 786 (Q 61) (оп. 19), с. 269.

Сідальна

Премудрости на перси возлег, гл. 8

НБУВ, ф. 312 (Соф. зб.), 112/645с (оп. 8), с. 148–149.

Сідальні подобники

Гроб твой, Спасе, гл. 1

Благообразный Иосиф, гл. 2

Удивися Иосиф, гл. 4

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 146–148.

“Слави”, на 8 гласів

ЛНБ, ф. 2, №371 (оп. 21), с. 64–67.

Степенна

От юности моя, гл. 4

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 149–150.

Стихира на вхід у церкву Архієрея

Взошел еси во церков

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 296–298.

Стихири євангельські

Гл. 1. На гору учеником

Гл. 2. С міром пришедшим

Гл. 3. Магдалини Маріи

Гл. 4. Утрешня б'є рано

Гл. 5. О премудрих судєб

Гл. 7. Се тма, и рано

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 89–97.

Стихири, що виконуються після “Господи возвах”

Да ся исправит молитва моя, на 8 гласів

Вечерняя наша молитвы, гл. 1

Первоначальному от Отца, гл. 2

Твоим крестом, гл. 3

Животворящему твоему кресту, гл. 4

Чесным твоим крестом, гл. 5

Побѣду имѣяй Христе, гл. 6

Крестом твоим, Христе, гл. 6

Прийдѣте, возрадуемся, гл. 7

Вечернюю пѣснь, гл. 8

ЛНБ, ф. 77, № 96 (оп. 11), с. 98–112.

Стихира на покров Пресв. Богородиці

Яко вѣнцем пресвѣтлим, гл. 2

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 194–196.

Стихири на Введення в церкву Пресв. Богородиці

Днесь Храм одушевленный, гл. 2

Днесь боговомѣстимый храм, гл. 4

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 204–206.

Стихири на собор Архистратига Михаїла

Огненными устами, гл. 4

Идеже осѣняет благодать, гл. 5

Блажим тя, Богородице

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 196–200.

Архангелу Михаилу, гл. 8

ЛНБ, ф. 2, № 122 (оп. 17), с. 201–203.

Стихири Св. Миколаю

Наслѣднице Божій

ЛНБ, ф. 2, № 103 (оп. 15), с. 208–210.

Стихири на Різдво Христове

Слава во вишних Богу

НБУВ, ф. I, № 5391 (оп. 2), с. 210–212.

Волсви перстии, гл. 5

Во вертеп вселился

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 212–215.

Стихира трьом Святим

Днесь душа земнородных, гл. 2

- НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 216–217.
- Стихири на поклоніння Хресту Господньому**
 Прийдѣте вѣрніи, гл. 2
 Днесь владика твары, гл. 8
 Прийдѣте, людіє, преславное чудо, гл. 5
 Днесь иже неприкосновенний, гл. 8
- НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 180–190.
- Стихира в неділю м'ясопусну**
 Єгда поставятся престоли, гл. 8
- НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 228–230.
- Стихира в неділю сиропусну**
 Покаяніє отверзи, гл. 8
 Множество содѣянных
- НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 230–233.
- Стихири на Благовіщення Пресв. Богородиці**
 Послан бысть со небесе, гл. 6
 Днесь радости Благовѣщеніє
 Да веселятся небеса
- НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 218–227.
- Стихира в п'яту неділю Св. Посту**
 Нѣсть царство Божие
- ЛНБ, ф. 2, № 122 (оп. 17), с. 233–235.
- Стихира у Велику П'ятницю**
 Тебе одѣющагося
- НБУВ, ф. VIII, № 20м/184 (оп. 7), с. 252–257.
- Стихира у Велику Суботу**
 Прийдіте ублажим Іосифа
- ЛНБ, ф. 77, № 123 (оп. 18), с. 258–260.
- Стихира на Вербну неділю**
 Днесь благодать Св. Духа, гл. 6
 Днесь Христос воходит во град, гл. 2
 Прежде шести дни пасхи, гл. 6
- НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 238–241.
- Стихира на Воскресіння Христа**
 Воскресенія день, просвѣтимся торжеством
- ЛНБ, ф. 77, № 96 (оп. 11), с. 265–267.
- Стихира на Вознесіння Господне**
 Господи таинство еже, гл. 4
- ЛМУМ, Рк. 786 (Q 61) (оп. 19), с. 267–268.
- Стихира на Зішестя Св. Духа**
 Прийдѣте людие
- ЛНБ, ф. 3, № 50 (оп. 1), с. 269–272.
- Царю небесный
- НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 273–274.
- Стихири Петру і Павлу**
 Кими похвальними вѣнци
 Кими пѣсми добротами
 Кими духовними пѣснями
- ЛНБ, ф. 1, № 330 (оп. 5), с. 275–279.
- Стихира на Преображення Господне**
 Божества твоего
- НБУВ, ф. 312 (Соф. зб.), 112/645с (оп. 8), с. 279–281.

Стихири на Успіння Богородиці

Твое славят Успеніє

Дѣвством твоим

ЛНБ, ф. 1, № 330 (оп. 5), с. 281–283.

Дивни твоя тайни, гл. 1

ЛНБ, ф. 2, № 374 (оп. 14), с. 283–284.

Придете, празднолюбных, гл. 5

ЛНБ, ф. 9, № 236 (оп. 20), с. 284–287.

Стихири Успінню Богородиці, на 8 гласів

Гл. 1. Богоначальным маговением

Гл. 2. Дошедши пречистаго

Гл. 3. Со своим владикою

Гл. 4. Прекрасно же предихождаху

Гл. 5. Се всѣх царица

Гл. 6. Присно текущаго

Гл. 7. И той достойную

Гл. 8. Присно со живоносним

Гл. 1. Новия люди твоя

ЛНБ, ф. 3, № 50 (оп. 1), с. 288–292.

Стихири на молебень Богородиці

За всѣх молишися

Всѣм скорбящим радости

Радуйся, Пречистая Дѣво

ЛНБ, ф. 2, № 123 (оп. 16), с. 292–294.

Стихири Св. Апостолу Богослову

Возлег на перси, гл. 4

Богослове дѣвственниче, гл. 2

Евангелисте Иоанне

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 191–194.

Стихири на похорон, на 8 гласів

Гл. 1. Как житейская пища

Гл. 2. Яко цвѣт увядает

Гл. 3. Всесуетие человеческое

Гл. 4. Где есть мирское пристрастие

Гл. 5. Помянух порока вопіюща

Гл. 6. Нача токми и состав

Гл. 7. Покой, Спасе наш

Гл. 8. Плачуся и рыдаю

ЛНБ, ф. 2, № 123 (оп. 16), с. 298–304.

Стихира на постриг монахів

Да познаем, братіє, тайны

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 294–296.

Троїчні пісні

Плотскими образованіи, гл. 1

Несозданное естество, гл. 2

Отца безначальна и Сына, гл. 3

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 85–88.

Тропарі Воскресні

Христосе воскресе из мертвих

ЛНБ, ф. 77, № 123 (оп. 18), с. 267.

Христос воскресе из мертвих

Очистим чувства

Небеса убо достойно

ЛНБ, ф. 9, № 236 (оп. 20), с. 261.

О божественнаго и любезнаго

О пасха велия

ЛНБ, ф. 77, № 96 (оп. 11), с. 263–264.

Гл. 1. Камени знаменану

Гл. 2. Егда снийде ко смерти

Гл. 3. Да веселятся небеса

Гл. 4. Свѣтлую воскресенія

Гл. 5. Собезначальное слово

Гл. 6. Ангельскія силы

Гл. 7. Раздруши крестом

Гл. 8. Свышних сонийде

НБУВ, ф. I, № 3367 (оп. 6), с. 68–78.

Благословен еси, Господи, гл. 5

Ангельский собор

Почто миро со милостивными

Зело рано мироносица

Мироносица жены

Поклонимся Отцу, и его Сынови

Жизнодавца рожейши

ІЛ, ф. 3, № 4779 (оп. 3), с. 79–84.

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ТЕКСТІВ ПІСНЕСПІВІВ БОЛГАРСЬКОГО НАСПІВУ

- Алілуя, 59–60
Архангельский собор, тропар, 79
Ангел вопіяше, ірмос, 264
Ангельскія пред идѣте сылы, подобна, 160–161
Ангельскія сили, тропар, 76
Архангелу Михаилу, стихира, 201–203
Без сѣмені от Божия, богородична, 135–136
Безневѣстная Дѣво, богородична, 144–145
Благообразный Иосиф, сідальна, 146–147
Благословен еси, Господи, тропар, 79
Блаженні непорочній, приспів, 257
Блаженны милостивыи, на 8 гласів, 60–64
Блажим тя, Богородице, стихира, 200–201
Бог Господь, на 8 гласів, 67–78
Богоначальним мановением, стихира, 288
Богослове дѣвственниче, стихира, 192–193
Божества твоего, стихира, 279–281
Величаем тя, живодавче Христе, приспів, 257
Велия креста твоего, подобна, 154–155
Вечернюю пѣснь, стихира, 112–113
Вечерняя наша молитви, стихира, 99
Видѣхом свѣт истинный, на Літургії, 47
Во вертеп вселился, стихира, 214–215
Во Чермиѣм мори, догматик, 122–124
Возбранной воеводѣ, кондак, 235–237
Возбранной и воеводѣ, подобна, 170–171
Возврати, Господи, приспів свят Господніх і богородичних, 176
Возврати, Господи, приспів в неділю Блудного сина, 230
Возлег на перси, стихира, 191–192
Возлег на перси, подобна, 164
Вознесийся на крест, подобна, 168
Возшел еси во церков, стихира, 296–298
Волсви перстии, стихира, 213–214
Воскресни, Боже, прокимен, 258
Воскресенія день, просвѣтимся торжеством, стихира, 265–267
Воскресенія день, просвѣтимся, людие, ірмос, 260–261
Воскрес Исус от гроба, 261–262
Всѣм скорбящим радости, стихира, 293–294
Всемирную славу, догматик, 113–115
Всесуетіе человеческое, стихира, 300–301
Выших ища совышними, подобна, 165–166
Где есть мирское пристрастие, стихира, 301

Глас ти приносим, 61
 Господи возвах, на 8 гласів, 98–112
 Господи таинство еже, стихира, 267–268
 Гроб твой, Спасе, сідальна подобна, 146
 Да веселятся небеса, тропар, 71–72
 Да веселятся небеса, стихира, 225–227
 Да исполнятся уста наша, на Літургії, 45
 Да познаєм, братие, стихира, 294–296
 Да ся исправит молитва моя, стихира на 8 гласів, 98–112
 Дал еси знамение, подобна, 155–156
 Дал еси знамение, приспів свят Господніх і Богородичних, 175–176
 Дивни твоя тайни, стихира, 283–284
 Днесь благодать Св. Духа, стихира, 238–239
 Днесь боговомѣстимый храм, стихира, 204–206
 Днесь владыка твары, стихира, 183–185
 Днесь душа земнородных, стихира, 216–217
 Днесь иже неприкосновенный, стихира, 187–190
 Днесь радости Благовѣщеніе, стихира, 221–225
 Днесь Храм одушевленный, стихира, 204
 Днесь Христос воходит во град, стихира, 239
 ДOME Єфратов, подобна, 154
 Достойно есть величати тя, приспів, 257–258
 Достойно есть яко воистину, на Літургії, 45
 Достойно и праведно, на Літургії, 41–43
 Дошедши пречистаго, стихира, 288
 Древа ради Адам, 62
 Дѣвством твоим, стихира, 282–283
 Євангелисте Иоанне, стихира, 193–194
 Єгда поставятся престоли, стихира, 228–230
 Єгда снийде ко смерти, тропар, 70
 Єдин свят, на Літургії, 44
 Єже от нас совершив, подобна, 172–173
 Животворящему твоему кресту, стихира, 106
 Жизнодавца рождейши, тропар, 83–84
 За всѣх молишися, стихира, 292–293
 Зело рано мироносица, тропар, 80–81
 И со духом твоим, на Літургії, 41
 И той достойную, стихира, 290–291
 Идеже осѣняет благодать, стихира, 198–200
 Иже тебе ради, догматик, 120–122
 Изведшему Израиля, поліелей, 57
 Исповѣдайтеся Господеви, поліелей, 56
 Како не дивимся, догматик, 118–119
 Камени знаменану, тропар, 68–69
 Кая житейская пища, стихира, 298–299
 Кими духовными пѣснями, стихира, 277–279
 Кими похвальными вѣнчи, стихира, 275–276
 Кими пѣснми добротами, стихира, 276–277
 Красен бѣ и добрѣ, 63
 Красотѣ дѣвства, подобна, 166–167
 Крестом твоим, Христе, стихира, 110
 Кто тебе не блажит, догматик, 125–127

Лик ангельский, подобна, 165
Луну и звѣзды, поліелей, 56
Магдалини Маріи, стихира, 91–92
Мати убо познася, догматик, 127–128
Милость мира, на Літургії, 41
Мироносица жены, тропар, 81–82
Мироносица живодавному, подобна, 170
Миру всему, кондак, 206–208
Множество содѣянных, стихира, 231–233
На гору учеником, стихира, 89
На рѣцѣ Вавилонстей, псалом, 230
Наслѣднице Божій, стихира, 208–210
Наче токми, стихира, 302–303
Не к тому возбраняеми, подобна, 162–163
Небеса убо достойно, тропар, 261
Небесным чином, подобна, 150–151
Несозданное естество, троїчна пісня, 86–87
Новия люди твоя, стихира, 291–292
Нѣсть царство Божіе, стихира, 233–235
О божественнаго и любезнаго, тропар, 263–264
О дивное чудо, подобна, 152–153
О пасха велия, тропар, 264
О премудрих судьб, стихира, 94–96
О преславное чудо, подобна, 163
О тебѣ радуется, задостойник, 47–50
О чудо новѣе, богородична, 134–135
Огненными устнами, стихира, 196–198
От юности моя, степенна, 149–150
Отвергшаго, Христе, 61
Отца безначальна и Сына, троїчна пісня, 88
Очистим чувства, тропар, 261
Первовѣчному от Отца, стихира, 101–102
Плачуся и рыдаю, стихира, 304
Плотскими образованіи, троїчна пісня, 85
Побѣду имѣяй Христе, стихира, 109
Повелѣнное таинство, подобна, 171–172
Под кров твой, Владичице, богородична, 143–144
Подаждь утѣшеніе, богородична, 136–138
Покаяніе отверзи, стихира, 230–231
Поклонимся Отцу, тропар, 82–83
Покой, Спасе, стихира, 303
Помяни, Господи, Давида, 173–174
Помяни мя, Боже, 63
Помяни мя, Христе, 64
Помянух пророка, стихира, 302
Поразшему Єгипта, поліелей, 57
Послан бысть со небесе, стихира, 218–221
Почто миро со милостивными, тропар, 80
Прежде шести дни пасхи, стихира, 240–241
Прейде сѣн законная, догматик, 116–117
Прекрасно же предихожду, стихира, 289
Премудрости на перси, сідальна, 148–149

Преобразується Ісус, приспів, 177
Преподобне Отче, подобна, 158–160
Прехвалніи мученицы, 151–152
Пречистая Богородице, приспів, 174
Прийдѣте Василя, Григория, стихира, 178
Прийдѣте возрадуемся, стихира, 111
Прийдѣте вси сына, приспів, 176–177
Прийдѣте вѣрніи, стихира, 180–182
Прийдѣте, людие, стихира, 269–272
Прийдѣте, людіе, преславное чудо, стихира, 185–186
Прийдѣте, празднолюбных, стихира, 285–287
Прийдѣте ублажим Іосифа, стихира, 258–260
Присно со живоносним, стихира, 291
Присно текущаго, стихира, 290
Пѣснь ти исходную, приспів, 177
Раби, раби Господа, поліелей, 55–56
Радуйся, вселенній похвало, приспів, 178–179
Радуйся, горо присѣнная, приспів, 179–180
Радуйся, живоносний кресте, подобна, 157–158
Радуйся, обрадованная Маріе, приспів, 173
Радуйся, Пречистая Дѣво, стихира, 293–294
Радуйся, славо православним, приспів, 179–180
Радуйся, храме, приспів, 180
Разбойник на крестѣ, 62
Разруши крестом, тропар, 77
Раздѣлшему Чермное море, поліелей, 57–58
Рукою крѣпкою, поліелей, 57
Се всѣх царица, стихира, 289–290
Се тма, и рано, стихира, 96–97
Свят, свят, свят Господь Саваоф, на Літургії, 42
Свышних сонийде, тропар, 78
Свѣтися, свѣтися новый Іерусалим, ірмос, 262–263
Свѣтлую воскресенія, тропар, 72–74
Се исполнися, богородична, 131–133
Скоро предвари, подобна, 167–168
Слава во вышних Богу, стихира, 211–212
Слава си есть всѣм, подобна, 162
Слава ти, Троице, приспів, 175
Слави, на 8 гласів, 64–67
С міром пришедшим, стихира, 90–91
Снѣди ради изведе из рая, 60
Собезначальное слово, тропар, 74–75
Со своим владикою, стихира, 289
Совышше званый, подобна, 156–157
Суди и сѣдѣщему, подобна, 168–169
Твое славят успеніе, стихира, 281–282
Твоим крестом, стихира, 104
Творец, избавитель, богородична, 141–143
Тебе одѣющагося, стихира, 253–257
Тебе поем, на Літургії, 43–44
Течаху жены, 263
Третий день воскресл еси, подобна, 169–170

Тѣло Христово, киноник, 50–52
Удивися Іосиф, сідальна подобна, 147–148
Утренюя бѣ рано, стихира, 92–94
Учеником зрящим, світилен, 269
Хвалите Господа, киноник, 53–55
Хвалите имя Господне, поліелей, 55–56
Христос воскрес из мертвих, тропар, 261, 267
Христонова пасха, ірмос, 262
Цар небесный, догматик, 129–131
Царю небесный, стихира, 273–274
Церков и дверь, богородична, 138–141
Чесным твоим крестом, стихира, 108
Явишася источници, ірмос, 242
Яко вѣнцем пресвѣтлим, стихира, 194–196
Яко добля во мученицех, подобна, 156
Яко цвѣт увядает, стихира, 299–300

ТРОПАРИ БОГЯСКІЄ

е рцѣ, блгго сло же пршше ддѣ
 бгѣ на сл бл те кѣ:

ГЛА **Б**гѣ гостѣ ꙗки сл на, блгго сло же грядѣ бо н на
 се на н
 бѣ нѣ: **Р**лрхшии крѣтѣ свои смѣ, н ѿ дер ѿ сн рл
 збѣнн кѣ рл. дн ро но сн цл плл преложн, н ѿ по
 столѣ тропо кѣ дл шн поже лѣ, ꙗко ко скресе
 хѣ ꙗко бѣ, дн рѣ л дн ро кн вѣ лѣ н мнл:

ГЛА **И**гѣ гостѣ н ꙗки сл на, блгго сло
 кѣ грл ддѣ бо н на ѿ стѣ нн:

АН **С**гѣ ꙗки сл на, блгго сло же грядѣ бо н
 бѣ нѣ: **З**бѣнн со нн рѣ мн ло
 се рдѣ, н по грѣ кѣ нѣ е прѣ ж н прн

З Ирмолоу 20-х років XVII ст. (НБУВ, ф. I, № 3367, арк. 35 зв.)

БОЛГАРСКІЄ.

ГДА СО НИДЕ КО СМѢТНУЮ І ПЕ БѢСІЕТНЫ
 ТО ГДА І ДА ОУМѢТНІ БЛІСТАНІ Е БОЖІА,
ДИХОДІТЕ ХЕ БЖЕ СЛАВТЕ БѢ:
 ДАКЕ СЕЛѢСА НЕЖЕСНАМ НДРАДЪ ІОСА СЕМА
 А. ІА КО СЪТВОРИДЕЖА КЪ ТРАЦЕ ІО СВОЕ ІО ДѢ.
Н ПО ДА МИРО КИ СЕ ЛІТО МИ ЛО:
КРАСО ТЪ ДѢЛАЮЩЕГО ІО ПРЕСВѢТЛО
 ТИСТОТѢ ТВОЕ ІА КРИІ ДНКАСА БО ПІА:
А КО ПОВЕЛѢНО МИ СІ КО ПІ ІО ТИ РАДЪ
 И СА ІА КРА ДОВА НА М:
ГВѢТЛЮ ВОСКРЕСЕНІА ПРОВОКѢ, ІО ЛІ ГЕМА
 ОУКНДѢКШИ ГО СПОНА ОУТЕ НИ ЦА. І ПРАДѢЗНОС

СПИСОК ІРМОЛОЇВ

1. Кінець XVI – початок XVII ст. – ЛНБ, ф. 3, № 50.
2. 1596–1601 рр. – НБУВ, ф. 1, № 5391.
3. Початок 10-х років XVII ст.– ІЛ, ф. 3, № 4779.
4. 20–30-і роки XVII ст.– НБУВ, ф. 301 (КДА), 350п.
5. 1632 р. (?) – ЛНБ, ф. 1 (оп. 1), № 330.
6. 20-і роки XVII ст.– НБУВ, ф. 1, № 3367.
7. Середина 40-х років XVII ст. (до 1649 р.) – НБУВ, ф. VIII, № 20м/184.
8. 40-і роки XVII ст.– НБУВ, ф. 312, Соф. зб., № 112/645 с.
9. 1652 р. – НБУВ, ф. 301 (КДА), 346п.
10. Друга половина XVII ст.– НБУВ, ф. 1, № 7475.
11. 1659 р.– ЛНБ, ф. 77, № 96.
12. 1670 р.– НБУВ, ф. 301 (КДА), 646п.
13. 1673 р.– НМУМ, РК, № 1101 (Q 361).
14. 70–80-і роки XVII ст.– ЛНБ, ф. 2, № 374.
15. 1680 р.– ЛНБ, ф. 2, № 103.
16. 1682 р.– ЛНБ, ф. 2, № 123.
17. 80-ті роки XVII ст.– ЛНБ, ф. 2, № 122.
18. 1699 р.– ЛНБ, ф. 77, № 123.
19. 1699 р.– НМУМ, РК, № 786 (Q 61).
20. 90-ті роки XVII ст.– ЛНБ, ф. 9, № 236.
21. Кінець XVII – початок XVIII ст.– ЛНБ, ф. 2, № 371.

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

Бріке	Briquet Ch.-M. Les filigranes. – Leipzig, 1923.
Гераклітов	Гераклитов А.А. Филиграни XVII в. на бумаге рукописных и печатных документов русского происхождения.– М., 1963.
ДМУМ	Державний музей українського мистецтва у м. Львові (нині – Національний музей українського мистецтва у м. Львові).
ЛБН	Львівська наукова бібліотека імені Василя Стефаника НАН України.
НБУВ	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
Лауцявічус	Laucevičius E. Popierius Lietuvoje XV-XVIII a.– Vilnius, 1967.
Мацюк	Мацюк О.Я. Папір та філіграні на українських землях. – К., 1974.
НМУМ	Національний музей українського мистецтва у м. Львові.
Ностітц	The Nostitz Papers. Notes on Watermarks found in the German imperial Archives of the 17th. and 18th Centuries, and Essays showing the evolution of a Number of Watermarks.– Hilversum, 1956.
Хівуд	Heawood E. Watermarks mainly of the 17th and 18th Centuries.– Hilversum, 1950.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА (П.С. Сохань)	3
БОЛГАРСЬКИЙ НАСПІВ У ЦЕРКОВНО-СПІВАЦЬКІЙ ПРАКТИЦІ УКРАЇНИ КІНЦЯ XVI–XVII ст. (Л.П. Корнії)	5
КОДИКОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АРХЕОГРАФІЧНИЙ ОПИС НОТОЛІНІЙ НИХ ІРМОЛОЇВ (Л.А. Дубровіна)	18
ПІСНЕСПІВИ БОЛГАРСЬКОГО НАСПІВУ	39
ПРИМІТКИ ДО НОТНОГО ТЕКСТУ	305
ПОКАЖЧИК ТЕКСТІВ ПІСНЕСПІВІВ БОЛГАРСЬКОГО НАСПІВУ ЗА ЖАНРАМИ	306
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ТЕКСТІВ ПІСНЕСПІВІВ БОЛГАРСЬКОГО НАСПІВУ	314
СПИСОК ІРМОЛОЇВ	321
СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	322

ПРО АВТОРІВ

КОРНІЙ Лідія Пилипівна – доктор мистецтвознавства, професор Національної музичної Академії України ім. П.І. Чайковського, автор численних праць з історії української музики, зокрема “Українська шкільна драма” (К., 19?), “Духовна музика XVII – першої половини XVIII ст.” (Київ, 1993), “Історія української музики. Ч. 1. (Від найдавніших часів до середини XVIII ст.)” (К. ; Х. ; Нью-Йорк, 1996).

ДУБРОВІНА Любов Андріївна – доктор історичних наук, професор, директор Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, автор праць з кодикології, джерелознавства, текстології, археографії, зокрема “История о Казанском царстве (Казанский летописец)” (К., 1989), “Кодикология та кодикографія української рукописної книги” (К., 1992), “Кодикографія української та східнослов’янської рукописної книги і кодикологічна модель структури формалізованого опису рукопису” (К., 1992).

Наукове видання

КОРНІЙ Лідія Пилипівна
ДУБРОВІНА Любов Андріївна

**БОЛГАРСЬКИЙ НАСПІВ
З РУКОПИСНИХ НОТОЛІНІЙНИХ ІРМОЛОЇВ
УКРАЇНИ
КІНЦЯ XVI – XVII ст.**

